Geneza și apocalipsele aztecilor 2

ION ȚUGUI

Proiecțiile aztece am văzut (în numărul anterior al revistei) că impun ideea că o forță terestră a condus la apariția Soarelui; să spunem că această proiecție este simbolică prin exagerare și atribuirea puterii omului cu capacități cosmice. În prima geneză aztecă niște ființe terestre distrug civilizația omului; în a doua geneză intervin forțele oarbe climatice și meteorologice - este un fel de răvășire totală a planetei, produsă de manifestările de o intensitate inimaginabilă a curenților devălmășiți apocaliptic. Vedem, surprinzător, că în aceste scenarii aztecii nu includ nici un factor spiritual sau religios, ci instituie un fel de cosmologie cu elementele mitologice, ambele legate de argumente care sînt mai apropiate de un înțeles științific al devenirii omului și implicit a planetei noastre...

Altfel spus, distingem la azteci, în ideile lor creaționiste și apocaliptice, *cauze materiale, terestre și cosmice* în primul rînd. Astfel prezența unor zeități pare auxiliară, zeii înșiși fiind subordonați evenimentelor, fără a înțelege că tot ei ar fi și organizatorii lor!

A treia forță distructivă

Fără a se specifica un timp calendaristic, fără a putea raporta evenimentele la durate temporale (cîte milioane de ani, cît ținea un ciclu de creație și de distrugere finală etc.), deducem totuși că raportul între naștere - evoluție - colaps era bine determinat cauzal. Repetarea unui model al genezei este obligatorie după o stingere violentă. Pămîntul nu poate fi lăsat pustiu, el trebuie să genereze, sub diferite forme și la diferite standarde de calitate, mereu viață și evoluții care vor sfîrși mereu în neantizare pentru a lăsa loc ciclului următor...

A treia proiecție aztecă a lumii se numea *Patru Ploi*. Zeul acestei perioade se numea Tláloc, el va da lumină Pămîntului - și a treia geneză debutează pozitiv, cu harul luminii creatoare. Dar nu știm după cît timp această lumină devine inutilă, deoarece planeta este mai întîi inundată de ape, acoperită pur și simplu de ape (modelul Potopului biblic este incomparabil mai acceptabil sub aspectul consecințelor ulterioare, mai ales prin Noe, regeneratorul ființei omenești). După inundarea planetei, conform intuiției aztece, au urmat uriașe fenomene cosmice, care înlocuiesc imperiul apelor cu ploi de foc! Să fi fost oare în acea perioadă o activare fără precedent a erupțiilor vulcanice sau să fi fost planeta lovită de asteroizi giganți? Trecerea de la întinsul apelor, tulburent și generalizat, la ploile de foc, se pare că s-a petrecut într-un ritm aberant, probabil în cîteva secole...

„Guvernatoarea" apelor la azteci era o zeiță (în afară de funcțiile zeului amintit mai sus). Aceasta se dovedește mai înțelegătoare și mai receptivă cu evenimentele și lumea. Ea se numea Chalchiuhtlicue și era o divinitate a apei. Dovedindu-se deosebit de iscusită și avînd puteri discreționare chiar asupra teluriilor, această zeiță transformă perioada respectivă, instituind ceea ce se numea epoca celor *Patru Ape*. Pentru a nu se pierde viața pe Terra, zeița respectivă îi va transforma pe oameni în pești - alt simbol interesant, care leagă ideea de supraviețuire de un element al vieții concret -, fără ca destinul speciei noastre să rămînă la acest stadiu modificat, ci lăsînd o cale de devenire nouă și tot în favoarea reapariției ființei umane...

Aztecii prevăzuseră și perioada actuală

Dacă elementele care constituie baza vieții rămîn oarecum într-un cer de mistere, niciodată nu ni se prezintă un „grafic simbolic" al devenirii, în schimb repetarea catastrofelor ne este înfățișată cu claritate. Pentru azteci n-a fost deloc greu să prefigureze, cu aproximație, epoca actuală a evoluției și istoriei oamenilor. Ei numeau această epocă *Patru Cutremure*. Este, așadar, epoca în care trăim noi, și zeul acesteia, necunoscut nouă, dar foarte siguri de stăpînirea lui în viitor, aztecii îl numeau Tonatiuh. Acesta este de fapt Zeul Soarelui. Ne întoarcem deci la astrul zilei, la cauză și efect.

Mențiunea aztecă referitoare la actualitatea noastră - probabil este vorba de cîteva milioane de ani ai evoluției omului, pînă la actuala civilizație - include ideea distrugerii Pămîntului, în speță a vieții și civilizației omenești, printr-un ciclu de patru cutremure devastatoare. Intensitatea lor va fi atît de mare, încît însăși configurația geografică actuală va dispărea. Această ipoteză catastrofică a fost și mai este vehiculată și azi de către seismologi. Există modele computerizate ale unor cutremure de peste opt grade (Richter) care înfățișează un asemenea dezastru.

Toate aceste proiecții aztece privind „vizualizarea" prezentului lor și al viitorului în care existăm noi au de regulă o bază de cauze materiale, fizice, meteorologice. Lipsind aspectul spiritual, adică speranța, ele devin cu atît mai înfricoșătoare. Evident, nu putem lua toate aceste intuiții aztece drept profeții; cel mult ne putem mira cum au ajuns aztecii la aceste intuiții și de ce le-au gravat în piatră pentru ca omul din viitor să le cunoască și să țină seama de ele...

LABIRINTUL MEMORIEI

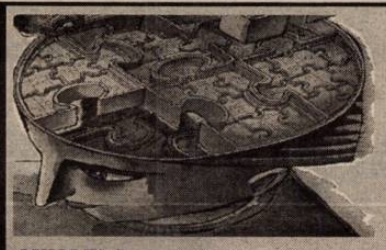

MIHAELA DOROBANȚU

Creierul în direct!

Creierul omului, pe care îl avem fiecare dintre noi și îl cunoaștem încă atît de puțin, este - sau cel puțin poate fi considerat - una din frontierele dincolo de care începe nemărginirea necunoscutului. Căruia uneori îi spunem paranormal, alteori supranatural...

Unul dintre eroii „Fundației" lui Isaac Asimov, o capodoperă absolută a SF-ului din toate timpurile, spune că în creier se află sursa a miliarde de infime cîmpuri electromagnetice, pe care și cea mai neînsemnată emoție le afectează într-un mod mai mult sau mai puțin complicat. S-ar putea imagina o minte, spune el, care să poată „simți" toate aceste modificări ale cîmpurilor și chiar să intre în rezonanță cu ele - adică, să existe în creier o „zonă" capabilă să detecteze „patternurile" cîmpurilor. Și astfel să citească emoțiile sau, cine știe, chiar mințile. S.F.? Poate. Deocamdată. Dar un prim pas se poate considera că s-a și făcut în momentul în care „bisturiul" a fost înlocuit cu tehnicile imagistice.

O „intrare prin efracție" în intimitatea noastră cea mai adîncă, au spus unii, pentru că ele permit surprinderea unor amintiri în stare pură, lucru care se află total în afara controlului nostru.

IRM sau TEP ne-au devenit de cîtăva vreme familiare - „imagine prin rezonanță magnetică" și, respectiv, „tomografie prin emisie de pozitroni". Tehnici extrem de scumpe (încă), dar care îi permit creierului să ne... vorbească în direct. Iar cercetătorilor le permit să-și verifice ipotezele, care în felul acesta urmează a fi validate sau invalidate nu pe baza altor ipoteze, ci prin experiență și observație directă.

Creierul este un formidabil „adversar" pentru cercetător iar imagistica este cu atît mai importantă, cu cît prin instrumentul pe care îl pune la dispoziție permite conjugarea stilului de abordare și tehnicilor neurologilor cu cele ale psihologilor. Cum funcționează însă această tehnică încă nouă?

Tomografia prin emisie de pozitroni (particule elementare identice cu electronii, însă avînd sarcina electrică pozitivă) începe prin injectarea de apă. O apă în care oxigenul „obișnuit" este înlocuit cu un izotop al său, O15, ușor radioactiv, care devine sursa de pozitroni. (Radioactivitatea nu constituie aici o problemă, orice „urmă" a sa dispărînd în următoarele 10 minute). În a doua etapă, creierul are de rezolvat o problemă de memorie; zonele implicate sînt mai active și în consecință și emisia de pozitroni este mai puternică. Se poate trece astfel la etapa finală - detectori aflați la distanță înregistrează fluxul de pozitroni și îl transmit unui calculator care trasează harta creierului. Aici se pot urmări, cu o precizie de 3 mm, toate regiunile din creier, toate „punctele" care participă la realizarea unei sarcini.

Rezonanța magnetică, pe de altă parte, urmărește variațiile de concentrație a oxigenului în creier prin intermediul variațiilor proprietăților magnetice ale hemoglobinei, „transportorul" oxigenului în sînge.

Dezavantajul ambelor metode este de a nu putea calcula și *timpul* necesar executării unei sarcini, dezavantaj ce poate fi însă depășit, recurgînd la comparația rezultatelor cu vechea electroencefalogramă. Complexitatea creierului nu trebuie niciodată subestimată, dar nici nu trebuie să ne facă să renunțăm. Și apoi - este atît de mare tentația de a mai ridica încă puțin vălul care ne separă de necunoscut...

Cineva, acolo sus, așteaptă...

DAN D. FARCAȘ

Spuneam în episodul precedent că, ajunși în acest punct al raționamentelor noastre, am putea îndrăzni noi înșine unele ipoteze privind *obiectivele* pe care le-ar avea acea inteligență superioară care ne vizitează prin OZN-uri ori prin nenumărate travestiuri sub care am văzut că se deghizează uneori acest fenomen.

Prof. John Mack de la Universitatea Harvard este convins că rostul răpirilor OZN este dublu: pe de o parte, toți oamenii trebuie educați să ajungă la o „conștiință ecologică" privitoare la planeta Pămînt, mai general la o creștere spiri-

OZN-uri de pe celălalt tărîm

tuală a tuturor oamenilor, promovarea păcii și vindecarea semenilor, iar pe de altă parte, el crede (la fel ca mulți alții) că OZN-urile desfășoară pe planeta noastră un vast program de hibridare. Mack se întreabă chiar dacă nu este vorba cumva de încercarea de a uni două specii venind din două biosfere diferite, din două colțuri ale Universului (un genetician „tradițional" se va cutremura fără îndoială auzind o asemenea idee).

Prof. Leo Sprinkle de la Universitatea din Laramie crede că obiectivul multor răpiri este un „program educațional" vizînd „implantarea" unor idei, pentru un scop „definit", în mințile unor indivizi „aleși", și răspîndirea treptată, prin ei, a acestor idei în public. Așa cum scria în mai multe lucrări, convingerea sa este că aceste fenomene fac parte dintr-un *„plan"* elaborat și controlat de inteligențe superioare binevoitoare. Finalitatea planului este maturizarea umanității spre o reintegrare a științei cu etica, o unire a tehnologiei cu spiritualitatea, spre un just echilibru între principiile masculinității și feminității, ducînd, în cele din urmă, la transformarea pămîntenilor din „persoane planetare" în „cetățeni ai Cosmosului".

Religiile care se sprijină pe ideea *reîncarnării*, tradițiile indiene privind *karma*, spun că un spirit trebuie să treacă prin avatarul unor întrupări repetate pentru a se purifica și a accede la o stare superioară, eventual la *Nirvana*. La prima vedere, această viziune privește existența pe Pămînt doar ca pe o *școală* și eventual un *purgatoriu* plin de penitențe pentru ispășirea unor păcate (poate într-o altă viață). Astfel individul se poate apropia de perfecțiune. Și unii contactați OZN ne transmit o viziune asemănătoare. Scott Mandelker reproduce, într-o carte a sa, viziunea unei femei, numită Pauline, care se credea întrupată pe Pămînt, venită fiind din alte sfere. Ea spunea că, pentru spirite venite din alte colțuri ale realității, Pămîntul este cel mai bun loc pentru a învăța deoarece aici este cel mai bun loc de întîlnire între aspirațiile spirituale și restricțiile materiale. O altă „vizitatoare", numită Inid, spune și ea: „scopul prezenței pe Pămînt este învățarea", cu alte cuvinte, *cunoașterea*.

Desigur, avatarul *întrupărilor succesive* ale unei entități spirituale sau „informaționale" ar putea contribui la „slefuirea" repetată a acelei părți din *Akasha* pe care entitatea o reprezintă. Să fie însă doar atît? Pare mult mai plauzibil să admitem că oamenii se nasc, din punctul de vedere al Inteligenței Superioare care pare să ne monitorizeze existențele, pentru o *dublă misiune:* pe de o parte perfecționarea propriei *entități spirituale*, iar pe de altă parte o *lucrare* în sînul *societății umane* de pe Pămînt. Dacă acceptăm această ipoteză, Pămîntul este teatrul unei grandioase *lucrări colective*, un creuzet în care se produc: o morală sau mai multe, o știință sau mai multe, o cultură sau mai multe. Toate acestea nu pot fi obiectul unor misiuni individuale; cu alte cuvinte, ansamblul misiunilor individuale poate ținti un obiectiv mai complex decît simpla alăturare a tuturor misiunilor individuale în parte; un ceva imposibil de definit integral într-un *scenariu* prealabil. Astfel, *iubirea*, cu treptele sale (iubirea de sine, de aproapele tău, de natură, de *frumosul uman* în general, de urzeala socială care o ocrotește pe aceasta și în sfîrșit iubirea de alcătuirea Sacră), apare în multe mesaje (atît religioase cît și adresate contactaților OZN) drept obiectivul cel mai important al creșterii spirituale. Deși obiectiv al instruirii individuale, ea poate fi considerată că tinde de fapt un obiectiv moral colectiv.

De pildă, după Mandelker „Pămîntul este o școală pentru multe specii din întregul Univers care nu au învățat încă iubirea". Sau, așa cum scrie John Mack, s-ar putea ca mesajele privind cataclismele, amenințările ecologice și ambientale, cărora Pămîntul va trebui să le facă față, să fie mijloace prin care se încearcă *unirea omenirii*, pentru ca s-o ajute să-și depășească granițele și intoleranțele etnice, culturale etc.

Totuși, cred că motivele trecute în revistă: autoperfecționarea, cunoașterea, iubirea, chiar posibilele experimente biologice sau sociale, nu pot explica toate fenomenele cunoscute. Asupra unui alt motiv vom reveni în episodul viitor.

(Va urma)

Spectator la granița realității

Confirmarea unei premoniții

Războiul din Vietnam a avut asupra combatanților americani un impact psihologic extrem de dur, unii dintre cei întorși acasă fără traumatisme fizice s-au dovedit a fi, cu timpul, afectați psihic ireversibil. Sergentul Brian McMurray, un obișnuit al opiului, a trăit o experiență parapsihologică incredibilă, pe fondul unei psihoze halucinatorii cronice, în care scenariile din perioada delirului îl reprezentau pe bunul său prieten, Mark Letrois, ca trăind izolat, în cărucior de paralitic, la o fermă în apropiere de localitatea Gilles, Texas. Găsirea lui Mark a devenit o obsesie cu atît mai puternică, cu cît în anul 1975 Pentagonul a estimat la 1172 numărul celor „dispăruți în misiune". Cît era ficțiune paranoică și cît era realitate în viziunile lui Brian McMurray? Evenimentele din viața lui, de după 1975, aveau să aducă adevărul la lumină.

PAUL IOAN

Iulie 1976, San Angelo, Texas. Brian lucrează la o stație de benzină asociată unui motel, la intrarea în oraș. Trăiește retras într-o cameră de serviciu și ține cu meticulozitate un jurnal în care notează toate fantasmele, dar și amintirile legate de perioada războiului care-l au drept personaj principal pe Mark. De curînd îl părăsise prietena lui, Jane, datorită lungilor lui accese de profundă deprimare și anhedonie (incapacitate de a trăi plăcerea). În seara cînd s-a declanșat o puternică criză emoțională, el a auzit cum la recepție s-au înscris două persoane cu numele Letrois, cel al amicului său. După vîrstă, bărbatul și femeia păreau a fi părinții lui Mark. Intrînd în vorbă cu ei, Brian află că, într-adevăr, fiul soților Letrois este dat dispărut în Vietnam și că nu mai au nici o speranță, după șaptesprezece ani. Dar, înfuriindu-se brusc, Brian încearcă să-i convingă că presimțirile lui despre o posibilă existență a prietenului său sînt dătătoare de mari speranțe, iar căutările trebuie începute din localitatea Gilles, în nordul Texasului. În viziunile sale, Mark apare ca un mutilat de război, ținut ostatec la o fermă.

Consimțind să mai facă o tentativă de găsire a fiului lor, soții Letrois pleacă în dimineața următoare, împreună cu Brian, spre Gilles, deși acest necunoscut nu le-a făcut o impresie prea bună. De altfel, în timpul călătoriei el a fumat opiu și a căzut de mai multe ori într-un somn letargic. Purtarea lui era a unui dezechilibrat a cărui soartă depindea, inexplicabil, de Mark. O dată ajunși în localitatea cu pricina, cei trei se interesează la autorități despre handicapații războiului din Vietnam care ar putea fi identificați în acea zonă. Aflînd că sînt unsprezece persoane în această situație, părinții lui Mark arată primarului fotografia fiului lor... Surpriza a fost uriașă! Bărbatul din fotografie există și se află în grija familiei Stones, la ferma acesteia, numai că el se numește William Stones și este locotenent!

În cea mai mare grabă și cu ajutorul șerifului, Brian și părinții lui Mark sosesc la ferma respectivă. Au parte de o primire caldă, ca și cum ar fi fost așteptați. Li se spune că Mark Stones nu-i acasă, e plecat la Dallas pentru tratament. În acel moment, Brian are iar un acces de furie și se repede pe scări, ca și cum ar cunoaște foarte bine casa. La etaj se oprește cîteva clipe, apoi deschide cu forța ușa unei camere. Înăuntru, legat zdravăn de un scaun, se află camaradul lui din Vietnam. Cei doi se privesc îndelung, dar Mark nu lasă impresia că-și recunoaște amicul. Dimpotrivă, repetă fără noimă: „Sînt locotenentul Stones, batalionul 14, grupa specială!". Cutremurat, Brian înțelege că i se inoculase o nouă personalitate. Ofițerul de care vorbea existase și murise împușcat în fața lui...

(Va urma)

Procese celebre

SOCRATE

„Cunoaşte-te pe tine însuţi...”

DOREL DORIAN

Procesul intentat filozofului grec Socrate în anul 399 î.e.n., cînd acesta împlinise venerabila vîrstă de 70 de ani, nu poate fi desprins de dramatica desfăşurare politică a acelui moment de răscruce din istoria Atenei. In anul 431 î.e.n. - cînd Socrate avea 37 de ani - izbucnise războiul peloponeziac, un război care avea să dureze, pustiitor, aproape trei decenii, opunînd Ligii maritime ateniene, în frunte cu Atena, Confederaţia peloponeziacă, aflată sub conducerea Spartei.

Socrate îşi petrecu viaţa în vîltoarea acestor ani furtunoşi, de continue lupte şi încordare. Desprins de evenimente? Dimpotrivă, interpretîndu-le lucid şi expunîndu-şi frecvent opiniile şi ideile filozofice în discuţiile pe care le angaja cu cetăţenii Atenei. Dar tocmai afirmaţiile făcute în aceste discuţii - unele dintre ele veritabile colocvii publice - sporite de curajul şi fermitatea opţiunilor sale, aveau să alimenteze şi multe din acuzaţiile aduse ulterior lui Socrate. Şi nu întîmplător avea să fie învinuit că, prin felul său de a fi şi prin setea sa de cunoaştere - inadmisibil în epocă - iscodeşte mereu „atît cele de sub pămînt cît şi cele cereşti”. Dar, mai ales - toate cele omeneşti, pămîntene! Filozoful n-a lăsat posterităţii nici o lucrare scrisă. Ceea ce ştim despre el ne-a fost transmis prin operele numeroşilor săi prieteni şi discipoli, filozofi de mare renume ca Platon, Xenofon, Aristotel şi alţii. *S-ar fi cuvenit, însă, să fie judecat?*

Atitudinea sa civică, oglindă a întregii sale personalităţi, este caracterizată exact de filozoful grec Diogene Laerţiu, care scria: *„Tăria voinţei lui Socrate şi devotamentul său faţă de democraţie reies limpede: a refuzat să asculte de ordinul lui Critias... de a-l aduce pe Leon din Salamis în faţa lor (a tiranilor) spre a fi executat. Şi numai el singur a votat achitarea celor zece generali...”*, apărători ai democraţiei ateniene, învingători în bătălia navală de la Arginuse (406 î.e.n.), dar acuzaţi ulterior de impietate, deoareee după terminarea luptei au lăsat morţii neîngropaţi pentru a putea porni de îndată la urmărirea flotei spartane, pe care o şi distruseseră. Avea să fie acuzat şi Socrate de aceeaşi impietate?

Tot Diogene Laerţiu scria despre Socrate: *„Ştia să dispreţuiască pe cei care rîdeau de dînsul. Se mîndrea cu viaţa lui cumpătată şi nu cerea niciodată un ban nimănui. Există* - spunea Socrate - *o singură fericire: ştiinţa, şi un singur rău: neştiinţa”*. Alt cap de acuzare? Firește, nu puţini s-au întrebat dacă a fost Socrate un adept al democraţiei, ori dimpotrivă, se găsea de partea oligarhiei, după cum a fost şi învinuit. Cert este că filozoful a ajuns în conflict atît cu reprezentanţii oligarhiei, cît şi, într-un anume sens, cu democraţia sclavagistă. Dar nu această aparentă inconsecvenţă în aprecierea principală a luptelor politice caracterizează ţinuta spirituală şi chiar activitatea practică a lui Socrate. Discipolii lui Socrate, atît cei contemporani lui ca Platon, Euclid, Xenofon, cît şi cei care au trăit mai tîrziu, ca Aristotel, au pretins cu toţii a fi adevăraţii continuatori ai maestrului, făurind fiecare o imagine foarte personală asupra sa, creînd cîte o „legendă socratiană” Platon îşi expunea filozofia, punînd-o chiar în gura lui Socrate, personajul principal al „Dialogurilor” sale.

• S-ar fi cuvenit să fie judecat? • „O singură fericire - ştiinţa, şi un singur rău: neştiinţa” • Discipolii... şi crearea legendei • Obiectul principal al cunoaşterii - omul • Duşmanii lui Socrate atacă

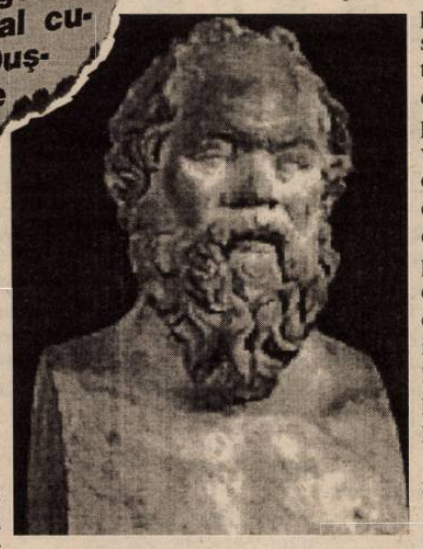

Influenţa lui Socrate asupra unor curente atît de diferite - şi această influenţă avea să fie şi ea discutată în proces - se datorează faptului că el a fost considerat prin gîndirea şi exemplul vieţii sale ca întruchiparea celor mai nobile trăsături umane: modestia, cumpătarea, setea de cunoaştere a adevărului, cinstea, prietenia dezinteresată, iubirea de oameni, curajul. Putea fi iertat pentru asta?

Problema principală care-l preocupa pe filozof era dobîndirea virtuţii. Pentru a dobîndi virtutea, spunea el, trebuie să-ţi aprofundezi cunoştinţele. Obiectul principal al cunoaşterii trebuie să fie însuşi omul şi prima îndatorire: „Cunoaşte-te pe tine însuţi!” Fără a fi un scop în sine, prin cunoaştere el viza un scop moral, dobîndirea virtuţii.

Răstălmăcirile rău intenţionate nu au lipsit, dar Socrate n-a abdicat de la convingerile sale. Moravurile pot fi cunoscute teoretic, spunea el, dar în afară de meditaţie este necesară şi cunoaşterea experienţei vieţii practice, care lămureşte omul cu privire la justeţea gîndirii şi activităţii sale. El susţinea că este călăuzit în întreaga sa activitate de glasul conştiinţei, de aşa-numitul „daimon”, care nu l-a părăsit niciodată, împiedicîndu-l să facă vreodată un pas greşit. Socrate avea obiceiul să colinde străzile Atenei urmat de elevii săi, printre care se aflau şi mulţi dintre viitorii filozofi ai acelei epoci. Cu persoanele pe care le întîlnea, iniţia convorbiri pe cele mai diverse teme, în cursul cărora, nu rareori, demonstra interlocutorilor săi că sînt lipsiţi de înţelepciune, persiflînd viciile fruntaşilor politici, fie că erau oligarhi, fie că făceau parte din rîndul democraţiei sclavagiste.

Nu este de mirare, aşadar, că mulţi contemporani nu l-au înţeles, ba l-au şi duşmănit. Dramaturgul Aristofan, spre pildă, l-a satirizat în piesa „Norii”, prezentîndu-l drept un filozof care face să triumfe „nedreptatea” (dar care nedreptate?) asupra dreptăţii (a cui?) răsturnînd dreptul şi morala. Socrate a mai fost învinuit de a fi adept al curentului filozofic sofist, curent atacat vehement de numeroşi politicieni din cauza influenţei dăunătoare pe care ar fi avut-o asupra tineretului. Subliniind însemnătatea metodei de selecţionare şi de organizare a cunoştinţelor, propovăduind atotputernicia raţiunii, sofiştii au ajuns să afirme mai tîrziu, că ea te fereşte în faţa judecătorilor să cazi victima unor acuzaţii fără scrupule... Fără să fi fost sofist Socrate a fost acuzat şi de sofism şi, în consecinţă, în anul 399 î.e.n. a fost tradus în faţa judecătorilor. Dar ar fi putut să se dezvinovăţească Socrate? Şi cine au fost acuzatorii lui?

PARADOX

O simbioză între istorie şi statistică

MARIAN GRIGORE

Din punct de vedere statistic, nu am nici o îndoială că statistica ar ocupa primul loc într-un posibil top al bancurilor făcute pe seama unei ştiinţe, fiind tratată, cel mai adesea, ca o „ştiinţă” a tuturor mistificărilor posibile. Ne amintim, desigur, reţeta „statistică” a salamului de cal şi pui: un cal, un pui, un cal, un pui... Sau concluzia, tot de ordin statistic, după care într-un restaurant clienţii consumă friptură şi piureu de cartofi cu sos, chiar dacă pe mesele unor clienţi se lăfăiau doar fripturile, pe cînd pe ale celorlalţi, piureul. Dar lista ar fi, oricum, prea lungă pentru a o mai continua.

Realitatea este că la baza acestei percepţii - mă grăbesc să spun - eronate stă o confuzie: şi anume între *ştiinţă*, ca atare, guvernată de legile sale proprii, şi cei ce o servesc - *statisticienii* - supuşi unor omeneşti slăbiciuni, cum ar fi tentaţia de a ceda comenzii banului plătit de cei interesaţi sau propriei păreri despre un fenomen sau altul (ce se pretează unei analize statistice), fapt ce-i face să caute acele argumente ce conduc inevitabil la validarea concluziei preconstituite. (Din acest punct de vedere, cel mai mult statistica se aseamănă cu sociologia). Or, dacă *legile* aparţin statisticii, ca ştiinţă, protocoalele după care se efectuează înregistrarea fenomenelor şi interpretarea lor aparţin statisticienilor, ca oameni (fie ei oameni de ştiinţă). Este drept, pe de altă parte, că unui veritabil specialist nu-i pune nici o problemă departajarea statisticienilor oneşti - neutri faţă de fenomenele cercetate şi animaţi de dorinţa sinceră de a descoperi un algoritm, o lege, după care se produc sau nu acestea -, de impostorii semidocţi sau de mercenarii blindaţi cu titluri şi diplome universitare, eventual şi autori ai unor manuale de referinţă pe care, cu bună ştiinţă, le nesocotesc în propria activitate. Pentru omul de rînd, însă, confuzia este deplină. De unde şi percepţia eronată de care aminteam.

În al doilea rînd, să ne reamintim faptul (presupunînd că l-am ştiut vreodată) că statistica se aplică seriilor mari de evenimente. Or, seriile mari ascund, maschează sau chiar şterg esenţa fenomenului individual din serie... (iar statisticianul onest o ignoră cu bună ştiinţă pentru a ajunge la o concluzie pertinentă). Or, tocmai fenomenul individual, ca atare, ajunge direct la cunoştinţa şi în conştiinţa individului, scos din contextul general al seriei a cărei existenţă însăşi este, adesea, ignorată de acesta. Să ne reamintim cinicul raţionament ce a permis şi Holocaustul, conform căruia un mort este o crimă, zece morţi sînt un masacru, iar un milion doar o cifră statistică. De aici şi încrîncenarea cu care s-a încercat contestarea autenticităţii jurnalului Annei Franck (expresie a unei zguduitoare drame individuale descrisă cu detaşarea inocentă şi obiectivă în mod natural - „gura copiilor adevăr grăieşte” - a unei micuţe evreice olandeze care a sfîrşit prin a fi gazată asemenea altor milioane de semeni ai ei) faţă cu acceptarea (chiar dacă cu vinovate rezerve) a realităţii lagărelor de exterminare, pentru care o anumită categorie de „istorici şi analişti” încearcă încă să găsească explicaţii şi motivaţii ad-hoc de genul: milioanele de morţi - şi încă este o problemă dacă au fost unul, două sau şase milioane - puteau sucomba de foame, de frig, de boală, deci de cauze „naturale” şi, nu neapărat, de Cyclon B, substanţa folosită cu acelaşi succes împotriva păduchilor şi a oamenilor. Motivul, mai mult decît evident, este că impactul emoţional (şi, deci, pericolul pentru cei ce se simt cu musca pe căciulă) este mult mai pregnant în cazul „Jurnalului ”, decît în cazul tabelelor statistice certificînd numărul de morţi prin gazare din diferitele lagăre. Oricît de cutremurătoare şi exactă din punct de vedere ştiinţific, statistica alunecă în derizoria semnificaţie impersonală a cifrelor... Semnificaţie ce are relevanţă doar pentru specialişti.

Iată de ce nu putem considera decît binevenită iniţiativa Ministerului Educaţiei Naţionale de a propune introducerea în programa analitică (în curriculum, cum se spune acum) una, două ore destinate Holocaustului. Prin această simbioză dintre istorie şi statistică, cifrele îşi vor recăpăta dimensiunea tragică reală, beneficiind de lumina înţelegerii mecanismelor ororii. Pentru ca repetarea ei să nu mai fie niciciînd, niciunde, posibilă împotriva fiinţelor omeneşti.

Anatomia secundei

Radio-Tele-Internet

ALEXANDRU MIRONOV

Se întîmplă atîtea minuni pe Pămînt - dar mai ales deasupra lui - încît scriitorul de Science Fiction şi viitorologul nu prea mai ştiu pe unde să cîrmească, surprinşi de viteza cu care se schimbă lumea.

Internet-ul este viu, de pildă, mult mai viu decît virtualitatea lui ni-l face şi „înghite” tot, ucenicii vrăjitori ai informaticii găsindu-i, mereu, tot mai multe aplicaţii. Lumea audiovizualului, de pildă, cea construită bine, închegată bine, în virtutea noţiunii de *broadcasting* (emisie) s-a găsit şi ea, brusc, în faţa unor praguri destabilizatoare. Căci se insinuează în masa posturilor de radio şi televiziune conceptul de *webcasting*, adică de transmisie prin reţea. „Webcasting”-înd (?!) - va trebui să inventăm noi cuvinte româneşti pentru a ţine pasul cu universul acesta nebun de legat al informaticii - vom putea asculta, scrie revista „Science et Vie”, *France Info* la Tokio sau prin *Tele-France 1* la Buenos Aires, în direct, *live*, cum se zice. Într-adevăr, racordarea emisiei-recepţiei radio la *Internet* este un fapt împlinit - doar calitatea sunetului mai ridică probleme, ce pot fi însă şi ele rezolvate prin compactare numerică şi, deocamdată, preţul conexiunii (şi el reducîndu-se, practic, în fiecare zi). La fel, tastînd pe claviatura PC-ului adresa postului de televiziune dorit, pe monitor poate să ne apară emisiunea vizată, de oriunde, bineînţeles, cu condiţia ca postul TV să fie „legat” la *Internet* (ceea ce se întîmplă la din ce în ce mai mulţi emiţători). Şi în cazul imaginilor TV este necesară compactarea sau compresarea - ceea ce se face prin tehnologia numită *MPEG* (Moving Picture Expert Group - adică Sistem Expert de Traducere a Imaginilor în mişcare), utilizat deja de *DVD*-urile (DVD = *Digital Versatile Disc)*, cele care, folosind PC-ul, vor înlocui, nu peste multă vreme, casetele video în aparatul ce combină videocasetofonul cu *PC*-ul (computerul personal) şi cu receptorul TV - şi care există, deja, în milioane de case.

Le vom avea, toate aceste tehnologii, aparent SF, în casele noastre? Le vom avea dar nu prin telefon - preţul unei emisiuni radio sau TV, trecută prin telefonul personal este pipărat - ci prin TV-cablu. Spre ştiinţa dumneavoastră, în România acţionează aproape 900 de posturi de televiziune prin cablu - una dintre cele mai dezvoltate reţele din lume! Ele vă oferă, în oraşe, accesul la posturile TV receptate prin antenă (locală) sau de la satelit. Dar, atenţie! antena globală care va prinde sute de posturi radio-TV o să apară, curînd. De aceea eu cred că TV-cabliştii trebuie să se grăbească la lărgirea gamei de servicii pe care le oferă. Accesul la *Internet*, pentru *PC*-urile din birouri şi de acasă, se face deja, în multe oraşe. Accesul global la toate posturile de radio şi televiziune conectate la *Internet* va fi pasul următor. Termen: 5-7 ani, după părerea mea, deci în jurul anilor 2005, cînd fiecare român, cred eu, va avea acces telefonic - radio-TV-PC la, practic, toţi emiţătorii-receptorii satului planetar.

Închei anunţîndu-vă că, aşa cum prognozam într-un articol trecut, telefonia globală s-a realizat deja: compania *Iridium* a ridicat, la 1 noiembrie trecut, ultimul satelit care-i mai lipsea din constelaţia de sateliţi ce a făcut posibilă - prin telefonia celulară - contactul oricui cu oricine, în orice punct de pe Pămînt. Un vechi vis al SF-ului s-a împlinit.

Dosarele frumuseții

FRUCTELE
aliații noștri

Fructele, considerate aliați ai sănătății, au și statutul incontestabil de aliat al frumuseții. Pentru că în acest moment cele mai apreciate creme, loțiuni, uleiuri, șampoane sînt cele ce au ca ingrediente extracte de fructe. Produsele de frumusețe respective relaxează, tonifică și parfumează plăcut corpul. Au efecte liniștitoare și chiar antistres sau, din contră, tonice și dinamizante. Azi, spun cu certitudine specialiștii, parfumurile au puteri reale asupra trupului și stării psihice.

● *Fructele sînt excelente depozite de vitamine ale căror proprietăți sînt utile diverselor tipuri de ten. Astfel, fructul de ananas, de exemplu, bogat în vitaminele A,B și C, folosit frecvent în rețetele cosmetice dă o strălucire aparte tenului. Kiwi, atît de bogat în vitamina C este energezant și anihilează efectul nociv al oxidanților. Căpșunile hidratează excelent pielea, piersicile sînt tonifiante, în timp ce grepfruitul este reechilibrant și refrișant.*

● *Șampoanele și măștile pe bază de fructe tratează eficient problemele capilare, echilibrînd procesele de la nivelul pielii capului. Produsele pe bază de extract de portocale și lămîi au proprietăți antiseptice. De asemenea redau o strălucire frumoasă părului gras. Folosită ca atare, portocala stimulează regenerarea părului tern și „obosit". Banana tratează cu blîndețe dar eficient părul fin și fragil. Kiwi, prin conținutul său ridicat în vitamina C, constituie un antioxidant natural excelent.*

● *De cîțiva ani acizii din fructe au revoluționat cercetarea în domeniul cosmeticii. Și aceasta pentru că au puteri surprinzătoare. În concentrații slabe (1-2%) alfahidroxiacizii, de exemplu, hidratează excelent pielea. În concentrații mai mari ei produc exfolierea celulelor moarte ale epidermei. Acest peeling ușor și regulat face pielea mai catifelată și mai luminoasă. Acizii din fructe sînt introduși în formula laptelui de corp pentru a hidrata, catifela și ameliora aspectul epidermei. Cremele de față cu acizi din fructe s-au dovedit a fi eficace tuturor tipurilor de ten.*

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU

Reflecții psihologice

POLITEȚEA
un cod social cu multiple funcții

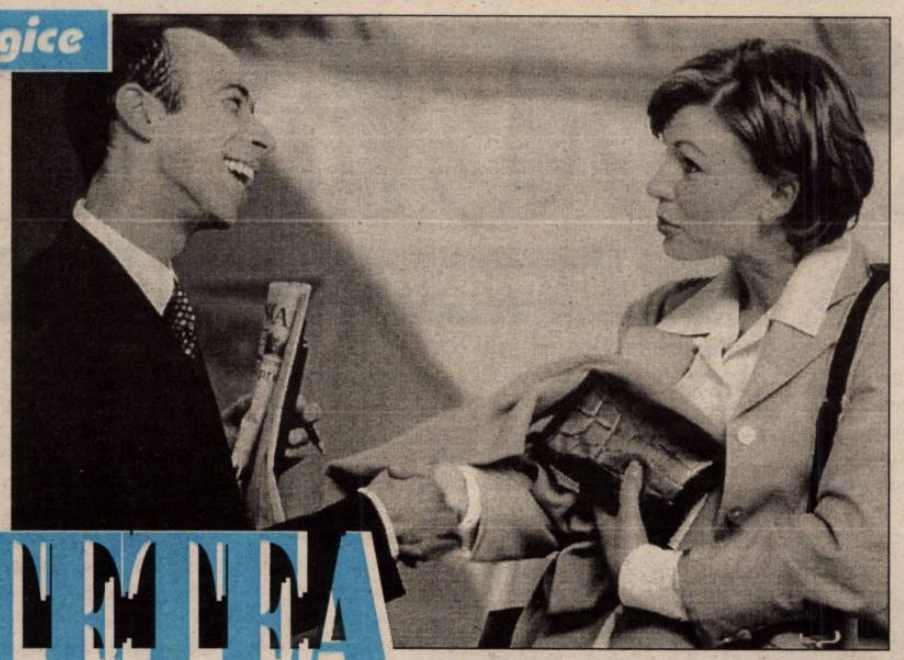

Politețea ar trebui să ne însoțească perpetuu. Acest cod definit și acceptat de societatea în care trăim servește drept reper pentru a fi recunoscuți și a-i recunoaște pe ceilalți. Politețea, spun psihologii, permite să avem un teritoriu neutru, un spațiu fizic în care nici nu atacați, nici nu riscați să fiți atacat.

Politețea este un liant relațional al lumii civilizate. Politețea trebuie să devină „ceva" care să faciliteze raporturile cu ceilalți atunci cînd instinctele nu o pot face singure. Acest cod după ce a fost învățat poate fi folosit cu condiția acceptării de ceilalți. Pentru că se întîmplă ca unii cu bună știință să facă abstracție de regulile politeții instaurînd un raport de dispreț, de distanțare, de respingere în relația cu ceilalți. Sub pretextul naturaleții maniera de exprimare a acestora reflectă de fapt agresivitatea și imposibilitatea acestora de a se adapta la un climat relațional normal.

A fi politicos nu echivalează cu a fi ipocrit, iar sinceritatea, în relațiile cu ceilalți nu te obligă să spui chiar tot ce-ți trece prin cap. Trebuie să știi ce, cît și în ce context îți este permis să... fii sincer. Politețea te obligă, de asemenea, ca atunci cînd mesajul pe care îl ai de transmis nu este prea plăcut să alegi o formă de prezentare adecvată.

E bine de reamintit, ne sugerează psihologii, că politețea, în ipostaza sa de cod social, este o poveste ce ne permite de a nu fi prizonierii nervilor, fapt ce ar putea să-i lezeze pe ceilalți. Oricum, a fi politicos înseamnă a intra în viața socială mai armonios decît ar face-o un grobian.

Contextul relațional codian ne oferă și imaginea unor persoane excesiv de politicoase. Ce ascunde acest exces de politețe? Adesea, susține dr. Claudine Derôme-Artarit, pierderea încrederii în sine, frica de a nu fi acceptat de anturaj, de a nu fi iubit sau recunoscut. Ce loc ocupă politețea în iubire? Nu este deloc de neglijat. Politețea este o barieră defensivă care va trebui să cadă pentru a permite „etapa fuziunii" presupusă de sentimentul iubirii. În astfel de etape se cunosc coduri sociale speciale uzitate în comunicarea de o asemenea intensitate. Politețea face loc curtoaziei, atenția acordată celuilalt, atenție deloc convențională, ci adoptată dorințelor și nevoilor sale.

Indiscreții

Feminitate la Superlativ

◆ Laetitia, franțuzoaica ce reprezintă simbolul feminității regăsite, a fost desemnată în cadrul unei competiții desfășurate în Statele Unite, „femeia cea mai sexy a anului". Astăzi vă sugerăm să vă familiarizați doar cu imaginea sa, pentru ca săptămîna viitoare să vă oferim cîteva detalii despre preocupările sale...

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Mă numesc C.B., locuiesc în București și, deși sînt o femeie tînără, am neșansa de a suferi de tensiune oscilantă și de lombosciatică. După ce am apelat fără succes la medicina clasică m-am îndreptat spre bioenergie. Am citit în revista „Magazin" despre vindecările miraculoase obținute de doamna Vasilica Ciupea și fiicele sale, doamnele Mariana Ciupea și Ana Stoica și am constatat și eu harul uimitor pe care îl au. Pentru că după zece ședințe de tratament bioenergetic m-am simțit foarte bine..."

*

Redacția revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 25000 lei.

10% REDUCERE adică 25000 lei

TALONUL NR. 4

Numele și prenumele pacientului .....

.....

Adresa .....

Intervalul efectuării tratamentului .....

● Valabil pînă la 28 februarie 1999 ●

Programări la telefon: 6862046

Gastronomice

Doamna Ariadna Făgărășanu, cititoarea noastră fidelă din Brașov, ne propune să vă oferim o...

SAVARINĂ

Se prepară un aluat ușor din 15 g drojdie care se dizolvă în 1/2 l lapte, 20 g zahăr, 4 ouă, 100 g unt, puțină sare și 250 g făină. Aluatul trebuie lucrat mult.

Se umple o formă de cozonac bine unsă și se lasă să crească. Se coace, se răstoarnă și se îmbibă cu siropul pregătit astfel: 350 g apă se fierb cu 200 g zahăr, zeama unei lămii și a unei portocale. Se răcește înainte de întrebuințare, se adaugă 100 g rom. Savarina astfel îmbibată cu sirop se decorează cu fructe din dulceață. Mijlocul cozonacului se umple cu frișcă îndulcită, amestecată cu zmeură sau căpșuni.

E bine de știut

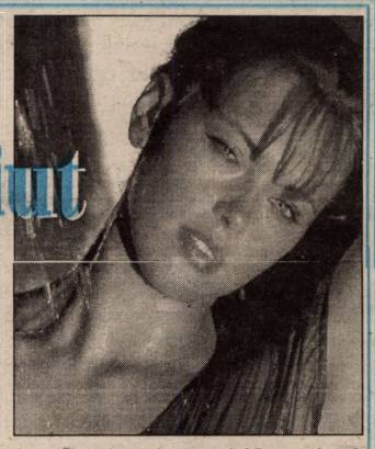

Dincolo de rolul pur igienic pe care îl are asupra corpului, dușul cu apă caldă sau rece poate dobîndi și virtuți terapeutice. Astfel, la o temperatură de 35 grade C apa poate înlătura miraculos stresul acumulat într-o zi de muncă obositoare.

O baie caldă vă poate asigura un somn odihnitor. Dacă masăm ușor, cu sau fără săpun, corpul aflat în contact cu apa la o temperatură cuprinsă între 35 și 39 grade C, tensiunile acumulate se disipează. Așa se explică faptul că o baie de 10-20 de minute făcută cu o jumătate de oră înainte de culcare favorizează un somn bun, odihnitor, reprezentînd un excelent „somnifer" natural. Pentru a accentua efectul benefic, picurați în apa de baie ulei esențial relaxant de lavandă. În cazul în care suferiți de tulburări de circulație periferică (varice) este de dorit să limitați baia la zece minute și să terminați cu un duș rece la nivelul gambelor.

În schimb un duș fierbinte poate calma durerile generate de spondiloză, de exemplu. Astfel, pulverizînd timp de 2 minute apă foarte fierbinte (40 grade C) pe o zonă sensibilă veți constata calmarea durerii. Dacă aveți dureri lombare, pulverizați apă fierbinte timp de două minute în zona situată deasupra mușchilor fesieri, apoi plasați dușul pe un umăr și lăsați jetul de apă să coboare pe coloana vertebrală. După aceea insistați 1-2 minute la baza coloanei. Repetați de cîteva ori și veți constata cu siguranță efectul benefic. Atenție, însă! Nu stați sub apă mai mult de 20 de minute pentru că pielea va avea de suferit. Riscați o deshidratare și o „ramolire" a fibrelor de colagen. Cum însă în timpul băii vaporii de apă degajați au deschis porii feței este momentul să aplicați o mască. Specialiștii nu ezită să ne amintească virtuțile apei reci, capabilă dimineața să ne stimuleze pentru a ne dovedi extrem de eficienți în activitate. Dacă plonjați pînă la umeri timp de 10 secunde într-o apă cu temperatura cuprinsă între 16 și 20 grade C, funcțiile organismului se mobilizează și vă veți simți dinamizată. Dar, după cele zece secunde trebuie să vă fricționați cu un prosop cald și să vă îmbrăcați repede pentru a nu răci. La temperatura de 20-25 grade C apa tonifică pielea și țesuturile. Este fără egal în menținerea fermității sînilor și în calmarea durerilor picioarelor obosite.

Apa chiar și sub forma unui cub de gheață ne poate fi utilă. Astfel, un cub de gheață plimbat pe obraz poate atenua adîncirea ridurilor. Evident, atunci cînd acest exercițiu se adaugă tuturor celorlalte pe care le practicați pentru a vă menține tinerețea și frumusețea...

◆ Fără nici o legătură cu pledoaria noastră pentru cunoașterea virtuților apei, aflăm că Nicole Kidman, după recentul triumf de la Londra, cunoaște un succes deosebit la New York într-o piesă erotică. Potrivit opiniei unui critic ce a vizionat spectacolul de pe Broadway, Nicole Kidman stăpînește bine arta... dezbrăcatului. În piesa respectivă o face seară de seară, apărînd timp de 14 secunde în aceeași... ținută. Care nu numai că nu este disgrațioasă, ci atrage numeroși spectatori.

Prim-ajutor

Tusea

Tusea este generată de numeroase cauze, motiv pentru care se manifestă ca un simptom în diferite boli. Poate fi prezentă în ● toate bolile aparatului respirator (laringită, traheită, bronşită, pneumonie) ● în bolile acute ale căilor respiratorii (guturai, gripă, pojar, tuse convulsivă) ● ca efect al substanţelor iritante (fum, gaze, praf). Există şi tusea cronică, generată de tuberculoză, bronşită cronică, boli de inimă, obiceiul fumatului etc.

De aceea, *primele îngrijiri* se referă numai la tusea acută, survenită brusc la persoane sănătoase în general, dar care contactează o infecţie acută a căilor respiratorii (răceală, gripă etc.). În prima fază, tusea e uscată, chinuitoare şi se manifestă cu precădere în timpul nopţii, prejudiciind odihna şi somnul. În această situaţie, bolnavul poate apela la calmante ale tusei (Codenal sau alte medicamente pe bază de plante), precum şi la comprese calde aplicate pe gît şi pe piept. Totodată, se vor bea ceaiuri calde de tei, soc, salvie sau ceai pectoral. În faza următoare, de „de coacere" a tusei, se va favoriza expectoraţia cu siropuri medicinale. Dacă tusea se însoţeşte de febră mare şi stare generală proastă, care nu cedează la îngrijirile uzuale, e necesară prezentarea la medic. Această măsură de prevedere este indicată în special în cazul copiilor şi bătrînilor, al căror sistem imunitar este mult mai fragil. Tusea care aparent nu se însoţeşte de nici o complicaţie, dar care nu încetează după 2-3 săptămîni de la debut, trebuie considerată suspectă, motiv pentru care, prezentarea la medic pentru un examen de specialitate devine absolut obligatorie.

De unde vin celelalte vîrste ale omului?

Spuneam într-un articol trecut, sugerat de aventura spaţială de 9 zile a aproape octogenarului american John Glenn, (care după cum ştiţi, are 77 ani) că omul are încă multe alte vîrste în afară de clasica vîrstă cronologică sau calendaristică, şi pe care cu atîta obstinaţie ne-o impun oficiile de stare civilă. Este vorba de vîrsta biologică, apoi de cea psihologică, ca şi de cea socială. A nu se uita însă, că omul are şi o vîrstă pe care i-o imprimă arterele, ca şi memoria de care dispune, precum şi o vîrstă intelectuală, de care dorim a vorbi în rîndurile ce urmează.

ARCADIE PERCEK

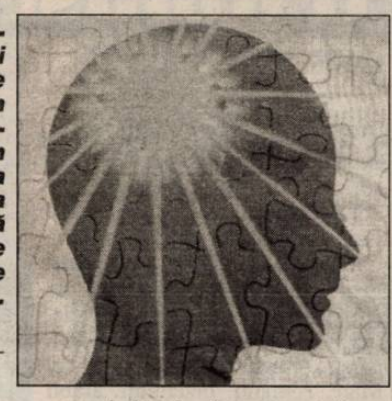

Este bine de ştiut, în acest sens, că creierul uman este depozitarul a circa 10-14 miliarde de neuroni, deci de celule nervoase. Dar, calcule de specialitate ne relevă faptul - incredibil dar adevărat, că numai 15-20% din totalitatea neuronilor sînt folosiţi în mod curent în cursul vieţii, restul de neuroni rămînînd neutilizaţi şi, ca atare, reprezentînd o uriaşă rezervă de care dispunem din punct de vedere intelectual, şi pe care cel mai adesea o neglijăm, irosind-o. Cu alte cuvinte, *nu folosim în mod curent şi conştient decît între 15-20% din capacitatea de funcţionare a creierului, restul rămînînd nefolosită.*

Da, este adevărat, o dată cu trecerea timpului, aşadar o dată cu îmbătrînirea, înregistrăm o pierdere continuă în domeniul acestor nobile celule care sînt neuronii. Se pare, chiar că zilnic în jur de o sută de mii de asemenea celule dispar din economia organismului. Dar tot aşa de adevărat este că rezervele organismului pe această linie sînt, după cum am mai precizat, mari.

Or, astăzi este demonstrat, şi încă de pe poziţii riguros ştiinţifice, că *ceea ce contează nu este atît pierderea cantitativă de neuroni, cît calitatea funcţională a acelora care au mai rămas şi, ca atare, exploatarea acestora pe măsura necesităţilor,* de unde necesitatea acestei gimnastici zilnice de înviorare a creierului, de unde aşadar necesitatea exersării acestuia.

Experienţe efectuate pe această linie ne demonstrează faptul că creierul unui animal exersat şi antrenat este, atît sub raport biochimic cît şi structural, mai perfecţionat în organizarea sa, decît creierul unui alt animal, neexersat şi neantrenat. De asemenea, mai este demonstrat, şi asta în cazul omului, că pentru a putea să-şi dezvolte mecanismele necesare funcţiilor cerebrale, ca de exemplu învăţatul, memoria pe termen lung, ca şi rezolvarea diverselor probleme, creierul are nevoie în mod continuu de stimuli exteriori, deci de exersare.

Şi cum trăim într-o perioadă cînd se pune în mod ardent problema transplanturilor de creier, înseamnă că aceste intervenţii chirurgicale pot fi efectuate şi cu creiere îmbătrînite. Anatomistul Don Marshall, din Rochester, SUA, care a efectuat recent experienţe în acest sens pe animale, declară următoarele: „Avem tendinţa de a considera sistemul cerebral îmbătrînit ca fiind static sau în curs de deteriorare, astfel încît posibilitatea asigurării irigării sangvine, în cazul unui transplant, a fost întotdeauna pusă sub semnul întrebării. Noi am descoperit că vîrsta nu constituie un impediment. După opinia noastră - adaugă tot Marshall - *creierul persoanelor în vîrstă manifestă o flexibilitate mult mai mare decît cea pe care i-o atribuim".* De unde concluzia că merită să ne menţinem o vîrstă intelectuală cît mai evidentă şi cît mai lungă, exersîndu-ne propriul creier care, mereu şi pe orice cale, trebuie pus la treabă.

O invenţie românească

Plante medicinale contra psoriazis?

„Să nu mai aşteptăm zeci sau sute de ani pînă cînd substanţe naturale cu proprietăţi medicale demonstrate vor fi transformate în medicamente", acesta este îndemnul unui inventator român care a trecut deja la fapte. Gheorghe Giurgiu, preşedintele Fundaţiei Medicale „Speranţa", a creat un medicament bazat în exclusivitate pe plante medicinale, pentru tratarea bolii de piele psoriazis. Ceaiul „Deniplant" este o pulbere de plante medicinale care acţionează asupra cauzei interne care declanşează această boală, fără ajutorul medicamentelor de uz intern sau extern şi fără regim alimentar.

În întreaga lume psoriazisul este tratat cu unguente, raze ultraviolete, raze Puva sau anumite medicamente care au ca scop unic vindecarea la suprafaţă a ţesutului epitelial distrus. Deoarece nu se încearcă înlăturarea cauzei, de cele mai multe ori boala recidivează. Ceaiul poate trata, de asemenea, şi alte afecţiuni dermatologice cum sînt Lupus Eritematos sau Zona Zoster. „Cu ajutorul plantelor medicinale, folosite ştiinţific, demonstrăm că anumite boli aşa-zis incurabile pentru medicina tradiţională, pot fi ameliorate sau chiar vindecate" afirmă dl. Giurgiu.

Încurajat de rezultatele obţinute în urma tratamentului cu Deniplant, el a modificat formula iniţială şi a reuşit să lărgească aria de acţiune a ceaiurilor. Cu noua gamă „Imuniplant" pot fi tratate afecţiuni ale organelor interne, metabolismului celular şi chiar ale sistemului imunitar.

Proiectele de viitor ale inventatorului sînt foarte promiţătoare. Noul medicament creat de el, tot pe baze naturale, va putea vindeca arsurile de piele şi leziunile traumatice ale acesteia, va putea fi folosit chiar în tratamente cosmetice şi, pe deasupra, va avea un preţ foarte mic.

Această veste extraordinară nu poate decît să ne bucure, medicina românească, fie ea şi naturistă, dovedindu-se a fi un nesfîrşit izvor de soluţii pentru multe dintre bolile care necesită tratamente medicale complexe şi costisitoare.

MEDICUL vă răspunde

Suferinţa mea este o boală?

O cititoare din Bucureşti, în vîrstă de 66 ani, O.Ţ., ne scrie următoarele: „Vă scriu, cu rugămintea de a mă ajuta să mă lămuresc şi eventual să mă vindec, de suferinţa următoare: După ce am scaun, dimineaţa, de obicei, la o oră sau două, îmi apare o mică umezeală şi o mică mîncărime în jurul anusului. Dacă umblu mai mult pe jos, umezeala este mai abundentă şi chiar îmi păteză chilotul. Aceasta se întîmplă în anotimpurile calde: primăvara, şi mai ales vara. Vă asigur că nu este vorba de o lipsă de igienă. Sînt extrem de atentă şi meticuloasă în toaleta intimă. Umezeala de care am amintit are culoarea şi natura fecalelor. Ştiu că este o greşeală a mea că nu m-am adresat unui medic pînă acum. Poate din cauza vîrstei, a unei timidităţi de care sufăr, poate din cauza faptului că nu ştiu exact unde ar trebui să mă duc: la ginecologie, la dermatologie sau la interne? V-aş ruga, domnule doctor, să mă lămuriţi dacă suferinţa mea este o boală, care este aceasta, dacă se poate trata şi cum?"

Să vă răspund, pe rînd, stimată D-nă O.Ţ., la întrebările puse. Desigur, este o boală ceea ce acuzaţi dumneavoastră, după cum tot boală este tot ceea ce perturbă buna funcţionalitate a organismului, acest echilibru al său reprezentat de sănătate. Din nefericire însă, exact cum spune acel poet latin, exilat la Pontus Euxinus. „Nu stă întotdeauna în puterea medicului să se vindece bolnavul. Uneori boala este mai tare decît ştiinţa". Dar,aşa era situaţia, desigur, din punct de vedere medical, pe vremea lui Ovidiu. La ora actuală, bolile se vindecă, în enorma lor majoritate, dacă sînt diagnosticate în timp util şi dacă sînt tratate corect. Aşa că lăsaţi timiditatea la o parte, căci timiditatea nu face casă bună cu sănătatea, şi prezentaţi-vă de îndată la chirurgul de la policlinica de care depindeţi, care, pe calea unui simplu tuşeu rectal, completat uneori cu o rectoscopie şi o analiză de laborator a respectivei secreţii, vă va stabili diagnosticul, vă va stabili apoi schema terapeutică, pe care dacă o veţi respecta riguros vă veţi vindeca, aşa cum v-aţi vindecat de amigdalită, de apendicită, sau de vreo congestie pulmonară, dacă le-aţi avut cumva.

Dr. ANDREI ONU

Terapie naturală

VÎSCUL

(Viscum album)

Cum îl recunoaştem? Este o plantă semiparazită care creşte pe ramurile unor pomi (măr, păr, prun, cireş, nuc) sau pe arbori (brad, mesteacăn, frasin, salcîm, plop, stejar etc.). Este o plantă care îşi păstrează frunzele şi în timpul iernii, de aceea este folosită şi în scop ornamental, de Revelion. Tulpina vîscului este verde, scurtă, cilindrică, cu noduri îngroşate, ramificată în cîte două rămurele din loc în loc, avînd frunze groase cu margini întregi, formînd tufe dese. Florile sînt de două feluri: bărbăteşti şi femeieşti, fiecare aşezate pe tufe separate. Fructele sînt sferice, albe, moi, cîte 2-3 la un loc, conţin o substanţă lipicioasă.

Cum se recoltează? În scopuri medicinale se întrebuinţează frunzele şi ramurile tinere, recoltate începînd din luna noiembrie şi pînă în februarie. Se usucă la cald între 40-45°C în locuri bine aerisite, în aşa fel încît după uscare să-şi păstreze culoarea verde sau cel mult să devină galbene verzui.

Compoziţia. Vîscul conţine saponozide triterpenice, vîslcolină, acetilcolină, feniletilamină, inozitol. Fructele conţin, printre alte substanţe, viscotoxină, o polipeptidă care s-a dovedit a avea acţiune antitumorală.

Acţiune terapeutică. Datorită saponozidelor şi derivaţilor colinei, vîscul are proprietăţi hipotensive, bradicardiace şi uşor diuretice. Însă la administrarea preparatelor de vîsc este necesară respectarea strictă a dozelor, deoarece, în cantităţi mari, este toxic.

Modul de întrebuinţare. Se întrebuinţează sub formă de macerat preparat la rece din 1-2 g frunze şi tulpini fragmentate la 100 ml apă. Se lasă 8 ore în repaus după care se filtrează, se îndulceşte şi apoi se poate consuma. Vîscul se poate folosi şi sub formă de pulbere 1-1,5 g pe zi, respectînd şi regimul igieno-dietetic prescris de medic. Pentru a obţine efecte terapeutice este necesară folosirea zilnică a maceratului de mai sus, dimineaţa şi seara, timp de două săptămîni, pînă la maxim o lună de zile. Vîscul, împreună cu alte plante medicinale, intră şi în compoziţia ceaiului pentru bolnavii hipertensivi.

L. MOLDOVAN
Farmacist primar

Cum acţionează steriletul?

- Cititoarea noastră M.N., din Deva - căreia îi mulţumim pentru frumoasele aprecieri adresate rubricii noastre - are 25 de ani, un copil şi o viaţă de familie pe cît de fericită, pe atît de împlinită din toate punctele de vedere. Pînă la naşterea copilului - de fapt, pînă cînd cei doi soţi au hotărît să aibă un copil - singura metodă contraceptivă pe care o folosea era cea a calendarului. După naşterea copilului, nedorind să mai aibă un al doilea copil la voia hazardului, a recurs la montarea unui sterilet. Problema este însă că nu ştie prea bine cum funcţionează acesta şi ce consecinţe are utilizarea lui.

- Mulţumim pentru interesul dumneavoastră de a şti mai multe despre contracepţie şi despre sterilet.

Vă felicit şi pe dumneavoastră ca pe toate femeile care se gîndesc să-şi planifice familia şi nu pun în braţele hazardului decizia momentului în care un copil va veni pe lume în propria familie.

Steriletul se numeşte în termeni ştiinţifici Dispozitiv intrauterin (DIU). Acesta constă într-o spirală de cupru dispusă pe un suport de plastic, care se introduce în uter de către medicul ginecolog.

Există mai multe tipuri de forme: Omega sau T. Conform părerilor multor personalităţi în domeniu, cel mai uşor de inserat este steriletul în formă de omega, care poartă numele de MULTILOAD Cu 375. De ce este uşor de inserat? În primul rînd, medicul nu are nevoie decît de o singură mînă pentru a introduce în uter tija pe care se află dispozitivul. În al doilea rînd, din cauza formei sale de omega, şi datorită flexibilităţii sale, acesta se îngustează prin trecerea prin colul uterin şi femeia nu are nevoie de dilataţie uterină - procedură dureroasă şi neplăcută. În al treilea rînd, datorită formei sale rotunde nu există pericolul perforării uterului, pericol pe care îl au steriletele în formă de T.

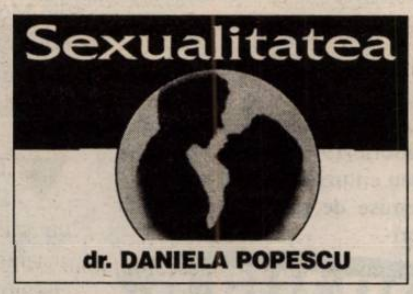

dr. DANIELA POPESCU

Cum acţionează, steriletul? Bună întrebare! Cred că pînă în ziua de astăzi nu există alt element cu acţiune contraceptivă decît cuprul. De aceea, aceste dispozitive conţin cupru. Steriletul împiedică spermatozoidul să ajungă în trompe. Dacă acest lucru totuşi s-a întîmplat, steriletul împiedică concepţia! Şi dacă totuşi concepţia a avut loc, steriletul împiedică nidarea. Deci am putea concluziona că steriletul acţionează la 3 nivele: împiedică spermatozoidul, concepţia şi nidarea.

De ce medicii au totuşi reţineri în montarea steriletului la femeile care nu au copii?

Vedeţi dumneavoastră, deşi inofensiv, steriletul este „ceva străin" introdus în uter şi este bine, după unii medici, ca acest lucru să se întîmple după ce femeia respectivă a adus pe lume copiii pe care şi i-a dorit. Trebuie să vă mai spun că există şi un potenţial infecţios, nu din cauza steriletului ci din cauza comportamentului sexual.

Femeile care nu au un partener stabil, nu trebuie în nici un caz să aleagă steriletul. De ce? Pentru că o eventuală boală cu transmitere sexuală ajunge mult mai uşor la uter, dacă anterior a fost introdus un sterilet, prin simplul motiv că a fost creată o poartă de intrare în uter. De aceea, steriletul se recomandă în special femeilor care au un singur partener şi au deja copiii pe care şi i-au dorit.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Cine mută pietrele în deșert?

Valea Morții din California este fără îndoială unul dintre cele mai temute locuri de pe Pământ! În una din zonele sale, Racetrack Playa, de fapt un fund de lac secat, lung de vreo 20 km, un fenomen aproape incredibil continuă să-i lase fără replică pe oamenii de știință. Este vorba de bolnavi uriași, cu greutăți de peste 300 kg, care... pornesc pur și simplu la plimbare, lăsînd în urma lor „poteci" de sute de metri. Cum se poate însă așa ceva?

„Nimeni nu i-a văzut de fapt mișcîndu-se" decalră geologul Epsas DeNova care studiază de mult timp fenomenul, pentru a continua spunînd că „nu există nici o altă explicație pentru urmele de sute de metri pe care le întipăresc în nisip, fără ca undeva în jur să existe vreo altă urmă de om sau de mașină". Și aceasta durează de peste o jumătate de secol! Au existat ipoteze că ar fi vorba de microseisme care pun bolonavii în mișcare, după cum alții au avansat ideea existenței unor... „trasee antigravifice", pe care uriașele pietre s-ar deplasa fără vreo problemă. Sigur este că totul se datorează caracteristicilor climatice cu totul excepționale ale Văii Morții. Deși recunoscut ca locul cel mai „fierbinte" și mai uscat de pe Terra, Valea Morții devine un adevărat cosmar dacă se întîmplă să apară... apa. Fie că ea provine din zăpezile care se topesc în munții din apropiere, fie în urma uneia din rarele furtuni din timpul iernii, apa transformă întreaga zonă într-un adevărat... patinoar de noroi, pe care este aproape imposibil și să te ții pe picioare.

Un alt geolog însă, John Reid, a avut șansa să urmărească topirea zăpezilor. Vîntul bătea cu aproape 100 km/oră, dar nici un bolovan nu s-a mișcat. Nici cînd a încercat să împingă el însuși unul mai mic, de doar 30 kg, nu a avut mai mult succes. Reid crede că bolovanii „alunecă" pe patul de gheață care se formează atunci cînd ploaia cade sau zăpada se topește și vîntul rece produce polei. Cum însă nimeni nu are curajul să se ducă pînă acolo și să verifice, bolovanii din Valea Morții rămîn în continuare un mister total! *(M. Dorobanțu)*

LIBAN
frumusețe străveche

IRINA STOICA

La Institutul Lumii Arabe din Paris, o expoziție, care va rămîne deschisă pînă la 30 aprilie, prezintă comori ale civilizației trecute. Totul vorbește aici despre o țară fascinantă, unde s-au succedat 12 civilizații de la Canaaneeni la libanezii de astăzi. Fenicienii au marcat vîrsta de aur, perioada de maximă bogăție. După ei au venit, rînd pe rînd, perșii, grecii și Alexandru cel Mare, romanii, bizantinii, arabii omeyzi, apoi abasizii, cruciații, mamelucii, otomanii, emirii. Fiecare dintre aceștia au dorit să lase în urmă temple, moschei, palate.

În centrul Beirutului, buldozerele și betonierele, care vor să șteargă urmele unui război sălbatic, descoperă, în mod inevitabil, ruinele civilizațiilor trecute. Printre acestea a fost scos la lumină vechiul drum roman, construit peste cel fenician, conducînd spre port. Fragmente din acest drum au rămas dezvelite acum spre aducere aminte.

Originile poporului apar învăluite în legendă. Fenicienii, misterioși, cu toate că inventatori ai alfabetului, n-au lăsat nici o arhivă. Și foarte puține texte! Îi cunoaștem din mărturiile contemporanilor, vecinilor și dușmanilor: egipteni, perși, greci. După documentele acestora, s-ar părea că spre anii 1180 î.Ch. străvechiul Orient a fost zdruncinat de sosirea oamenilor mării, fenicienii, care s-au instalat pe teritoriul corespunzînd în mare parte Libanului de astăzi. Profitînd de rivalitatea celor două mari puteri, Imperiul Egiptean și Imperiul Hitit, fenicienii și-au cîștigat independența, au devenit stăpînii mărilor, au ridiat porturi strălucitoare ca Byblos, Tyr, Sidon, au fondat cea mai strălucitoare colonie: Cartagina. În schimbul lemnului de cedru și al țesăturilor vopsite cu purpură al cărei secret era cunoscut numai de ei, primeau piele, argint și aur. Bogăția lor a fost rîvnită de mulți iar Alexandru cel Mare a izbutit, în anul 333 î.Ch. să-i cucerească integrîndu-i total în lumea greacă. În anul 64 î.Ch. coasta feniciană a devenit provincie romană, controlată din Beirut, a cărui școală de drept atrăgea întregul Orient clasic. Templele înălțate la Baalbek de împăratul Augustus aveau dimensiuni impresionante. Despre ce au lăsat în urmă celelalte civilizații se pot scrie pagini întregi, dar e destul să amintim catedrala San-Marco, operă a venețienilor din secolul al XII-lea, unde se încoronau regii Ierusalimului. În palatele sale, în arhitectura ultimului mileniu Orientul și Occidentul merg umăr la umăr. Toate aceste aspecte se oglindesc în expoziția amintită și intitulată „Liban, celălalt mal". Din cele 300 de exponate, unele au fost recent descoperite, altele aparțin unor muzee europene și americane sau Muzeului Național din Beirut, opere care au fost cu greu protejate în timpul războiului.

Ascunse multă vreme, ele dezvăluie secretul supraviețuirii unui popor care acum se reconciliază cu propriul său destin.

Aflat între Marea Mediterană și șiruri de munți, pe un teritoriu îngust de 10000 kmp, Libanul are o istorie mai veche de cinci milenii. În plină reconstrucție, avînd proiecte ambițioase, orașele libaneze dezgroapă rînd pe rînd straturi de civilizație. De sub pămînt și de sub apele mării.

EL NIÑO acționează pe toată planeta

MIHAELA DOROBANȚU

Interesul manifestat de cititorii noștri în corespondența primită la redacție pentru fenomenul El Niño dovedește că acesta rămîne un permanent subiect de actualitate. Ne-an adresat de aceea Doamnei Ortansa Jude, cercetător științific la Institutul Național de Meteorologie și Hidrologie

- Stimată Dnă Jude, cine și cînd a dat de fapt numele de El Niño acestui atît de interesant (și uneori dramatic) fenomen?

- El Niño era numele dat de pescarii din Peru curentului cald din Oceanul Pacific care se manifestă primăvara sau vara în emisfera nordică, atingînd maximul spre Crăciun și scăzînd apoi în intensitate pînă în lunile mai-iunie ale anului următor.

Marea schimbare climatercă e i se datorează a fost însă descoperită de Sir Gilbert Walker în deceniul trei al secolului nostru care a stabilit o corelație între presiunile atmosferice înregistrate la stațiile meteo din estul și vestul Pacificului. După mai bine de 30 de ani, un alt cercetător, J.Bjerknes, a remarcat o legătură între temperaturile superficiale anormal de ridicate ale oceanului, alizee și precipitațiile abundente. Interacțiunea dintre ocean și atmosferă se numește teleconexiune. Ea influențează în special climatul din Australia, Indonezia, India, Africa și regiunile tropicale ale Americii.

- Cum ar arăta Oceanul Pacific fără El Niño?

- Vînturile sînt direct proporționale cu diferențele de presiune. Ele se dirijează dinspre presiunile înalte spre cele joase. Alizeele despre care vorbeam, vînturi regulate existente în zonele tropicale și având direcția de la est la vest, sînt puternice și permit o acumulare de apă caldă la suprafață în Pacificul de vest. Zona de est a acestuia este cu aproximativ 8 grade mai rece. Ceea ce răcește și aerul de deasupra care devine prea dens pentru a mai putea urca. Partea de est a oceanului rămîne astfel una fără nori, în timp ce apa caldă din vest „transmite" multă energie și umiditate aerului, generînd o largă zonă de descărcări electrice (oraje) aproape de Indonezia. Cînd presiunea începe să crească aici și să scadă în zona Americii de Sud, alizeele încep să piardă din intensitate în vestul și centrul Oceanului. Și aceasta este momentul instalarii lui El Niño.

- Dar La Niña?

- Alizeele cresc în continuare în putere, antrenează apele calde de suprafață spre vest și urcă apele reci de adîncime de-a lungul Ecuatorului spre est. Este un joc acțiune-interacțiune și este greu de spus cine este „vinovat" de inițierea acestui fenomen și de revenirea lui: vîntul sau marea? Acesta este curentul La Niña, numit de unii și El Viejo (bătrînul). Este nevoie de aproximativ 18 luni pentru a închide circuitul, dar scenariul este unul teoretic, pentru că nu există o similitudine perfectă între diferitele El Niño de-a lungul anilor.

- Poate fi prevăzut El Niño?

- De cîțiva ani, el poate fi observat pe fotografiile în infraroșu luate de sateliți. Timp de cîteva săptămîni se poate detecta zona de apă rece, sub forma unei „limbi reci" care se întinde spre vest, dinspre coastele sud-americane. Pe măsură ce alizeele slăbesc, ea se diminuează și uneori dispare cu desăvîrșire. În acest moment se observă o „limbă caldă" ce se deplasează dinspre Australia și Indonezia spre Peru.

- Dar în Oceanul Atlantic?

- Aici situația este mai greu de înțeles. S-a găsit o versiune mai lentă a unui El Niño atlantic, care permite anticiparea cu aproape un an a datelor climatologice. S-a descoperit un ciclu de 12-14 ani, pe parcursul căruia un curent cald care se naște deasupra coastelor Carolinei „urcă" spre nord-vest timp de 6 ani. Apoi, ștafeta este luată tot în Carolina de un curent rece care urmează același traseu în același timp: 6 ani. Astfel se încheie ciclul.

Pe baza datelor furnizate de cele 70 de balize distribuite de-a lungul Ecuatorului, în Pacific, se pot face anumite previziuni. Nu se poate însă defini tipul precipitațiilor. Poate că după datele înregistrate cu ocazia ultimului El Niño să poată fi ridicate performanțele modelelor de previziune.

- Ce ne puteți spune despre „teleconexiunile" lui El Niño?

- În cursul anilor cînd se manifestă El Niño, raportul dintre ocean și atmosfera se transformă pretutindeni în lume. Normal, un anticiclon (cimp de mare presiune atmosferică) există în largul coastelor Californiei, ceea ce contribuie la mentinerea unui timp cald și însorit. În cursul unui an cu El Niño, apa caldă modifică interacțiunea dintre ocean și atmosferă, ceea ce va provoca deplasarea anticiclonului și dirijarea sa spre regiunile de prerie din SUA și Canada. La rîndul său, anticiclonul modifică fluxul de aer situat în straturile superioare ale atmosferei și astfel fenomenul El Niño va provoca secete în unele regiuni și inundații în altele. Deplasîndu-se spre partea centrală a SUA, anticiclonul va favoriza aici ierni mai puțin severe.

În concluzie se poate spune că fenomenul El Niño se repercutează pe toată planeta indirect prin „teleconexiuni".

ULTIMA EXPEDIȚIE PE SELENA!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Începută sub semnul incertitudinii datorită alertei din ultimele 30 de secunde ale numărătorii inverse, care a provocat o amînare de aproape trei ore a lansării, misiunea APOLLO-17 și-a luat startul în noaptea de 6 spre 7 decembrie 1972.

În timp ce numeroși spectatori erau entuziasmați de spectacolul nocturn al uriașelor flăcări emise de motoarele rachetei SATURN 5, specialiștii efectuau cu febrilitate calcule asupra modurilor în care va fi efectuată recuperarea întîrzierii, prin reducerea unora din fazele de zbor către Lună.

REMEMBER

La bordul navei AMERICA, astronauții își derulau activitățile programate: Schmitt fotografia, prin hublourile cabinei, Pămîntul, iar Cernan și Evans înregistrau și verificau dacă motoarele își îndeplineau corect noile durate de funcționare, destinate să compenseze etapizat, întîrzierea de la start și să asigure reintrarea în grafic!

În această perioadă a fost fotografiată deplasarea deasupra Oceanului Indian a unui taifun, a fost repornit propulsorul din Modulul de serviciu pentru numai 2 secunde, a fost inspectat de două ori Modulul lunar CHALLENGER – fiind completată dotarea acestuia cu filme, casete video etc. și au fost efectuate cîteva experimente în condiții de microgravitate, în beneficiul Laboratorului orbital SKYLAB!

La 10 decembrie, cînd etajul ultim al rachetei purtătoare SATURN, denumit S-IV, tocmai ciocnise solul selenar, provocînd un seism artificial (!), echipajul AMERICII a reușit să plaseze ansamblul celor două module (de comandă + cel lunar) pe o orbită circumselenară joasă (24 x 106 km).

Printre ultimile imagini panoramice luate de pe Lună de APOLLO 17.

Din această situație, Cernan a comandat desprinderea de cabină a Modulului lunar care, condus cu măestrie de Cernan și Schmitt, a reușit, la 11 decembrie, aselenizarea perfectă lîngă un crater denumit Poppy; întrucît abaterea față de locul prestabilit a fost sub 100 m, Cernan a fost felicitat călduros de... Schmitt, colegul său!

La rîndul său, Evans, rămas în cabina AMERICA, și-a amplasat nava cosmică pe o orbită de „parcare" circumlunară aproape circulară: 106 x 130 km!

Ajunși pe Lună, Cernan și Schmitt au amplasat pe solul selenar echipamentele aduse și le-au verificat funcționarea; cu această ocazie s-a stabilit blocarea gravimetrului.

La 12 decembrie, folosind aparatul fotografic instalat pe automobilul electric, cei doi astronauți au transmis – vîa stația ALSEP – imagini panoramice ale masivului Taurus – Littrow, imagini luate din zona relativ accidentată unde s-a efectuat aselenizarea.

(Va urma)

Ce sînt Plantele carnivore

Acum mai bine de un secol și jumătate, Charles Darwin făcea o experiență epocală pentru lumea florilor: punea pe frunza unei plante curioase bucățele de carne, ouă fierte etc. Imediat, perii laterali ai respectivei frunze, acopereau „prada", care era apoi dizolvată de o substanță lipicioasă. Așezînd pe aceeași frunză un fir de nisip sau de sticlă, nu observa nici o reacție. Așa au fost descoperite plantele carnivore (mai corect spus, insectivore).

Aceste curiozități ale naturii s-au adaptat mediilor din care lipsesc compușii cu azot din sol și care își asigură acest element vital din trupul insectelor. În zonele alpine, în mlaștini și turbării pot fi găsite peste cinci sute de specii, avînd mai multe „stiluri de vînătoare": fie cu un fel de lipici nemilos, fie cu o capcană formată dintr-un perete vertical perfect neted și o substanță parfumată la fundul craterului, fie o urnă plină cu nectar care se închide și ține prada prizonieră pînă este dizolvată de sucurile metabolice ale plantei.

Urechea, plantă carnivoră acvatică.

În grădinile botanice din țara noastră se găsesc exemplare din toate aceste specii. În mod spontan crește „iarba grasă" (Pinguicula vulgaris și P.alpina), care ademenește insectele cu un suc parfumat, apoi frunza „împacheteză" victima. Se spune că ea este folosită de ciobani la închegatul laptelui, căruia îi conferă acizi organici foarte utili. În folclorul unor popoare din America de Sud se vorbește și de arbori carnivori, avînd frunze uriașe cu țepi de 30-40 de centimetri. Nefericiții care le ating sînt capturați și devorați în cîteva ore... Legendele sînt inepuizabile, nu-i așa?

(P. Ioan)

Savanții lui Bonaparte

Odiseea sîngeroasă continuă

DORIN MĂRAN

Capitala Egiptului număra în acea vreme 260000 de locuitori și era punctul de trecere al tuturor caravanelor. Pentru majoritatea francezilor acest oraș sufocat de mizerie era abominabil. Savanții însă îl privesc ca pe un oraș magic, unic în lume. Un adevărat spectacol de miraj, învăluit în aburii pestilențiali ai străzilor. Ei sînt însă șocați de condițiile subumane în care trăiesc țăranii și, deopotrivă, de incultura elitelor. Acestea neglijează total științele exacte lăsînd în urmă cu ignoranță întreaga cultură cultivată de strămoșii lor. Matematicile sînt necunoscute iar astronomia se limitează la cîteva observații făcute cu instrumente grosiere. Înaltele autorități egiptene par mai receptive doar în fața hîrtiilor imprimate. Tipografia ar putea fi una din puținele oferte interesante. În rest, distanța, dispreț și ură față de indezirabilii eroi civilizatori al căror materialism se află la antipodul modului de gîndire egiptean care desfide energia produsă de morile de vînt și fantasticele baloane ale lui Conté.

Înființarea Institutului - un „transplant" științific reușit

La o lună după predarea orașului, în 22 august 1798, este fondat Institutul de științe și arta din Egipt, creat, evident, după modelul francez, reunind cei mai importanți savanți. Rolul Institutului este multiplu. Obiectivele principale vizează însă propaganda raționalismului luminist, cercetarea mediului și fenomenelor naturale, a istoriei și nu în ultimul rînd, construcția unei infrastructuri industriale. După ce Monge este ales Președinte al Institutului, se înființează un mic cartier general al științelor într-un grup de patru palate din zona Nasrieh, în care sînt instalate un laborator de chimie, un cabinet de fizică, o bibliotecă, un observator astronomic. Nu va lipsi nici sala de ședințe unde se vor reuni membrii Institutului. Apar și primele două publicații: *Curierul din Egipt*, jurnal destinat armatei și *Decada egipteană* în care vor fi publicate o bună parte din lucrările savanților. Epoca Luminilor își deschide larg porțile și în această parte a lumii. Egiptul este prima țară care beneficiază de un asemenea capital științific. Bonaparte, deși copleșit de problemele militare nu-și neglijează „îndatoririle" științifice. Ca vicepreședinte al Institutului el este interesat, într-o primă fază, de șase mari probleme. Ele se referă la coacerea pîinii, fabricarea berii fără hamei, la mijloacele de purificare a apelor Nilului, la fabricarea prafului de pușcă, la reglementarea sistemului de învățămînt și judiciar, și, nu în ultimul rînd, la construirea morilor de vînt sau de apă. Pentru francezi, asumarea acestor probleme este cu atît mai dificilă cu cît viața lor e în mare pericol. Cu trei săptămîni în urmă, flota franceză a fost distrusă de Nelson la Aboukir.

Prin foc și sabie

Unii dintre savanți încearcă să facă abstracție de evenimentele dramatice și să-și concentreze atenția asupra obiectivelor propuse. Monge și Berthollet sînt în plină efervescență creatoare. Sînt studiate bolile endemice, sursele de combustibili pentru cuptoarele de pîine, sînt inițiate expediții în toate zonele din Egipt. În 21 octombrie francezii sînt însă din nou în război. Insurecția din Cairo îi surprinde pe militari total nepregătiți. Primul obiectiv vizat de insurgenți este reședința generalului Caffarelli du Falga, membru al Institutului și șef al Comisiei de științe și arte, aflat în acel moment într-o misiune alături de Bonaparte. Întregul material științific salvat din cala vasului Patriote și depozitat în acest palat este distrus iar cîțiva zeci de soldați și ingineri sînt uciși. Este atacat și Institutul unde sub comanda lui Monge savanții încearcă să reziste asaltului. După 24 de ore sînt salvați de un corp al armatei franceze. Represaliile au fost deosebit de sîngeroase.

Vivant Denon este cronicarul acestor masacre. Scriitor, pictor și fost diplomat, acest personaj ciudat care va face cele mai importante descoperiri, întreprinde pe cont propriu o călătorie în Egipt și în noiembrie 1798 se alipește de Brigada 21 care se află pe urmele comandantului rebelilor, Mourad Bey, în nisipurile fierbinți ale deșertului. Cu acest prilej, Denon descoperă o mare parte din minunile Egiptului Superior: Poarta Hermopolisului, ruinele din Tintyra, insula Philae, templele din Karnak, din Luxor, colosul din Memnon. Membrii Institutului aplaudă descoperirile confratelui lor și încep să facă pregătiri pentru a trimite un grup de cercetători, ingineri și desenatori pe același traseu pentru a inventaria riguros întreaga bogăție arheologică, pentru a lua dimensiunile templelor și pentru a executa sute de planșe.

Fortăreață din Vechiul Cairo desenată de Lancret și Dubois - Aymé.

PARUSIA

MIHAIL GRĂMESCU

Conform actului de naştere, pruncul Iisuscristos a venit pe lume la data de 31 decembrie 1961 la *Spitalul unificat Colentina* din mama Maria I., muncitoare la *Fabrica de maşini de fofilat*, în vîrstă de 18 ani, căsătorită, şi tatăl necunoscut. Soţul Preasfintei Născătoare şi însăşi Preafericita au susţinut că fiul nu este rodul unirii lor trupeşti, pretinzînd că ar fi din Har Sfînt, ceea ce a amuzat teribil întreaga maternitate. Cei doi au argumentat atunci că starea de feciorie a mamei poate fi constatată şi medical, fapt care le-a adus un control psihic „la minut", suspectaţi de delir paranoic sau chiar de perversiune sexuală, caz în care ar fi căzut, desigur, sub incidenţa rigorilor legii.

La ieşirea din mitră pruncul şi-a adus tot concursul medicilor adunaţi împrejur, aşa că, la orele 24 (fix) a venit pe lume cel mai tînăr reprezentant al descendenţilor unei celebre mezalianţe perverse antice regale (vezi şi miturile despre viaţa lui Lao Tzeu). Echipa de operatori ai Televiziunii trimisă de cine ştie ce entuziast să surprindă pe peliculă „prezentarea la apel" a celui de-al optsprezece milionulea nu mai ştiu cîtelea apărător al Republicii, echipă ai cărei flăcăi înjurau ca la uşa cortului ghinionul naibii de a se vedea siliţi să-şi petreacă astfel revelionul ca neoamenii (vorba ceea), după ce s-au familiarizat cu tînăra mamă tot fîţîindu-se pe uşa sălii de naştere şi comentînd în felul lor evenimentele: „Drăguţă gagica... Ce i-o fi venit să se mărite cu boşorogu' ăla nenorocit?", la momentul cheie au năvălit cu aparatele, căutînd unghiuri cît mai sexi şi racurciuri cît mai accelerate care, chiar dacă aveau să le fie cenzurate la emisia pe post, puteau fi siguri că or să fie, însă, foarte apreciate de onaniştii amatori de senzaţii tari de la masa de montaj a Cenzurii - cu această ocazie producîndu-se şi revelaţia mistică a întregii asistenţe, fiindcă, la asaltul întrebărilor la care a fost supusă tînăra mamă pruncul a răspuns cu glas de clopoţel cerîndu-le să o cruţe, ea fiind acum prea obosită ca să le poată răspunde prompt la toate întrebările.

Conform tradiţiei formulelor oficiale în vigoare la acea dată, ca urmare a acestor năzbîtii, la orele zero patruzeci şi cinci s-a prezentat de la fabrică o comisie compusă din tovarăşu' *Director adjunct ştiinţific, Ofiţerul de servici* şi *Preşedintele de sindicat* (întrucît celelalte oficialităţi nu au putut fi convocate atît de urgent tocmai în noaptea cu pricina). Reprezentanţii obşteşti i-au promis tovarăşei Maria I. o primă substanţială pe semestrul patru şi o treaptă de salarizare cu reducere de stagiu numai ca să fie dispusă să renunţe la ambiţiile prosteşti de a mai face bîlci în noaptea aceea istorică, dar tînăra s-a arătat nereceptivă, refuzînd pînă şi schimbarea numelui ridicol al noului-născut, pe argumentul că *fiul lui Dumnezeu* (această referinţă a produs o serie întreagă de confuzii extrem de neplăcute în asistenţă) nu ar putea să se numească altfel decît Iisuscristos, drept care au fost transportaţi amîndoi cu o dubă închisă la *Spitalul Gheorghe Marinescu* unde au fost supuşi la cîte o puncţie cu extragere de lichid cefalo-rahidian, insuflaţie şi radiografie a encefalului - ocazie cu care s-a putut constata, contrar tuturor aşteptărilor, că nu au niciunul leziuni corticale. Electroencefalogramele au consemnat starea de veghe a celor doi şi, pînă la urmă, convins că nu are de-a face cu o mistificare, profesorul a convocat de urgenţă cîţiva studenţi mai răsăriţi şi colegi faţă de care avea anumite datorii extraprofesionale, vestindu-i că pot veni să îşi îmbogăţească şi ei cunoştinţele cu un caz absolut inedit în analele medicinii: o demenţă precoce ereditară care va face curînd mare vîlvă aşa încît pot profita de avantajul că nu este încă înghesuială şi nu s-a dat încă nici o restricţie de acces sau tratament şi se mai pot încă experimenta cîteva metode mai neortodoxe pe cele două insolitudini.

Către ziuă unul dintre tinerii convocaţi, cu spirit mai clarvăzător şi prudent, animat de o bunăvoinţă bineintenţionată faţă de toată lumea a sfătuit plodul să-şi vadă de treabă şi să nu mai pălăvrăgească atîta dacă nu vrea cu tot dinadinsul ca soarta lui pe viitor să se înrăutăţească şi mai mult, dacă mai era posibil, deschizîndu-i ochii asupra defectelor politicii strategice greşite pe care o abordase în contactul cu semenii pe care nu îi cunoştea, lucru care nici nu era de mirare la vîrsta lui, dar să asculte de oamenii mai tîrşiţi, care au mai trecut prin atari situaţii aducătoare numai de belele şi, cum protagoniştii principali au acceptat pînă la urmă să fie mai discreţi prin acord mutual toate părţile angajate în conflict au hotărît să închidă dosarul fără publicitate, pînă şi reporterii fiind convinşi că e mult mai recomandabil să nu se facă de baftă prin răspîndirea şi comercializarea de materiale de propagandă mistico-religioasă subversivă.

Directorul general, care s-a prezentat şi el de urgenţă a doua zi dis-de-dimineaţă, motivîndu-şi întîrzierea printr-o excursie pe care o făcuse neinspirat la munte şi acuzînd intuiţia că a ştiut el că o să se întîmple ceva rău tocmai acum fiindcă prea a rîs cu poftă toată noaptea i-a pus în vedere tovarăşei Maria I., angajată pe post de muncitoare, ca la sfîrşitul concediului postnatal să se ducă unde o şti dar că el nu mai are nevoie de complicaţii din astea, chiar şi aşa numai faptul că este un om foarte cumsecade împiedicîndu-l să nu dea curs consecinţelor faptei necugetate a tovarăşei.

Lăsînd la o parte amănuntele mai merită a fi semnalat că pruncul Iisuscristos a avut un destin extrem de agitat, însoţîndu-şi, în anii lungi care au urmat, părinţii în lungile lor peregrinări prin ţară de la un loc de muncă la altul; la vîrsta şcolii (şi vă daţi şi dumnea-voastră seama cam cum tratau copiii un coleg cu asemenea nume de botez) a fost exmatriculat din mai multe şcoli, pînă la urmă ajungîndu-se la concluzia firească pentru oricine că au de-a face cu un oligofrenic, fiind conferit, în consecinţă, unei şcoli de resort din Dorohoi. Acolo, sub îndrumarea atentă a profesorilor specializaţi, a fost îndreptat către şi format pentru o meserie uşoară şi plăcută, pe care însă tînărul recalcitrant nu a profesat-o decît sporadic, nereuşind, pretindea dumnealui, să se acomodeze condiţiilor cerute. După un timp nu a mai găsit nici un director dispus să-şi ia beleaua unui pensionar cu jumătate de normă şi, cum nu avea pile, după trei luni a fost luat, la solicitarea *Forţelor de Muncă*.

A fost trimis, în conformitate cu legile în vigoare, la un *Şantier al Tineretului* pentru o reeducare prin muncă şi pentru muncă, iar acolo, întrucît a făcut propagandă unei ciudate mentalităţi retrograde (le spunea celor din echipă să nu mai lucreze ci să privească la crinii cîmpului cum cresc, sau cam aşa ceva) a fost pus, pînă la urmă, conform unei sacţiuni disciplinare, să lucreze la terasamente, unde a intrat în conflict cu şeful de echipă şi, pînă la urmă s-a accidentat la o maşină de tăiat, „botezîndu-i" pe cei din jur cu sînge din cap pînă în picioare. A decedat cîteva ore mai tîrziu în vreme ce era transportat la *Spitalul Municipal*. A suferit mult înainte de a ne părăsi, lucru care a fost pomenit şi la şedinţa de constatare de la locul accidentului, dar totul nu a fost decît din vina lui (aşa cum s-a stabilit prin *Proces Verbal)*.

Ultimele lui cuvinte au fost:

- Ilie, Ilie, de ce m-ai părăsit? (şi toată lumea credea că îl cheamă pe Ilie Olaru, prietenul lui). Şi în cer se umblă cu favoritisme? Primului Tău născut i-ai acordat 33 de anişori, pe cînd mie doar 21 - ca să nu mai pun la socoteală că neisprăvitu' ăla a avut şi şansa unei vieţi liniştite şi fără griji, că dacă aş fi avut eu condiţiile lui, nu m-aş fi mulţumit niciodată cu cît aş fi învăţat, (nu ca Augustin Doman, care s-a plictisit de portărit la mănăstirea din Turnu Severin şi a venit în Bucureşti să se facă muncitor necalificat la Construcţii) şi, cînd colo, tot pe el îl plîng toţi că a fost cel mai chinuit, - auzi, domne, ăla şi chinuit, cînd a stat toată viaţa pe drumuri, în nunţi şi chiolhane, nu ca mine: prin fabrici, prin ospicii, pe şantiere... şi, pe deasupra, nu la Români, printre creştini, ca mine, ci în Izrael, la jidani, oameni isteţi şi cu mult respect pentru cultură... şi tot nu s-a ales nimica de capul lui...

Regretăm cu toţii, nespus, că acest tînăr neadaptat, pierdut, nu a putut fi recuperat social cu toate că ne-am dat toată silinţa.

Seară de august

OVIDIU BUFNILĂ

Am preţuit întotdeauna încercările mamei mele de a anunţa evenimente viitoare.

Ultima dată cînd am stat de vorbă cu ea la telefon ne-am împărtăşit unele temeri în legătură cu viaţa noastră de femei singure. Oricît m-am străduit n-am reuşit să aflu de la ea cum avea să fie petrecerea la care mă invitase un fost coleg de liceu. Mama a ocolit subiectul cu abilitate şi am bănuit că-şi pierduse interesul pentru astfel de lucruri. La sfîrşitul convorbirii m-a rugat să petrec seara de sîmbătă împreună cu ea.

M-a aşteptat în faţa casei. Îşi pusese ochelarii cu ramă de argint. Aranjase masa în sufragerie. Aprinsese lumînări. Îmi pregătise o baie fierbinte.

Ne-am uitat la televizor. Am băut cafea. Am mîncat şerbet, ne-am distrat răsfoind albumul de familie.

Mama părea liniştită şi fericită.

Dimineaţă m-au trezit chicotelile ei. Era îmbrăcată cu noua mea rochie mov şi se învîrtea prin faţa oglinzii. Rochia se rupsese dar mama nu se sinchisea. A încercat să mă liniştească spunîndu-mi că totul nu era decît o manifestare spontană a dragostei ei pentru mine.

În timp ce şi-a turnat un ceai, mi s-a plîns că are mai tot timpul migrene. Apoi mi-a povestit ceva fără sens. I-am zîmbit amar şi cred că a durut-o. A răsturnat ceaşca de ceai din neatenţie. A împrăştiat zahărul pe covor. A izbucnit în plîns şi s-a închis în baie. După un sfert de oră ne-am împăcat. M-a condus pînă în stradă şi mi-a urat petrecere plăcută cu un glas tremurat.

Apariţia mea a stîrnit o oarecare rumoare printre invitaţii fostului meu coleg de liceu. Unii au zîmbit batjocoritor. Pălăria şi taiorul pe care mi le împrumutase mama păreau să facă o notă discordantă cu paietele strălucitoare şi cu mătăsurile fluide. Dar parfumul meu, furat din sticluţele dosite de mama în dulapul ei plin de gutui, l-au pus pe fostul meu coleg în mare încurcătură. Mi-a sărutat mîna cu stîngăcie şi mi-a turnat un pahar de şampanie cu gesturi tremurînde.

Privind în jur, am zărit-o pe rivala mea din liceu. Era plină de exuberanţă şi încerca să capteze atenţia tuturor. Avea însă un surîs artificial iar faţa îi era plină de riduri. Mai mult, rochia mov, aidoma celei pe care mama o făcuse ferfeniţă, n-o prindea chiar deloc.

M-am gîndit la mama cuprinsă de duioşie. Încercările ei de a anunţa evenimente viitoare păreau acum mult mai rafinate. Dar, bănuiam, toate aceste noi încercări o consumau peste măsură.

Mi-am alungat gîndurile, am savurat şampania şi apoi m-am retras plină de discreţie. Am pornit hai-hui pe străzi gata, gata să dau peste o aventură nebună. Într-un tîrziu, rezemîndu-mă de un grilaj să-mi scot pantofii, taiorul mi s-a murdărit de rugină.

CINCI PERSONAJE ÎN CĂUTAREA UNOR MĂŞTI VESELE

ROBERT DAVID

Milford Triger se apleacă peste buza nacelei şi priveşte în gol fascinantul relief al Alpilor Elveţieni. Sîngele îi bubuie în cap, o ameţeală plăcută îi cuprinde fiinţa, şi cu un gest de lehamite absolută îşi dă drumul într-o cădere liberă către pădurile de conifere.
De pe ventilul alimentării aerostatului îşi ia zborul cu un croncănit ascuţit celebrul său prieten înaripat, Hector - cioroiul.

Milford simte vîntul cum îi străpunge ochii şi viscerele. Hector coboară într-un unghi ascuţit şi i se opreşte pe umăr, cu ghearele adînc înfipte în pînza costumului de zbor şi aripile filfîind. Ca într-un joc absurd, micuţa pasăre se ridică spre înalturi trăgînd după sine un personaj rotofei, cu obrajii ca un fundueţ de copil.

Iar Milford Triger rîde cu gura pînă la urechi, lăsîndu-şi hohotele să se spargă în ecouri la contactul cu acele brazilor din abis.

Straniul cuplu ajunge din nou în vehiculul zburător. Om şi cioroi se aşază unul lîngă celălalt pe băncuţă. Milford destupă un clondir. Toarnă lichidul rubiniu în două pahare ca două degetare.
Ştirile ajung în văzduh, la televizorul din balon. Sînt aceleaşi pe care le-au văzut la faţa locului.

- Pariez că vrei s-o cotim spre Bucureşti, sparse Hector huruitul cu un croncănit electronic.

- Nici nu mă miră fantezia ta, contră Milford cu un grohăit. Doar te-am proiectat după chipul şi asemănarea-mi... încheie cu un ochi întredeschis.

Dirijabilul îşi continuă traiectul sinuos. Nacela i se redimensionează întrecînd în volum balonul tractor. Un al treilea personaj apare în barca zburătoare.

- Bun găsit! exclamă din spatele unei mustăţi stufoase. Sînt bancherul visurilor voastre!
Milford Triger se posomorăşte.

- Aş fi preferat un prim-ministru. Dar dacă aşa a fost Dorinţa, eu mă supun. Sînt un simplu personaj...

- Opreşte-te din ranchiuna evanescentă! Nu de asta au nevoie cei care se distrează cu noi. Eu sînt un prim-ministru bancher!, completă Radius Vasilius Ţiriacus, nou intratul membru al cabinetului zburător. Aş îndrăzni să anticipez următoarea mutare!

Înainte ca trioul consacrat să-şi fi orientat atenţia către cer, un al patrulea intrus coborî pe frînghie dintr-un zepelin pe care altminteri nu l-ar fi observat nimeni.

- Eu vă umplu serile cu invitaţi surpriză! Noul venit îşi rearanjă bretelele înainte de a continua. Şi pariez că le umplu bine... Ţineţi aproape?!...

Este poftit să ia loc. Hector croncăneşte cu admiraţie: Marius Tucus! Marius Tucus!

Vîntul suflă din ce în ce mai ameninţător. Cerul se întunecă. O ploaie rece şi grea cade din înalturi peste întreaga asistenţă. Obiecte zburătoare neidentificate plutesc puzderie printre norii plumburii.

- Sînt dezolat! Sînt dezolat! Sînt dezolat! se vaită preşedintele din nacelă. Nu ştiu cine m-a adus aici! Ce să caut eu printre asemenea personaje derutante? Nimeni nu înţelege cît îmi este de greu...

Preşedintele se umflă şi depăşeşte în dimensiuni aerostatul. O pală de vînt îl zboară din balon şi bietul şef de stat pendulează între conştiinţa sa sleită şi acordurile pe care le mai are de îndeplinit.

O luptă pe viaţă şi pe moarte se dezlănţuie la înălţime. Cine să tragă cu praştia în preşedinte? Cine şi de ce? Pentru că doritori se găsesc.

Acolo, sus, unde cu greu ajungi, se petrec lucruri uşor de imaginat...

O lume nebună

În căutarea demnității pierdute

Americanii, după cum știți, sînt topiți după tot ce ține de justiție: procese interminabile transmise în direct - vezi cazul O.J. Simpson - seriale tematice, orice are legătură cu codul de procedură penală, cu jurați onești, avocați isteți și judecători incoruptibili, le provoacă o stare de plăcere inexprimabilă. Un recent proces, desfășurat la Baltimore, a făcut însă mai mult decît de obicei deliciul posturilor de televiziune de pe coasta de est. Despre ce a fost vorba? Certîndu-se cu nevasta fiindcă nu îl lăsa să se uite la serialul preferat, un mecanic auto din mai sus pomenitul oraș, Luis Durhamm, s-a gîndit să-i aplice consoartei o pedeapsă pe care aceasta să n-o poată uita ușor. Și i-a aplicat-o! Cum „jumătatea" tocmai se întorsese de la coafor, mîndră nevoie mare de noul ei „look" - își vopsise părul, alternînd șuvițele blonde cu cele verzui! - , soțul, insensibil la cele mai noi cerințe ale modei, s-a pus cu foarfeca pe capul ei și a tuns-o chilug! Jurînd răzbunare, femeia l-a dat în judecată, solicitînd daune morale în valoare de un milion de dolari, sub pretextul că înfățișarea cu care a blagoslovit-o năvalnicul Luis „îi știrbește demnitatea". Avocatul apărării a invocat, în sprijinul clientului său faptul că acesta are un comportament exemplar, fiind un soț și un tată model, care nu și-a lovit sau brutalizat niciodată soția. Jurații s-au văzut în dubiu, judecătorul a mustăcit, neștiind cui să-i dea dreptate. În cele din urmă, s-a ajuns la o concluzie menită să împace și capra și varza: Durhamm a fost obligat să-și ceară scuze în fața soției și să plătească o amendă de 12,98 dolari pentru... exercitarea ilicită a profesiunii de coafor!?

Donație extravagantă

UN MILION DE DOLARI PENTRU... VIAGRA!

Există multe soluții pentru a veni în sprijinul celor săraci. Însă cea aleasă de miliardarul american Alan G. Greenberg este, desigur, mai mult decît originală. În vîrstă de 71 de ani, președinte al puternicei bănci „Bear Stearns" el a anunțat că donează un milion de dolari pentru acei bărbați săraci care doresc să-și cumpere faimoasele pastile „Viagra", însă nu au bani. Magnatul american s-a decis să facă acest gest după ce a aflat că multe instituții de asigurare socială refuză să suporte cheltuielile legate de achiziționarea celebrelor pilule (care sînt foarte scumpe). „Sexul este o problemă importantă, a explicat el. Pentru mine dreptul la amor este un factor sacru, ca și dreptul de a te hrăni. Am făcut această donație, întrucît nu mi se pare just ca oamenii bătrîni și săraci, care au probleme în ceea ce privește virilitatea, trebuie să fie privați de acest medicament care-i poate ajuta". A. Greenberg a virat milionul de dolari în contul unui spital din New York - „Hospital for Special Surgery". O alegere ciudată, dacă avem în vedere că este vorba de un spital de chirurgie, dar care se explică prin faptul că soția lui, Kathy, face parte din Consiliul de administrație și poate controla felul cum se distribuie suma respectivă. Alan Greenberg a mărturisit, totodată, că este unul dintre acționarii principali ai Societății „Pfizer" care produce pilulele „Viagra" și că gestul său nu trebuie să fie înterpretat decît ca o manifestare de altruism... Ziariștii au încercat să afle dacă magnatul a probat personal efectul pilulei. A fost imposibil să se

afle pentru că, de fiecare dată răspunsul său s-a limitat la un simplu „No comment" acompaniat de un surîs. De ce oare?!..

Un pacient de... 3 tone

CÎND ELEFANȚII MERG LA DENTIST

Peter Kertesz este un dentist destul de cunoscut la Londra, unde are și un cabinet, și nu manifestă niciodată surprindere, indiferent de pacienții care îi solicită ajutorul.

Și totuși, unul din apelurile pe care le-a primit a fost de natură să-l pună în dificultate chiar și pe el. Aceasta pentru că Suzy, o „tînără" de 30 de ani, blîndă și prietenoasă, cîntărea... vreo trei tone. Era de fapt o... elefanțică angajată la un circ din Sevilla. Dr. Kertesz practica stomatologia „veterinară" de peste 20 de ani, dar cazul Suzy i-a pus efectiv probleme, chiar dacă pînă atunci avusese de-a face cam cu tot ce se poate imagina, de la balene la tigri și lei.

Intervențiile dentiștilor la elefanți se rezumă de obicei la curățirea dinților sau la plombe. La Suzy era însă altceva. Era nevoie să-i scoată trei molari! De ce? Pentru că îi creșcuseră atît de lungi - și încă mai continuau să crească! - încît îi răneau interiorul gurii pînă la a-i face imposibila masticația. De obi-

Instrumentele de „tortură"

cei, la elefanți lungimea dinților este „reglată", dacă putem spune așa, prin roaderea cojii arborilor și a crengilor - ceea ce îi lipsea însă la circ!

Și atunci a apărut Dr. Peter. Cu un „arsenal" care ar fi înspăimîntat pe oricine, inclusiv cu Black and Dekker și bisturie și pense uriașe. Cum altfel, de vreme ce un singur molar al lui Suzy măsura 30,5 cm? Ei bine, Suzy nu s-a speriat - la dimensiunile ei era nevoie de mult mai mult pentru a intra în panică. Nici măcar atunci cînd a început anestezia - o doză de o mie de ori mai mare decît la un pacient uman! Suzy s-a aplecat pe o parte, apoi a fost „ancorată" și Kertesz a început să o opereze.

O intervenție dentară care a durat în total

Cei trei molari supuși operației

peste cinci ore, extracția efectivă a fiecărui molar necesitînd peste o oră.

Dar Suzy nu mai are acum probleme, iar dentistul londonez, cu dubla lui viață, de medic pentru oameni și pentru animale, poate fi mîndru că a rezolvat unul din cazurile cele mai „speciale" din întreaga sa carieră. *(M. Dorobanțu)*

Trădat de foame

HOȚUL A MUȘCAT DIN CAȘCAVAL

Americanul Paul Scottler tocmai ieșise din închisoare și s-a apucat iar de furat. A spart o casă, un apartament, totul părea că-i merge de minune. Doar că, într-o zi, o durere groaznică de dinți l-a apucat, surprinzîndu-l chiar în „exercițiul funcțiunii". După ce și-a terminat treburile, primul drum pe care l-a făcut a fost la un cunoscut dentist din orașul lui natal, San Diego. Desigur, dentistul și-a demonstrat încă o dată priceperea, scoțîndu-i un colț de dinte, înlocuindu-l cu un dinte din porțelan, plombîndu-i două măsele, ce mai, o lucrare de nota zece! Cînd a venit însă vorba de bani, Scottler a trebuit să înghită în sec: dentistul îi cerea 300 de dolari, pe care nu avea de unde să-i scoată. Pretextînd că nu are, pe moment, bani la el, hoțul, dînd impresia unui om cum nu se poate mai onorabil, a promis că se va prezenta cu ei a doua zi, cînd de altfel dinților săi urma să li se mai facă niște retușuri finale. Abia ieșit din cabinetul dentistului, eroul nostru, adept al devizei „nu lăsa pe mîine ce poți... fura azi", n-a stat prea mult pe gînduri și și-a spus că ar fi ideal să găsească banii de consultație chiar atunci. Nimic mai simplu: a intrat prin efracție într-o vilă din apropiere și s-a pus pe căutat. Din păcate pentru el, bani nu prea a găsit, decît ceva mărunțiș, așa că, furios, și-a amintit că îi era foame și, ignorînd sfatul dentistului de a nu pune nimic în gură timp de trei ore de la efectuarea lucrării dentare, a dat buzna la frigider. A mîncat el ce-a mîncat, după care și-a luat tălpășița, în căutare de o gîscă mai grasă!

Reveniți acasă, în după-amiaza aceleiași zile, proprietarii vilei cu pricina și-au dat seama că fuseseră călcați de hoți și au anunțat poliția. Oamenii legii nu au descoperit nici o urmă a infractorului (Scottler, vulpe bătrînă, lucrase cu mănuși), dar nu s-au putut abține să nu remarce faptul că hoțul dăduse iama în frigiderul bieților oameni și înșfăcase o bucată de cașcaval, în care îi rămăseseră urmele dinților. „Dar eu am făcut acești dinți!", a exclamat atunci gazda, care nu era altul decît dentistul care-l tratase pe Scottler. Astăzi el își efectuează pedeapsa într-o închisoare din California și a jurat că în viața lui nu mai mușcă din cașcaval... (G.T.)

radio CONTACT

THE GREATEST FM EXPERIENCE

București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

Record de vagabondaj

„LIBERTATEA" A DURAT NUMAI TREI LUNI

Lui Jeff Daniels, un puști american din Duluth, i se poate aplica zicala din bătrîni conform căreia „copilul e cuminte numai cînd doarme". La cinci ani, adică anul trecut, el a devenit vedetă a vagabondajului în cinci state americane, la categoria lui de vîrstă. Ce s-a-ntîmplat?

În martie 1998, pe cînd mama și bunica lui îl făceau minge de ping-pong, expediindu-l de la una la cealaltă din nefericite motive familiale, Jeff a plecat pur și simplu din curtea bunicii și s-a dus direct la autogara din Duluth. Aici, a pîndit un moment prielnic și s-a furișat într-un autobuz, fără să aibă habar de destinație. După cîteva ore de mers, a fost descoperit de o călătoare tocmai la St. Paul. Refuzînd să spună unde-i este domiciliul, puștiul a fost găzduit două nopți la St. Paul. Poza lui apăruse deja în ziarele din statele Minnesota și Dakota de Nord. Jeff nu pierde timpul, ci se asociază unui grup de adolescenți și pleacă într-o călătorie de zece zile, pînă în apropiere de Omaha, statul Iowa, la un congres al Cercetașilor americani. Aici se împrietenește cu Alice și Norman, ambii de treisprezece ani, fugiți dintr-un orfelinat. Tustrei se ascund într-un tren de marfă, fiind depistați abia la Denver, statul Colorado. Aici, ei scapă de sub escorta

poliției și se refugiază într-un cartier al lumii interlope. Jeff este inițiat în arta furturilor mărunte: mîncare, haine, ziare etc...

Trecuseră două luni și jumătate de la dispariția lui din Duluth și familia era în culmea disperării. Toate căutările dădeau greș... Numai bătăile primite de la „șefi" l-au determinat pe Jeff să părăsească adunătura de vagabonzi din Denver. Se ascunde iar într-un autobuz și ajunge, după două zile, la Kansas City. Aici, în al cincilea stat (Kansas), a avut ghinionul - sau norocul - să fie recunoscut de o patrulă de polițiști. În cîteva ore, familia a aflat că dispărutul e bine sănătos, poartă haine cam zdrențăroase, dar are vreo douăzeci și cinci de dolari în buzunare, o carte de credit anulată și o fotografie a lui Superman. Așa s-a încheiat odiseea de trei luni și aproximativ 2500 de kilometri a lui Jeff Daniels. El s-a întors acasă precum Tom Sawyer, la propria „înmormîntare", transformînd prohodul într-un chef pe cinste. Cu lacrimi în ochi, mama lui a declarat doar atît: „Cred că s-a maturizat prea repede!" *(P. Ioan)*

Săptămîna 1-7 februarie

TVR 1

LUNI 12.05 TVR Craiova **14.10** Serial (r): „Santa Barbara" **16.00** Emisiune în limba maghiară **18.10** Serial: „Nick Freno - Profesorul perfect" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Primul val" **21.50** Teatrul național TV prezintă: „Boală incompatibilă" **0.20** Întîlnirea de la miezul nopții.

MARȚI **6.00** România, ora 6 **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **14.10** Serial (r): „Santa Barbara" **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.00** Disney **18.10** Serial: „Nick Freno - Profesorul perfect" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Discreta" (Franța, 1990) **24.00** Campionatele mondiale de schi alpin.

BRIGITTE BARDOT
TVR 1,
sîmbătă, ora 22.30

MIERCURI **6.00** România, ora 6 **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **14.10** Serial (r): „Santa Barbara" **15.30** Pro Patria **17.00** Disney **17.30** Medicina pentru toți **18.10** Serial: „Nick Freno - Profesorul perfect" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Lumea bărbaților" (ep.1) **22.10** În compania vedetelor **23.20** Gala FIFA a vedetelor fotbalului mondial.

JOI **6.00** România, ora 6 **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **14.10** Serial (r): „Santa Barbara" **15.30** Convieţuiri-magazin **16.30** Desene animate **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Mireasa cerșetoare" (ep.1) **22.05** Cu ochi'n 4 **0.05** Banknote.

VINERI **6.00** România, ora 6 **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.30** Convieţuiri **14.10** Serial (r): „Santa Barbara" **15.30** Emisiune în limba germană **17.30** Mapamond **18.00** Ora Warner **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Iubire veșnică" (coproducție, 1995). Cu: Claudia Cardinale **22.55** Planeta cinema **23.45** Cinematograful de noapte: „Lovitură mortală" (SUA, 1994).

SÎMBĂTĂ **7.00** Bună dimineața, de la... Iași! **9.05** Desene animate **11.00** Film: Două de 70 de milioane de ani" (SUA, 1995) **13.00** A doua alfabetizare **14.30** Video-Magazin **16.10** Rugby: Irlanda – Franța **18.55** Teleenciclopedia **19.45** Săptămîna sportivă **20.00** Jurnal **20.30** Serial: „Prada" **22.30** Filmele secolului - Colecția Warner: „Viață particulară" (Franța/Italia, 1962). Cu: Brigitte Bardot, Marcello Mastroianni **0.05** Rugby: Scoția - Țara Galilor **1.35** Campionatele mondiale de schi alpin.

DUMINICĂ **7.00** Bună dimineața de la... Cluj-Napoca! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Kiki Riki Miky **11.00** Viața satului **14.30** Video-magazin **18.10** Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 16 ani" **18.35** Serial de călătorii **19.30** Duminica sportivă **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Iubire veșnică" (coproducție, 1995) **22.45** Telesport **22.55** Serial: „D-na King, agent secret" **0.30** Campionatele mondiale de schi alpin.

TVR 2

LUNI 12.00 Serial: „Sunset Beach" (r) **14.00** Convieţuiri muzicale **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Țiganca" **16.45** Serial: „Santa Barbara" **18.00** Care pe care! **19.40** Sănătate, că-i mai bună decît toate! **20.10** Serial: „Mistere și minuni" **21.20** Campionatele mondiale de schi alpin **22.20** Credo **23.15** Film: „Lady Chatterley" (ultima parte).

MARȚI **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **10.50** S.O.S. Patrimoniul! (r) **12.10** Serial (r): „Sunset Beach" **14.00** Convieţuiri **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Țiganca" **16.45** Serial: „Santa Barbara" **18.00** Care pe care! **19.10** Dosarele istoriei **20.10** Serial: „Mistere și minuni" **22.25** Teatrul național TV prezintă: „Astă seară se improvizează" de Luigi Pirandello **24.00** Pelerinaje.

MIERCURI **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **11.30** Mapamond (r) **13.30** Ecclesiast '99 (r) **14.00** Emisiune în limba maghiară **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Țiganca" **16.45** Serial: „Santa Barbara" **18.00** Care pe care! **20.10** Serial: „Mistere și minuni" **21.00** Pentru dv., doamnă! **22.00** Film: „Un loc unde să fii iubit" (SUA, 1993) **23.30** Opera Mundi.

VAL KILMER
PRO TV,
miercuri, ora 12.15

JOI **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **12.10** Serial (r): „Sunset Beach" **13.00** Medicina pentru toți (r) **14.00** Emisiune în limba germană **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Țiganca" **16.45** Serial: „Santa Barbara" **18.00** Care pe care! **19.10** Față-n față cu autorul **20.10** Serial: „Mistere și minuni" **22.00** Cinematograful de artă: „Luminile Nordului" (SUA, 1979) **23.30** Lumea sportului.

VINERI **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **10.30** Timpul Europei (r) **13.45** TVR Craiova **14.30** TVR Cluj-Napoca **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Țiganca" **16.45** Serial: „Santa Barbara" **18.50** Campionatele mondiale de schi alpin **20.25** Serial: „Mistere și minuni" **22.35** Serial: „Elizabeth R." **23.20** Campionatele mondiale de schi alpin.

SÎMBĂTĂ **8.05** Desene animate **9.00** Comorile lumii **9.30** Pas cu pas **10.30** Documente culturale **11.25** TVR Cluj-Napoca **14.00** Charlie Chaplin **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Țiganca" **16.45** Serial: „Santa Barbara" **18.00** Handbal feminin: Oltchim Rîmnicu-Vîlcea – GAS Anagennisi Artas **19.50** Campionatele mondiale de schi alpin **20.50** Teatrul Național TV prezintă: „Frumoșii nebuni ai marilor orașe" **22.50** Ateneu **23.50** Documente muzicale.

DUMINICĂ **8.00** Desene animate **9.00** Comorile lumii **10.30** Documente culturale **11.25** TVR Iași **14.00** Charlie Chaplin **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Țiganca" **16.45** Serial: „Santa Barbara" **18.30** Alo, tu alegi! **19.30** Clepsidra cu imagini **19.50** Sportmania **23.30** Concert de concerte.

PRO TV

LUNI **7.00** Bună dimineața, PRO TV e al tău! **13.00** Film: „Gladiatorii reginei" (SUA, 1987) **14.30** Serial: „Suflet de femeie" **15.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.00** Serial: „Cărările iubirii" **17.30** Serial: „Dreptul la iubire" **18.30** Riști și cîștigi **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.30** Film: „Ferma veselă" (SUA, 1988) **22.30** Serial: „Seinfeld" **23.30** Audiența națională **1.00** Serial: „Dosarele X" **1.45** Serial: „Terra 2" (ep.1).

MARȚI **7.00** Bună dimineața, PRO TV e al tău! **13.00** Film: „Fata senatorului" (SUA, 1987) **14.30** Serial: „Suflet de femeie" **15.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.00** Serial: „Cărările iubirii" **17.30** Serial: „Dreptul la iubire" **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.30** Serial: „Spitalul de urgență" **21.30** Serial: „Lois și Clark" **22.30** Serial: „Veronica" **23.30** Profesiunea mea, cultura **1.00** Serial: „Dosarele X" (ultimul ep.) **1.45** Serial: „Terra 2" 2.30 Serial: „Vărul din străinătate" **2.55** Serial: „Grace" 3.20 Serial: „Cheers" 3.45 Serial: „Taxi".

MIERCURI **7.00** Bună dimineața, PRO TV e al tău! **10.45** Serial: „Norocosul" **12.15** Film: „Doors" (SUA, 1991, partea I). Cu: Val Kilmer **14.30** Serial: „Suflet de femeie" **15.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.00** Serial: „Cărările iubirii" **17.30** Serial: „Dreptul la iubire" **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.30** Film: „Drumul spre lumină" (SUA, 1994) **22.30** Serial: „Nebun după tine" **23.30** Pro și contra **1.00** Serial: „Terra 2" 1.45 Serial: „Vărul din străinătate" **2.15** Serial: „Grace" **2.45** Serial: „Cheers" **3.15** Serial: „Taxi".

JOI **7.00** Bună dimineața, PRO TV e al tău! **13.00** Film: „Angel Heart" (SUA, 1987). Cu: Robert De Niro **14.30** Serial: „Suflet de femeie" **15.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.00** Serial: „Cărările iubirii" **17.30** Serial: „Dreptul la iubire" **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.30** Serial: „Melrose Place" **21.30** Serial: „Mercenarii" **22.30** Serial: „Prietenii tăi" **23.30** Întîlnire cu presa **1.00** Serial: „Terra 2" 1.45 Serial: „Vărul din străinătate" **2.15** Serial: „Grace" **2.45** Serial: „Cheers" **3.15** Serial: „Taxi".

VINERI **7.00** Bună dimineața, PRO TV e al tău! **12.30** Serial: „Adevărul gol-goluț" **13.00** Film: „South Central" (SUA, 1992) **14.40** Serial: „Suflet de femeie" **15.15** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.00** Serial: „Cărările iubirii" **17.30** Urmărire generală **19.00** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.30** Serial: „Efecte speciale" **21.30** Film: „Mad Max III" (Australia, 1985). Cu: Mel Gibson, Tina Turner **0.00** Serial: „Poltergeist - Moștenirea" (ultimul ep.) **0.55** Serial: „American Gothic" **1.40** Serial: „Terra 2" **2.25** Serial: „Detectivi de elită".

SÎMBĂTĂ **7.00** Desene animate **9.30** Serial: „Legenda lui Wilhelm Tell" **11.00** ProMotor **12.00** Serial: „Acapulco Heat" **13.00** Serial: „Soțul și soția" **13.30** Serial: „Bun de gură" **14.00** Alo, Generația PRO **16.15** Lumea filmului **17.30** Serial: „Knight Rider, supercomando" **18.30** Te uiți și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Serial: „Specialiștii" **21.00** Serial: „Academia de poliție" **22.00** Film: „Născut învingător" Cu: Robert Redford, Kim Basinger **0.20** Serial erotic: „Femei de culoare I" **0.50** Serial: „Terra 2" **1.35** Serial: „Crimă cu premeditare" (ultimul ep.).

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **9.00** Super Abracadabra **11.00** Documentar: „Marile destine ale secolului XX" **13.05** Serial: „Soțul și soția" **13.35** Serial: „Bun de gură" (ultimul ep.) **15.00** Serial: „Benny Hill" **16.00** Film: „Al șaptelea cer" **17.00** Serial: „Buffy, spaima vampirilor" **18.00** Serial: „Beverly Hills" **19.00** Prețul corect **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Serial: „Ally McBeal" **21.00** Film: „Regele maidanelor" (SUA, 1993) **23.00** Film: „Un detectiv cu greutate: Stăpînul Soarelui" **0.30** Serial erotic: „Femei de culoare I" **1.00** Serial: „Terra 2" **1.45** Serial: „N.Y.P.D. Blue – viață de polițist".

acasă

LUNI **7.00 - 14.45** Reluări **15.30** Serial: „Te iubesc" **16.00** Serial: „Uneori avem aripi" **16.45** Serial: „Guadalupe" **17.30** Serial: „Ultima vară" **18.30** Serial: „Dragostea nu moare" **19.25** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Misterioasa doamnă" **21.30** Serial: „Surorile" **22.30** Film: „Întrebați-o pe Alice" (SUA, 1973) **23.50** Hat-trick **1.00** Serial: „De partea legii" (ultimul ep.).

MARȚI **7.00 - 14.45** Reluări **15.30** Serial: „Te iubesc" **16.00** Serial: „Uneori avem aripi" **16.45** Serial: „Guadalupe" **17.30** Serial: „Ultima vară" **18.30** Serial: „Dragostea nu moare" **19.25** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Misterioasa doamnă" **21.30** Serial: „Surorile" **22.30** Film: „Polițistul" (Franța, 1971). Cu: Alain Delon **0.15** Serial: „Vînătorul de oameni" (ep.1).

MIERCURI **7.00 - 14.45** Reluări **15.30** Serial: „Te iubesc" **16.00** Serial: „Uneori avem aripi" **16.45** Serial: „Guadalupe" **17.30** Serial: „Ultima vară" **18.30** Serial: „Dragostea nu moare" **19.25** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Misterioasa doamnă" **21.30** Serial: „Surorile" **22.30** Film: „Piscina ucigașă" (SUA, 1975). Cu: Paul Newman **0.30** Serial: „Vînătorul de oameni".

PAUL NEWMAN
ACASĂ,
miercuri, ora 22.30

JOI **7.00 - 14.45** Reluări **15.30** Serial: „Te iubesc" **16.00** Serial: „Uneori avem aripi" **16.45** Serial: „Guadalupe" **17.30** Serial: „Ultima vară" **18.30** Serial: „Dragostea nu moare" **19.25** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Misterioasa doamnă" **21.30** Serial: „Surorile" **22.30** Film: „Ameteala" (SUA, 1958) **0.45** Serial: „Vînătorul de oameni".

VINERI **7.00 - 14.45** Reluări **15.30** Serial: „Te iubesc" **16.00** Serial: „Celeste se întoarce" (ep.1) **16.45** Serial: „Guadalupe" **17.30** Serial: „Ultima vară" **18.30** Serial: „Dragostea nu moare" **19.25** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Misterioasa doamnă" **21.30** Serial: „Surorile" **22.30** Film: „Lovitura" (SUA, 1972) **0.45** Serial: „Vînătorul de oameni".

SÎMBĂTĂ **7.00 - 14.45** Reluări **16.00** Serial: „Celeste se întoarce" **16.45** Serial: „Guadalupe" **17.30** Serial: „Ultima vară" **18.30** Serial: „Dragostea nu moare" **19.25** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Misterioasa doamnă" **22.00** Fotbal Spania **0.00** Film: „David Copperfiels" (Anglia/SUA, 1970) **2.10** Serial: „Vînătorul de oameni".

DUMINICĂ **12.00** Sport la minut **12.30** Hochei profesionist **14.30** Tenisul după Năstase **15.30** Fotbal: Il Calcio **17.25** NBA Action **18.30** Serial: „Dragostea nu moare" **19.25** Desene animate **20.30** Fotbal Spania **22.30** Film: „Jane Eyre" (SUA, 1944) **0.10** Serial: „Vînătorul de oameni".

antena

LUNI **6.45** Dimineața devreme **10.20** Serial: „Iluzii" (ultimul ep.) **11.20** Film: „Finaluri fericite" (SUA, 1982) **13.30** Doc.: „Planeta vie" **14.30** Foișorul de foc **15.30** Serial: „Dallas" **17.00** Serial: „Trei destine" **18.00** Serial: „Uraganul" **19.00** Observator **19.30** Marius Tucă Show **21.00** Serial: „Pericol iminent" **22.00** Serial: „Viitorul începe azi" **23.35** Cuiul din pantof **1.10** Serial: „Ultimele cinci minute".

MARȚI **6.45** Dimineața devreme **10.20** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" (ep.1) **12.30** Serial: „Cronici paranormale" **13.30** Doc.: „Planeta vie" **15.30** Serial: „Dallas" **17.00** Serial: „Trei destine" **18.00** Serial: „Uraganul" **19.00** Observator **19.30** Marius Tucă Show **21.00** Film: „Moulin Rouge" (Marea Britanie, 1952) **23.35** Schimbul de noapte **1.10** Serial: „Ultimele cinci minute".

MIERCURI **6.45** Dimineața devreme **10.20** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **11.20** Film: „Falsul inamic" (SUA, 1988) **13.30** Doc.: „Planeta vie" **15.30** Serial: „Dallas" **17.00** Serial: „Trei destine" **18.00** Serial: „Uraganul" **19.00** Observator **19.30** Marius Tucă Show **21.00** Film: „Profetul" (SUA, 1998) **23.35** Prezentul simplu **0.35** Vedete în papuci **1.10** Serial: „ Ultimele cinci minute".

JOI **6.45** Dimineața devreme **10.20** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **13.30** Doc.: „Planeta vie" **15.30** Serial: „Dallas" **17.00** Serial: „Trei destine" **18.00** Serial: „Uraganul" **19.00** Observator **19.30** Marius Tucă Show **21.00** Serial: „Nightman" **22.00** Serial: „Procurorul" **23.35** Printre rînduri **0.35** Film: „Accidente" (SUA, 1989).

VINERI **6.45** Dimineața devreme **10.20** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **11.30** Serial: „Hombres" **12.30** Serial: „Cronici paranormale" **13.30** Doc.: „Planeta vie" **14.30** Serial: „Legea lui Burke" **15.20** Serial: „Navarro" **16.50** Serial: „Caracatița 4" **18.00** Serial: „Uraganul" **19.00** Observator **20.00** Serial: „Detectivi la Malibu" **20.50** Film: „După faptă și răsplată" (SUA, 1990) **23.35** Serial: „Tropical Heat" **0.30** Film: „Drumul în viață" (Olanda, 1989).

EDDIE MURPHY
PRIMA TV,
sîmbătă, ora 20.00

SÎMBĂTĂ **7.05** Serial: „Hombres" (r) **9.00** Serial: „Animal Show" **10.00** Între prieteni **11.30** Mileniul III **12.00** 100 grade Celsius **14.00** Roata de rezervă **15.00** Film: „P.D. James: Crime misterioase – Păcatul" (Marea Britanie) **15.50** Serial: „Burlacul" **17.10** Serial: „Pe cont propriu" **18.00** Serial: „Uraganul" **19.00** Observator **20.00** Serial: „Nash Bridges" **21.00** Film: „Adevărul despre soțul tău" (SUA, 1997) **23.30** Serial: „Tropical Heat" **0.30** Film erotic: „Masaj la domiciliu" (SUA).

DUMINICĂ **7.00** Serial: „Pe cont propriu" (r) **8.00** Spirit și credință **9.00** Teo și Mircea Șou **12.30** Film de desene animate: „Asterix galul" **14.00** Duminica în familie **18.00** Serial: „Uraganul" **19.00** Observator **19.40** Serial: „Damon" **20.00** Film: „Crimă în paradis" (SUA, 1989) **21.45** TeleEurobingo Show **23.50** Film: „Inocenți cu mîinile murdare" (coproducție). Cu: Romy Schneider.

prima

LUNI **9.00** Prima oră **12.00** Serial: „Misterele din New Orleans" **13.10** Serial: „Atingerea îngerilor" **14.05** Serial: „Sister, Sister" **14.35** Serial: „Malcolm & Eddie" **15.00** Serial: „Celebri și bogați" **16.10** Serial: „Maria Mercedes" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Detectivi de elită" **20.30** Film: „Cine ia copilu'?" (SUA, 1992) **22.00** Serial: „Poză la minut" **23.00** Fotbal Premier League.

MARȚI **9.00** Prima oră **12.00** Serial: „Misterele din New Orleans" **13.10** Serial: „Atingerea îngerilor" **14.00** Serial: „Celebri și bogați" **15.00** Serial: „Maria Mercedes" **16.10** Serial: „Sister, Sister" **16.30** Serial: „Malcolm & Eddie" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Detectivi de elită" **20.30** Serial: „Brooklyn South" **23.00** Ultima ediție.

MIERCURI **9.00** Prima oră **12.00** Serial: „Misterele din New Orleans" **13.10** Serial: „Atingerea îngerilor" **14.00** Serial: „Celebri și bogați" **15.00** Serial: „Maria Mercedes" **16.10** Serial: „Sister, Sister" **16.30** Serial: „Malcolm & Eddie" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Detectivi de elită" **20.30** Serial: „Comisarul Rex" **21.30** Serial: „CI5: Profesioniștii" **23.00** Ultima ediție.

JOI **9.00** Prima oră **12.00** Serial: „Misterele din New Orleans" **13.10** Serial: „Atingerea îngerilor" **14.00** Serial: „Celebri și bogați" **15.00** Serial: „Maria Mercedes" **16.10** Serial: „Sister, Sister" **16.30** Serial: „Malcolm & Eddie" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Detectivi de elită" **20.30** Film: „Dispariție în Caraibe" (SUA, 1990) **22.00** Serial: „Frasier" **23.00** Ultima ediție.

VINERI **9.00** Prima oră **12.00** Serial: „Misterele din New Orleans" **13.10** Serial: „Atingerea îngerilor" **14.00** Serial: „Celebri și bogați" **15.00** Serial: „Maria Mercedes" **16.10** Serial: „Sister, Sister" **16.30** Serial: „Malcolm & Eddie" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Detectivi de elită" **22.30** Film: „Menajera" (Franța/SUA, 1990) **0.00** Confesiuni erotice **1.00** Film: „Vampira" (Marea Britanie, 1975).

SÎMBĂTĂ **7.00** Lumea Andrei **10.00** Serial: „Sister, Sister" **10.30** Serial: „Malcolm & Eddie" **11.30** Serial: „Lumea lui Dave" **13.30** Sport magazin **15.00** Serial: „Călătorii în lumi paralele" (ep.1) **16.00** Serial: „Pămîntul, bătălia finală" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Detectivi de elită" **20.00** Film: „Nopți în Harlem" (SUA, 1989). Cu: Eddie Murphy **22.00** Real TV **23.00** Fotbal Premier League.

DUMINICĂ **7.00** Lumea Andrei **10.00** Serial: „Sister, Sister" **10.30** Serial: „Malcolm & Eddie" **11.30** Serial: „Lumea lui Dave" **12.00** Serial: „Legături de familie" **14.30** Film: „Pierderea inocenței" (SUA, 1996) 16.00 Film: „Impostorul" (Franța/SUA, 1991) **18.00** Focus **19.00** Serial: „Detectivi de elită" **20.00** Film: „Reacție în lanț" (Canada, 1990) **22.00** Serial: „Frasier" **23.00** Fotbal: Premier League.

TELE 7 abc

LUNI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Actualitatea Tele 7 **15.00** Post Meridian **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Actualitatea Tele 7 **18.20** Serial: „Starsky și Hutch" **21.35** Serial: „Familia Adams" **23.35** Serial: „Kung Fu II".

MARȚI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Actualitatea Tele 7 **14.05** Serial: „Cele două Diane" **15.00** Post Meridian **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Actualitatea Tele 7 **18.20** Serial: „Starsky și Hutch" **19.20** Serial: „Misiune imposibilă" **22.50** Serial: „Derrick" **0.25** Serial: „Familia Adams".

MIERCURI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Actualitatea Tele 7 **14.05** Serial: „Cele două Diane" **15.00** Post Meridian **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Actualitatea Tele 7 **18.20** Serial: „Starsky și Hutch" **19.20** Serial: „Misiune imposibilă" **21.35** Serial: „Familia Adams" **23.35** Serial: „Kung Fu II".

JOI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Actualitatea Tele 7 **14.05** Serial: „Cele două Diane" **15.00** Post Meridian **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Actualitatea Tele 7 **18.20** Serial: „Misiune imposibilă" **19.20** Serial: „Medici la datorie" **23.00** Serial: „Derrick" **0.25** Serial: „Familia Adams".

VINERI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Actualitatea Tele 7 **15.00** Post Meridian **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Actualitatea Tele 7 **18.20** Serial: „Dosarele Rockford" **19.20** Serial: „Medici la datorie" **21.35** Serial: „Familia Adams" **22.30** Serial: „Profit" **0.25** Serial: „Secția de poliție".

SÎMBĂTĂ **8.00** Actualitatea Tele 7 **11.00** Asalt MB **13.00** Studioul Tudor Vornicu **16.10** Magazinul femeilor **17.15** Serial: „Celebritate" **18.20** Serial: „Lou Grant" **19.20** Serial: „Dinastia" **20.50** Serial: „Lumi paralele" **21.25** Film: „Mica publicitate" (SUA, 1990) **0.25** Serial: „Pointman".

DUMINICĂ **8.00** Actualitatea Tele 7 **9.05** Serial: „Thunder Birds" **15.00** Drumuri printre amintiri **15.40** Serial: „Lumi paralele" **16.10** Film: „Stația de autobuz" (SUA, 1961). Cu: Marylin Monroe **18.25** Serial: „Lou Grant" **19.25** Serial: „Dinastia" **21.50** Film: „La un pas de fericire" (SUA, 1953). Cu: Kirk Douglas **0.20** Gala TELE 7.

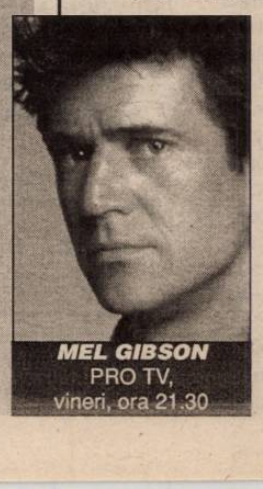

MEL GIBSON
PRO TV,
vineri, ora 21.30

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Pavarotti, Domingo, Carreras

o sărbătoare a sărbătorilor

Luciano Pavarotti are 62 de ani, Placido Domingo 57, iar José Carreras 51.

Multă vreme s-a vorbit despre rivalitatea dintre Pavarotti şi Domingo, despre lupta, firească totuşi, dintre cei doi coloşi ai muzicii de a obţine şi de a păstra titlul de „cel mai mare tenor al tuturor timpurilor", „cel mai mare tenor în viaţă" etc. Explicabil de ce, cu ani în urmă, apariţia lor împreună într-un concert era considerată un lucru de domeniul fanteziei. Dar miracolul s-a întîmplat.

Era în 1990 cînd Luciano Pavarotti şi Placido Domingo au decis să organizeze împreună, la Roma, cu ocazia campionatului mondial de fotbal, un concert de susţinere al celui de-al treilea mare tenor al lumii, José Carreras care tocmai depăşise dezastrul unei boli necruţătoare - leucemie -, care îi ruinase nu doar sănătatea, ci şi întreaga avere. Alături de Carreras, faimoşii tenori au constituit un trio care, de atunci, încîntă întreaga lume cu vocile lor, în spectacole de neuitat, ce marchează de obicei evenimentele cu impact pregnant asupra populaţiei de pe întreg globul: campionatele mondiale de fotbal, sărbătorile din preajma Crăciunului, colectarea de fonduri pentru cauze umanitare...

În concert, cei trei formează o echipă perfect sudată, deşi, de fiecare dată show-ul lor e rafinat condimentat cu scurte dueluri de personalitate artistică şi de virtuozitate, sub semnul ghiduşiei din priviri, al bucuriei de a dărui publicului cît mai mult din harul lor. Pe scenă, aşa-zisa rivalitate, pusă sub semnul prieteniei, face parte din spectacol. Dar, să aflăm părerea fiecăruia dintre cei trei tenori în legătură cu acest aspect:

PAVAROTTI: *„Despre rivalitatea dintre mine şi Domingo se vorbeşte mereu şi se va mai vorbi mult şi după ce amîndoi vom fi morţi. În realitate, pe scenă cel puţin, devenim o singură persoană, prin forţa împrejurărilor chiar ne iubim. De fapt, de-a lungul anilor, al concertelor susţinute împreună, am reuşit să ne cunoaştem din ce în ce mai bine".*

DOMINGO: *„Uneori artiştilor li se atribuie cuvinte lansate de persoane mai bine sau mai rău intenţionate. Rezultatul? Lumea crede ceea ce se spune. Punctul meu de vedere e cu totul altul: existenţa celor doi colegi ai mei este benefică pentru mine. Fără ei, aş fi fost un ciclop, rege în ţara orbilor. Or, alături de ei, îmi demonstrez mie însumi pe de-o parte că sînt bun, iar pe de alta că trebuie să dovedesc acest lucru de fiecare dată. În concert, consider că sîntem o echipă, ca la fotbal, deci nu e nevoie să ne certăm pentru a prinde şansa de a marca un gol. De fiecare dată, la finalul „partidei", ştim că toţi trei am marcat."*

Domingo: „N-aş accepta niciodată să fac un spectacol asemănător unui circ în care noi am avea aerul de clovni."

CARRERAS: *„Tot ce pot să spun este că respectul, prietenia şi admiraţia dintre noi sînt autentice. Dacă urcăm pe scenă pentru a cînta împreună este nu numai pentru că iubim muzica şi publicul, ci şi pentru că realmente ne face mare plăcere să ne întîlnim toţi trei. Cei care încă mai vorbesc de rivalitatea dintre Pavarotti şi Domingo ar trebui să ne vadă în timpul repetiţiilor şi în culisele concertelor. Şi-ar da seama cît de mult ne respectăm."*

Pregătirea unui concert presupune uneori 15-20 de întîlniri în prealabil pentru stabilirea repertoriului şi repetiţii. Se întîmplă ca tenorii să fie nevoiţi să traverseze lumea pentru acest lucru, dar, după cum mărturisesc ei, asta face parte din regula jocului. Fascinat de măiestria lor artistică, publicul e înclinat să presupună că pentru cei trei titani e suficient să se întîlnească în ziua concertului şi să cadă de acord asupra repertoriului. În realitate, în realizarea unui concert se iau întotdeauna în calcul diverse particularităţi ale momentului şi locului de desfăşurare a spectacolului: limba, stilul, cultura ţării respective... Secretul privind repertoriul este bine păzit pentru că fiecare dintre cei trei tenori mizează şi pe elementul surpriză.

Graţie televiziunii, concertele lor sînt urmărite de obicei de peste un miliard de persoane. Există totuşi o persoană anume la care să se gîndească în mod special fiecare dintre ei? ***Pavarotti:*** *„Bineînţeles. La tatăl meu. Îl port întotdeauna cu mine, în suflet, cînd cînt."* ***Domingo:*** *„Şi eu la fel. "* ***Carreras:*** *„Mă gîndesc la sănătate. În acele momente, mai mult ca oricînd, sînt fericit că viaţa mi-a oferit o a doua şansă."* ***Pavarotti:*** *„Mă gîndesc şi la puterea de a-i iubi pe alţii şi la şansa de a fi iubit".* ***Domingo:*** *„Îi mulţumesc Creatorului pentru viaţa pe care ne-a dat-o, pentru vocea noastră: putem să comunicăm atîtea lucruri, să atingem direct sufletul oamenilor, totul graţie cîtorva corzi vocale...".*

După fiecare concert, pentru a le purta noroc, Pavarotti şi Domingo susţin că nu vor mai cînta niciodată împreună. O spun din superstiţie. În realitate, dorinţa lor e cu totul alta. **Domingo:** *„Dorinţa mea cea mai puternică, măcar pentru următorii zece ani, este să organizăm împreună cel puţin cîteva „ultime-concerte". Dar dacă Dumnezeu îmi va spune la un moment dat: „Placido, s-a sfîrşit!", mă voi opri oferindu-i întreaga mea recunoştinţă pentru anii în care am beneficiat, ca de un dar divin, de o asemenea voce."* ***Pavarotti:*** *„Dacă va sosi declinul, atunci, simplu, mă voi opri. În rest, să nu mai cîntăm împreună? Ce glumă mai e şi asta?"*

BUFFY

spaima vampirilor

● Actriţa Sarah Michelle Gellar (interpreta lui Buffy) a păşit de mică în lumea hollywoodiană şi a debutat în serialul „All My Children". S-a născut pe 14 aprilie 1977 la New York. Are 1,57 m, părul şaten şi ochii verzi. Ce preferă? ● Culoare: roşu ● Mîncare: pizza şi pastele ● Îmbrăcăminte: gecile din piele ● Anotimp: vara ● Actori: Tom Cruise şi Daniel-Day Lewis ● Carte: „Pe aripile vîntului" ● Sporturi: patinaj, fotbal american ● Muzician: Billy Joel.

La baza serialului mult îndrăgit se află un film realizat în 1992, care nu s-a bucurat însă de mare succes. Din cinematografele americane, unde spectatorii nu se înghesuiau să-l vadă, filmul a trecut pe videocasete şi astfel a început să fie vîndut chiar şi în Europa. În Franţa, de exemplu, a rulat doar în video-cluburi, niciodată în cinematografe. Povestea avea în centrul atenţiei un adolescent carismatic (Kristy Swanson), „şcolit" în lupta anti-vampiri de un maestru (Donald Sutherland), care folosea drept „material didactic" un Dracula de operetă (Rutger Hauer). Aventurile se succedau pe o intrigă subţire şi nu prea inspirată.

Cu toate acestea, autorul scenariului acestui film, Joss Whedon, a reuşit fără prea mare dificultate să convingă studiourile Fox Television să transforme filmul în serial. Şi a propus o poveste uşor modificată: un comando format din cîţiva adolescenţi şi un profesor-mentor se luptă atît cu discipolii lui Dracula, cît şi cu alte creaturi infernale care îşi fac apariţia în Sunnydale High School, campusul unde Buffy îşi urmează studiile.

Cînd episoadele serialului au început să prindă contur, Joss Whedon s-a arătat profund decepţionat în privinţa rezultatului şi a modului în care i-a fost materializată ideea. „Ca să fiu foarte sincer, varianta pentru televiziune m-a decepţionat. Ea nu mai corespunde absolut deloc scenariului. Eu am conceput un veritabil thriller fantastic, cu scene de groază, cu sînge etc. Or, studiourile Fox au transformat totul într-o comedie uşoară."

În ciuda dezamăgirii lui Joss Whedon, serialul se bucură de succes, în special în rîndul copiilor şi adolescenţilor. La rîndul ei, actriţa care o interpretează pe Buffy e încîntată: „Acest gen de sticom pentru adolescenţi, spune ea, îmi place mult, mai ales pentru că permite abordarea într-o manieră agreabilă a unor teme interesante şi serioase, cum ar fi relaţia tinerilor cu părinţii, dificultăţile şcolare, teama de viitor, atitudinea faţă de autorităţi etc. Iar Buffy poate fi considerată un model, de vreme ce are forţa şi discernămîntul de a se apăra, de a ieşi învingătoare din toate capcanele vieţii de adolescent.

HOROSCOP

1.02 - 7.02

BERBEC (21.03 - 20.04): Una caldă, una rece săptămîna aceasta. Partea favorabilă a soartei este alimentată de curba financiară, care are un maxim (marți, miercuri) ce vine tocmai la timp pentru a vă putea achita cîteva datorii recente. Vestea mai puțin favorabilă provine dinspre zona activității profesionale, unde se acumulează tensiuni inutile. În general, va fi o perioadă destul de picantă.

TAUR (21.04 - 21.05): Umorul și buna dispoziție nu vă lipsesc, deși se pare că veți întîmpina cîteva dificultăți financiare - în primul rînd. Mercur se află în poziție nefavorabilă față de Soare, și de aceea ar fi bine să fiți extrem de prudent cînd duceți mîna la buzunar. Luni sau marți veți primi o veste acrișoară în acest sens, dar nu vă alarmați, situația se va îmbunătăți cît de curînd.

GEMENI (22.05 - 21.06): Farmecul și prezența dv. de spirit vă vor fi de mare folos, întrucît în mediul profesional veți fi nevoit să arbitrați între doi amici, aflați într-un conflict trecător. Pe de altă parte, alura curbei financiare este extrem de favorabilă, semn că veți umple buzunarele cu o sumă frumușică de bani. În weekend vă veți întîlni o veche cunoștință, prilej de nostalgie și nu numai.

RAC (22.06 - 22.07): Se pare că va fi o săptămînă de muncă încordată, însă veți găsi resursele necesare trecerii cu brio peste toate hopurile ce inevitabil se ivesc în calea celor activi. Curba responsabilă cu finanțele nu este, din nefericire, la fel de vrednică, astfel că o revigorare a bugetului se va resimți abia în intervalul viitor. Relațiile în cuplu decurg ca în stupul plin de faguri...

LEU (23.07 - 22.08): Numai ambiția ascuțită la maximum vă va scoate cu bine la liman, avînd în vedere ghionionul ce vă va îmbrățișa parșiv în primele zile. Apoi, ca o recompensă a soartei, veți primi bani sau o veste excelentă despre traseul lor spre dumneavoastră. Atenție la relațiile afective, curba cu pricina arată de parcă v-ați transformat într-o urzică, ce-ar fi să redeveniți garoafă?!

FECIOARA (23.08 - 21.09): Aveți de ales între două opțiuni, în sfera profesională, și nu prea sînteți în largul dv. din cauza unor presiuni psihologice. Cel mai bun lucru e să aveți încredere în forțele dv. și, de ce nu, în destinul ce v-a fost hărăzit și pe care îl puteți modela prin voință. Pe de altă parte, curba financiară stagnează în primele zile, apoi crește lent și sigur spre piscuri neștiute...

BALANȚA (22.09 - 22.10): Configurația astrală sugerează o împrejurare favorabilă din mai multe puncte de vedere. Poate financiară, poate profesională sau sentimentală. Oricum, va fi o săptămînă cu un adaos de fericire și, poate, cu un vis îndeplinit. Alura curbei financiare este pozitivă, și cred că spre finele perioadei veți primi bani - fără să fie o surpriză de proporții.

SCORPION (23.10 - 21.11): Luciditatea și ambiția, specifice Scorpionilor, vor fi acum armele dv., de temut. Mici dar stresante probleme s-au acumulat în această săptămînă, tocmai parcă a vă testa rezistența la asaltul nervilor și incorectitudinii celorlalți. Totul se va termina cu bine, ca-ntr-un basm ce respectă tradiția. Despre bani, cu voia dv., nu vorbim deocamdată.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): După aspectul negativ pe care-l face Jupiter cu Soarele, se pare că veți fi în centrul unor polemici destul de aspre, al unor divergențe principale - fie la serviciu, fie în mediul familial. Ar fi bine dacă v-ați controla la sînge temperamentul și n-ați încerca cu tot dinadinsul să vă impuneți punctul de vedere. Nimic nou în domeniul finaciar, deocamdată.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Oboseala, chiar surmenajul instalat mai ales în psihicul dv. vă reduce considerabil pofta de viață, sînteți ursuz și indecis. Aveți tendința de a vă certa cu toată lumea și nu realizați nimic concret în această săptămînă. Din fericire, curba financiară are o ascensiune remarcabilă, și lucrul acesta vă încarcă suficient de mult bateriile optimismului - poate joi primiți bani.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Cel mai remarcabil aspect al perioadei este intrarea în constelația dv. a lui Venus - intrare triumfală, determinînd ocazii excelente pentru căutătorii de punți sentimentale trainice. Pe de altă parte, Mercur este pus în umbră de planeta iubirii, deci din punct de vedere material, al afacerilor, lucrurile ar trebui să înceapă să șchiopăteze. Prudență maximă!

PEȘTI (19.02 - 20.03): După două-trei zile de zbucium sufletesc, cauzat de o întîmplare nefericită la serviciu, sosește o veste excelentă din sfera financiară. Poate că veți primi o sumă interesantă de bani, sau poate veți fi cooptat într-o afacere profitabilă, pe termen scurt. Vineri sau sîmbătă veți fi protagonistul unei întîlniri cu o persoană foarte dragă, pe care n-ați mai văzut-o de mult.

CACTUSUL

Grădina *micul nostru Paradis*

Cactusul pe care vi-l prezentăm în imaginea alăturată este destul de răspîndit, în termeni de specialitate se numește *Rhipsalidopsis gaertneri*, dar, mai rar îl vedem și înflorit. De obicei, înflorește primăvara și florile sînt superbe, ca la majoritatea cactușilor de altfel. Florile sînt roșii-portocalii, au forma unor clopoței formați din multe petale, cu pistil galben-strălucitor, și țin 5-6 săptămîni. Cactusul este foarte decorativ dacă este plantat într-un bol de ceramică viu colorată, cu deschiderea largă, care să permită dezvoltarea plantei în special pe orizontală. Cînd înflorește, trebuie așezat în așa fel încît să poată fi privit și admirat de sus. Dacă are segmente mai lungi de tulpină, planta poate fi amplasată în vase suspendate, în dreptul geamurilor bine luminate. Pentru a-i merge bine, cactusul are nevoie de o temperatură care să nu coboare sub 10°C, indiferent de anotimp. Spre deosebire de alți cactuși, acesta se dezvoltă frumos dacă i se oferă o umiditate crescută, deci e bine ca ghiveciul să fie așezat pe un strat de pietriș permanent umed iar frunzele să fie pulverizate regulat cu apă. Dacă avem șansa să înflorească, imediat ce apar primii muguri florali, se începe un tratament cu îngrășăminte potasice, la interval de două săptămîni. *(A. Popescu)*

Utile

● *Petele prospete de grăsime se recomandă să se calce, înainte de curățat, cu un fier nu prea încins, prin două-trei rînduri de sugativă de-o parte și de alta a materialului. În felul acesta cea mai mare parte a petei de grăsime e absorbită de hîrtie. După această operație locul pătat se curăță definitiv cu benzină. În același mod se scot petele de ceară și stearină, cu singura deosebire că după călcat se freacă pata cu spirt denaturat.*

● *Se întîmplă uneori ca după evaporarea soluției să se formeze în jurul petei scoase un cerc. În asemenea cazuri, acesta trebuie frecat cu benzină. Pentru a evita „cercurile" se recomandă să se ude în prealabil marginile petei cu benzină sau sa se presare un prat de creta sau amidon iar pata să se curețe de la margini spre mijloc și, după ce a fost umezită cu benzină, să se acopere cu sugativă împăturită și să se preseze cu un fier de călcat cald.*

● *Pentru scoaterea petelor vechi de grăsime se vor folosi întîi benzina apoi săpunul. Petele de pe țesăturile de lînă de culoare deschisă se pot scoate cu o pastă groasă de amidon dizolvat în apă care se aplică pe pată timp de cîteva ore. Dacă mai rămîn urme de grăsime, acestea se îndepărtează cu o bucățică de cîrpă înmuiată în benzină după care se șterg cu o bucată de pîine veche.*

Automobilul de ocazie

Pentru categoria socială, cea mai numeroasă din care fac parte persoanele cu disponibilități financiare modeste cumpărarea unui automobil „la mîna a doua" reprezintă singura soluție de procurare a unui mijloc de transport motorizat. Condițiile concrete în care decurg tranzacțiile nu permit efectuarea unor testări folosind o aparatură care să conducă la depistarea tuturor defectelor ascunse. De aceea, în cele ce urmează se va prezenta un ghid menit să scutească de surprize neplăcute pe cumpărătorii mai puțin avizați.

*

Într-o astfel de situație elementele principale care trebuie să fie urmărite sînt: durata de folosire a mașinii, starea interioară și exterioară a caroseriei, starea tehnică a elementelor mecanice și proba de parcurs.

„Vîrsta" mașinii"

„Vîrsta" automobilului se apreciază în anii scurși de la data fabricației sau în kilometri rulați. Ultima dintre acestea are o valoare orientativă; mai întîi pentru că ea poate fi „ajustată", voit sau datorită defectării kilometrajului, și apoi pentru că această cifră nu are aceleași efecte asupra mașinii în ansamblu, starea ei tehnică fiind influențată în mod considerabil de condițiile în care a fost exploatată. Pe drept cuvînt se afirmă că un autoturism cu o „zestre" de 80000 km de rulaj se poate afla într-o stare tehnică mai bună decît altul cu doar 40000 km care însă a fost tratat neglijent și dur.

Durata exploatării, exprimată în funcție de anul fabricației, are repercusiuni îndeosebi asupra stării caroseriei (deși și aici pot apărea deosebiri, după cum mașina a „iernat" sub cerul liber sau într-un garaj încălzit). Dar admițînd că în condițiile actuale rulajul anual mediu este de 15000-20000 km, se poate aprecia astfel și onestitatea kilometrajului.

Prof. univ. dr. ing. MIHAI STRATULAT

(Va urma)

ȘAH

PROBLEMA DE AZI:

Albul mută și cîștigă

STEINITZ, W. - BARDELEBEN, K.v.

© ȘERBAN TEODORESCU

1. Tg7 + !Rh8 (1...Rf8 2. Ch7+) 2. Dh4+! R:g 3. Dh7 + Rf8 4. Dh8 + Re7 5. Dg7 + Re8 (5... Rd6 6. D:f6+) 6. Dg8 + Re7 7. Df7 + Rd8 8. Df8 + De8 9. Cf7 + Rd7 10. Dd6 mat.

Scrisori primite

Vlas Mircea, Brăila: Pe doamna Ana Maria Iliescu o puteți găsi la următoarele telefoane: 7784641 - acasă și 3300557 la cabinet. Vă dorim multă sănătate și succes în toate tentativele dv.!

Constantin Nicu-Daniel, Brăila: Ne bucură interesul constant pentru revista noastră. Pe de altă parte, credem că vă puteți abona pe adresa respectivului Liceu Militar, direct la redacția noastră.

Costică Buruiană, Măcin, județul Tulcea: Umorul de calitate e un lucru rar, ca și floarea de colț. Ce-ar fi să fiți mai exigent cu dv. însivă și să reveniți cu mostre mai picante?! Pînă atunci, citățm: „O doamnă către o prietenă căsătorită recent: Te văd la plimbare mai mult cu cîinele! Răspunsul: Da, el nu-mi face niciodată nici un reproș!"

Miroiu Nicolae, Sutești, județul Vîlcea: Sperăm ca poșta să-și facă datoria mai bine în 1999. Mulțumim pentru considerațiile dv.

Marica Elena Mitru, Timișoara: Într-adevăr, presopunctura practicată judicios și cu tenacitate poate face minuni, ca în cazul dv. Poezia a sosit prea tîrziu, din păcate.

Camelia Șoimu, Galați: Revista noastră publică un horoscop colectiv, iar servicii particulare de această natură nu efectuăm. Vă puteți însă adresa celor specializați, care s-au înmulțit precum ciupercile după aversă și-și așteaptă clienții cu sufletul la gură.

Ștefan Niculescu, Tulcea: Credem că recordul la pescuit trebuie întîi omologat de Asociația sportivă națională de profil, apoi de Asociația internațională de pescuit sportiv. În acest domeniu, australianul Alfred Dean deține un record uluitor: la 21 aprilie 1959 el a reușit să captureze un rechin alb de 1208,38 kilograme! Printre foarte puținele femei aflate în clasamentele internaționale se numără scoțianca G.W. Ballantine, care în 1922 a pescuit un somon de 29,03 kilograme, fără nici un ajutor.

Rubrică realizată de
PAUL IOAN

Neli Păduraru *vă răspunde pe teme* **JURIDICE**

Contractul de societate civilă
(2)

3. Împărțirea foloaselor precum și a pierderilor între toate părțile contractuale. Repartizarea foloaselor și pierderilor se poate face la încetarea sau în cursul funcționării societății.

Dacă nu s-a prevăzut altfel în contract, această repartizare se face proporțional cu valoarea aportului social adus de fiecare asociat. Sub sancțiunea nulității, legea interzice atribuirea foloaselor sau suportarea riscului pierderilor numai de către unii dintre asociați.

4. Scopul patrimoniului comun (scopul lucrativ) urmărit de asociație trebuie să fie licit.

Modul și organele de administrare ale societății civile pot fi determinate prin acordul unanim al asociaților în chiar contractul de societate sau printr-un act ulterior. Administrarea societății poate fi încredințată uneia sau mai multor persoane.

La încetarea societății patrimoniul social se lichidează (se încasează creanțele și se plătesc datoriile) și activul net sau pasivul se împarte între asociați proporțional cu drepturile lor, conform regulilor stabilite în materie de împărțeală a moștenirii.

În cazul aportului în folosința unui lucru, acesta se restituie asociatului proprietar, iar în cazul aportului în proprietatea unui lucru - devenit coproprietatea asociaților - se aplică regulile partajului.

Termenul de prescripție a acțiunii avînd ca obiect desocotirea cheltuielilor efectuate de asociați începe să curgă de la data încetării societății. În schimb, cererea de partajare a bunurilor aflate în indiviziune este imprescriptibilă.

Gerar

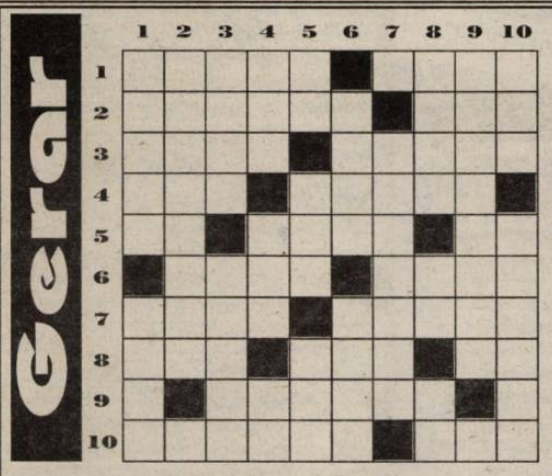

ORIZONTAL: 1) Regizor american, semnatarul peliculei „Căpitanul Ianuarie" (Eddie) - Din recuzita uratorilor. 2) Autorul poeziei „Ianuarie, cînd ninge" (Dan) - Trag la sănîile nordicilor (sg.). 3) „Pluguşorul", datină de Anul Nou - Cu „dinţi" în lunile de iarnă. 4) Simbol pentru „minut" - Anotimp care include şi luna ianuarie. 5) Începe cu luna ianuarie - Moare de varză - Începe meniul cu mezel! 6) Acest poet ne spune că am intrat în „Pătratul anului" (Aurel) - Vîrf de brad. 7) Constrîngere - Lumeşti. 3) A chiui (pop.) - Abr. pentru luna ianuarie - Mereu primul. 9) Clasic al literaturii româneşti, care, alături de Slavici şi Caragiale, a editat la 1 ianuarie 1894 revista „Vatra" (George). 10) „...de ianuarie", poezie din creaţia lui Nicolae Prelipceanu - Anul care vine în noaptea de revelion, în voie bună şi veselie.

VERTICAL: 1) Îi aparţine volumul de versuri „Ianuarii" (Mihail) - La 1 ianuarie 1860 apare la Bucureşti „Revista Carpaţilor", condusă de acest scriitor român (George). 2) Această lirică a primit o „Scrisoare de Anul nou" (Cleopatra). 3) Locuitor de la munte (pop.) - Şi-a intitulat una dintre poezii „În ianuarie" (Carolina). 4) Se bucură din plin de Sărbătorile Anului Nou (pop.) - Prinde globuleţele în pomul de iarnă - Volum redus. 5) În cerc!' - Diminutiv din Florica - Acest. 6) Dregător care avea în grijă paza porţii domneşti - Picioare de patruped. 7) Poet şi publicist român, autorul volumului „O pagină a vieţii mele sau 22, 23, 24 ianuarie 1859" (Nicolae). 8) Ţară asiatică, în care, în noaptea Anului Nou, se aprind torţe în cinstea biruinţei binelui asupra răului - Primii pini! - Constantin Nottara. 9) „...regăsită", volum în care Mihai Negulescu publică poezia „Grîu de ianuarie". 10) Musafirul nepoftit în noaptea Anului Nou - Marele nostru compozitor, semnatarul liedului „Dar de Anul Nou" (George).

DICŢIONAR: IUI, ITAN, NAT, IST.

GEORGETA FLORENŢA, Bîrlad

Soluţia careului „MILITARĂ"

ORIZONTAL: **PETROL - FOC - URA - TABARA - SOIA - SUMAN - TUNURI - ITA - I - ATA - CLOP - F - OCOLIRE - SOIMI - AE - A - URMARIT - M - AMUTI - IVIT - VENE - ATACA.**

Pe (anormale) de Ioţan

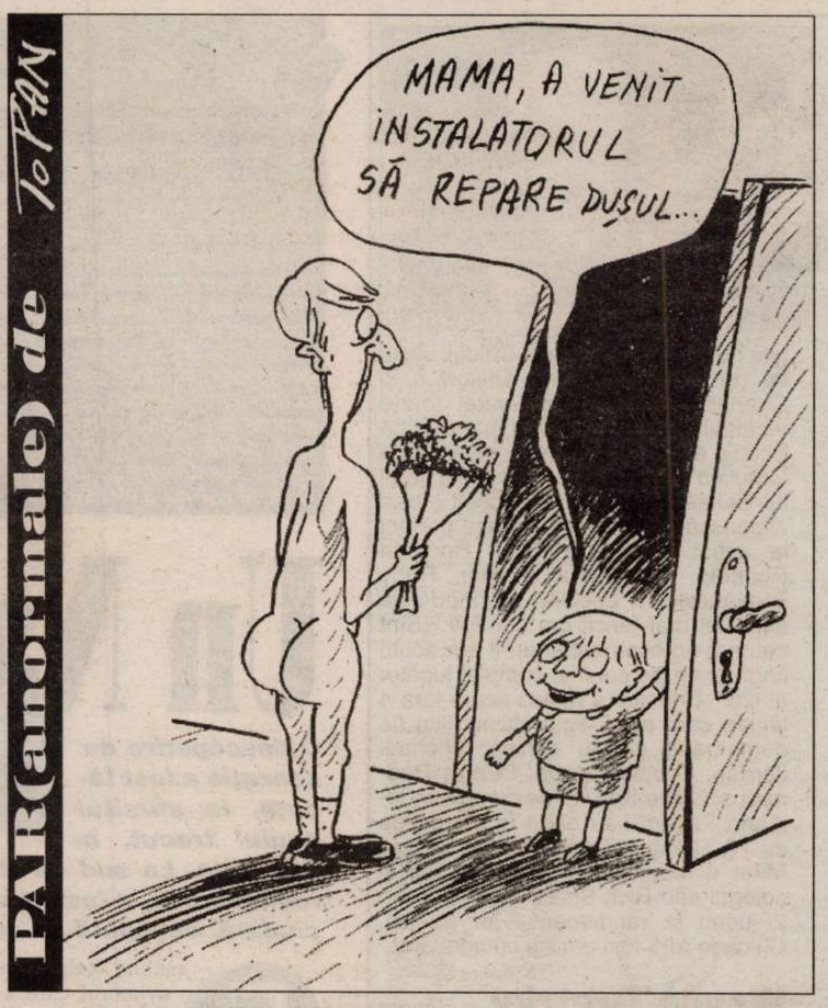

Verificaţi-vă cunoştinţele

1. Care este cel mai coborît nor?
2. Care este cea mai îngustă strîmtoare intercontinentală?
3. Cine era Pontos în mitologia greacă?
4. Ce se înţelege în biologie prin „spiril"?
5. Cine a descoperit acidul selenic?
6. Cine a organizat între 1893-1896 o expediţie în Arctica, folosind deriva ghеţurilor pentru a se apropia cu vasul său „Fram" cît mai mult de Polul Nord?
7. Cine a scris poemul „Mascarada anarhiei"?
8. Cine a realizat grupul sculptural „Leul" din Bucureşti?
9. De unde este originar macul?
10. Cine a compus poemul simfonic „Marsyas".

Răspunsurile din numărul trecut

1) Oraşul Niamey este capitala Republicii Niger din partea centrală nordică a Africii. 2) Un surnai este un instrument de suflat, din lemn, înrudit cu oboiul, folosit în Asia Centrală. 3) Prima traversare de la vest la est a continentului sud american, în regiunea cea mai latâ şi neexplorată a fost făcută de conchistadorul Francisco de Orellana (1500 sau 1505 – 1546 sau 1550). 4) Pătrunjelul face parte din familia Umbeliferae. 5) Fiul lui Odisseus se numea Telemahos. 6) Cariologia este studiul structurii şi funcţionării nucleului. 7) Romanele „Therese Raquin", „Circiuma" şi „Nana" au fost scrise de prozatorul francez Emile Zola. 8) Opera „Doamna Chiajna" a fost compusă de Nicolae Buicliu (1906-1974). 9) Semnul radical a fost introdus de matematicianul german Michael Stifel (1487-1567). 10) Tablourile: „Peisaj din Tîrgul Ocna", „Casă din Cîmpul Lung" şi „Tîngire de alamă" au fost pictate de Gheorghe Petraşcu (1872-1949). (Irina Stoica)

PERSPICACITATE

Opt diferenţe

Identificaţi opt diferenţe grafice între cele două desene.

(Soluţia în numărul viitor)

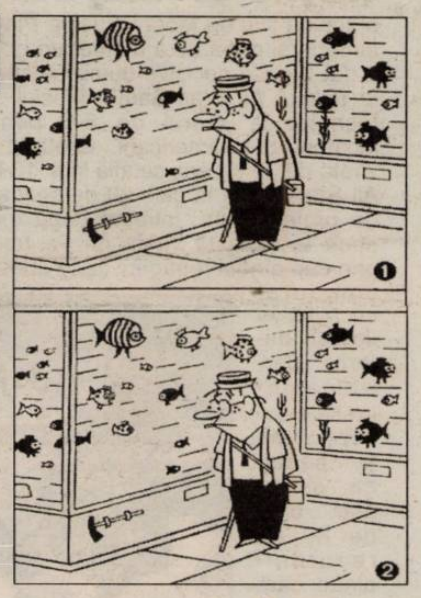

Dezlegarea testului din numărul trecut

OMISIUNI GRAFICE

1) Ochii struţului. 2-3) Coada şi unghiile de la laba stîngă a leului. 4) Arcul indigenului din centru. 5) Două inele pe capul său.

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„PROMPTER"

FRUMOASĂ FOC / AVION ÎN PERICOL		MAMIFER / BĂGATE ÎN GHIOZDAN		ACUŞ! / LITERĂ GREACĂ		ALEGERI / GRESARE		MIASMĂ / OUĂ ÎN APĂ		A FI ÎN TEMĂ / AFACERI	
LĂSAT LA URMĂ / CÎNTEC SOLEMN...					NICOLAE / CÎNTĂREŢI				CARIE!		
			STAT AFRICAN / ACOLIT								LEZIUNE
DIN TEACĂ! / MURĂTURI				IFOSE / PETRU I					NUMĂR REDUS / LUCREAZĂ PĂMÎNTUL		
								LAC / PE TURN...			
EXPUSE LA CURENT / ACUT!							FAMILIE MARE / INDIAN				
		DIN CARAŞ / ORAŞ LA NOI				CUPRU / EREZIE					
PE LAC / VEHICUL				ŢINTE / LUCRU MECANIC							HOLDĂ
			DESPOT / CARE!						OLANDA AUTO / NICHEL		
SUBŢIRI / E ÎN DUBII					MIEZ						
							PROGRAM PHARE				

Dezlegarea integramei „FIZICĂ"

Orizontal: P - U - S - P - L - T - ELASTICITATE - AMORSA - INOT - ASPRE - IST - CA - TE - CONTURI - BIRMANIA - ETA - CIUTA - RUG - V - CI - SO - APRIGA - TEORETICIAN - TARN - TURA - SS - TO - LE - ETICA - LEIT - RR - ARAT.

Numere curioase

Utilizînd toate cifrele de la 1 la 9 aranjate în ordine crescîndă şi folosind semnele aritmetice + şi x şi paranteze, căutaţi posibilitatea să obţineţi în diferite moduri rezultatul final 100 ca în exemplul următor: (1x2x3x4)+5+6+(7x8)+9=100. Ştiţi cum, folosind acelaşi sistem, să obţineţi numărul 100 în alte modalităţi?

(Soluţia în numărul viitor)

umor

Pe uşa unei biserici scria: „Intră înauntru dacă ai păcate!"

- Cineva adăugase dedesubt cu ruj: „Dacă nu ai, telefonează la 231.....".

Chelner, ce-mi recomanzi astăzi?

- Răbdare şi dinţi buni!

Aveţi felicitări pe care să scrie: „Pentru marea şi unica mea dragoste"?

- Desigur!

- Daţi-mi atunci vreo zece!

De cîte ori văd o femeie tînără şi drăguţă, uit că sînt însurat, se confesează tînărul soţ unui prieten mai în vîrstă, care-i răspunde prompt:

- Ca să vezi! Eu tocmai atunci îmi aduc aminte!

Draga mea, şi tu mă consideri un idiot?

- Eu nu, dar s-ar putea să mă înşel!

La un magazin de jucării, o doamnă exclamă indignată:

- Domnule, păpuşa aceasta costă mai mult decît un copil adevărat!

- Desigur, doamnă, dar şi procesul de fabricare este mult mai elaborat!

Soţia salvată de înec îşi întreabă soţul:

- Îl cunoşti pe salvatorul meu?

- Sigur, a venit să-şi ceară scuze!

Sora mea mai mică a fost botezată vineri!

- E un nume drăguţ şi original!

Doi prieteni la restaurant. Unul scoate portofelul şi se uită în el.

- Ce-i cu tine? La ce te uiţi? Îl întreabă celălalt.

- Mă uit să văd dacă îmi mai este sete!

Chelner, mi-a dispărut umbrela!

- Înseamnă că aveţi noroc!

- Ai găsit-o dumneata?

- Nu, dar a stat ploaia!

Pe o stradă din Paris doi poliţişti găsesc un beţiv care se plînge că s-a rătăcit departe de casă.

- Vă ducem noi, unde locuiţi?

- Saint George Street, Londra!

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	7800 LEI	❑ 4 LUNI	31200 LEI
❑ 2 LUNI	15600 LEI	❑ 5 LUNI	39000 LEI
❑ 3 LUNI	23400 LEI	❑ 6 LUNI	46800 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, P-ţa Presei Libere, nr. 1,
sector 1, Bucureşti, cod 71341

Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, la adresa mai sus menţionată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
DE REŢINUT! Toţi cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacţie,* vor participa la trageri la sorţi, la care pot cîştiga valoroase premii în bani şi obiecte!
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

SPORT FLASH

Ultimul pas

făcut de Juan Antonio Samaranch, președintele Comitetului Olimpic Internațional în încercarea de a rămîne în slujbă a fost acela de a exclude 6 membri din organizație, membri ce au avut un rol decisiv în atribuirea Olimpiadei de larnă din 2002 orașului Salt Lake City. Aceștia au primit de la organizatori cadouri în sumă totală de 600000 de dolari în timp ce plafonul maxim pentru toți la un loc era de 900 de dolari. „Salt Lake City va rămîne oraș organizator dar asta nu înseamnă că nu se vor lua măsuri drastice" a declarat Juan Antonio Samaranch care este hotărît să schimbe sistemul de alegere a unei candidaturi. De acum încolo vor fi mai puțini membri care să aibă drept de vot iar aceștia nu vor avea acces în orașele ce și-au depus candidatura.

Juan Antonio Samaranch

Joe DiMaggio, cel mai mare jucător de baseball al tuturor

timpurilor, se zbate între viață și moarte după ce a fost supus unei operații la plămîn. Jucătorul, acum în vîrstă de 84 de ani, care a cucerit de 10 ori Campionatele Mondiale în 13 ani cu New York Yankees este menținut în viață de un aparat de respirație artificială și este mult prea slăbit pentru a suporta chimioterapia. În 1941 Joe DiMaggio reușea una dintre cele mai mari performanțe ale acestui sport: 56 de home-run-uri într-un sezon iar în 1969 a fost ales drept cel mai bun jucător de baseball al tuturor timpurilor.

Scottie Pippen a făcut un întreg oraș fericit: s-a transferat la Houston Rockets. Scottie va primi 67,2 milioane dolari pe o perioadă de 5 ani cu posibilitatea de a mai cîștiga 12% din această sumă dacă rezultatele nu se lasă așteptate. Colegii săi la fel de celebri Hakeem Olajuwon și Charles Barckley s-au arătat foarte încîntați de noua achiziție mai ales că Scottie a declarat că este conștient de faptul că echipa este construită în jurul lui Hakeem și el nu vrea decît să se alipească și să se acomodeze perfect la acest mecanism numit Houston Rockets. Antrenorul echipei, Rudy Tomjanovic, a declarat la rîndu-i că este cel mai fericit om din ligă: „Sînt cel mai norocos antrenor, îl am acum lîngă mine pe cel mai complet jucător al ligii". Chicago a rămas acum fără 4 titulari care au cîștigat ultimul titlu de campioană pentru echipă: Michael Jordan, Scottie Pippen, Dennis Rodman și Steve Kerr. Și se cunoaște: Indiana Pacers i-au bătut în pre-sezon cu 79-71 într-un meci în care Reggie Miller a înscris doar 12 puncte ca și colegul său Rick Smith. Dacă aceștia 2 jucau la randamentul lor maxim, Chicago ar fi fost umilită cu adevărat.

Wayne Gretzky a cîștigat al treilea titlu de Most Valuable Player al carierei după ce a marcat un gol și a dat 2 pase decisive duminică seara la ultimul All Star Game. Meciul s-a încheiat la scorul de 8-6 pentru jucătorii nord-americani. Gretzky, în vîrstă de 38 de ani, se află la al 18-lea All Star Game în cele 20 de sezoane de profesionism. Întrebat după meci dacă la această vîrstă nu i-a trecut prin cap gîndul retragerii (este adesea comparat cu Michael Jordan datorită performanțelor sale excepționale și pentru că deține mai bine de 60 de recorduri dintre care unele nu vor putea fi egalate niciodată), Gretzky a declarat că la fiecare sfîrșit de an se gîndește dar „îi trece repede"!

ANDREI TOMA
aditoma@ cnnsimail.com

Fotografia săptămînii

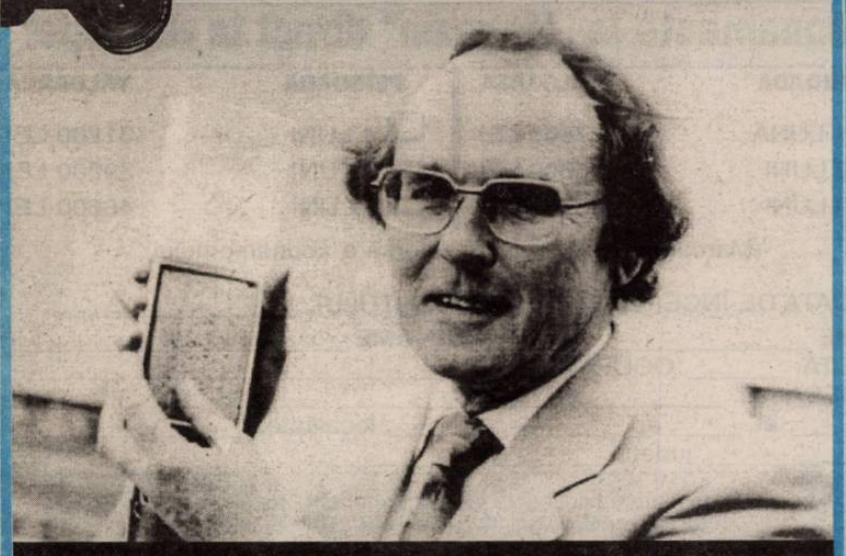

John Bell a cumpărat o felie din tortul de nuntă al prințesei de Wales la o licitație din Swindon pentru suma de 640 dolari. Nefericitul cumpărător nu se poate bucura însă de savoarea „princiară" a bucății de tort, întrucît aceasta e complet deshidratată.

Ce le trece unora prin minte?!

La finele lui 1997 a murit americanul Joseph Broolyn, din Carson City, Alabama, fără să-și fi dus la bun sfîrșit visul vieții: o carte cu o colecție cuprinzătoare de obiecte ce i-au lovit pe oameni, în varii împrejurări. Pornise la drum cu douăzeci de ani mai devreme, după ce el însuși o pățise: pe cînd ieșea din spital, după două zile de internare în urma unei căzături pe gheață, i-a poposit în creștetul capului un sertar de noptieră azvîrlit de la etajul doi, și plin cu ace de seringă. Broolyn și-a spus că așa ceva nu i se poate întîmpla numai lui. Iată cîteva cazuri din colecția sa:

Rita Donovan, din New York, a fost pur și simplu sufocată de un maldăr de cearșafuri căzute dintr-un coș al unei spălătorii aflate la etajul... 14! Dar nu murdăria lor de nedescris a descumpănit-o, ci faptul că - după ce și-a revenit din șoc - a fost pusă să plătească o parte dintre ele, și anume cele care fuseseră tăiate ad-hoc pentru a putea respira în voie.

Dino Fabiatti, din Cesena, Italia, este unul din cei mai ghinioniști „încasatori de obiecte zburătoare identificate". Pe vremea cînd se purtau cizme cu toc lung și ascuțit, o asemenea armă albă i s-a înfipt în cap, pe o adîncime de 1,9 centimetri (din totalul de 5 cm). Cizmele fuseseră lăcuite și puse la uscat pe pervazul ferestrei.

Christine Lester, din Londra, s-a trezit în spinare cu o broască țestoasă ce încerca disperată să evadeze dintr-un apartament de la etajul întîi. Stăpînii erau plecați de cîteva zile și reptila hămesită căuta libertatea pe o pajiște îmbobocită.

Un caz mai deosebit îl reprezintă cel al lui Bill Night, care s-a pomenit la picioare cu un schelet uman (din plastic), azvîrlit în dreptul unei școli din Tampa, Florida. Bill a scăpat cu bine din infarctul ce l-a suferit.

Un Nazca australian?

O descoperire de senzație a fost făcută, la sfîrșitul anului trecut, în Australia. La sud de lacul Eyre, în mijlocul unei regiuni aride, a fost observată, din avion, o siluetă ciudată, desenată pe sol pe o suprafață de 4 km!!

Franklin Ralph Souness, aviatorul care a efectuat această descoperire se afla la bordul aparatului său, îndreptîndu-se spre localitatea Finnis Springs, după ce inspectase turmele de oi al căror proprietar este. „La început, am crezut că sînt niște șanțuri, săpate întîmplător în pămînt, declară Souness. Cum acele șanțuri păreau însă să aibă o formă, m-am ridicat la o mie de metri altitudine, spre a le vedea mai bine. Am rămas perplex, realmente, observînd acea imagine. Nu-mi puteam imagina că se poate face așa ceva. Știu că la Nazca, în America de Sud, s-au mai descoperit desene asemănătoare, dar nici unul nu are perfecțiunea acestuia".

De descoperire a fost înștiințată imediat presa locală și la o săptămînă după aceasta, reporteri ai cotidianului „Adelaide Sun" au închiriat un elicopter și au fotografiat bizara imagine, demarînd totodată și cercetări la fața locului. Oamenii de știință apreciază că nu poate fi vorba despre o farsă, pentru că fabricarea unei asemenea lucrări ar fi durat, chiar cu cele mai avansate mijloace tehnice, cel puțin cîteva săptămîni, în condițiile în care stratul de cretă evidențiat de desen se află la 50 cm sub solul deșertic, sol extrem de tare, de duritatea unei roci. Ei cred mai degrabă că este vorba despre o operă de artă a băștinașilor maori, realizată cu multe sute de ani în urmă. De altfel, desenul inscripționat pare să reprezinte chiar un localnic maor, avînd capul împodobit cu o pană și ținînd în mînă un bumerang. Modul în care a fost realizat acest desen gigantic și mai ales destinația sa, în condițiile în care nu poate fi zărit decît de la o înălțime considerabilă, rămîn, deocamdată, învăluite în mister.

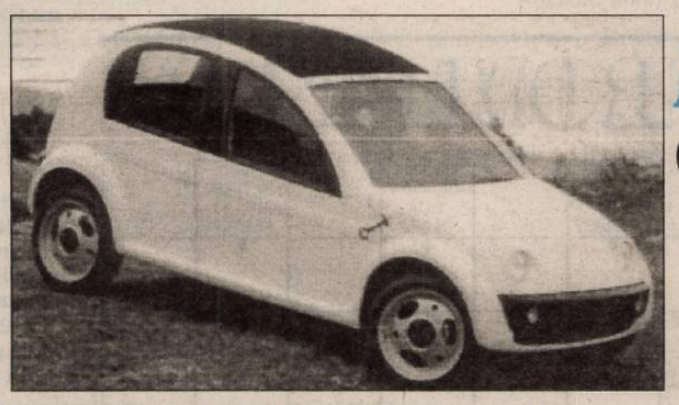

AUTOMOBILE din... sticle de plastic

Aspectul: seamănă cu celebra „deux chevaux", micuța și atît de populara variantă a celebrei Citroën. Materialul: termoplastic - materialul din care sînt făcute sticlele de plastic pentru apă minerală și răcoritoare. Motorul: doi cilindri, răcire cu aer, suport de oțel. Realizator: nimeni altul decît celebra firmă Chrysler, care reușește astfel un prototip care nu costă mai mult decît vreo 300 de dolari - ideal din toate punctele de vedere pentru țările în curs de dezvoltare.

Și dacă una din marile probleme cu care s-au confruntat proiectanții, cea a vopselei (căci plasticul nu suporta temperatura înaltă a vopsitului la cald) a fost rezolvată prin recurgerea la niște vopsele opace mai puțin obișnuite, problema care rămîne este cea a siguranței în circulație. Noua mașină nu satisface în nici un caz normele americane. Dar - viitorul pare a fi mult mai aproape decît ne imaginăm!

De-ale geneticii

BUMBAC de culoarea jeanșilor!

Într-un viitor apropiat nu va mai fi necesar să se vopsească bumbacul folosit la confecționarea blue-jeanșilor. Cu ajutorul unei gene preluate de la flori de culoare albastră, care va fi transplantată prin inginerie genetică unei plante de bumbac, se va putea obține direct bumbac de culoarea devenită tradițională. Metoda a fost pusă la punct de o mare firmă americană producătoare de blue-jeans care, astfel, va evita folosirea coloranților toxici. Noul bumbac albastru, obținut deocamdată doar în laborator, nu va fi cultivat de fermieri pînă în anul 2005, cînd se estimează că vor fi încheiate toate testele fizico-chimice și biologice.

În numărul viitor

■ O nouă meserie pentru pămînteni: Montori spațiali ■ Lumina de la miezul nopții ■ Viața de pe Marte amenință Pămîntul ■ Cheia care i-a lipsit lui Darwin ■ Legenda scorpionului ■ Orașul pierdut al faraonilor ■ Viața zbuciumată a adîncurilor ■ Machiajul actorilor ■ Femina club ■ Întîmplări adevărate ■ Horoscop ■ Juridice

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., București, Piața Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacției la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAȚI!

Abonarea, acum, direct la redacție vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale prețului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacția „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde și alte informații utile.

Biblioteca Județeană MUREȘ

SERIE NOUĂ - 402 • ANUL XLII • 4 FEBRUARIE 1999 • 16 PAGINI • 1700 LEI Nr. 5 (2152)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

„Nu-i bătrîn cel cu capul albit, chiar dacă are o sută de ani. Acela-i mai bătrîn între oameni, a cărui minte e mai matură."
BÖHTLINGK

•

„Servitorii se cunosc, cînd li se dă o însărcinare; rudele la nevoie; prietenul în nenorocire; soţia, cînd se pierde averea."
CANAKYA

ŞTIREA SĂPTĂMÎNII

Motive de bucurie

SÎNTEM ÎN VÎRSTĂ DE 3,7 MILIARDE ANI!

Nu noi, pămîntenii, sîntem atît de bătrîni, ci viaţa pe Terra are această venerabilă vîrstă. Cel puţin asta e concluzia unor cercetători danezi, după ce au studiat cu atenţie „semnătura" unui plancton. Minik Rosing şi colegii lui de la Muzeul Geologic din Copenhaga au descoperit această semnătură chimică ascunsă în rocile din vestul Groenlandei. „Cea mai veche fosilă cunoscută are 3,5 miliarde ani şi este o cianobacterie fotosintetică. Dar această bacterie e atît de complexă încît trebuie să fi evoluat din altceva" este de părere cercetătorul danez. Şi cum toată viaţa pe Pămînt se bazează pe carbon, echipa lui Rosing s-a concentrat asupra izotopilor Carbon-12 şi Carbon-13. Şi cum planctonul de azi conţine mult Carbon-12, cercetătorii danezi au descoperit acest izotop, adică dovada semnăturii chimice a vieţii pe Terra, veche de 3,7 miliarde ani, în roci care cîndva s-au aflat pe fundul mării.

pagina 3

MONTORII SPAŢIALI

Romanii au descoperit că poţi ţine lumea acasă, dacă dai poporului pâine şi circ, adică mâncare şi spectacol, adică o casă şi filme. Televiziunile noastre nu puteau rămâne mai prejos în materie de spectacol, chiar dacă uneori pâinea e prea scumpă sau nu e deloc. Televiziunea e pâinea săracului şi spectacolul lui, totodată. Dar pentru asta îţi trebuie curaj. Media Pro International a avut un asemenea curaj. De ce? Pentru că acum un an, mai exact pe 2 februarie 1998, ei au avut curajul să lanseze în România primul canal tv specializat din audiovizualul românesc, recepţionabil numai prin cablu, e vorba despre ACASĂ. Atunci, postul Acasă a intrat în Bucureşti şi în alte 30 de oraşe din ţară, pentru ca azi el să fie recepţionat în peste 200 de localităţi din România. Destinat iniţial femeilor, adică multe telenovele, postul a reuşit să-şi diversifice grila şi această preocupare rămâne încă în picioare. Astfel, ponderea telenovelelor se menţine, în *Casa serialelor* urmând a intra noi producţii argentiniene, mexicane şi americane: *Celeste se întoarce* cu Andrea del Boca şi Gustavo Bermudez; serialul-fluviu *Days of our lives*; *Amor sagrado* cu Grecia Colmonares şi Jorge Martinez, o altă telenovelă cu populara Thalia, toate acestea urmează să fie în curând difuzate de Acasă. Una din cele mai valoroase iniţiative a canalului Acasă rămâne *Cinemateca*, o emisiune care va continua să-şi delecteze telespectatorii cu filme de referinţă: *La est de Eden* de Elia Kazan, *Colina* de Sidney Lumet, *şi Dumnezeu a creat femeia* de Roger Vadim, *Soţia preotului* cu Sophia Loren şi Marcello Mastroianni, *Tristana*, în regia lui Louis Bunuel. Bărbaţilor mai puţin atraşi de telenovele, Acasă are de gând să le ofere circul lor preferat: sportul. Adică transmisii în direct din campionatele de fotbal italian şi spaniol, transmisii din NBA, din automobilism. Să mai amintesc faptul că într-un an, Acasă a oferit prin concursurile sale şapte apartamente care au schimbat, poate, viaţa unor oameni. Vor fi în curând şi emisiuni tip magazin, în weekend-uri, emisiuni medicale, gastronomice. Bârfe, modă, computer, consultaţii juridice, grădinărit, cosmetică, folclor. Apropo de folclor, chiar în aceste zile, Acasă a lansat pe piaţă un CD-rom şi o casetă audio intitulată *ACASĂ la români*, conţinând 14 cântece populare din noaptea de Revelion, interpretate de Gheorghe Turda, Sava Negrean Brudaşcu, Veta Biriş, Nicolae Furdui Iancu şi Daniela Condurache. Aşadar, Acasă intră în al doilea an de existenţă. Le dorim succes colegilor noştri din presa vizuală, şi la cât mai multe case!

POZITIV PE RASTER

Pâine şi telenovele

GEORGE CUŞNARENCU

Un alt gen de spectacol, care este şi un fel de pâine spirituală este şi volumul tipărit la editura Nemira, şi lansat săptămâna aceasta, intitulat *Statutul funcţionarului public*, scris de dr. Verginia Vedinaş, lector la Facultatea de Drept a Universităţii din Bucureşti. Cartea reprezintă o premieră în domeniu, fiind singura lucrare apărută în România care abordează în cuprinsul său atât regimul juridic al salariatului, cât şi pe cel al funcţionarului public. Nu ne rămâne decât să salutăm iniţiativa editurii Nemira care îşi propune, se vede treaba, să umple golurile informaţionale ale cititorilor din ţara noastră dornici să ajungă cât mai repede în Europa...

Programele posturilor bucureştene de televiziune TVR 1 • TVR 2 • PRO TV • ACASĂ • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc 12

Cheia care i-a lipsit lui Darwin 5

FEMINA CLUB 6

ATENŢIE! Gripa stă la pîndă 7

„Legenda" scorpionului sinucigaş 8

Idoli
Măştile actorilor 13

HOROSCOP 14

Biblioteca Judeţeană

MUZICARTA

Continui prezentarea unor muzicieni mai puţin cunoscuţi pe meleagurile noastre, dar foarte apreciaţi pentru muzica lor în întreaga lume. În mod cu totul surprinzător, aceşti muzicieni sînt germani, şi casa de discuri Prudence ştie să-i promoveze, în ciuda faptului că muzica lor „nu rupe gura pieţei" şi, implicit, nici nu aduce cîştiguri fabuloase producătorilor. Sînt nerentabili, dacă ar fi să ne luăm după cei care azi, la noi, vorbesc pînă la delir despre reformă, fără să ştie ce e aia, sau ştiu ei şi nu vor să ne spună şi nouă. Şi cu toate astea, nimeni nu-i lasă pe aceşti muzicieni deosebiţi să moară, dimpotrivă îi stimulează, editîndu-le opera.

CUSCO, doi muzicieni prolifici

Cusco, ne anunţă casa de discuri Prudence, este „unul dintre cele mai proeminente nume în New Instrumental Music". Fundat la sfîrşitul anilor 70 de compozitorul german Michael Holm, în acelaşi timp cîntăreţ şi editor şi de recunoscutul keyboard-ist Kristian Schultze, grupul Cusco a promovat de la început un sunet original, unic, trecînd peste limitele genului New Age. Punctul de plecare a carierei lor muzicale a fost o călătorie în America de Sud, unde cei doi muzicieni au fost impresionaţi de natura şi muzica populară a acelor locuri. Michael Holm a creat o viziune personală a muzicii populare instrumentale, un amestec unic de elemente muzicale arhaice şi moderne. De atunci, Cusco a scos, pe piaţa amatorilor de muzică instrumentală nouă, nu mai puţin de 16 albume în care ei sparg frontierele care separă muzica pop, rock, folk, clasic şi New Age. Pentru albumul lor din 1994, intitulat Apurimac II, Cusco a fost nominalizat pentru premiul Grammy. Cusco a debutat cu Desert Island şi acest tărîm separat de ape care este insula i-a inspirat aproape mereu dacă observăm că viitoarele lor albume s-au numit Cool Island, Island Cruise, Virgin Island, Mystic Island. Muzica lor atinge şi domeniul clasic, unul din albumele Cusco se numeşte Concierto de Aranjuez, unde, pe lîngă celebrul extras din concertul pentru chitară şi orchestră, mai apar şi prelucrări din Peer Gynt, un Menuett, Ave Maria, Largo şi chiar o Sonată în A-dur. Ultimul album al celor doi muzicieni se numeşte Apurimac III, ceea ce înseamnă că s-au reîntors pe tărîmul iubit de ei, America de Sud.

Chemarea secretă

Ginkgo Garden este numele proiectului muzical al compozitorului şi muzicianului Eddy F. Muller, iar Secret Call este numele ultimului lui album. Eddy creează, la rîndul lui, New Instrumental Music, produsă de instrumente acustice şi electronice, un amestec de fiecare dată foarte sugestiv, o muzică specială, amintind de muzica lui Vangelis, Kitaro, Enigma sau Cusco. Eddy F. Muller se foloseşte de tema japoneză ginkgo ca de un laitmotiv în creaţiile sale şi încearcă să traducă inspiraţia şi trăirile în muzică electronică.

GEORGE CUŞNARENCU

Albumul Săptămînii

Ladies & Gentlemen - THE BEST OF GEORGE MICHAEL

Al naibii de neastîmpărat acest *Georgios Kyriacou Panayotou!* Pe cît de talentat este pe plan muzical, şi a demonstrat-o cu prisosinţă timp de mai bine de un deceniu, pe atît de controversat pentru purtarea şi ieşirile sale publice care, nu de puţine ori, l-au pus în situaţii jenante... Titlul albumului de azi vă spune cam tot, *George Michael* selectînd pentru această colecţie solo mai toate hiturile lansate pînă acum, începînd cu *„Faith"* şi încheind cu *„Outside"*, între cele două melodii, care marchează cariera artistică şi viaţa personală a lui *George Michael,* producîndu-se numeroase avataruri, de la aspectul de macho din *„Faith"* ajungîndu-se la declaraţia explicită de homosexualitate din *„Outside"*... Gay sau nu, *George Michael* a îmbogăţit considerabil muzica acestui sfîrşit de secol, stilul său rămînînd în continuare departe de modă sau de tendinţele muzicale ale vremii. De la *Wham!* şi pînă în prezent numele său este asociat cu pop-ul de calitate maximă, care nu trebuie apreciat din punctul de vedere al preferinţelor sexuale. Muzica este totul!!!

Top Albume

1. Songs From All McBeal - Vonda Shepard
2. The Best of U2
3. I've Been Expecting You Robbie Williams
4. Believe - Cher
5. Step One-Steps
6. Ladies & Gentlemen - The Best Of George Michael
7. R-R,Kelly
8. B' Witched - B' Witched
9. Queench - The Beautiful South
10. This Is My Truth, Tell Me Yours - Manic Street Preachers

Propuneri: Hard Knock Life-Jay-Z, Gran Turismo - Cardigans & , S'Il Suffisait D'Aimer - Celine Dion, Sunday 8PM - Faithless.

Radiografii sonore

The Miseducation Of Lauryn Hill-Lauryn Hill. Dacă nu ştiţi, aflaţi că tipa este solista grupului *The Fugees!* Acesta este primul ei album solo, de fapt, un tribut adus muzicii reggae. Fiind în anii '90 era inevitabil ca reggae-ul să nu se combine cu mai toate influenţele muzicii negre nord-americane, *Lauryn Hill* reuşind să ajungă la o concentraţie optimă a acestora... Foarte plăcut urechilor, albumul este, fără îndoială, unul de o valoare peste medie...

Speak Of The Devil - Chris Isaak. Ei, bine, da! Trubadurul american iese din conul de umbră, în care singur se băgase, albumul de faţă reabilitîndu-l, cel puţin în faţa publicului... Ca registru sonor nu trebuie să vă aşteptaţi la schimbări majore dar trebuie subliniat că *Isaak* a găsit voinţa de a renunţa la acele balade super leşinate, prezente pe ultimele sale două albume! Prin urmare, ce avem aici? Pop, curat, şi slow-uri, „serioase"...

Radiation - Marillion. Contrar previziunilor sumbre ale presei, iată că trupa lui *Hogarth* continuă să existe, ajungînd la al zecelea album de studio! Avizaţii sper că nu se vor supăra pe mine dacă le voi spune celorlalţi cam ce cîntă *Marillion*-un rock progresiv care a ştiut să se muleze perfect pe tendinţele moderne, reuşind să sune la fel de bine în toate „epocile" prin care a trecut trupa...

Taming The Tiger - Joni Mitchell. 56 de ani au trecut de cînd s-a născut *Roberta Joan Anderson,* mai bine de 30 fiind dedicaţi muzicii... Mărturie vie a vremurilor de aur din istoria rock-ului, *Joni Mitchell* a rămas, din proprie iniţiativă, undeva în afara timpului şi chiar dacă, inevitabil, tehnica modernă se face simţită, volens-nolens, în sound-ul albumelor sale, muzica sa este mai mult decît un simplu pop, comparaţia care îmi vine acum în minte fiind aceea cu *Leonard Cohen. „Taming The Tiger"* - un album de „bătrîneţe", dar unul foarte bun...

VIDEOMUSIC

Some Bitter-Some Sweet - Unauthorised Biography Of The Verve. În ciuda ultimului fragment din titlu, trebuie să ştiţi că avem de-a face cu o casetă cît se poate de „autorizată"... Ce avem de văzut? Interviuri cu şi despre *The Verve,* acestea punctînd şi lăsînd să fie subliniate principalele momente din viaţa acestui grup britanic situat la graniţa dintre punk şi pop...

Biblioteca muzicală

Rhyming & Stealing - A History Of The Beastie Boys. Cartea îşi merită titlul deoarece nu ratează nimic din ceea ce a fost legat de *Beastie Boys* de la debutul lor şi pînă la apariţia lui *„Hello Nasty".* Aflăm geneza albumelor trupei lui *Horovitz,* relaţiile dintre membrii săi, întîmplări din culise, conflictele cu presa care, cînd i-a ridicat în slăvi, cînd a dat cu ei de pereţi... Fără doar sau poate, *„Rhyming & Stealing"* este o carte binevenită pentru toată lumea, ea dezvăluind şi alte aspecte puţin cunoscute ale fenomenului muzical care este reprezentat de *Beastie Boys...*

Tolba cu SCRISORI

Florescu Silviu - Tg.Jiu: Nu am adresa la care îi poţi scrie favoritei tale *Winona Ryder* dar voi încerca să o găsesc. Ţine aproape!

Bogdan Ştefan - Panciu: Cu scuzele de rigoare, completez acum informaţiile despre noua trupă a lui *Max Cavalera - Soulfly.* Notează componenţa: *Cavalera - (*vocal, chitară), *Roy Mayorga (*tobe), *Marcello D, Rapp (*bass) şi *Logan Mader* (chitară) - foto.

Daniel Pinzariu - Constanţa: Careurile trimise sînt fără temă şi sînt modeste (şi) din punct de vedere al încrucişării...

Laura Tunsu - Focşani: Scrisoarea ta a ajuns la destinatar! Albumele propuse de tine au avut deja cronici în această pagină... Aştept anunţul pentru corespondenţă!

Marian Stoica - Urziceni: A trecut ceva vreme de cînd nu ne-ai mai scris, aşa-i? *„Cinema Touched Of Gold"* este editat de *BMG Ariola.* Am reţinut propunerea ta pentru „Albumul săptămînii". Încă n-am ascultat albumul *„The Party"* al *Alexiei...*

Gheorghe Cătulescu - Bucureşti: Din păcate, nu a mai prins sărbătorile... L-am reţinut pentru sezonul viitor...

Bogdan Neamţu - Slobozia: La discografia *MPeople* îţi lipseşte albumul *„Elegant Slumming",* din 1993, al cărui prim extras pe single - *„One Night In Heaven"* a avut o frumoasă carieră în topurile europene...

RENDEZ-VOUS pe Internet!

Voi continua şi astăzi să ofer, prin amabilitatea lui Sergiu Rusu din Arad, cîteva adrese de pe Internet la care amatorii de muzică electronică şi ambientală pot găsi informaţii interesante.

www.soundings.com (casa Soundings Of The Planet Records)

www.newworldmusic.com (în spatele acestei case este Terry Oldfiel fratele lui Mike...)

www.fuego.de/jaro (jaro Medien-ethnic music)

Grupaj realizat de **MARIAN MINCULESCU**

Săptămînalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Mihaela Dorobanţu
Secretar de redacţie: Dumitru Mateuţă

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Nicoleta Cochinţu, Aurel Frăcea
Tel.: 222.83.21
Cont: 401001085000 (lei); 402001085030 ($); 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

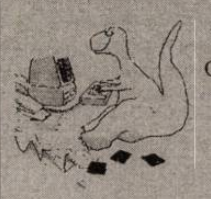

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

O nouă meserie pentru pămînteni:

MONTORI SPAȚIALI

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Ultima lună a anului 1998 a reprezentat împlinirea unui vechi vis al pionierilor astronauticii: începerea construcției pe orbită a Stației Spațiale Internaționale, prin cuplarea modulului rusesc, ZARIA și a celui american, UNITY; la alcătuirea acestui spectaculos ansamblu spațial, lung de aproape 20 de metri și greu de 30 de tone (!), au contribuit astronauții Jerry Ross, colonel aviator și fizicianul James Newman, care au îndeplinit dificila activitate de montori cosmici în spațiul liber... Cei doi membri ai echipajului navetei americane ENDEAVOUR au inaugurat astfel o nouă profesie care, probabil în următorii ani, va avea o răspîndire pe măsura ineditului, și anume aceea de montor spațial. Ross și Newman nu și-ar fi putut îndeplini sarcinile dacă nu ar fi beneficiat de folosirea unor scafandre spațiale care le-au asigurat totală autonomie și posibilitatea de a se deplasa în orice direcție, putînd astfel lucra nestingheriți în spațiu, pînă la 7-8 ore în fiecare ieșire extravehiculară. O adevărată „minune" a sfîrșitului de mileniu, acest costum spațial, care costă numai... 10 milioane dolari, are un istoric deosebit, al cărui început trebuie căutat...

...În România, acum patru decenii!

În adevăr, la 6 iulie 1958, Oficiul de stat pentru invenții al României, a eliberat inventatorului Justin Capră brevetul nr.41711 pentru un „Aparat experimental portativ pentru zborul individual"; numit și „rucsacul reactiv zburător" (!), acest aparat, ale cărui prototipuri au și fost construite de inginerul Capră ajutat de tehnicianul Ion Munteanu, pornea de la o idee deosebit de ingenioasă: un mic motor rachetă, care folosea drept combustibil amestecul alcoolului cu oxigenul lichid aprins de la o mică baterie, instalat ca o raniță în spatele purtătorului, își bifurca jetul reactiv în spatele umerilor acestuia și spre în jos, dezvoltînd o forță reactivă suficientă pentru ridicarea acestuia de la sol... Deși inventatorul înaintase proiectul originalei sale invenții încă din 1957 Academiei Române, iar un grup mic de specialiști avizaseră pozitiv funcționabilitatea agregatului (m-am numărat printre aceștia!) și, mai mult, primele experiențe, din 27 iulie 1958, confirmaseră veridicitatea ideii, invenției nu i s-a acordat sprijinul necesar. Autorul a putut relua experiențele abia în 1967, dar între timp, o firmă aerospațială americană ajunsese să comercializeze un agregat similar...

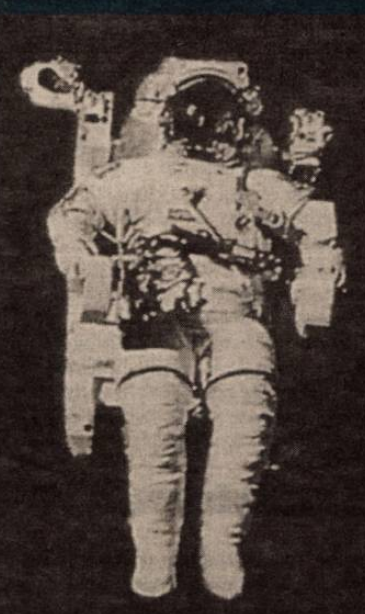

Astronautica preia... „rucsacul zburător"!

În 1966 inventatorul Justin Capră punea la punct o nouă variantă a rucsacului său zburător, de această dată motorul rachetei sale fiind alimentat cu perhidrol; în această perioadă, în SUA, programul spațial GEMINI era în plină desfășurare și oficialii de la NASA au hotărît să testeze varianta lor de „propulsor individual" chiar în cosmos (!) cu ocazia zborului orbital GEMINI-9... De această dată ideea ingeniosului (dar nesprijinitului) inginer inventator român era preluată și adaptată pentru zborul individual în vidul din imediata apropiere a navei cosmice și ea urma să fie verificată practic de astronautul Eugene Cernan. Americanii concepuseră un fel de mini-fotoliu, dotat cu 12 micro-rachete comandate de astronautul-purtător, cu ajutorul a două leviere... Noul „fotoliu zburător" a fost adus în cosmos „agățat" de nava GEMINI-9, dar astronautul Cernan nu a putut să-l demonteze din punctele sale de prindere, astfel încît testarea AMU (Astronaut Maneuvering Unit - agregat de manevră pentru astronaut) a eșuat! Nu numai românii, dar și americanii sînt perseverenți, astfel încît firma aerospațială Martin-Marietta (în prezent o filială din Denver a cunoscutei Lockheed-Martin) a construit un nou AMU, mult mai perfecționat, care a fost testat și omologat în zborul cosmic din 1984, februarie, de astronauți ai echipajului navetei Challenger, care au efectuat, cu ajutorul lui, mai multe ieșiri și activități extravehiculare în vidul cosmic. Noua variantă de „fotoliu zburător", împreună cu scafandrul spațial și ranița de supraviețuire care, în ansamblu, asigurau viața, activitățile și deplasările autonome ale unui astronaut în vidul cosmic, au primit la acea dată, denumirea de MMU, de la inițialele cuvintelor Manned Maneuvering Unit = agregat de manevrare destinat omului.

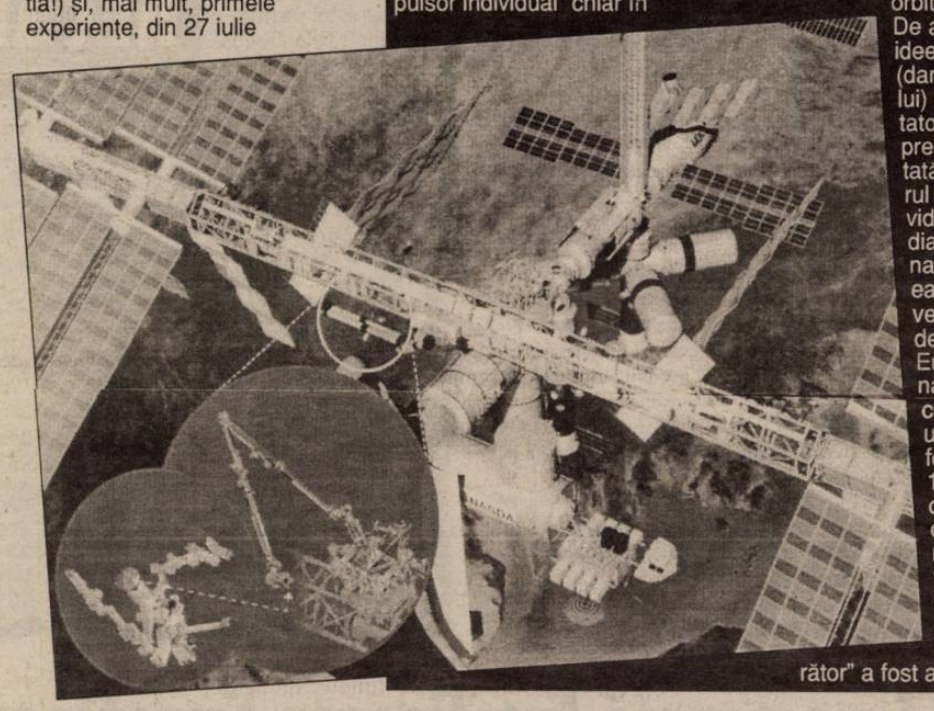

15 ani de perfecționări...

Se pare că însuși Cernan s-a deplasat la sediul din Denver al firmei pentru a încerca noul MMU și s-a declarat încîntat de fiabilitatea și stabilitatea acestuia; deși astronautul, care avea să încheie seria zborurilor APOLLO, era sigur că vîrsta nu-i va permite să-l încerce și în cosmos, Cernan a prezis un viitor strălucit agregatului atunci cînd astronauții vor ști să-i exploateze avantajele, învățînd să facă mișcări lente... Noul ansamblu spațial autonom asigură astronautului condițiile pentru a se adapta optim la cerințele proprii lucrului ca viitor montor cosmic, acesta avînd un regim de lucru în spațiu cu totul diferit de cel de pe Pămînt și aceasta în primul rînd din cauza unei mecanici cu totul noi: vitezele relative dintre vehiculele spațiale care evoluează pe orbită sînt foarte mici, deși vitezele lor absolute sînt... cosmice, astfel încît controlul acestora implică manevre foarte precise. Costumul spațial care a fost folosit în activitățile extravehiculare ale astronauților americani, membri ai navetelor spațiale și care au utilizat acest MMU, a cîntărit 39 kg și, în ansamblu, MMU are 150 kg. (Asemenea greutăți nu sînt prohibitive, imponderabilitatea care „însoțește" toate zborurile orbitale, ajutîndu-i pe astronauți în mișcările lor în spațiu).

Așa cum a relatat și presa care s-a referit la operațiile de cuplare a primelor module ale noii Stații spațiale internaționale, astronauții montori spațiali au lucrat în scafandre spațiale demne de filmele de știință-ficțiune; un asemenea costum cîntărește circa 110 kg (fără îndoială, împreună cu ranița de supraviețuire și un MMU perfecționat) și este nevoie de aproape o jumătate de oră pentru întreaga echipare. În acest ansamblu, astronautul beneficiază de o autonomie totală, poate respira, bea și mînca în pauzele de lucru și, mai ales, se poate deplasa în voie, putînd totodată să-și verifice permanent starea de sănătate și de validitate pentru efortul cerut de operațiile de montaj spațial. De remarcat că, în condiții de microgravitație specifice zborului orbital, acest costum-minune apără organismul uman de gradienții termici de ordinul a 240 grade C atunci cînd, intrînd în umbra oricărui aparat spațial, curajoșii montori spațiali „trec" de la plus 120 la minus 120 grade C!

În afara nivelului tehnologic care, desigur, este impresionant, nu trebuie omis că, de fapt, totul și-a avut originea în ingenioasa idee de acum patru decenii a inventatorului român Justin Capră...

Anul 2000 - Terra se grăbește

LUMINA DE LA MIEZUL NOPȚII

MIHAELA DOROBANȚU

În hățișul atîtor prevestiri, profeții, amenințări, spaime și cîte altele, omenirea sfîrșitului de an 1999 pare însetată de lumină, sub orice formă. De la cea a ecranelor de televiziune aducînd imagini din cele mai îndepărtate colțuri ale globului, pînă la o problemă la care, trebuie să recunoaștem, prea puțini ne-am fi gîndit:

Unde va răsări primul Soare al anului 2000?

Miezul Nopții din data de 31 decembrie 1999 se va „instala" concomitent de-a lungul întregului fus orar, aflat imediat la vestul celebrei linii a schimbării datei. Și totuși, poziția geografică a diferitelor localități din zona respectivă a născut nu doar întrebarea, ci chiar un mic conflict între Noua Zeelandă și Republica Kiribati, ambele pretendente la „premiera" răsăritului de Soare din ziua cînd Pămîntul își schimbă prefixul! Mai mult, sigură pe victorie, Republica Kiribati a... mutat cu 1600 km linia schimbării datei, ceea ce va permite acestei neînsemnate insule, pierdută undeva prin apele Pacificului, să fie primul leagăn al Soarelui din 2000. „Evenimentul" va avea loc la ora 15.43 GMT, adică atunci cînd în restul lumii noastre este încă 31 decembrie! Nu degeaba a hotărît Kiribati să-și schimbe numele în... „Insula Mileniului"! La acea oră însă, noi vom mai avea încă ceva timp la dispoziție pentru a ne hotărî unde petrecem ultima noapte cu „indicativul" 1999. De ce nu la Paris, pe...

...Magistralele laser ale Europei

Adică în binecunoscuta *Place de l'Etoile*, unde se află Arcul de Triumf și care își datorează numele celor 12 bulevarde care converg spre ea. 12, cît orele înscrise pe cadranul ceasului, de unde și ideea de a le „aprinde" la Miezul Nopții cu ajutorul a 12 laseri, o imagine care va fi preluată fără îndoială pe toate ecranele de televiziune ale lumii, inclusiv pe cele ale uriașului „ou" electronic care va îmbrăca Turnul Eiffel, simbolul care a inaugurat ultimul secol al mileniului nostru, ca secol al celor mai curajoase și uneori neașteptate visuri tehnologice, un ou expunînd enorme ecrane de televiziune care vor permite urmărirea spectacolului sfîrșitului de mileniu în toate marile orașe ale lumii. Ce se va vedea? Orice! De exemplu „Roata Timpului", clepsidra de opt metri diametru ce va fi instalată la Budapesta și care, prin scurgerea celor 4,4 metri cubi de nisip va marca trecerea a 365 de zile, fiind întoarsă o singură dată pe an. Sau sfera luminoasă care va apărea deasupra celebrului Empire State Building din New York, sau mistica ceremonie din deșertul californian unde un milion de persoane se vor duce să se roage în acorduri de muzică New Age. Sau, de ce nu, plecarea participanților la „Odiseea 2000" de la Los Angeles, pe biciclete, urmînd să revină tot acolo exact după 366 de zile! Sau scene din avionul Concorde, închiriat de o companie de turism pentru a face înconjurul lumii între 24 decembrie 1999 și 10 ianuarie 2000, plecînd și revenind la New York.

Dar alții?

Adică cei cărora nu le place fastul, zgomotul, lumea multă, sau pur și simplu trăiesc după un alt calendar?

Ei bine, se poate alege Elveția, de pildă, ai cărei locuitori, precișii, exacți ca întotdeauna, păstrează totul pentru 31 decembrie 2000, cînd va începe conform calculelor, noul mileniu, și nu au de gînd, se pare, să organizeze nimic special pentru anul acesta.

Lumea islamică, pe de altă parte, se află în anul... 1619, dar, pentru că cinstește totuși (în trei „sure" ale Coranului) pe Iisus și pe Fecioara Maria, va organiza și ea sărbătoarea potrivită.

Chiar și China va trimite echipe de televiziune în întreaga lume! Așa că, dacă cineva vrea să... nu audă nimic, nici măcar explozia unei sticle de șampanie, nu-i rămîne decît să caute vreun ungher al vreunui pustiu din Africă, India sau America de Sud. Deși și acolo...

Viața de pe Marte amenință Pămîntul!

ION ȚUGUI

Planeta atîtor descrieri și speranțe, planeta căreia i s-au numărat de pe Pămînt, cu ochiul liber sau cu instrumentele specifice, canalele și piramidele, se va mai afla în conul de mister puțină vreme. Între prioritățile NASA se află Marte. De data aceasta informațiile vor fi precise, planeta va fi descoperită și privită ca orice obiect misterios scos la lumină pentru prețuire și calificative.

Dacă misiunea americană va fi încununată de succes, nici atunci nu vom renunța cel puțin la biografia planetei acumulată pînă acum. Nu vom uita, de pildă, că peste 110 nume de filozofi, oameni de știință, cercetători de înalt prestigiu s-au ocupat de Marte, au scris studii, cărți, romane, eseuri despre această planetă. În toate aceste prefigurări ipotetice a fost investită o uriașă cantitate de erudiție și cunoaștere, dar și enorm de multă fabulație...

Întrucît Marte va ține în anii următori sub semnul senzaționalului pagina întîi a ziarelor și mijloacelor mass-media, în general, este potrivit să ne reamintim cîteva elemente referitoare la „planeta speranțelor noastre".

Particularități

Primele elemente desprinse de astronomi în timp se referă la unele detalii de pe suprafața lui Marte. Este vorba mai întîi despre modificări pe suprafața planetei, care sugerează o ciclicitate a anotimpurilor; acestea se referă la colorit, la spectrul de lumină și altele. Porțiunile de pe Marte care capătă în anumite perioade o culoare închisă, au fost numite *mări*, ce se disting mai ales iarna, contrastante față de restul „continentelor", ce-și păstrează culoarea deschisă. S-a evidențiat astfel o succesiune de anotimpuri, cu caracteristici aproape identice cu cele de pe Pămînt.

S-a explicat fenomenul și prin apariția și dispariția vegetației marțiene. Planetologii n-au ezitat să afirme că așa numitele mări de pe Marte n-ar fi decît uriașe întinderi de vegetație. Dar s-a constatat că vegetația marțiană se comportă diferit față de cea terestră, și astfel s-au lansat alte ipoteze. Se știe că în spectrul plantelor terestre, benzile de absorbție ale clorofilei sînt întotdeauna vizibile. În spectrul presupuselor benzi de pe Marte acest fenomen nu este vizibil. Plantele de pe Terra reflectă intens razele calorice infraroșii ale spectrului solar - ceea ce nu se întîmplă pe Marte. Pe Marte, s-a estimat de către specialiști, presupusa vegetație nu reflectă ci absoarbe energia razelor infraroșii. În fine, „mările" de pe Marte nu au culoarea verde, cum ar fi fost firesc, ci o culoare albăstruie sau azurie mai incitantă și oricum incomparabil mai diafană...

Scrutînd și cercetînd evenimentele și elementele de pe Marte, oamenii de știință s-au pomenit că dau la iveală o nouă știință, inexistentă pînă în acest secol, numită pur și simplu *astrobotanica!*

Noua știință va aduce lămuriri în plus, prin aceea că savanții au acceptat ideea condițiilor naturale diferite pe Marte față de cele terestre. S-a constatat, cel puțin teoretic, că pe Marte există regiuni foarte asemănătoare cu unele de pe Terra, regiuni aspre, cu o atmosferă rarefiată. Și, din aproape în aproape, astrobotanica s-a pomenit cu o teză numită fundamentală - variabilitatea proprietăților optice ale plantelor! În condițiile aspre de pe Marte plantele absorb mult mai multe radiații calorice infraroșii decît în clima temperată și caldă de pe planeta noastră...

Părăsirea entuziasmului

După ce în ultimele decenii au fost epuizate ipotezele despre vegetații și aspectul lor, mări și continente marțiene, și chiar despre existența unor piramide, dovezi ale unei civilizații marțiene extrapolate pe Terra, a apărut interesul științific referitor la „Cel fel de viață există pe Marte"? Dintre cei peste 110 observatori și scriitori care și-au dedicat scrisul planetei Marte, mai mult de jumătate au imaginat ființe cvasi-hominide, evident inteligente, raționale și așa mai departe... dar iată că acest castel de viață s-a prăbușit în deceniul nostru, în ultimii ani ai sfîrșitului de mileniu, cînd autoritatea științifică a început să emită avertismente deosebit de severe, adresate celor ce vor pune piciorul pe Marte!

Se acceptă în unanimitate că pe Marte există anumite forme de viață. Nu se cunoaște precis aspectul acestor forme. Dar se spune destul de sigur că impactul acelor forme de viață marțiene cu clima și cu tot ce înseamnă specificul vieții pe Terra poate genera „ființe monstruoase", cu o rată de proliferare incontrolabilă, care într-un răstimp de cîteva decenii sau cîteva secole, ar putea transforma planeta noastră într-un vast cimitir! Un cimitir, evident, al oamenilor și viețuitoarelor de pe Terra, agresate succesiv de „noua formă de viață" adusa din imprudență de pe planeta Marte. Cum? Fie și pe talpa unui cosmonaut, pe o mănușă, pe un combinezon, pe suprafața unei nave...

Înainte de călătoria spre Marte, iată că oamenii de știință reflectează la un posibil cimitir. În locul entuziasmului se adună în laboratoare cunoștințele referitoare la... apărarea de dezastrele ce ne-ar putea pîndi o dată cu impactul fizic al omului cu legendara planetă!

Spectator la granița realității

Confirmarea unei premoniții (2)

PAUL IOAN

August 1976. Urmîndu-și instinctul de soldat și atașamentul față de prietenul său aflat într-un autentic prizonierat, Brian îl dezleagă pe Mark, dar... își dă seama imediat că și un alt detaliu al premoniției sale s-a confirmat: camaradul are picioarele paralizate. Fusese legat pentru a nu-și putea folosi mîinile cînd „gazdele" sale nu-l supravegheau direct. În cîteva clipe, năvălește în cameră Stones, stăpînul fermei, și, sub amenințarea armei, îl potolește pe Brian. Apoi urmează o lungă și dureroasă explicație din partea celui ce de cîțiva ani îl îngrijea pe Mark Letrois.

Locotenentul William Stones fusese ucis din greșeală de Mark Letrois, în timpul unei ambuscade organizată de vietnamezi. Mark a avut un șoc psihic atît de puternic, încît, cu timpul, și-a asumat personalitatea victimei. Este o formă de schizofrenie obsesională prin care bolnavul vrea cu orice preț să alunece durerea provocată celor apropiați, respectiv părinților lui William. Mark revenise în SUA îmbrăcat în uniforma locotenentului, dar fără nici un act. Adus în fața familiei din Texas, el susținea în delirul său că este William Stones. Dar existau momente cînd își amintea de propria lui personalitate și atunci încercase, de mai multe ori, să se sinucidă. De aceea uneori erau nevoiți să-l lege de mîini...

Dramatica existență a lui Mark Letrois a fost remediată cu ajutorul hipnozei regresive. Ambele familii au contribuit la redresarea psihică a acestui veteran din Vietnam, inoculîndu-i în paralel amintiri din viața lui William Stones și a propriei lui existențe. Astfel, psihiatrul specializat în parapsihologie Robin Galvers a reușit să creeze paralelismul necesar detașării celor două personalități și al independenței psihicului lui Mark față de William. După aproape patru săptămîni de cînd, datorită unei viziuni, Brian McMurray îl localizase pe camaradul său, pacientul era complet restabilit psihic. Pe de altă parte, psihoza halucinatorie cronică de care suferise Brian s-a atenuat, întrucît subiectul obsesiilor sale avea acum o existență reală.

Acest caz îmbină două elemente de parapsihologie, halucinația premonitorie și transferul involuntar de memorie, cu elemente de psihiatrie bine definite: psihoza halucinatorie și psihoza posttraumatică. Intervenția clinică face posibilă înlăturarea dăunătoarelor fenomene parapsihologice, dar nimeni nu poate ști cum s-a ajuns la hipersensibilitate doar în cazul anumitor persoane, în timp ce altele trec cu bine peste orice fel de traumatism psihic și fizic. Identificarea acestor motive cade, în continuare, în sarcina neuropsihiatriei.

REZUMATUL PRIMULUI EPISOD: ***sergentul Brian McMurray, fost combatant în războiul din Vietnam, suferă de psihoză halucinatorie cronică, iar în centrul halucinațiilor sale se află fostul camarad Mark Letrois, dat dispărut de Pentagon. Printr-o asemenea viziune, el identifică locul unde se află Mark și ajunge acolo împreună cu părinții dispărutului, însă acesta avea o identitate nouă și era „ostatic" la ferma Stones. Cînd s-au revăzut, Mark nu și-a putut recunoaște vechiul amic.***

Labirintul memoriei

MIHAELA DOROBANȚU

TOTAL RECALL

Care școlar nu și-a spus măcar o dată că și-ar dori „să-i bage cineva în minte matematica"? Sau vreo limbă străină, sau gramatica, sau orice altceva care altminteri necesită un efort departe de a fi ușor: învățarea. Sau, chiar dacă nici măcar de gîndit nu ne putem gîndi la cine știe ce croazieră pe un vas de lux, sau la... ocolul Pămîntului, poate că ar fi unii cărora să le placă să-și cumpere amintirea unei asemenea călătorii. Fabulații științifico-fantastice, veți spune. Dar nu este chiar așa. Nu este deloc imposibil să „primești" amintirile altuia. Pe care să le integrezi cu cele ale tale și apoi, ca într-o explozie, să le poți rechema pe toate în clipa cînd îți dorești acest lucru: total recall.

Philip K. Dick, celebru autor de romane științifico-fantastice, își imaginează un erou căruia i se injectează, contra sumei de 5000 de dolari, amintirile a două săptămîni petrecute pe Marte. Mai adevărate decît amintirile adevărate! Perfecte, durabile, cu toate detaliile: craterele, subsolurile imunde ale unui oraș în care nu fusese niciodată, tot.

Nuvela lui Dick, din care s-a inspirat și filmul cu același titlu, a apărut în 1966, dată la care fuseseră realizate o serie de experiențe de transfer de memorie. Nu pe oameni, bineînțeles. Pe niște ființe totuși, pe care, în numele științei, cercetătorii nu s-au sfiit să le maltrateze și, mai mult, să le schimbe radical viața - indiferent ce ar însemna viață pentru niște viermi plați, creaturi la marginea de jos a scării evoluției, dar înzestrate totuși cu memorie. Una rudimentară, e drept, care le permite în special să stocheze (sub formă de amintiri) condițiile și factorii care le amenință viața, cum ar fi de exemplu să se „strîngă" în prezența unei surse de lumină mai puternice (lucru pe care nu îl fac în condiții de „natură deschisă", în exterior, deci).

Prima experiență de transfer de memorie a fost astfel realizată de americanul James McConnell, în 1960. O experiență, oricum, foarte crudă (indiferent care sînt scopurile și indiferent cît de „simple", de neevoluate sînt animalele de experiență). El a luat deci un grup de viermi și l-a împărțit în două jumătăți. Prima jumătate a fost antrenată să se strîngă la lumină, să se contracte. După aceea... i-a fiert. A făcut o pastă pe care a dat-o celorlalți viermi să o mănînce. Rezultatul a fost uluitor. Deși nu fuseseră niciodată puși în condiții de lumină, să-i spunem accidentală, deși deci nu fuseseră „antrenați" să se ferească, viermii s-au contractat la primul contact. Asimilaseră memoria colegilor lor sacrificați. Rezultatul a fost considerat, ca și experimentul însuși, spectaculos, dar nu i s-a acordat nici o valoare, din cauza erorilor experimentale și, în același timp, de argumentare.

Cu toate acestea, peste doar cinci ani, tot un american, de origine franceză însă, George Ungar, reușește un transfer de memorie la rozătoare, la un șoarece, pentru a fi mai precișii. Și de data aceasta nu a mai fost vorba nici de a omorî alți șoareci sau pe altcineva, nici de evidente erori de vreun fel sau altul.

Ce așteaptă Inteligența Superioară de la noi?

DAN D. FARCAȘ

Încercînd să intuim ce anume ar putea aștepta acea Inteligență Superioară care se manifestă prin intermediul OZN-urilor și a nenumăratelor fenomene conexe, spuneam că motivele la îndemînă: autoperfecționarea, cunoașterea, iubirea, chiar posibilele experimente biologice sau sociale nu pot constitui o explicație completă. Într-adevăr, o altă constantă a mesajelor (și în același timp un posibil obiectiv social) este *creația*. Mulți contactați spun că au fost invitați să scrie cărți (i s-a spus încă și patriarhului Enoh). În cazurile cele mai simple ei primesc informații prin *channeling* pe care le transcriu în zeci sau sute de caiete, sau în partituri, în tablouri ș.a.m.d. Am putea apoi să vorbim de *intuiția* creatoare, cea prin care s-a găsit soluția multor probleme științifice (eventual în vis) și pe care unii autori o socotesc foarte apropiată de channeling. Poate fi semnificativ și faptul că adesea talentul subiectului este descoperit sau sporește mult în urma unor întîlniri cu ființe aparent nepămîntene.

Am amintit de Akasha, ca de posibila sursă a unor intuiții. Totuși, *izvorul adevăratei creații nu poate fi în Akasha.* Să ne amintim, de pildă, de cazul David Paladin, cel care, ieșit din starea de comă, susținea că este pictorul Kandinski. El a realizat lucrări în stilul acestuia, dar în nici un caz lucrări novatoare. Am reprodus cazul într-un episod precedent, pe baza cărților lui Ruth Montgomery. Acest exemplu nu este însă deloc singular. Britanicul Robert Kastenbaum în cartea *Is There Life after Death?* (1984) expune cazul unei casnice văduve pe nume *Rose Mary Brown* care afirma că a primit vizite repetate ale unor compozitori din trecut, precum Chopin, Grieg, Liszt, Brahms, Debussy, Rahmaninov etc care i-au încredințat ultimele lor compoziții pe care n-au mai apucat să le pună pe note în timpul vieții. D-na Brown era o melomană fără studii speciale, deci a avut nevoie de un efort pentru a „materializa" aceste lucrări. Kastenbaum observă că „este vorba de compoziții simple și autoimitatoare. Bucățile pot fi considerate ca fiind creații ale compozitorilor respectivi, dar nu ca niște creații inspirate... Nici un element cu adevărat nou nu vine să îmbogățească

aceste compoziții *post mortem*".

Oamenii s-au întrebat deseori dacă adevărata știință, adevărata artă se creează oare pe alte tărîmuri, iar ceea ce creează pămîntenii sînt doar palide ecouri ale acestora, sau creația noastră autentică poate surprinde și bucura pînă și Divinitatea? În lumina celor expuse în prezentul serial cred că cititorul va fi de acord că a doua imagine este mai adecvată, deci că adevărata creație se poate efectua *numai aici, pe Pămînt*, și numai de către noi, membrii unei umanități care a primit din afara ei influențe *minime*.

Aparent deci *Cineva acolo sus* așteaptă răbdător ceva de la noi. Nu se amestecă în deciziile noastre, sau o face cu extremă discreție, deoarece altminteri ceea ce așteaptă nu ar mai avea valoarea pe care o speră. *Așteaptă de la noi o lucrare;* o mulțime de creații individuale, dar și o lucrare colectivă: poate morală, poate științifică, poate artistică; oricum o lucrare ținînd de puterea intelectului nostru și a sentimentelor noastre. Produsele umane cele mai de preț sînt cele ale *minții noastre* nesupuse unor constrîngeri din afară. Este puțin probabil să fim considerați *doar* niște animale de reproducere, niște cobai, ori subiect de amuzament. Însuși Dr. David Jacobs, atașat ipotezei că OZN-urile desfășoară un program de hibridare, a fost obligat să recunoască faptul că programul genetic nu pare a fi singurul *Lor* obiectiv. Procedurile mentale aplicate asupra celor răpiți sugerează că vizitatorii sînt foarte interesați să examineze gîndirea și emoțiile umane, să învețe cît mai mult despre societatea și culturile de pe Pămînt. În acest context, este firesc desigur ca *de la diferiți oameni să aștepte condiții diferite.*

Putem ști mai mult despre natura obiectivelor stăpînilor „jocului"? Puțin probabil. Să nu uităm limitele minții noastre în a pătrunde meandrele unei gîndiri aflată mult deasupra celei pămîntene. Putem adăuga observația lui Jacques Vallée privind civilizațiile din Cosmos: „acțiunile organizate ale unei rase superioare *trebuie* să apară ca absurde pentru o rasă inferioară". Și totuși, nimic nu ne îndreptățește să credem că în aceste obiective s-ar afla altceva decît ceea ce e spre binele întregii umanități.

(Va urma)

Procese celebre

SOCRATE

Un tribunal cu... 501 judecători

DOREL DORIAN

Tribunalul care l-a judecat pe Socrate - aşa-numitul Tribunal al heliaştilor (după numele pieţii Heliaia, din Atena, unde aveau loc procesele) număra nu mai puţin de 501 judecători. Plîngerea trebuia introdusă şi susţinută pe atunci direct de cei lezaţi; după cum, în egală măsură, cel acuzat trebuia să se apere personal, avocatul putînd să-l ajute cel mult în redactarea autoapărării. Dacă acuzatul este achitat - element important în înţelegerea procesului lui Socrate - acuzatorul era grav compromis; mai mult, chiar dacă acesta nu obţinea cel puţin a 5-a parte din voturile judecătorilor în sprijinul cauzei sale, trebuia să suporte o serie întreagă de repercusiuni politico-financiare (o amendă de 1000 drahme, pierderea dreptului de a mai acuza vreodată şi interdicţia - poate mai puţin supărătoare - de a mai aduce în viitor sacrificii zeilor).

Considera oare Meletos, poet fără importanţă, lezat s-ar părea de personalitatea şi gloria lui Socrate, că acceptarea rolului de principal acuzator al bătrînului filozof îi va spori prestigiul în ochii contemporanilor şi ai posterităţii? Îşi închipuia oare că va obţine imediat condamnarea, sau că, cel puţin, o cincime din judecători îi vor da totuşi dreptate? Era chiar atît de mare duşmănia bogatului şi influentului Anytos, iniţiatorul real al procesului, spirit conservator, ridiculizat deseori de Socrate pentru ignoranţa sa cît şi pentru dezinteresul cras faţă de educaţia fiului său? Contau Meletos şi Anytos atît de mult pe talentul celui de al treilea acuzator, Lycon, orator de profesie?

- Vina... de a vorbi despre lume şi viaţă
- Meletos, Anytos şi Lycon cer pedeapsa cu moartea
- Socrate, din acuzat - acuzator.

Judecînd după cuvîntul rostit de Socrate în propria sa apărare, (text parvenit posterităţii prin intermediul lui Platon) împotriva sa existau două feluri de învinuiri. Unele erau mai vechi: *„Socrate săvîrşeşte nelegiuiri şi iscodeşte atît cele de sub pămînt cît şi cele cereşti, precum şi preface prin vorbărie cauza rea* (a se citi teza mai greu de acceptat) *într-una bună* (pe înţelesul tuturor n.a.)..." şi altele, în sfîrşit acuzaţii relativ noi (susţinute de Meletos), după care Socrate ar influenţa tineretul într-un mod negativ, învăţîndu-l în fapt să nu accepte falsele valori şi să nu recunoască nici o autoritate lipsită de acoperire morală. În formularea lui Meletos, însă, acuzaţia - pentru a fi acceptată de heliaşti suna infinit mai grav: *„Socrate influenţează negativ tineretul, nesocotind zeii în care crede cetatea şi recomandîndu-i să se închine la alte zeităţi, noi".*

Firește, acuzatorii ar fi preferat să-i aducă învinuiri mai uşor de susţinut, angajînd contribuţia lui Socrate la istoria politică a Atenei. Dar odată cu terminarea războiului peloponeziac, fusese adoptat un decret de amnistie a tuturor infracţiunilor de acest gen. Şi Socrate ar fi fost achitat...

Nu încape îndoială, Meletos, Lycon şi îndeosebi Anytos constituiau, pentru acel moment, exponenţii tendinţei celei mai conservatoare. Speriaţi de influenţa lui Socrate - influenţă reală mai ales în rîndurile tineretului - ei voiau să împiedice răspîndirea ideilor şi concepţiei socratice, reconsiderînd în acelaşi timp, printr-o condamnare judiciară propria lor autoritate.

Să fi fost acuzatorii convinşi de condamnarea lui Socrate? Puţin probabil... Indiferent de sentinţă. Anytos presupunea că aducerea lui Socrate în faţa tribunalului va însemna în orice caz o compromitere şi o condamnare a ideilor formulate de bătrînul filozof. Şi mai exista o speranţă... Anytos considera că Socrate, îngrozit de o posibilă condamnare la moarte, nu se va prezenta în faţa judecătorilor, ci va fugi din Atena, caz în care dezbaterea judiciară şi condamnarea ar fi fost o simplă formalitate.

Dar Socrate şi adepţii săi erau, dimpotrivă, convinşi că vor ieşi învingători. Mai mult chiar, avem toate motivele să credem că Socrate s-a şi bucurat, într-un anume fel, de chemarea sa în faţa heliaştilor, fiind hotărît să folosească procesul drept un prilej de afirmare a ideilor sale. Achitarea, de care era sigur, nu trebuia să însemne pur şi simplu, o infirmare a acuzaţiilor care i se aduceau, ci mai cu seamă triumful ideilor şi concepţiei sale. De aceea Socrate - şi de aici începutul propriuzis al dezbaterii - nu s-a recunoscut vinovat în faţa judecătorilor, şi din învinuit - după cum se va vedea - avea să devină principalul acuzator.

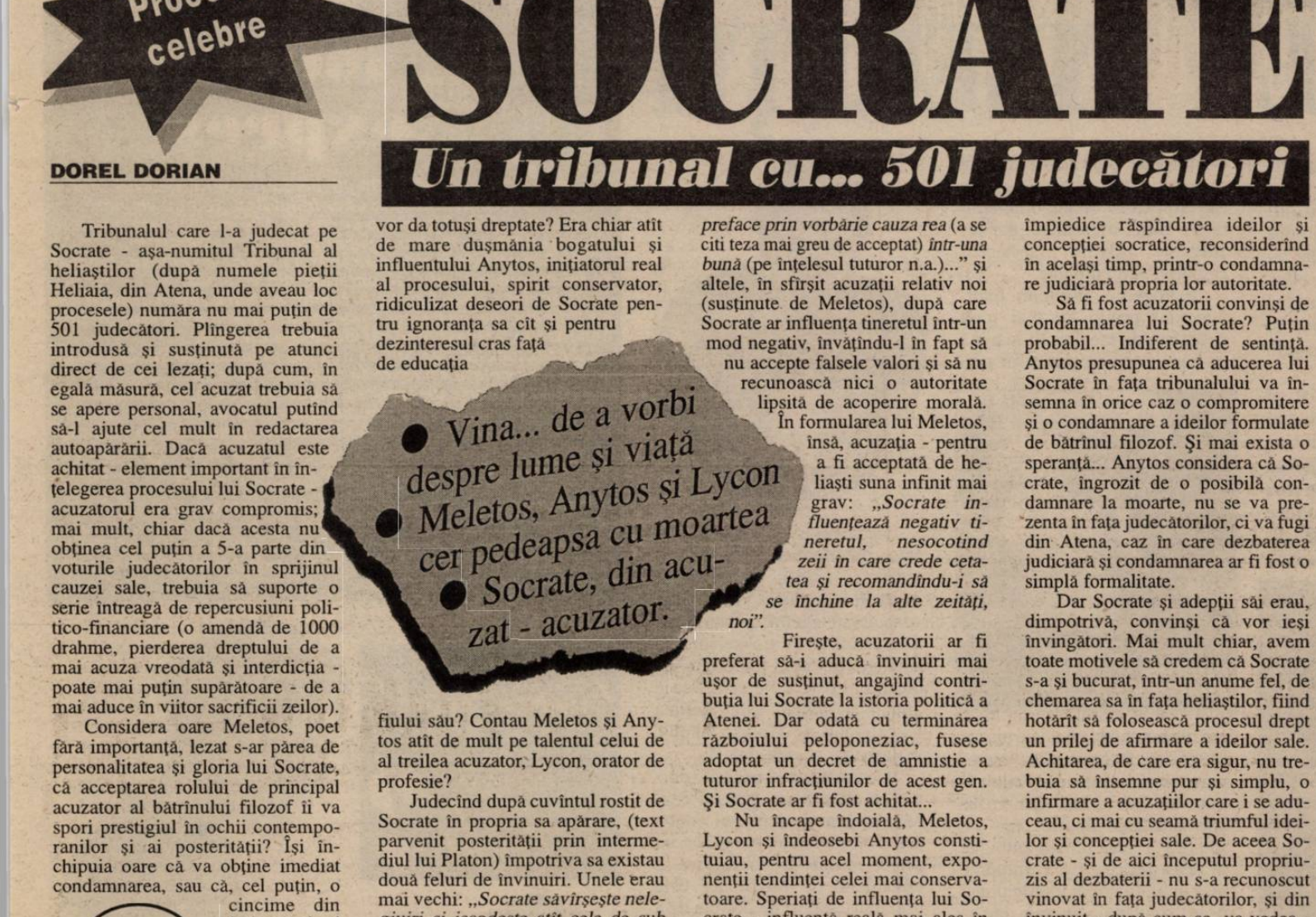

O lume... confort 2

Lupta contra toxicităţii pămîntului

PAUL IOAN

Exilat de furia dictatorială a iernii într-o căsuţă din pîntecul Bărăganului - acest cal troian al pariului cu agricultura -, am fost servit cu o sfîntă ciorbă ţărănească. Aburindă şi cotropind în ea toate legumele inventate de natură, ofranda a fost însoţită de un îndemn miraculos al gazdei, în care bunul simţ se întrepătrundea cu sacralitatea pămîntului: „Mîncă fără frică, noi nu folosim pesticide!" Am tresărit. Acel bărbat cu mîini noduroase, pentru care Europa rămîne încă ghemuită în tubul catodic al televizorului, se dovedea mai european în cuget şi suflet decît potentaţii ce-au elaborat hrisovul intitulat: „Planul Naţional de Acţiune pentru Sănătate în relaţia cu Mediul" (PNASM), înghiontiţi de experţi ai Uniunii Europene şi ai Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii... Cînd s-a-ndurat viscolul, am părăsit acea „bojdeucă" convins că săvîrşisem o purificare. „Fără pesticide!" - aud şi acum ecoul acelor vorbe rostite de un ţăran de pe continentul bunului simţ htonic (al pămîntului).

Recordul de brevete de invenţie în universul chimiei îl deţine ramura pesticidelor. Pesticidul (tradus ad litteram - „ucigaşul ciumei", prin ciumă înţelegînd paraziţii plantelor) a avut şi are un rol însemnat în ceea ce ştiinţa de profil numeşte agricultură intensivă (producţie mare pe teren limitat). Numai că, în ultimele două decenii, oamenii de ştiinţă din trei corăbii diferite: chimie, agricultură şi medicină, au ancorat în acelaşi port numit LUPTA CONTRA TOXICITĂŢII ROADELOR PĂMÎNTULUI. Explozia diferitelor forme de cancer a fost pusă şi pe seama unor compuşi de asimilaţie ai plantelor, prezenţi în substanţele menite să le ofere protecţie contra duşmanilor naturali, care generează maladii şi diminuează drastic randamentele culturilor. Practic, aşa cum relata recent „Science et Vie", s-a declanşat în toată lumea, acolo unde se practică agricultura intensivă, o politică de cenzurare a listelor de pesticide admise pînă de curînd şi considerate acum ca fiind dăunătoare.

Zguduitoare ofensivă birocratică

Şi la noi în ţară s-a declanşat pe hîrtie, în birouri, în comisii, în rapoarte, în taifasuri prin bufete cu preţuri privilegiate, o ofensivă de o zguduitoare anvergură birocratică: 40 de „Planuri Locale de Acţiune pentru Sănătate în relaţia cu Mediul" (pentru fiecare judeţ), adică PLASM. Gata!, ne-am zis. Pesticidele dovedite morbide nu vor mai profana ogoarele. De puritatea ghiocelului se vor molipsi şi sfecla, şi ţelina, şi salata, iar cei mai dolofani cartofi nu ni se vor mai părea suspecţi... Oare efemera mea gazdă din Bărăgan o fi auzit de PLASM, că acesta a împlinit deja patru ani de existenţă scriptică? Nu cred, dar îl aplică după bunul simţ ancestral al omului de la ţară, care păşeşte cu evlavie şi-n biserică, şi printre brazde. Profanare nu există...

Aflăm de la autorităţile de resort că, în urma unor studii la nivel european, 22 de pesticide vor fi eliminate de pe listele celor tolerate acum, şi că îngrăşămintele chimice vor fi omologate DUPĂ crearea unei Comisii în cadrul ministerului agriculturii. Din partea septentrională a Europei, de la Rotterdam, Jacques Diout, director general al FAO (Organizaţia Mondială pentru Alimente şi Agricultură) avertizează că pe piaţa internaţională există 70000 de produse chimice şi că multe guverne nu impun restricţiile cuvenite. În aceste circumstanţe alarmante, la „Propileele" Europei exportatorii români de produse agricole vor fi întrebaţi: CE PESTICIDE AŢI FOLOSIT? Cerberii vest-europeni îşi protejează proprii cetăţeni şi fac orice pentru A NU IMPORTA de la ţări care nu au exigenţele lor. Căci în standardul de calitate al legumelor (şi nu numai) vest-europene intră şi selecţia pesticidelor folosite, standard care nu există la noi decît pe hîrtie.

Să fim bine înţeleşi: viitorul este al agriculturii intensive, eficiente, dar şi curate, ocrotite de primejdiile agresorilor numiţi pesticide intolerabile biochimic. Nu vom mai savura niciodată pîinea din desaga răzeşilor lui Ştefan cel Mare, dar să fim, totuşi, siguri că garanţia dată de omul de la ţară: „Fără pesticide!" va fi cît de curînd caducă.

P.S. Gazda mea din Bărăgan, după ce m-a îndestulat în stil „pro-european", mi-a spus că dacă ar ajunge în bătătura ministrului agriculturii, i-ar pune pe masă o butelcă cu apă de la oraş şi o strachină cu o ciorbă din plicuri colorate. Căci acolo, la el acasă, deocamdată el însuşi este ministrul sănătăţii pămîntului.

Anatomia secundei

Cheia care i-a lipsit lui Darwin

ALEXANDRU MIRONOV

Închipuiţi-vă o haită mare, din ce în ce mai mare, care s-a repezit din toate părţile, sfîşie şi muşcă hălci din mielul cunoaşterii. Sîntem în societatea lui *sapiens sapiens,* ultimele clipe ale mileniului, şarpele s-a strecurat de mult, sîsîind ademenitor, pe lîngă primul Adam şi prima Evă, cam pe vremea artiştilor de la *Lascaux* şi *Altamira* a început izgonirea noastră din raiul întunericului dulce şi nepăsător al ignoranţei, iar vîrtejul, uraganul drumului spre cunoaştere creşte, zilnic, uriaş, măturînd totul în cale: societăţi, religii, tradiţii, ordinea lumii.

Scriam, prin octombrie trecut, despre trei lovituri date de tehnologi stabilizării economico-industriale a lumii: o lentilă corectoare direct adaptabilă la cornee, coborîtă din tehnologiile telescopului spaţial *Hubble* - ne măreşte spectaculos (şi ieftin!) acuitatea vizuală - o maşină de spălat vase - prin electroliză, fără detergenţi, şi cu foarte mic consum de energie - şi o memorie nouă şi puternică, pe dischetă, fabricată de *IBM,* care ne deschide perspective de nebănuit în tehnica fotografiei - toate însemnînd industrii care se prăbuşesc, altele care apar, mai inteligente şi mai performante. Lumea noastră devine pe zi ce trece mai tributară ofensivei lui *Homo faber,* clasa inginerească, flamura progresului lumii.

...Da; dar şi noi, spun biologii - şi pun pe masa festivă a lumii două descoperiri epocale, care limpezesc căile lungului drum al evoluţiei vieţii. Una constă în descifrarea completă a ADN-ului unui viermişor minuscul, cu nici 100 de celule, pe numele său *Caenorhabditis elegans* (ce nume!). Genomul acestei făpturi simple, adică „harta", inventarul său dezoxiribonucleic constă din 19009 gene, au stabilit microbiologii, compuse din nu mai puţin de 97 milioane unităţi chimice! Autorii „faptei" sînt două echipe de biologi la Centrul Sanger, de lîngă Cambridge (Marea Britanie) şi Washington University din St. Louis (SUA). Timpul consumat pentru cartarea individului cu nume greu pronunţabil: fix 10 ani!

...Foloseşte la ceva? Cum să nu! Păi, este primul mare pas în această gigantică operaţie care înseamnă adevărata cunoaştere a noastră de către noi înşine, adică harta genomului meu, ADN-ul uman. Deci o operaţie gigantică, la care vor lucra, probabil, mii de echipe de biologi, timp de cîteva secole... Cu rezultate practice: căci cunoscînd bine complicatele labirinturi ale ADN-ului, medicii geneticieni vor putea interveni în mecanisme, corectînd sau înlocuind „circuitele" biologice slabe.

A doua ispravă a biologilor ţine tot de domeniul geneticii: s-a identificat o genă responsabilă cu mutaţiile, deci cu... apariţia şi varietatea lumii vii. Au identificat-o doi biologi americani, Suzanne Rutherford şi Susan Lindquist, de la Hareward Hughes Medical Institute din Chicago, care au demascat, în respectata revistă *Nature,* un mecanism molecular ce reglează activitatea proteinei *Hsp 90* cea care apără - sau nu - „arhitectura" unei specii animale. Cele două cercetătoare au lucrat pe cel mai bun „cobai" pe care îl are lumea vie, musculiţa de oţet, *Drosophila melanogaster.* Cîndva, poeţii o vor cînta în versurile lor şi sculptorii îi vor înălţa monumente, deocamdată geneticienii, profitînd de viaţa ei scurtă, îi violează habitudinile şi îi produc mutaţii - care mutaţii se pot realiza, descoperă cele două Suzane, numai dacă se acţionează asupra enzimei *Hsp 90,* mai mult, că variante ale *Hsp 90* apără anume varietăţi de drosophile mutante, prezervînd, la înmulţire, noua subspecie, cu noile caracteristici dobîndite prin mutaţie! *Hsp 90* este acronimul de la *Heat shock proteines,* adică „proteine de şoc termic", care apără organismele de stresul născut de schimbarea temperaturii, rarefierea aerului, ale agenţilor chimiei, stres care, aşa cum ştim, induce mutaţii. Deşi, extrapolează cercetătoarele, din primele organisme apărute pe Terra, proteina *Hsp 90* a permis, prin nefuncţionare, la un moment dat, naşterea următoarelor forme de viaţă, pe care s-a străduit să le prezerve timp cît mai îndelungat, a cedat, din nou, în unele cazuri, dar s-a străduit apoi să-şi „repare" greşala, menţinînd forma lor în scurgerea generaţiilor. Alte variaţii ale *Hsp 90,* alte forme de viaţă - şi tot aşa, pe măsură ce miliardele de ani treceau, de la celulele procariote simfonia vieţii a ajuns la eucariote, la organismele pluricelulare, la monştrii din cambrian, la mamifere şi, în ultimele clipe ale acestui calendar, la hominizi, apoi la om, apoi...

...În strania sa capacitate de a ţine sub control un mozaic gigantic de proteine reglementînd metabolisme complexe, „cheia" *Hsp 90* pare a fi capacitorul esenţial al evoluţiei, *deus ex machina* care îi lipsise lui Charles Darwin în explicarea genialei sale teorii a speciilor.

În actualitate

„ELIXIRELE" TINEREȚII (2)

Să continuăm să descifrăm împreună cele mai noi date despre „elixirele" tinereții. Să o facem cu gîndul la cîteva staruri celebre care nu îmbătrînesc, ci pe măsură ce trec anii devin... „sexygenare". După ce unii nutriționiști au elogiat efectul vinului și al anumitor grăsimi în menținerea tinereții, prof. Roy Walford, de la Universitatea din Los Angeles, susține ipoteza potrivit căreia restricția calorică ar avea efecte benefice. El pledează pentru o alimentație echilibrată, conținînd vitamine și celelalte elemente nutriționale, dar săracă în calorii. George Roth care coordonează un studiu în acest sens efectuat de Institutul național de gerontologie din Statele Unite consideră că prin subnutriție se pot cîștiga cîteva luni sau cîțiva ani de viață în plus. Dar, „corul gurmanzilor" întreabă dacă merită, avînd în vedere prețul privațiunilor alimentare.

Odată cu îmbătrînirea, procentul celor mai mulți hormoni se diminuează. Pornind de la acest adevăr prof. Emile Beaulien insistă asupra efectelor „DHEA", un marcher al bătrîneții care se diminuează pe măsură ce greutatea anilor se face simțită. De aici, ideea de a trata persoanele în vîrstă cu acest produs. Pentru moment în farmaciile americane acest produs se vinde în cantități mari dar fără o cuantificare exactă a efectelor, fără un control științific, subliniază dr. Beaulien și Forette care au întreprins studii în acest sens.

Alt hormon privilegiat al gerontologilor este hormonul de creștere al cărui procent scade odată cu vîrsta. Studiile au demonstrat că administrarea acestei substanțe ar produce creșterea masei musculare, diminuarea grăsimilor și implicit

JOAN COLLINS

o întinerire. Date foarte recente sînt mai puțin optimiste. Este adevărat că se obține o ameliorare a forței musculare, dar rezultatele privind parametrii cognitivi sînt ambigue.

Estrogenii, hormonii feminini sînt priviți cu mai mult optimism de medici. Ei le ajută pe femei să treacă mai ușor pra-

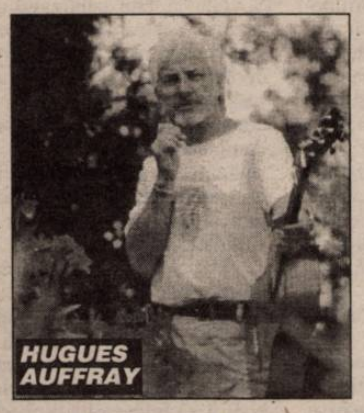
HUGUES AUFFRAY

gul menopauzei, dar au un rol benefic și în prevenirea osteoporozei și a maladiei Alzheimer. Au fost testate numeroase alte substanțe despre care s-a spus că ar avea funcții ambigue în acest proces. Cu certitudine însă un inductor al interleukinei 6 are rolul de a proteja pielea împotriva efectelor îmbătrînirii.

ALAIN DELON

Radicalii liberi, molecule ce atacă membranele celulare sînt veritabili ucigași ai celulelor degradînd organele vitale, fiind considerați agenți ai bătrîneții. S-a stabilit, în consecință, o strategie de luptă împotriva radicalilor liberi. Cele mai eficace arme s-au dovedit a fi vitamina E, extractul de Ginkgo biloba, melatonina și vitamina C.

Cercetătorii francezi, dornici să descifreze secretul centenarilor au inițiat mai multe studii. Concluzia? Nu există un secret anume. În continuare se consideră că ereditatea este esențială, alături de dorința de a trăi.

Gastronomice

Tort moca expres

Blatul: 35-40 biscuiți (petit beurre) 200 g cafea lichidă ușor îndulcită, 100 ml vișinată.

Crema: 150 g ciocolată cu lapte, 100 g ciocolată amăruie (menaj), 200 g unt, 200 g zahăr pudră, 3 gălbenușuri.

Se bat gălbenușurile cu zahărul pînă ce se albesc. Treptat se încorporează untul și jumătate din vișinată.

Ciocolata amară ruptă în bucăți se pune într-o crăticioară cu 2 linguri de apă și se topește amestecînd mereu. Se procedează în același mod cu ciocolata cu lapte.

Apoi ciocolata amară se adaugă la jumătate din crema de unt, iar ciocolata cu lapte la cealaltă jumătate.

Se ia o formă de tort, se tapetează cu hîrtie pergament sau celofan și apoi se umple alternînd un rînd de biscuiți înmuiați în esența de cafea și cealaltă jumătate de vișinată, un rînd de ciocolată amară, iar un rînd de biscuiți înmuiați, apoi ciocolata cu lapte. Trebuie să ne mai rămînă cîte puțină cremă din cele două variante.

Se pune compoziția în forma de tort 3-4 ore la frigider, apoi se răstoarnă pe un platou și se acoperă cu crema rămasă. Se ornează după gust cu ciocolată rasă, sau frișcă.

(Rețeta ne-a fost oferită de doamna Ariadna Făgărășanu, din Brașov).

Iubirea nu ține cont de vîrstă...

...am putea gîndi socotind diferențele de decenii ce există între acești soți. Astfel, între Johnny Hallyday și Laetitia este o diferență de 30 de ani, iar între Denis Hopper și Victoria Duffy, 31 de ani. Woody Allen este cu 39 de ani mai bătrîn decît Soon Yi Previn, iar „recordul" în lumea starurilor îl dețin proaspeții căsătoriți Tony Curtis și Jill Van Den Berg, cu o diferență de 46 de ani.

DENIS HOPPER și VICTORIA DUFFY

WOODY ALLEN și SOON YI PREVIN

JOHNNY HALLYDAY și LAETITIA

TONY CURTIS și JILL VAN DEN BERG

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Copilului, indiferent de vîrstă, i se stabilește, de regulă cea mai corectă alimentație. Pentru că a-i oferi o alimentație sănătoasă și echilibrată echivalează cu a-i asigura șansa de a crește sănătos. Dar erorile pot antrena fie carențe, fie obezitate.

● Este adevărat că pentru a stimula gustul copilului trebuie să se introducă în alimentație cît mai timpuriu alături de laptele mamei alimente diverse? Nu, este fals. Iată și argumentarea acestei poziții. In anii '70 -'80, specialiștii în puericultură preconizau diversificarea alimentației sugarului cît mai devreme posibil. Se introduceau legume și fructe pasate și miere din primele săptămîni. Or, introducerea prematură a unor alimente poate favoriza diverse alergii. Fără a mai adăuga faptul că acestea iau locul laptelui care acoperă nevoile nutriționale ale sugarului pînă la 4 luni.

● Este adevărat sau fals faptul că un copil își cunoaște propriile nevoi nutriționale și deci nu trebuie forțat să mănînce în plus? Adevărat, copilul consumă potrivit nevoilor sale echivalentul în calorii din alimentele oferite. În aceste condiții este inutil să-l forțați să mănînce „tot", pentru că la masa următoare va face instinctiv corecția ce se impune, fie refuzînd suplimentul, fie amînînd masa cu un ceas, două.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Mă numesc A.G. din Brașov. Un neoplasm mamar operat mi-a creat multe probleme. Aveam dureri mari, amețeli, insomnii. În acest stadiu am apelat la doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacități extrasenzoriale de categorie internațională. Pot afirma cu uimire că după primele zece ședințe de tratament mă simt bine, durerile au dispărut, iar somnul este liniștit și odihnitor..."

*

Redacția revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 25000 lei.

TALONUL NR. 5

10% REDUCERE adică 25000 lei

Programări la telefon: 6862046

Numele și prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 28 februarie 1999 ●

Tinerețe și prospețime...

...degajă aceste ținute simple, clasice, dar cu o notă personală ușor de remarcat. Detaliile au un rol aparte în acest sens. Astfel, bluza albă, fie că are croiala tradițională, fie că este gen tunică, sau cu mînecile întoarse și guler înalt, purtată peste fustă sau peste pantalon poate fi pusă în valoare fie de o eșarfă din mătase într-o culoare contrastantă, fie de coliere de pietre semiprețioase. Pentru că vă atrăgeam atenția asupra detaliilor, observați că se poartă șiraguri multe, multe de tot...

Un glob rătăcitor de stîncă rece

ARCADIE PERCEK

Acest glob este - cel puţin în optica poetului George Topîrceanu - Luna. Cum chiar din primul număr pe 1999 al prezentei reviste, şi chiar de pe prima ei pagină am aflat că în luna ianuarie a anului în curs vom avea de două ori Lună plină, prima pe 1 ianuarie, şi a doua pe 31 ianuarie - fapt pe care poate l-aţi şi observat - în februarie neavînd nici una, iar în martie tot două - una pe 2 ale lunii, iar cealaltă pe 31 - merită cred să ne concentrăm, pe parcursul a cîtorva articole, asupra acestui astru nocturn şi mai ales asupra influenţelor exercitate de acesta asupra biologiei în general şi a aceleia umane în particular.

Fenomene cosmice ca cele semnalate mai sus au loc - după cum ne asigură specialiştii în problemă - o dată la opt decenii, ultimul an cînd am mai avut parte de un asemenea spectacol cosmic fiind cel de-al doilea din primul război mondial, deci anul 1915.

Luna, acest satelit natural al Pămîntului fiind şi el un astru, şi nu prea neglijabil sub raportul mărimii, din moment ce diametrul său este de 0,27 din diametrul însuşi al Pămîntului, era practic imposibil ca biosfera terestră să nu-i resimtă, în mod mai mult sau mai puţin pregnant, influenţele, influenţe desemnate cu denumirea generică de ritmuri selenare. Mai mult decît atît, *astrul nocturn reprezintă încă de multă vreme un simbol deja consacrat al ritmurilor biologice.*

Aceasta pentru că Luna, după cum ştim, întîi creşte, descreşte, apoi dispare pentru ca după un interval precis de timp să reapară. Această eternă revenire la formele iniţiale, deci această periodicitate fără de sfîrşit, face din acest corp ceresc astrul prin definiţie al ritmurilor vieţii. *Ritmurile selenare, legate de situarea la zenit a Lunii, sînt adînc legate şi implicate în desfăşurarea vieţii pe Pămînt.*

Astfel, de mult se cunoaşte faptul că pe anumite litoraluri ale lumii există o specie de viermi care nu ies din bancurile de nisip ale falezei decît numai în momentul cînd pe cer Luna este plină. De asemenea, o floare superbă şi rară, cunoscută cu denumirea de Regina Victoria sau de Regina Florilor, nu-şi deschide în mod plenar corola decît la miezul nopţii, şi numai atunci cînd Luna este plină.

Şi ca să mai dăm un unic exemplu de acest gen, dintre zecile de exemple ce mai pot fi date pe această linie, vom pomeni că în zona insulelor Bermude, mai precis în Oceanul Atlantic, şi anume în apropierea Mării Sargaselor, există o specie de vietăţi, din marea familie a creveţilor, care apare la suprafaţa apei, doar pentru cîteva ceasuri, şi asta tot la miezul nopţii şi tot cînd Luna este plină, fapt ce se soldează cu tulburarea evidentă a apelor, ape care în mod tot atît de evident se limpezesc în zori, cînd bancurile uriaşe de creveţi dispar fără urme în adîncuri. Asemenea influenţe au fost observate şi în ceea ce priveşte biologia şi chiar sănătatea umană.

Astfel, celebrul medic, alchimist şi filosof elveţian Philippus Aureolus Theophrastus von Hohenheim (1493-1541), cunoscut mai ales sub numele latinizat de Paracelsus, de fapt, cea mai mare autoritate medicală a evului mediu, ne semnala, într-o scriere a sa, faptul că starea clinică a bolnavilor mintali se agrava în perioadele cu Lună plină, agravare pe care Paracelsus o punea în seama influenţelor selenare.

Tot în legătură cu aceste influenţe, în Anglia secolului al XVIII-lea, se făcea o distincţie netă între bolnavii mintali socotiţi nebuni - boala acestora fiind socotită incurabilă - şi între aceia apreciaţi a fi doar „zăpăciţi", boala acestora fiind considerată ca fiind compatibilă cu viaţa, în ipoteza cînd „zăpăceala" în cauză apărea pe Lună plină.

ATENŢIE!

Gripa stă la pîndă

În ciuda progreselor spectaculoase pe care medicina le-a înregistrat în special în ultimele decenii, gripa rămîne una dintre bolile împotriva cărora nu s-au găsit mijloace de prevenire sută la sută eficiente şi nici vreun medicament specific, ţintit, capabil să-i oprească rapid evoluţia şi să apere organismul de posibilele complicaţii provocate de această boală. Cu toate acestea, există diferite modalităţi de a preveni îmbolnăvirea, după cum există şi modalităţi de tratament şi stopare a bolii în caz de instalare. Pentru a diminua riscul de a ne transforma în victimele acestei boli care stă la pîndă, să încercăm să ne cunoaştem adversarul, strategia sa de atac şi cîteva remedii împotriva formelor sale de manifestare.

Ce este gripa?

Gripa este o boală declanşată în urma contaminării organismului cu viruşi care produc această afecţiune şi pe care specialiştii îi împart în trei mari familii, de tip A, B şi C. Virusul de tip A este declanşatorul majorităţii epidemiilor: are capacitatea de a suferi numeroase mutaţii genetice (îşi poate schimba structura genetică), motiv pentru care imunitatea (capacitatea de apărare) a organismului faţă de el este, în mod firesc, de scurtă durată, motiv pentru care un individ poate face mai multe episoade de gripă într-un an, iar capacitatea de protecţie a unui vaccin contra gripei este doar de aproximativ şase luni.

Care este anotimpul cel mai favorabil gripei?

Cele mai multe cazuri de gripă apar în zonele geografice cu climă temperată, de obicei în lunile reci de sfîrşit de toamnă, de iarnă şi început de primăvară. Dar nu toţi viruşii atacă în anotimpurile reci. Există tipuri de viruşi care preferă căldura, declanşînd epidemii în plină vară. Aceştia sînt înrudiţi cu viruşii poliomielitei, boală care a făcut în întreaga lume numeroase victime, pînă a fost introdusă obligativitatea vaccinărilor.

Cum acţionează virusul?

Acesta pătrunde în organism prin căile respiratorii, apoi invadează celula gazdă şi devine parte integrantă a acesteia. Tocmai de aceea pentru cercetători e deosebit de dificil să găsească un antidot care să distrugă doar virusul, nu şi celula gazdă. Medicamentele concepute pînă în prezent nu distrug virusul, ci îl împiedică să se înmulţească şi, totodată, ajută sistemul imunitar propriu fiecărui organism să lupte împotriva agentului patogen.

Cum se manifestă gripa?

Simptomele gripei, spre deosebire de cele ale unei banale răceli, se anunţă de la bun început cu febră şi chiar frisoane, dureri mari de cap în zona frontală, dureri la mişcarea globilor oculari şi a musculaturii. Apar totodată dificultăţi de respiraţie, stare generală proastă, senzaţia de oboseală, tuse uscată şi sîcîitoare, nas înfundat.

De ce debutul e marcat de febră şi frisoane?

Noile cercetări arată că aceste două simptome marchează faptul că sistemul imunitar al organismului infestat a sesizat agentul patogen şi a declanşat lupta de imobilizare şi distrugere a acestuia. Datorită temperaturii ridicate, viruşii îşi pierd capacitatea de a se înmulţi şi astfel pot fi distruşi. Reacţia sistemului imunitar este deosebit de complexă iar anticorpii produşi de organism în această primă fază de atac acţionează eficient la temperatura ridicată. Starea generală de disconfort este explicată tot pe baza faptului că organismul îşi concentrează întreaga energie pentru a lupta cu virusul. Nu întîmplător, un simptom al gripei este legat de dureri musculare, semn că au intrat în acţiune anticorpii care eliberează hormoni ce împiedică procesul normal de depozitare a zaharurilor şi grăsimilor necesare organismului pentru a produce energie la nivelul ţesutului muscular.

Vărsăturile şi diareea sînt simptome ale gripei?

Deşi gripa nu este o boală a sistemului digestiv, ci a sistemului respirator, pot apărea şi simptome ca greaţa, vărsăturile şi diareea, fenomene care agravează situaţia, mai ales în cazul copiilor şi bătrînilor, prin pericolul de deshidratare severă.

*

În numărul viitor, cîteva sfaturi de prevenire a gripei.

MEDICUL vă răspunde

Verdeţurile şi vitaminele

D-l Păunescu, din Rm. Vîlcea, ne întreabă: „Primăvara simţim nevoia să mîncăm verdeţuri". Afară de lobodă şi măcriş, mai sînt şi alte plante bogate în oxalaţi de calciu? Ce se ştie despre ştir? Primăvara, pun la uscat urzici, lobodă, ştir, lăptuci. Iarna, ciorbele de verdeţuri sînt un deliciu. Dar valoarea lor nutritivă? Prin uscare, îşi pierd mult din valoarea lor?"

Stimate D-le Păunescu, necesitatea de a consuma verdeţuri, în special primăvara, este cît se poate de firească, ştiut fiind că alimentaţia, pe timpul sezonului rece, este săracă în verdeţuri, zarzavaturi şi fructe. Astfel, este demonstrat de pe poziţii ştiinţifice, că aşa-numita oboseală de primăvară, pe care majoritatea dintre noi o resimţim în acest anotimp, nu este străină de carenţele vitaminice proprii alimentaţiei hibernale, alimentaţie caracterizată printre altele prin ponderea foarte redusă pe care o ocupă zarzavaturile şi fructele proaspete şi, implicit, vitaminele în alimentaţie. Sindromului oboselii sau asteniei de primăvară îi sînt proprii însă în afară de o durabilă oboseală, care uneori ţine şi pînă la sfîrşitul lui iunie, şi stări de somnolenţă, de lentoare intelectuală, respectiv de lene şi încetineală în gîndire, apoi de lipsă de poftă de mîncare, uneori şi dureri de cap, precum şi alte stări fiziologice de disconfort greu de definit.

În ce priveşte cea de-a doua întrebare (Dacă verdeţurile îşi pierd prin uscare mult din valoarea lor nutritivă?) să-l ascultăm în acest sens pe un celebru medic naturist francez, din secolul nostru, doctorul Jean Valnet, care, într-o carte a sa, tradusă şi în limba română, cu titlul de „Tratamentul bolilor prin legume, fructe şi cereale" (Editura Ceres, 1986), susţine că ideal este ca verdeţurile să fie consumate verzi, şi numai la nevoie după uscare sau prin fierbere. În ceea ce priveşte cea de-a treia întrebare (Ce se ştie despre ştir?) m-aţi prins pe picior greşit, ca unul care n-am văzut şi n-am mîncat niciodată această plantă. Iar dacă am văzut-o şi am mîncat-o, totuşi, nu ştiu nimic de ea. Într-o asemenea situaţie, m-am adresat unui specialist în problemă, care mi-a spus că ştirul este o plantă ierboasă din familia amaritaceelor, caracterizată prin tulpină dreaptă şi robustă, frunze ovale, şi flori fie verzi, fie purpurii, dispuse în glomerule. Înarmat cu aceste cunoştinţe, abia aştept s-o văd şi să o recunosc. Tot acest specialist, m-a asigurat că ştirul este o plantă bogată în vitamine şi oligoelemente, deci săruri minerale, dar nu mai bogată decît urzica, de exemplu.

Dr. ANDREI ONU

Răsplata va fi dragostea lui

- Cristi doreşte să se căsătorească cu prietena lui care are un copil de 4 ani, din prima căsătorie, dar se teme că băieţelul nu îl va considera niciodată tatăl lui, că îl va iubi mai mult pe tatăl natural, iar el va fi mereu „tatăl vitreg".

- Dragă Cristi, copiii sînt cel mai frumos lucru de pe pămînt: din păcate însă, tot mai mulţi trăiesc astăzi în familii destrămate. Este minunat că datorită ţie un copil va avea tatăl care îi lipseşte. Viitoarea ta soţie trebuie să fie fericită.

Este firesc ca, în situaţia ta, bucuria de a întemeia o familie să fie umbrită de anumite temeri. Băieţelul prietenei tale şi-a cunoscut tatăl şi s-ar putea să il iubească totuşi, chiar dacă nu erau prea apropiaţi atunci cînd locuiau împreună. Asta nu înseamnă însă că voi doi nu veţi putea deveni apropiaţi şi, dacă nu chiar tată şi fiu, măcar foarte buni prieteni. Depinde de tine, de felul în care vei şti să te apropii de el şi de felul în care va vedea că te înţelegi cu mămica lui.

Încercaţi să evitaţi să îl faceţi gelos şi acordaţi-i suficientă atenţie, cît să nu se simtă exclus. Altfel, s-ar putea să te considere rival (în ceea ce priveşte atenţia şi dragostea mamei sale) şi să te respingă. Trebuie să îi arătaţi că voi trei formaţi o familie şi că dragostea dintre tine şi viitoarea ta soţie se răsfrînge în mod benefic şi asupra lui.

Peste un an-doi, cînd relaţia voastră se va stabiliza, poate veţi dori să faceţi un copil. Din nou, băieţelul nu trebuie să se simtă ameninţat de viitorul frăţior sau viitoarea surioară. Va trebui să îi explicaţi că va avea un prieten de joacă pe toată viaţa şi, mai ales, că îl veţi iubi în continuare la fel de mult (chiar dacă viitorul copil va fi al amîndurora). Va trebui să evitaţi să faceţi diferenţe între ei, chiar unele minore, iar tu în mod special va trebui să fii atent la orice faci.

Pare destul de greu la prima vedere, dar dacă îl veţi iubi amîndoi, totul va veni de la sine şi nu îţi va părea o corvoadă. In schimb, satisfacţia va fi enormă atunci cînd el te va răsplăti cu dragostea lui.

Poate ar trebui să discuţi cu prietena ta şi posibilitatea de a infia copilul. Acest gest i-ar putea face pe amîndoi să se simtă mai în siguranţă, mai iubiţi şi doriţi de tine.

Cu răbdare şi dragoste, sînt convinsă că vei trece peste orice neplăceri ar putea apărea şi vei reuşi să întemeiezi o familie fericită. Noi îţi urăm că să de piatră!

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANŢU

Producția (în cifre) pe Terra

4 *kilograme de petrol per cap de locuitor al Terrei este consumul zilnic al industriei mondiale.*

5,5 *kilograme pe zi este producția mondială de diamante, cu un total de 274 de mii de carate. Producția de aur - 150 kg/zi.*

17 *De 17 ori s-ar acoperi distanța de la Pămînt la Lună cu funia care s-ar împleti din cele 10 tone de cînepă și iută recoltate în fiecare zi.*

1728 *de miliarde de dolari este valoarea producției industriale japoneze. Pe locul doi - SUA, cu 1440 de miliarde.*

32836 *de vehicule de diverse tipuri părăsesc zilnic benzile de montaj din SUA.*

54000 *de tone de detergent sînt produse zilnic în întreaga lume.*

137000 *de frigidere sînt produse în fiecare zi în lume. Mașini de spălat - doar 101000.*

555000 *de tone de aluminiu se produc pe zi.*

1400000 *de tone de petrol sînt transformate zilnic în materiale plastice.*

2600000 *de baloane ar putea fi umplute cu cele 6 miliarde de metri cubi de gaz natural extrase tot zilnic pe Terra.*

12000000 *de tone de cărbune sînt extrase zi de zi. Cu ele s-ar putea ridica un deal care să depășească în înălțime Turnul Eiffel...* (M.D.)

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

„Legenda" scorpionului sinucigaș

DORIN MĂRAN

Se spune că un scorpion atins de flăcări se sinucide inoculîndu-și propriul venin. S-a observat, cu prilejul unor jocuri din Orientul Apropiat, stupide și pline de cruzime, că în momentul în care aceștia sînt pîrliți de foc, înainte de a muri au tendința de a-și proteja coada ridicînd-o și îndreptînd-o spre partea din față, injectîndu-și în cele din urmă veninul ucigător. În fond nu este decît efectul ultimelor tresăriri dinaintea morții. Deshidratată, carapacea de chitină a scorpionului se învîrtoșează iar mișcările sale sînt dezordonate, pline de agitație. Dacă într-adevăr își autoinoculează veninul sau doar se înțeapă, o face în afara voinței lor. Ideea sinuciderii e un nonsens, apreciază specialiștii, întrucît scorpionul e total insensibil față de propriul său venin. Cercetările în acest sens au confirmat acest lucru. Toți scorpionii injectați cu propriul lor venin au supraviețuit în urma testului. Acest lucru n-a putut fi explicat însă. De curînd, un

grup de cercetători francezi a efectuat un interesant experiment asupra unei specii de scorpioni, *Androctonus australis,* din Africa de Nord, una dintre cele mai veninoase specii din lume care trimite în fiecare an mii de tunisieni în sălile de reanimare. Un procent de 1 la sută dintre aceștia reprezintă o sentință irevocabilă la moarte. Cercetătorii au injectat acestor scorpioni doze masive din propriul lor venin și chiar toxine purificate de venin care reprezintă principiul activ al otrăvii. Ei au rezistat de fiecare dată la doze care ar fi putut ucide cel puțin 500 de șoareci.

Acțiunea veninului este, în general, aproape instantanee, provocînd convulsii și paralizie. Acesta poate ucide mamifere, insecte, crustacee. Cele mai cunoscute neurotoxine aparțin familiei butidelor din care fac parte 4 la sută din cele 1400 de specii existente și în care se regăsesc toate speciile al căror venin e fatal pentru om. Toxinele scorpionilor atacă toate celulele excitabile, nervoase și musculare și în final provoacă moartea acestora prin contracție (tetanie). Rezistența scorpionilor la propriile toxine continuă să-i intrige pe biologi. Acest teribil antropod cu sînge albastru secretă oare o antiotravă din care cercetătorii s-ar putea inspira pentru a realiza un nou ser împotriva înțepăturilor mortale? Studiul sistemului lor nervos n-a dus pînă acum la nici un rezultat. Cercetătorii vor merge însă mai departe. Următorul pas va fi clonarea genelor proteinelor toxice pentru a le compara cu cele ale mamiferelor. Scorpionii sînt niște animale cu totul speciale, cu o rezistență excepțională în mediul acvatic și subteran, la abstinență alimentară, la microbi, la radiații ionizante și la veninul altor specii de scorpioni.

Imunitatea la propriul venin depășește însă toate aceste performanțe. Cei care asistă la luptele dintre scorpioni nu sînt însă convinși de acest lucru. În timpul înfruntărilor ei se înțeapă reciproc, inoculîndu-și sau nu venin. Moartea învinsului survine însă în urma rănilor provocate. O eventrație sau o simplă tăietură pot provoca o scădere a presiunii mediului intern, un factor esențial pentru supraviețuirea scorpionilor și, în final moartea.

Scorpionii, animale „domestice"?

Doar în Africa de Nord numărul de înțepături este de aproximativ 100000 în fiecare an. Scorpionul tunisian *Androctonus australis,* cel care face cele mai multe victime umane, se află în plină expansiune, ținînd pasul cu progresul urbanizării. Poate fi găsit în cîmp, în grădini și chiar în locuințe, gîndacii de bucătărie fiind pentru el o pradă foarte apetisantă. Această coabitare cu omul devine cu atît mai problematică cu cît seroterapia nu e întotdeauna eficace. În general, speciile cele mai periculoase se găsesc în zonele tropicale și intertropicale. Speciile franceze, de pildă, sînt inofensive pentru om chiar dacă în unele cazuri înțepătura e foarte dureroasă, provocînd adesea febră și chiar paralizii parțiale, din fericire, trecătoare. În statul Guanajato din Mexic, în fiecare an 800000 de persoane sînt înțepate de scorpioni veninoși. Aceștia pătrund în marile aglomerații urbane prin sistemul de canalizare, de cablaj sau prin lăzile de alimente. Ei stau ascunși în locuințe în timpul zilei și noaptea ies la vînătoare. Metodele de control ecologic care împiedică accesul scorpionilor pe pereți și prin uși sînt încă departe de a asigura liniștea populației afectate din ce în ce mai mult de amenințarea acestor antropode ucigașe...

„AICI... ÎN DECEMBRIE 1972..."

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

▼Relativ aproape de Modulul lunar Challenger, astronauții Cernan și Schmitt au implîntat în solul lunar drapelul SUA, iar la circa 100 m, au instalat echipamentele științifice din completul ALSEP - radio receptor-emițător, generator nuclear SNAP, gravimetru, geofoni și detectorii de: urme de atmosferă (vezi foto), flux termic interior și pierderi de substanță selenară în spațiu.

▼Folosind foreza electrică, Cernan a efectuat trei foraje în solul lunar pînă la adîncimea de 2,5 m, pentru a recolta mostre de sol și a introduce doi detectori de flux termic și unul de neutroni; astronautul a declarat că s-a obosit excesiv, pulsul i-a ajuns la 120-140, iar consumul de oxigen a fost mult mărit.

▼Folosind unelte specifice profesiei de geolog, Schmitt a prelevat mostre de roci din blocurile masive aflate la marginea unor cratere. Cu ocazia celei de a doua excursii făcute cu automobilul electric Lunar Rover, astronauții au confecționat și montat o apărătoare de praf pentru autovehicul; de menționat că această operațiune fusese simulată pe Pămînt!

▼În regiunea craterului Nansen, Schmitt a găsit și recoltat o rocă cu cristale verzui dispuse într-un înveliș de rocă albicioasă, precum și alte fragmente de stîncă, avînd incluziuni colorate.

REMEMBER

▼Cea de a treia excursie selenară a fost făcută la așa-numitele „Coloane sculptate", conglomerat de blocuri avînd dimensiuni de ordinul a 5 metri, situat în zona Masivului nordic; de aici Schmitt a colectat roci din fisuri adînci în care niciodată nu a pătruns lumina solară!

▼După ce au parcurs în trei excursii selenare circa 36 km, au efectuat numeroase experimente și au recoltat 115 kg de mostre de rocă selenară, Cernan și Schmitt s-au fotografiat alături de o placă fixată la unul din picioarele Modulului lunar și pe care era inscripția următoare (în limba latină): „Aici omul a efectuat primele sale explorări ale Lunii în decembrie A.D. 1972. Fie ca spiritul păcii, în care am venit, să se reflecte în viața întregii umanități".

▼În continuare, operațiile cunoscute: astronauții și-au ambarcat materialele colectate de pe Lună, filmele și casetele fotografice în etajul superior al Modulului lunar, a cărui decolare a fost filmată de camera TV de pe automobilul selenar și a fost transmisă pe Pămînt de emițătorul din completul ALSEP; atît Cernan din Modulul lunar cît și Evans din nava *America* au efectuat corect manevrele de întîlnire și cuplare pe orbita circumlunară; echipajul s-a reunit în cabina *America,* a desprins de acesta Modulul lunar Challenger și l-a dirijat spre Lună, pe care a percutat-o la 15 km de camera TV a automobilului Lunar Rover!

▼Pe traiectoria de revenire, Evans a efectuat trei activități extravehiculare, misiunea încheindu-se la 19 decembrie 1972.

(Va urma)

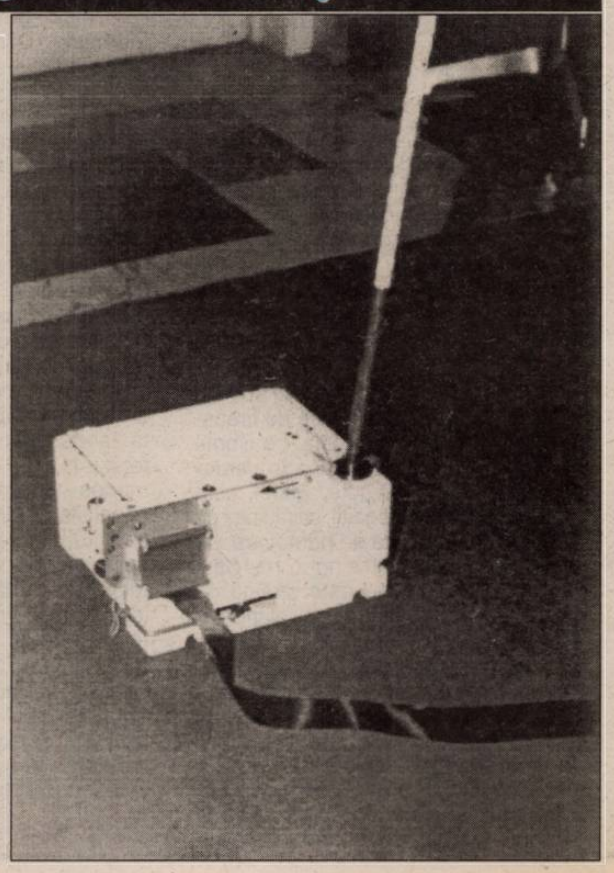

MAYA o civilizaţie misterioasă

IRINA STOICA

La Veneţia a fost deschisă, cu cîtva timp în urmă o expoziţie de obiecte aparţinînd civilizaţiei maya, opere ale unui popor misterios, rafinat, dar sîngeros. Aceasta a adus din nou în atenţia lumii întregi enigmele unei lumi culturale cu nimic mai prejos decît cea greacă sau romană.

Misterul care înconjoară mărirea dar şi decăderea mayaşilor este tulburător pentru istoria civilizaţiilor. Originea lor nu este cunoscută cu certitudine. Se pare că strămoşii lor făceau parte dintr-o populaţie venită din Asia prin strîmtoarea Bering. Ei îşi fac apariţia după anii 250, împrumutînd iniţial de la vecinii lor, olmecii, elemente de arhitectură şi religie, înainte de a impune pe continentul american una dintre cele mai impresionante civilizaţii. Extinzîndu-şi influenţa în sud-estul Mexicului şi o parte din America Centrală, ei nu au constituit un imperiu, ca aztecii sau incaşii, ci o federaţie de mari state-cetăţi, independente unele de altele, guvernate fiecare de o căpetenie care cumula puterea militară cu aceea religioasă. Constructori pricepuţi, au întemeiat oraşe împodobite cu temple şi piramide, care atingeau înălţimi de peste 60 de metri. Dintre aceste cetăţi-oraşe cele mai importante erau Tikal, Palenque,Copan şi Seibal. În jurul lor, ţăranii cultivau porumbul, iar în interior îşi desfăşurau activitatea savanţi, care au inventat zero-ul, reprezentat de ei printr-o scoică, şi astronomi, care au apreciat durata anului solar cu o precizie de 17 secunde şi, cu aceeaşi rigoare, au măsurat ciclul lunar şi cel venusian. Spre secolul al X-lea, brusc, activităţile acestui popor straniu au încetat. Marile oraşe sanctuare au fost abandonate iar scrierea lor nu a reuşit să-şi găsească un Champollion pentru a fi descifrată. S-a spus că sfîrşitul acestei civilizaţii s-ar fi datorat conchistadorilor spanioli care au distrus şi imperiul aztec şi cel inca. În 1519 însă, cînd aceştia au debarcat la Yucatan, în teritoriul maya, n-au găsit decît oraşe părăsite, aparţinînd unei istorii stinse de cinci secole.

Cum a putut să dispară această lume? Cercetătorii s-au gîndit la cauze naturale cum ar fi un uriaş cutremur sau o înfricoşătoare epidemie. Au fost numai ipoteze uşor de demolat deoarece cetăţile nu au urma vreunei astfel de distrugeri şi nu au fost găsite gropi comune folosite în timpul molimelor.

Mayaşii au dispărut în urma unui eveniment care ne scapă. Poate că acest popor mistic, obsedat de astre, a avut o viziune care i-a ordonat să fugă, să lase în urma lor oraşele strălucitoare, care au fost acoperite de liane şi apoi redescoperite, pentru a fi scoase din anonimat şi încercînd să demonstreze că nici măcar piatra nu este veşnică. Despre arta, îndemînarea şi rafinamentul acestui popor vorbesc, o dată în plus, obiectele expuse în expoziţia amintită.

Savanţii lui Bonaparte

SFÎRŞITUL CAMPANIEI

DORIN MĂRAN

Jaffa, 7 martie 1799: 3000 de combatanţi turci cărora Bonaparte le-a promis libertatea în schimbul capitulării sînt în cele din urmă masacraţi iar oraşul este jefuit sub ochii savanţilor care asistă înfioraţi la acest spectacol terifiant. Această „victorie" este însă drastic amendată de urmările campaniei din Siria. Generalul cîştigă două bătălii dar suferă o mare înfrîngere în faţa unui duşman invulnerabil: ciuma. Francezii mor pe capete. Monge se îmbolnăveşte de dizenterie şi se află la un pas de moarte dar este salvat de îngerii săi buni. Generalul Caffarelli însă nu mai are nici o şansă. În 27 aprilie îşi dă ultima suflare. Lui Bonaparte nu-i mai rămîne decît să ordone retragerea. O ultimă înfruntare are loc la Abukir în 23 august după care fuge din Egipt. Gloria îi întoarce, în aceste locuri, pentru totdeauna, spatele. La înapoiere este însoţit şi de cîţiva savanţi printre care Monge şi Berthollet. Colegii lor se simt trădaţi dar nu se dau bătuţi. Îşi adună forţele şi continuă cercetările ştiinţifice. Ei au făcut importante descoperiri în lumea animalelor, în domeniul etnologiei, descoperiri care au culminat cu piatra din Rosette cu inscripţii în trei limbi ale aceluiaşi text printre care şi greaca. Această piatră se va afla la temelia decriptării hieroglifelor. Bonaparte îl desemnează pe Kleber în locul său, un militar respectat de toţi care va decide, de îndată ce se va întoarce în Franţa, publicarea tuturor lucrărilor legate de Egipt.

Totul sau nimic

O dată cu plecarea lui Napoleon scade şi moralul armatei abandonate, ameninţate de forţele navale engleze din Mediterana. În 20 martie 1800, generalul Kleber cu doar 8000 de soldaţi reuşeşte însă să spulbere 40000 de cavalerişti turci la Heliopolis. 6000 de turci reuşesc însă să scape şi să ajungă la Cairo. Oraşul este asediat. Francezii se confruntă acum cu cea de-a doua insurecţie în urma căreia generalul Kleber este ucis. Succesorul său este generalul Menou, un militar cu vederi înguste care nu se dă în vînt după savanţi aşa încît relaţiile cu aceştia devin încordate. În scurt timp dispar şi publicaţiile care au ţinut sus steagul strădaniilor lor pe tărîm ştiinţific. În 21 martie 1801 apare pentru ultima oară Decada egipteană iar în 22 are loc ultima întrunire a savanţilor în cadrul Institutului. În 27 iunie oraşul Cairo capitulează. Savanţii şi fac bagajele şi se îndreaptă spre Alexandria în speranţa că vor putea pleca cu toate pînzele sus spre Franţa. Flota britanică de război asediază însă oraşul. Neliniştea lor atinge apogeul în momentul în care englezii biruitori le pretind să predea tot materialul ştiinţific. Fourie şi G. Saint-Hilaire explodează: „Îndrăzneala voastră nu are margini. Ne-au trebuit 3 ani plini de sacrificii ca să adunăm aceste bogăţii. Şi iată, toate astea se află acum la cheremul unor soldaţi? Nu, nu veţi avea nimic din aceasta comoară. Decît să cadă în mîinile voastre, mai bine să fie mistuite de flăcări. Da, asta vom face: le vom distruge! Istoria vă va ţine minte. Voi, voi sînteţi cei care vor lăsa în urmă cenuşa unei noi Biblioteci a Alexandriei". Englezii sînt impresionaţi de acest patos disperat şi dau înapoi. Confiscă doar piatra din Rosette şi cîteva piese dar colecţiile importante rămîn la dispoziţia francezilor. E ultima bătălie a savanţilor şi o victorie! Nu le mai rămîne decît să se întoarcă în patrie. 32 dintre ei vor rămîne însă pentru totdeauna în Egipt după ce au plătit cu preţul vieţii curajul şi abnegaţia de a pune încă o piatră la temelia cunoaşterii universale. Supravieţuitorii care se îndepărtează acum de ţărmurile Egiptului, plini de amărăciune dar şi de împăcare şi speranţă, pot medita acum în linişte la celebra frază a lui Napoleon devenit între timp dictator: „Singurele cuceriri pe care nu le regreţi sînt cele repurtate asupra ignoranţei".

Oraşul pierdut al faraonilor

MIHAELA DOROBANŢU

După descoperirea mormîntului lui Tutankamon în 1921, considerat cel mai spectaculos eveniment arheologic efectuat vreodată în Egipt, o nouă performanţă extraordinară a fost înregistrată: descoperirea unui întreg oraş, Tell el-Balamun, oraşul pierdut al faraonilor.

Blestemul lui Carter

Howard Carter este arheologul britanic care a descoperit mormîntul lui Tutankamon şi a devenit apoi încă şi mai celebru datorită seriei de accidente şi incidente care i-au marcat ultimii ani de viaţă şi care au „convins" lumea că există un blestem al faraonilor, lovind necruţător pe toţi cei care se ating de mormintele lor.

Geniul şi intuiţia lui Carter l-au determinat să înceapă în 1913 săpăturile într-un loc unde era convins că va găsi nu un singur mormînt, ci un întreg oraş. Lipsa fondurilor l-a forţat însă să renunţe. Apoi, el a dispărut dar din fericire au rămas planurile pe care le-a întocmit. Astfel a fost posibil ca la începutul anilor 1990 săpăturile să fie reluate, sub conducerea lui Jeffrey Spencer de la British Museum. Astfel a fost scos la lumină oraşul pierdut al faraonilor, sau, cum i s-a mai spus tot timpul, oraşul pierdut al lui Carter. Deşi pe drept cuvînt poate fi numit şi...

Oraşul sfincşilor

La Tell el-Balamun, în delta Nilului, se ridica acum 2800 de ani un oraş de-a dreptul incredibil. Era în întregime înconjurat de ziduri groase de 18 metri şi cu o lungime totală de 457 de metri. În interior au fost descoperite ruinele a trei temple, mari cît templul din Teba, precum şi mumia unui preot, cu numele Iken şi cantităţi enorme de metale şi pietre preţioase. Construite de doi faraoni, Psammetic I (650 î.e.n.) şi Nectaneb (370 î.e.n.), ele erau primele construcţii pe care le vedea cel ce păşea în oraş prin uriaşa poartă cu o deschidere de 68 m.

Înăuntrul zidurilor se afla zona sacră a locului. În afară - trăiau oamenii de rînd, în obişnuitele case din cărămizi de pămînt şi cu acoperişuri de trestie...

DIALOG CU YVES LAISSUS

militar şi om de ştiinţă

Sciences et Avenir: Ce credeţi că-i lega pe savanţii expediţiei lui Napoleon?

Yves Laissus: Fără îndoială, elanul tinereţii. Majoritatea dintre ei aveau între 20 şi 22 de ani. Cel mai tînăr elev la Politehnică avea doar 15 ani. Acest elan a fost însă transmis şi celor mai în vîrstă care spre deosebire de cei tineri, ştiau că riscurile acestei expediţii sînt enorme.

Sciences et Avenir: Care e rolul lui Bonaparte în decizia unei astfel de expediţii ştiinţifice?

Yves Laissus: Bonaparte a făcut în mod incontestabil enorm pentru a asigura acestei expediţii militare şi o finalitate culturală. Secolul 18 a fost marcat de o serie de expediţii ştiinţifice dar amploarea celei din Egipt a fost fără precedent. Să nu uităm că Bonaparte e un general intelectual, un matematician îndrăgostit de literatură. El a frecventat constant elitele de savanţi şi artişti.

Sciences et Avenir: Au existat savanţi care au refuzat să participe la această expediţie datorită faptului că era în primul rînd o campanie militară?

Yves Laissus: Nu. În acea perioadă nu se punea această problemă. Ne aflăm la sfîrşitul Revoluţiei şi cei care n-au aderat la idealurile ei au fost îndepărtaţi. De altfel, oamenii de ştiinţă s-au mobilizat efectiv pentru apărarea patriei.

Sciences et Avenir: Care au fost raporturile dintre francezi şi egipteni?

Yves Laissus: În general relaţiile erau dificile. Franţa descoperă un popor indolent, o ţară adormită, supusă oligarhiei militare a mamelucilor. Firesc, ei au fost şocaţi de venirea francezilor care erau extrem de agitaţi, de grăbiţi să construiască o societate modernă în Egipt. Între ei s-au legat însă şi prietenii. În timpul revoltei din Cairo un mare număr de francezi au fost salvaţi de egipteni.

Sciences et Avenir: Care au fost relaţiile dintre militari şi savanţi?

Yves Laissus: Dificile. O mică parte dintre ofiţerii superiori cultivaţi caută însă compania savanţilor. Din fericire printre ei se află şi cei mai importanţi factori de decizie.

Sciences et Avenir: Ce a rămas din lucrările savanţilor francezi?

Yves Laissus: Un inventar al tuturor descoperirilor, extrem de preţios pentru generaţiile următoare, întrucît multe din monumente s-au deteriorat sau au fost distruse. Să nu uităm însă realizările obţinute în domeniul istoriei naturale, a anatomiei comparate, arheologiei, etnologiei.

VIAŢA ZBUCIUMATĂ A STĂPÂNILOR ADÎNCURILOR

MIHAELA DOROBANŢU

Poveştile cu şi despre scafandri sînt nenumărate şi, toate, sînt încărcate de emoţie şi mister. Unele sînt chiar adevărate, cum este cea a scafandrului englez Tom Loutitt, care se scufunda mereu, perfect normal, pentru a recupera marfa de pe o navă comercială, pentru a reveni la suprafaţă... ameţit: găsise o provizie de sticle de whisky, îşi înjghebase pe navă un loc închis ermetic, unde putea respira aer curat şi... acolo îşi lua porţia de băutură în pauze. Era invidiat de toţi, deşi ştiau foarte bine că este vorba de un alt tip de beţie...

...Beţia adîncurilor

Un scafandru la lucru pare mai curînd o „relicvă" a Evului Mediu - un cavaler în armură gata de luptă. Ceea ce îl deosebeşte sînt în primul rînd tuburile care îl leagă de suprafaţă - cordoanele ombilicale prin care ajunge la el „aerul" ce îl menţine în viaţă. Dar

marea lui problemă este pericolul care îl paşte încă de la scufundare. Dincolo de 50 de metri, azotul, care constituie 78 la sută din aerul pe care îl respirăm, devine toxic şi alterează celulele sistemului nostru nervos. Se instalează beţia adîncurilor. După o imagine foarte plastică a specialiştilor americani, mai jos de 50 m este ca şi cum la fiecare zece metri ai bea un cocktail format dintr-o parte de Martini sec şi trei părţi de gin! Ce se poate însă respira la această adîncime?

Mai întîi HELIOX - un amestec de heliu şi oxigen, care poate fi tolerat pînă la 300 m; apoi TRIMIX - heliu, oxigen şi un mic adaos de azot, cu o acţiune „farmaceutică", prevenind aşa numitul sindrom neurologic de înaltă presiune, HPNS. Toţi suferă de acest sindrom, dar manifestările depind de amestecul de gaze respirat, de capacitatea de adaptare şi de timpul petrecut în camera hiperbarică, de fapt...

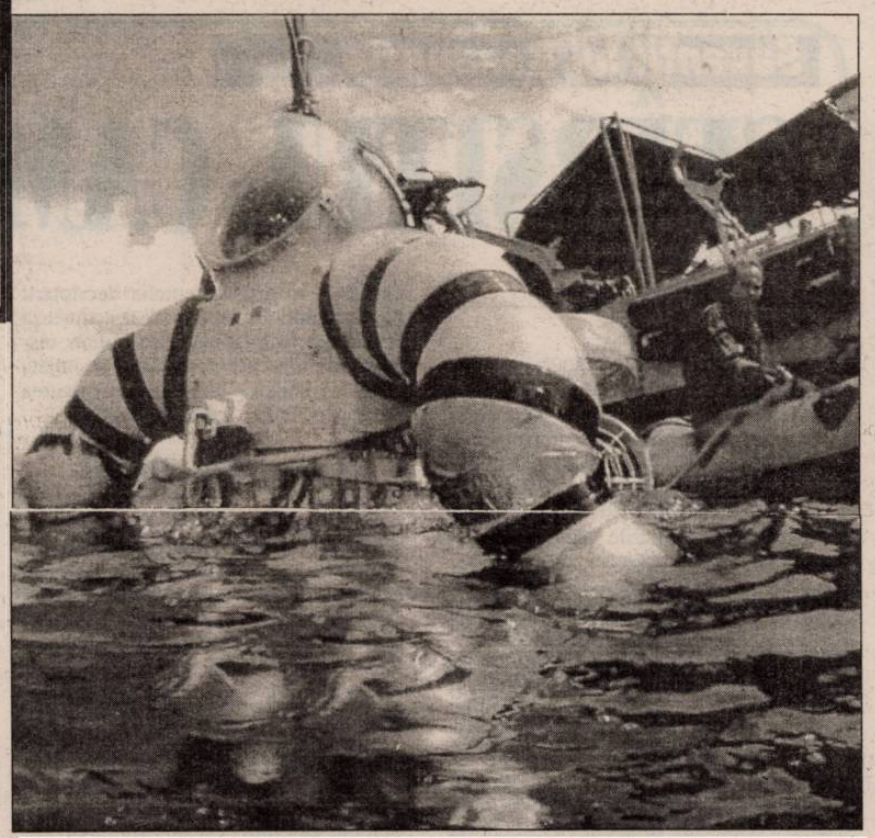

...Casa din cilindru

Montată pe nava bază, camera hiperbarică este casa construită într-un cilindru de metal în care scafandrii îşi vor petrece întreaga perioadă a activităţii lor. Presiunea din interior este crescută la nivelul celei de la adîncimea la care vor lucra. Oamenii intră într-un clopot care se fixează pe fundul mării. Sub presiune, unele din gazele pe care le respirăm nu sînt consumate şi sînt înmagazinate în sînge sau ţesuturi. În lungul drum înapoi spre suprafaţă, volumul lor creşte şi, dacă urcarea este prea rapidă, pot apărea embolii şi, în cazurile cele mai grave - moartea.

În mod normal, pentru o singură oră de lucru la o adîncime de 50 m sînt necesare 150 minute de decompresiune. Cu o cameră hiperbarică timpul se poate reduce la doar două zile pentru o perioadă de lucru de cîte săptămîni este nevoie. Ca să nu mai vorbim că în cameră pot lucra şi trăi mai mulţi scafandri, ceea ce reduce sensibil costurile (la o sută de metri adîncime, un scafandru consumă echivalentul a peste un milion de lei de heliu pe oră!)

Şi viitorul?

Avînd în vedere că problema respirării „libere" sub apă nu şi-a găsit încă o soluţie rezonabilă, tendinţa actuală este de a înlocui omul cu ROV - Remote Controlled Vehicle, roboţi telecomandaţi de la suprafaţă, recurgîndu-se doar în cazuri speciale la echipe umane de intervenţie rapidă.

O altă variantă este cea a scafandrilor rigizi funcţionînd la presiune atmosferică, în interiorul cărora este menţinută presiunea de la suprafaţă, evitîndu-se astfel decompresiunea. Sînt însă foarte costisitori! Aşa că va mai trece un timp pînă cînd aceşti atît de speciali - şi uneori sacrificaţi - stăpîni ai adîncurilor să poată porni în periplurile lor subacvatice, fără să se gîndească la pericolele care îi aşteaptă.

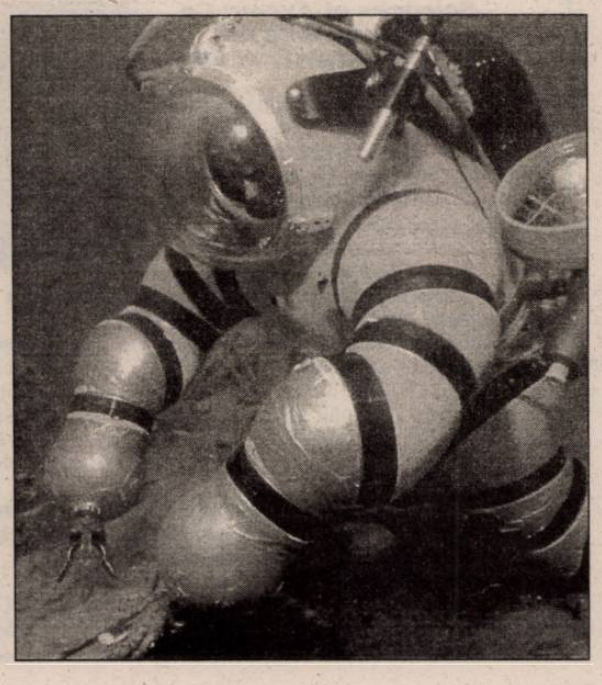

Amprente ale spiritualităţii noastre

Mănăstirea Cheia

Aflată la 887 metri pe Valea Teleajenului, între pîraiele Tîmpa şi Cheiţa, Mănăstirea „Sfînta Treime" din Cheia constituie un loc de popas şi închinăciune pe drumurile de legătură între judeţele Prahova şi Braşov.

Locul ales pentru înălţarea locaşului a fost plaiul, pe care găseau refugiu păstorii şi ţăranii transilvăneni. Tradiţia aminteşte de originile vieţii pustniceşti de aici, situînd-o în secolul al XVII-lea. În secolul al XVIII-lea, în jurul anului 1770, cîţiva oieri de la Săcelele Braşovului întemeiază pe acest vechi loc de închinăciune, la poalele muntelui Balabanu un schit de lemn cu hramul Sfîntului Nicolae. Distrus după şapte ani de turci schitul este refăcut în 1790 la poalele muntelui Roşu. Noul locaş are acum hramul „Adormirea Maicii Domnului" şi este menţionat într-un hrisov domnesc din 1797. Starea materială a schitului este precară şi domnitorul acordă 50 de taleri anual din venitul vămii de la Văleni, acest exemplu fiind preluat de toţi urmaşii săi pînă la 1825. În 1800 paharnicul Manolache Hrisoscoleu îi închină moşia Ciocrac din Gura Drăjnii, aceasta fiind cea mai importantă dintre danii.

Între 1832-1835 schitul a ars complet, reuşind să fie salvate şi ajungînd pînă în zilele noastre icoanele împărăteşti, stranele, sfeşnicele, sigiliul din 1832 şi un pristornic sculptat în 1820.

Prin eforturile ieroschimonahilor Damaschin şi Iustin Bîrsan, fraţi de sînge şi apoi şi în viaţa monahală, se înalţă biserica de zid a mănăstirii cu hramul Sfînta Treime, chiliile cu clopotniţa şi gospodăriile anexă. Pictura bisericii a fost realizată de zugravul Naum.

Lipsită de mijloace materiale, mănăstirea a suferit mult în secolul trecut, situaţia sa redresîndu-se la începutul secolului nostru. Vitregiile istoriei aveau însă să-şi spună cuvîntul. Astfel, în timpul primului război mondial, trupele germane în retragere, cantonate aici, au produs mari stricăciuni. Mănăstirea a fost restaurată însă în 1934 iar în 1965 a fost inaugurată aici o casă de odihnă pentru cler. Pagubele produse de cutremurul din 1977 au fost şi ele înlăturate, pictura bisericii mari a fost restaurată de o echipă de specialişti, condusă de pictorul Ion Chiriac.

Clopotniţa, care a ars la 13 septembrie 1957 a fost reconstruită în 1965 de Constantin Pantazi iar aghiasmatarul, situat pe altarul schitului din 1790, a fost zugrăvit în 1970 de Mihail Moroşan şi Petre Judeţ.

Luminată de activitatea unor personalităţi de seamă ale vieţii noastre monahale, mănăstirea se bucură şi de o colecţie de icoane şi obiecte de mare valoare şi o bibliotecă acoperind peste 150 de ani de activitate cărturărească.

IRINA STOICA

Cine a fost cel mai longeviv român?

La această pasionantă întrebare, răspunsul se ascunde atît în înscrisuri publice, cît şi în legendă. Într-un amplu studiu publicat în urmă cu 30 de ani de dl. Ştefan Meteş, şi intitulat „Vîrste matusalemice la români" (Magazin Istoric nr. 2/1968) există date uluitoare în acest sens. Încercînd să alcătuiesc un clasament al persoanelor cu vîrste „biblice" ce au trăit pe teritoriul ţării, am ajuns la următoarea concluzie:

- *Lupu Basa, iobag din satul Cărpinet, Bihor, ar fi împlinit în anul 1619 senzaţională vîrstă de 225 de ani! Venerabilul moşneag este pomenit de două ori într-un act de judecată din 9 noiembrie 1619, în pricina preotului Pîrvu, „scutit de slujba oştirii şi de plata dărilor după pămîntul bisericii"... Să fi fost o greşeală de caligrafie? Mai toţi martorii acelei pricini aveau peste o sută de ani!*
- *O înregistrare notarială din 25 august 1728, pentru districtul Caransebeş, arată că Iovas Rovin a trăit 172 de ani, iar soţia lui, Sara, 164 de ani. Căsnicia lor ar fi durat 147 de ani!*
- *Pe bază de martori, şi nu de înscrisuri, Ciortan Petruţi a decedat la vîrsta de 185 de ani, în oraşul Caransebeş, în anul 1724.*
- *Diverse acte şi articole de presă susţin că ar fi trăit cel puţin 120 de ani Tănase Todoran al lui Dănilă (satul Bicigiu, Bistriţa Năsăud, 1763) şi Juon Groza (satul Pestiş, Hunedoara, 1839).*
- *Preotul Ursu din satul Ibăneşti a trăit 118 ani (decedat în 1786); el este citat de Petru Maior, în prefaţa cărţii „Istoria bisericii românilor", din 1813.*

Putem avea sau nu rezerve faţă de aceste date, dar să nu uităm cît de mult s-a schimbat stilul de viaţă al acelor vremuri.

PAUL IOAN

Un judecător înțelept

Curtea de Apel din statul California a decis strămutarea unui caz de divorț în Los Angeles, din pricina unui comentariu „nepotrivit" pe care judecătorul cazului, care avea loc în micul oraș Orange County, l-a adresat împricinatului. James și Samantha Aldridge intenționau să divorțeze după doar două luni de căsnicie, dar și...cinci ani petrecuți, în prealabil, împreună! Analizînd faptele, judecătorul Ragnar Engebretsen, recunoscut de mult timp în cadrul comunității pentru deciziile sale, pe cît de înțelepte, pe atît de hazlii, s-a adresat lui James: „Dacă chiar crezi că era necesar un divorț, după numai două luni, de ce naiba te-ai mai însurat? De ce a trebuit să cumperi vaca (să te căsătorești - n.n.), cînd aveai lapte gratis (trăiați împreună - n.n.)? Juna soție, insultată profund de cuvintele lui Engebretsen, a părăsit sala, în aplauzele asistenței... (G.T.)

■ *De la deprimare la entuziasm*

EXISTĂ ȘI POLIȚIȘTI NOROCOȘI!

În numai douăzeci și patru de ore, destinul polițistului Ronald Wilcox, din San Francisco, a oscilat între agonie și extaz. În cele din urmă, soarta l-a favorizat într-un mod cu totul neașteptat.

În seara zilei de 9 septembrie 1998, Ronald s-a certat zdravăn cu nevasta, pe fondul unor divergențe financiare mai vechi. Nu prea a închis ochii în acea noapte agitată. A doua zi, dis-de-dimineață, șeful său de departament l-a luat la rost pentru unele incidente din ajun, nerezolvate încă, amenințîndu-l cu suspendarea... După aceste dușuri reci, Ronald a plecat singur în patrulare, cu o mașină care avea cîteva defecțiuni minore. Îi venea să intre într-un bar și să-și topească amărăciunea cu cîteva pahare de whisky.

Pe cînd gîndurile negre îl cotropeau fără zăbavă, Ronald intră într-un cartier mărginaș și rulează încet pe străzi. La un moment dat, țîșnesc în fața mașinii doi copii alergînd după o minge. Eroul nostru face o manevră subită și lovește cu spatele limuzinei un grup de pubele rînduite pe trotuar. Recipientele se rostogolesc cu zgomot, gunoiul se împrăștie în toată splendoarea lui. Enervat, Ronald iese din mașină să le zică vreo două copiilor, dar zărește printre resturi și ambalaje doi saci mai deosebiți. Curios, polițistul constată că sînt saci speciali de bancă, plini cu teancuri de bancnote și hîrtii de valoare. Din greșală, descoperise ceea ce, de două zile, poliția din San Francisco căuta în disperare: 1,5 milioane de dolari furați și ascunși de o bandă specializată. Era a patra lovitură a bandiților, numai în California. Entuziasmat, Ronald a predat prada și, cu ajutorul acelorași copii zburdalnici, a reconstituit fizionomia celor ce pitiseră comoara în pubelă. Într-o lună făptașii au fost prinși, iar Ronald avansat și răplătit cum se cuvine. N-aduce anul ce aduce ceasul, nu-i așa? *(P. Ioan)*

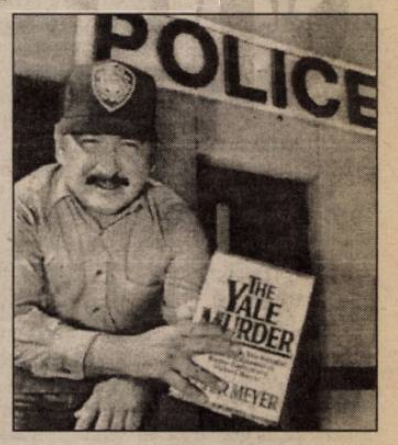

■ *Vinovată fără vină*

ACUZATĂ DE ÎNȘELĂTORIE LA VÎRSTA DE... UN AN!

Marisa, o fetiță născută la Cagliari în 1997, a devenit în mod categoric cea mai tînără delincventă din Italia! Pe numele său, cînd împlinise de abia un an, a fost emis un mandat în care era acuzată de „tentativă de escrocherie, cu circumstanțe agravante și tentativă de fals".

Cum s-a putut întîmpla așa ceva? Simplu. Mama Marisei (familia locuiește în orașul Como), s-a gîndit să profite de avantajele oferite de unul din obișnuitele „concursuri de fidelitate" organizate de marile magazine. În cazul acesta era vorba de un magazin care vindea articole pentru nou născuți. Mama a trimis astfel bonuri peste bonuri, dovedind că era o clientă fidelă a magazinului, toate trecute însă în numele Marisei! Numărul mare de facturi a intrigat însă administrația magazinului care, la o mai atentă verificare, a constatat că erau fotocopii pe care era schimbat numele cumpărătorului. Imediat a fost sesizată poliția, apoi procuratura și s-a emis ordin de prezentare în fața tribunalului. Pe parcursul cercetărilor, poliția a descoperit însă că cea pe numele căreia fusese emis mandatul avea doar un an! Era însă prea tîrziu pentru a mai opri procedura, așa că ancheta a trebuit să-și urmeze cursul.

Ce era însă de făcut? Conform legilor, Marisa nu putea fi pusă sub acuzare (valabil în Italia pînă la vîrsta de 14 ani) și, de fapt, chiar s-a emis o hotărîre care o absolvă pe fetiță de orice implicare. Pe de altă parte, magazinul nu este dispus să lase lucrurile așa cum sînt - „concursul nostru este autorizat de Ministerul de Finanțe și pune în joc sume de peste 200 milioane de lire", spun ei. „Este o situație absurdă", declară Președinta Tribunalului pentru minori din Milano. Soluția? Continuarea cercetărilor și, în cazul dovedirii intenției de înșelătorie, punerea sub acuzare a părinților. *(M. Dorobanțu)*

Căsătorie prin... concurs!

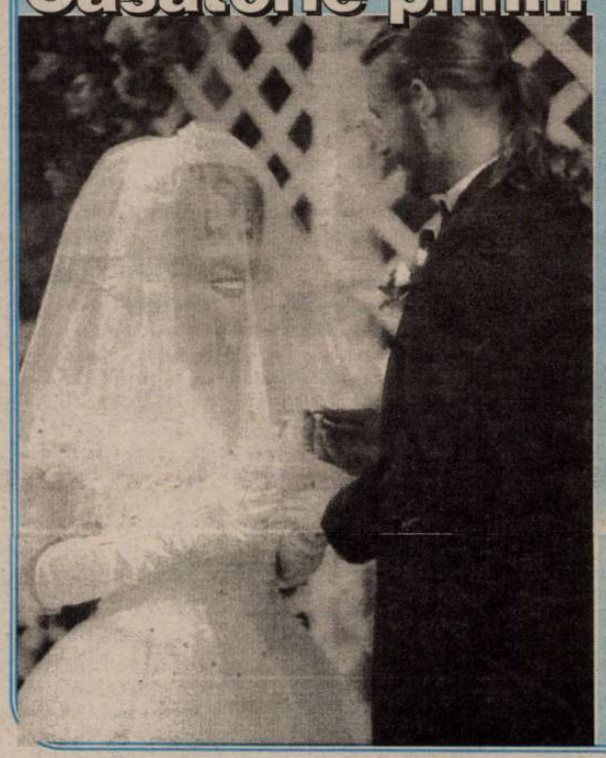

Dane Weinlick (28 ani), un tînăr plăcut, cult, cam extravagant, profesor de antropologie la Universitatea din Minnesota, nu reușea, în ciuda căutărilor sale, să-și găsească o soție pe gustul lui. Un prieten, Steven Fletcher, i-a sugerat o idee năstrușnică: a creat un sit pe Internet în care erau prezentate „obiectul" inițiativei (căsătoria), precum și date despre personalitatea lui Dave Weinlick. Răspunsurile candidatelor (cu date anagrafice și caracteristice fizice și psihice) urmau să fie adresate unui „Comitet matrimonial" - o asociație care urma să întreprindă selecția riguroasă a posibilelor soții ideale.

Au sosit din toate colțurile Americii mii și mii de scrisori din partea unor tinere dornice să participe la selecție. În urma analizării miilor de scrisori, Comitetul a selecționat numai 23 de tinere pentru „finala" concursului. A fost declarată „învingătoare" Elizabeth Runze (farmacistă). Imediat după ce a fost desemnată, Elizabeth s-a îmbrăcat cu rochie de mireasă și s-a îndreptat spre Capela Amorului situată în centrul comercial al orașului, unde în prezența a mii de invitați, a rostit solemnul „da" alături de necunoscutul ei soț. Să urăm și noi „casă de piatră" tinerilor căsătoriți într-un mod atît de original!

■ *„Agresorul" a fost achitat*

UN SĂRUT CLANDESTIN

Furtul unui sărut nu constituie o infracțiune! Aceasta a fost decizia judecătorului Mario Federici din Cortona care l-a absolvit de orice pedeapsă pe tînărul Guido Mammoli, tîrît în judecată sub acuzația de agresiune corporală. Ce s-a întîmplat, de fapt? Mammoli, agent de asigurare, a reușit s-o determine pe Madeleine Gauchot să-și facă o asigurare pe viață. Încîntat de acest succes profesional și, probabil, de înfățișarea plăcută a clientei sale, Guido Mammoli, după ce i-a adresat felicitări și mulțumiri pentru decizia luată, s-a repezit pur și simplu la ea, a luat-o în brațe și a... sărutat-o. Ofensată, clienta sa a depus o plîngere la poliție împotriva focosului asigurator. Chemat în justiție, Guido Mammoli a fost însă achitat după ce judecătorul Mario Federici a cîntărit bine circumstanțele în care s-a produs „agresiunea", apreciind că un sărut ocazional nu constituie o infracțiune.

Eprubetele... alcoolizate!

O întîmplare de tot hazul a avut loc, nu de mult, în statul american Montana. Jeremy Van Nuys, profesor la catedra de chimie a Universității Great Falls, a fost acuzat de conducerea autovehiculului sub influența băuturilor alcoolice. Pînă aici, nimic neobișnuit, nu este nici primul și nici ultimul care a băut la volan. Interesant este faptul că onorabilul profesor a susținut pînă în pînzele albe că el nu pusese în gură, în ziua cu pricina, nici o picătură de alcool.

„Tocmai mă întorceam de la lucru (adică efectuase cele patru ore zilnice de muncă în folosul comunității, condamnare suferită tot în urma consumului de alcool la volan! - n.n.) și m-am dus în laborator, să pregătesc niște experiențe pe care aveam să le arăt studenților a doua zi. Din păcate, amestecînd cîteva substanțe chimice, s-a produs o explozie, în urma căreia am început să acuz o stare ca cea de ebrietate și chiar să miros a alcool! De aceea, am plecat imediat acasă, dar pe drum am fost oprit de poliție și acuzat, în mod absurd, că aș fi băut, cînd eu sînt nevinovat; totul a fost un incident nefericit!"

Întrebat de reporterii unui ziar local cum explică faptul că, atunci cînd a fost dat jos de la volan, se împleticea și vorbea cu totul incoerent, profesorul „nu a avut greșuri" în a explica: „asta s-a datorat traumei suferite în timpul exploziei!" (G.T.)

■ *Motiv de divorț*

„LA 72 DE ANI SÎNT VIRGINĂ!"

A așteptat ani de zile pînă să-și găsească soțul mult visat!... În toți acești ani și-a păstrat castitatea. Apoi, la vîrsta de 46 de ani, Assunta și-a împlinit mult visata dorință: l-a cunoscut pe Espozito Baroni (49 ani), - amîndoi fiind locuitori ai orășelului San Giorgio a Cremano - s-a îndrăgostit de el și au decis să se căsătorească. Bucuria i-a fost însă de scurtă durată. Soțul ei, foarte tandru și plin de afecțiune, avea o mare problemă: se comporta ca un adevărat frate, dar nu și ca soț... Îndrăgostită sincer de el, Assunta, din pudoare, a păstrat taina neconsumării căsătoriei și s-a resemnat să ducă o viață prelungită ca între doi frați, fără să recurgă la despărțire.

Totuși, într-o bună zi, cineva apropiat i-a explicat Assuntei că sacra lor cununie nefiind consumată, nu este considerată validă și că din această pricină ar putea să divorțeze. Încurajată, Assunta s-a adresat unui avocat pentru a deschide acțiunea de divorț. Conform legislației italiene, ea a fost nevoită să prezinte un certificat medical din care să rezulte că este virgină. În sfîrșit, după un proces care totuși a durat un an și jumătate, la vîrsta de 72 de ani, Assunta a obținut divorțul, după 26 de ani de căsătorie... Răbdătoare fată!

Ilustrăm această întîmplare cu o imagine din filmul „Frumosul Antonio" în care protagoniști erau Marcello Mastroianni și Claudia Cardinale care aborda aceeași problemă prezentată mai sus.

Hoțul neprins...

Vrînd să se angajeze casier la o bancă din Amsterdam, Frederik Haan, în vîrstă de 28 de ani, s-a prezentat la concursul organizat de respectiva instituție și a fost angajat pentru că directorul băncii a apreciat că el este cel mai cinstit dintre concurenți. Cum s-a putut ajunge la o asemenea concluzie? Concursul avea, ca probă, și completarea unui formular stas, de către fiecare candidat. Erau multe întrebări, din cele mai variate domenii, printre care și „Ați suferit vreodată o condamnare penală?", urmată de întrebarea „Pentru ce?", care necesita răspuns, desigur, doar în cazul acelora dintre participanți care avuseseră necazuri de acest gen. Ei, bine, Frederik Haan a răspuns, la prima întrebare: „Nu, nu am suferit niciodată vreo condamnare", iar la a doua, scurt, clar și cuprinzător: „Deoarece nu am fost prins...". Ziarul olandez care transmite știrea notează că directorul băncii a rîs, citind răspunsurile, o oră în șir și l-a angajat imediat pe năstrușnicul tînăr!* (G.T.)

Săptămâna 8 - 14 februarie

tvr1

LUNI 12.05 TVR Craiova 14.10 Serial (r): „Santa Barbara" 16.00 Emisiune în limba maghiară 18.10 Serial: „Nick Freno - Profesorul perfect" 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Primul val" 21.50 Teatrul național TV prezintă: „Copacii mor în picioare" de Alejandro Cassona 23.55 Campionatele mondiale de schi alpin 0.40 Întîlnirea de la miezul nopții.

MARȚI 6.00 România, ora 6 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 14.10 Serial (r): „Santa Barbara" 15.30 Ecclesiast '99 16.00 Emisiune în limba maghiară 17.00 Disney 18.10 Serial: „Nick Freno - Profesorul perfect" 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Telecinemateca: „Asfalt Tango" (România/Franța, 1997) 0.30 Campionatele mondiale de schi alpin.

MIERCURI 6.00 România, ora 6 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 14.10 Serial (r): „Santa Barbara" 15.30 Pro Patria 17.00 Disney 17.30 Medicina pentru toți 18.10 Serial: „Nick Freno - Profesorul perfect" 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Lumea bărbaților" 22.25 În compania vedetelor 23.35 Cultura în lume.

JOI 6.00 România, ora 6 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 14.10 Serial (r): „Santa Barbara" 15.30 Convietuiri-magazin 16.30 Desene animate 17.00 Ceaiul de la ora 5 • Invitat: Aurelian Temișan 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Mireasa cerșetoare" 22.10 Cu ochi'n 4 0.45 Campionatele mondiale de schi alpin.

VINERI 6.00 România, ora 6 9.00 TVR Cluj-Napoca 10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 12.30 Convietuiri 14.10 Serial (r): „Santa Barbara" 15.30 Emisiune în limba germană 17.30 Mapamond 18.00 Ora Warner 19.00 Serial: „Sunset Beach" 20.00 Jurnal 21.00 Film: „Iubire veșnică" (partea a III-a) 22.55 Planeta cinema 23.45 Cinematograful de noapte: „Clipa de foc" (SUA, 1993). Cu: Billy Zane.

SÎMBĂTĂ 7.00 Bună dimineața, de la... Timișoara la București! 9.05 Desene animate 11.00 Film: „Călătorie spre grota magică" (SUA, 1995) 13.00 A doua alfabetizare 14.30 Turnul Babel 16.30 Documentar istoric 18.55 Teleenciclopedia 19.45 Săptămîna sportivă 20.00 Jurnal 20.30 Serial: „Prada" 22.30 Filmele secolului - Colecția Warner: „Lolita" (Marea Britanie, 1962) 1.05 Campionatele mondiale de schi alpin.

DUMINICĂ 7.00 Bună dimineața de la... Timișoara și de la București! 8.30 Luminâ din lumină 9.05 Kiki Riki Miky 11.00 Viața satului 14.30 Video-magazin 18.15 Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 16 ani" 18.40 Serial de călătorii 19.35 Duminica sportivă 20.00 Jurnal 21.00 Film: „Iubire veșnică" (ultima parte) 22.40 Telesport 22.50 Serial: „D-na King, agent secret" 0.40 Campionatele mondiale de schi alpin.

WHITNEY HOUSTON
PRO TV,
duminică, ora 21.00

tvr2

LUNI 12.00 Serial: „Sunset Beach" (r) 14.00 Convietuiri 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Țiganca" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Care pe care! 19.40 Campionatele mondiale de schi alpin 20.45 Serial: „Mistere și minuni" 21.30 Credo 22.25 Film: „În fața pistei" (SUA, 1995). Cu: Brad Pitt.

MARȚI 7.00 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 10.50 S.O.S. Patrimoniul! (r) 12.10 Serial (r): „Sunset Beach" 14.00 Convietuiri 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Țiganca" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Care pe care! 19.10 Campionatele mondiale de schi alpin 20.10 Serial: „Mistere și minuni" 22.20 Campionatele mondiale de schi alpin 23.00 Teatrul național TV prezintă: „Dragostea pusă la încercare" de Mihai Gruia Sandu.

BRAD PITT
TVR 2,
luni, ora 22.25

MIERCURI 7.00 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 11.30 Mapamond (r) 13.30 Ecclesiast '99 (r) 14.00 Emisiune în limba maghiară 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Țiganca" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Care pe care! 20.10 Serial: „Mistere și minuni" 21.00 Pentru dv., doamnă! 22.00 Film: „Deșertul albastru" (SUA, 1990) 23.35 Meridianele dansului.

JOI 7.00 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 12.05 Serial (r): „Sunset Beach" 13.00 Medicina pentru toți (r) 14.00 Emisiune în limba germană 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Țiganca" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Care pe care! 19.10 Campionatele mondiale de schi alpin 20.20 Serial: „Mistere și minuni" 22.10 Campionatele mondiale de schi alpin 23.20 Cinematograful de artă: „Marea călătorie" (Franța, 1986).

VINERI 7.00 TVM * Telematinal 8.00 Desene animate 10.30 Timpul Europei (r) 13.45 TVR Craiova 14.30 TVR Cluj-Napoca 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Țiganca" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 19.10 Campionatele mondiale de schi alpin 20.20 Serial: „Mistere și minuni" 22.10 Campionatele mondiale de schi alpin 23.20 Serial: „Elizabeth R." 0.05 Convietuiri.

SÎMBĂTĂ 8.05 Desene animate 9.00 Comorile lumii 9.30 Pas cu pas 10.30 Documente culturale 11.25 TVR Timișoara 14.00 Charlie Chaplin 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Țiganca" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.00 Planeta cinema (r) 19.20 Campionatele mondiale de schi alpin 20.10 Teatrul Național TV prezintă: „Bărbierul din Sevilla" de Beaumarchais 21.40 Ateneu 22.20 Campionatele mondiale de schi alpin.

DUMINICĂ 8.00 Desene animate 9.00 Comorile lumii 10.30 Documente culturale 11.25 TVR Iași 14.00 Charlie Chaplin 15.35 Desene animate 16.00 Serial: „Țiganca" 16.45 Serial: „Santa Barbara" 18.30 Alo, tu alegi! 19.45 Clepsidra cu imagini 21.00 Sportmania.

PRO TV

LUNI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 13.00 Film: „Păcătosul" 14.35 Serial: „Suflet de femeie" 15.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 16.00 Serial: „Cărările iubirii" 17.30 Serial: „Dreptul la iubire" 18.30 Risti și cîștigi 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Adio, Queens!" (SUA, 1991) 22.30 Serial: „Seinfeld" 23.30 Audiența națională 1.00 Serial: „Terra 2".

MARȚI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 12.35 Film: „Culoarea nopții" (SUA, 1994). Cu: Bruce Willis 14.30 Serial: „Suflet de femeie" 15.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 16.00 Serial: „Cărările iubirii" 17.30 Serial: „Dreptul la iubire" 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Spitalul de urgență" (ultimul ep.) 21.30 Serial: „Lois și Clark" 22.30 Serial: „Veronica" (ultimul ep.) 23.30 Serial: „Walker, polițist texan" 0.25 Serial: „Terra 2" 1.15 Serial: „Vărul din străinătate" 1.45 Serial: „Grace" 2.15 Serial: „Cheers" 2.45 Serial: „Taxi".

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.45 Serial: „Norocosul" 12.15 Film: „Scara lui Jacob" (SUA, 1990) 14.30 Serial: „Suflet de femeie" 15.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 16.00 Serial: „Cărările iubirii" 17.30 Serial: „Dreptul la iubire" 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Film: „Întoarcerea tatălui" (SUA, 1989) 22.30 Serial: „Nebun după tine" 23.30 Serial: „Walker, polițist texan" 0.25 Serial: „Terra 2" 1.15 Serial: „Vărul din străinătate" 1.45 Serial: „Grace" 2.15 Serial: „Cheers" 2.45 Serial: „Taxi".

JOI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 13.00 Film: „Schimbarea" (SUA, 1992). Cu: Susan Sarandon 14.40 Serial: „Suflet de femeie" 15.30 Serial: „Tînăr și neliniștit" 16.15 Serial: „Cărările iubirii" 17.30 Serial: „Dreptul la iubire" 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Melrose Place" 21.30 Serial: „Mercenarii" 22.30 Serial: „Prietenii tăi" 23.30 Serial: „Walker, polițist texan" 0.25 Serial: „Terra 2" 1.15 Serial: „Vărul din străinătate" 1.45 Serial: „Grace" 2.15 Serial: „Cheers" 2.45 Serial: „Taxi" (ultimul ep.).

VINERI 7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 12.30 Serial: „Adevărul gol-goluț" 13.00 Film: „Lama zimțată" (SUA, 1985). Cu: Jeff Bridges 14.30 Serial: „Suflet de femeie" (ultimul ep.) 15.15 Serial: „Tînăr și neliniștit" 16.00 Serial: „Cărările iubirii" 17.30 Urmărire generală 19.00 Roata norocului 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Efecte speciale" 21.30 Film: „Soldat universal" (SUA, 1992). Cu: Jean-Claude Van Damme 23.45 Serial: „American Gothic" 0.30 Serial: „Terra 2" 1.15 Serial: „Detectivi de elită" 3.00 Baschet NBA: San Antonio – Philadelfia.

SÎMBĂTĂ 7.00 Desene animate 9.00 Serial: „Legenda lui Wilhelm Tell" 10.00 Film: „Familia Clock" (SUA, 1973) 11.00 ProMotor 12.00 Serial: „Accapulco Heat" 13.00 Serial: „Soțul și soția" 13.30 Serial: „Bebe" (ep.1) 14.00 Alo, Generația PRO 16.15 Lumea filmului 17.30 Serial: „Knight Rider, supercomando" 18.30 Te uiți și cîștigi! 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Academia de poliție" 21.00 Film: „Dincolo de Africa" (SUA, 1985) Cu: Meryl Streep, Robert Redford 0.00 Serial erotic: „Femei de culoare I" (ultimul ep.) 0.30 Serial: „Terra 2".

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Super Abracadabra 11.00 Documentar: „Marile destine ale secolului XX" (ultimul ep.) 13.05 Serial: „Soțul și soția" 13.35 Serial: „Bebe" 14.00 Alo, Generația PRO! – ediție specială 15.00 Serial: „Benny Hill" 16.00 Serial: „Al șaptelea cer" 17.00 Serial: „Buffy, spaima vampirilor" 18.00 Serial: „Beverly Hills" 19.00 Prețul corect 19.30 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Ally McBeal" 21.00 Film: „Bodyguard" (SUA, 1992). Cu: Kevin Costner, Whitney Houston 23.30 Film: „Un detectiv cu greutate: Umbra Ninja" 1.00 Serial erotic 1.30 Serial: „Terra 2" 3.00 Serial: „N.Y.P.D. Blue – viață de polițist".

acasa

LUNI 7.00 - 14.45 Reluări 15.30 Serial: „Te iubesc" 16.00 Serial: „Celeste se întoarce" 16.45 Serial: „Guadalupe" 17.30 Serial: „Ultima vară" 18.30 Serial: „Dragostea nu moare" 19.25 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 20.45 Serial: „Misterioasa doamnă" 21.30 Serial: „Surorile" 22.30 Film: „Joc dublu" (SUA, 1984) 0.30 Hat-trick 1.30 Serial: „Vînătorul de oameni".

MARȚI 7.00 - 14.00 Reluări 15.30 Serial: „Te iubesc" 16.00 Serial: „Celeste se întoarce" 16.45 Serial: „Guadalupe" 17.30 Serial: „Ultima vara" 18.30 Serial: „Dragostea nu moare" 19.25 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 20.45 Serial: „Misterioasa doamnă" 21.30 Serial: „Surorile" 22.30 Film: „Un om grăbit" (Franța/Italia, 1977). Cu: Alain Delon 0.15 Serial: „Vînătorul de oameni".

MIERCURI 7.00 - 14.45 Reluări 15.30 Serial: „Te iubesc" 16.00 Serial: „Celeste se întoarce" 16.45 Serial: „Guadalupe" 17.30 Serial: „Ultima vară" 18.30 Serial: „Dragostea nu moare" 19.25 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 20.45 Serial: „Misterioasa doamnă" 21.30 Serial: „Surorile" 22.30 Film: „55 de zile la Peking" (SUA, 1962) 1.15 Serial: „Vînătorul de oameni".

JOI 7.00 - 14.45 Reluări 15.30 Serial: „Te iubesc" 16.00 Serial: „Celeste se întoarce" 16.45 Serial: „Guadalupe" 17.30 Serial: „Ultima vară" 18.30 Serial: „Dragostea nu moare" 19.25 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 20.45 Serial: „Misterioasa doamnă" 21.30 Serial: „Surorile" 22.30 Film: „39 de trepte" (Anglia, 1935) 0.15 Serial: „Vînătorul de oameni".

VINERI 7.00 - 14.45 Reluări 15.30 Serial: „Te iubesc" 16.00 Serial: „Celeste se întoarce" 16.45 Serial: „Guadalupe" 17.30 Serial: „Ultima vară" 18.30 Serial: „Dragostea nu moare" 19.25 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 20.45 Serial: „Misterioasa doamnă" 21.30 Serial: „Surorile" 22.30 Film: „Mîndrie și prejudecată" (SUA, 1940) 0.15 Serial: „Vînătorul de oameni".

SÎMBĂTĂ 7.00 - 14.45 Reluări 16.00 Serial: „Celeste se întoarce" 16.45 Serial: „Guadalupe" 17.30 Serial: „Ultima vară" 18.30 Serial: „Dragostea nu moare" 19.25 Desene animate 20.00 Serial: „Dragoste și putere" 20.45 Serial: „Misterioasa doamnă" 22.00 Fotbal Spania 0.00 Film: „Lungul drum spre casă" (SUA, 1989). Cu: Whoopi Goldberg 1.45 Serial: „Vînătorul de oameni".

DUMINICĂ 12.00 Sport la minut 12.30 Hochei profesionist 14.30 Tenisul după Năstase 15.30 Fotbal: Il Calcio 17.25 NBA Action 18.30 Serial: „Dragostea nu moare" 19.25 Desene animate 20.30 Fotbal Spania 22.30 Film: „Visul vestului" (SUA, 1986). Cu: Richard Chamberlain 0.10 Serial: „Vînătorul de oameni".

ROB LOWE
PRIMA TV,
duminică, ora 16.00

antena

LUNI 12.00 Film: „Războiul dintre noi" (Canada, 1995) 13.30 Doc.: „Planeta vie" 14.30 Foișorul de foc 15.30 Serial: „Dallas" 17.00 Serial: „Trei destine" 18.00 Serial: „Uraganul" 19.00 Observator 19.30 Marius Tucă Show 21.00 Serial: „Pericol iminent" 22.00 Serial: „Viitorul începe azi" 23.35 Cuiul din pantof 1.10 Serial: „Navarro" (ep.1).

MARȚI 6.45 Dimineața devreme 10.20 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 12.30 Serial: „Cronici paranormale" 13.30 Doc.: „Planeta vie" 15.30 Serial: „Dallas" 17.00 Serial: „Trei destine" 18.00 Serial: „Uraganul" 19.00 Observator 19.30 Marius Tucă Show 21.00 Film: „Hoți de ocazie" (SUA, 1977). Cu: Jane Fonda 23.35 Schimbul de noapte 1.10 Serial: „Navarro".

MIERCURI 6.45 Dimineața devreme 10.20 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 11.20 Film: „Șase săptămîni" (SUA, 1982) 13.30 Doc.: „Planeta vie" 15.30 Serial: „Dallas" 17.00 Serial: „Trei destine" 18.00 Serial: „Uraganul" 19.00 Observator 19.30 Marius Tucă Show 21.00 Film: „Comoara din asteroid" (SUA) 23.35 Prezentul simplu 0.35 Vedete în papuci 1.10 Serial: „Navarro".

JOI 6.45 Dimineața devreme 10.20 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 13.30 Doc.: „Planeta vie" 15.30 Serial: „Dallas" 17.00 Serial: „Trei destine" 18.00 Serial: „Uraganul" 19.00 Observator 19.30 Marius Tucă Show 21.00 Serial: „Nightman" 22.00 Serial: „Procurorul" 23.35 Printre rînduri 0.35 Film: „Coșmarul de la Bittercreek" (SUA, 1987).

VINERI 6.45 Dimineața devreme 10.20 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 11.30 Serial: „Hombres" 12.30 Serial: „Cronici paranormale" 13.30 Doc.: „Planeta vie" 14.30 Serial: „Legea lui Burke" 15.20 Serial: „Navarro" 16.50 Serial: „Caracatița 4" 18.00 Serial: „Uraganul" 19.00 Observator 20.00 Serial: „Detectivi la Malibu" 20.50 Film: „Seattle sub asediu" (SUA) 22.30 Serial: „Inspirația Carolinei" 23.35 Serial: „Tropical Heat" 0.30 Film: „Fantezii periculoase" (SUA, 1993).

JEANNE GARTH
ANTENA 1,
sîmbătă, ora 21.00

SÎMBĂTĂ 7.05 Serial: „Hombres" (r) 9.00 Serial: „Animal Show" 10.00 Între prieteni 11.30 Mileniul III 12.00 100 grade Celsius 14.00 Roata de rezervă 15.00 Film: „P.D. James: Crime misterioase – Păcatul" (Marea Britanie) 15.50 Serial: „Burlacul" 17.10 Serial: „Pe cont propriu" 18.00 Serial: „Uraganul" 19.00 Observator 20.00 Serial: „Nash Bridges" 21.00 Film: „Iubire interzisă" (SUA, 1996). Cu: Jeanne Garth 23.30 Serial: „Tropical Heat" 0.30 Film erotic: „Vise interzise 2" (SUA).

DUMINICĂ 7.00 Serial: „Pe cont propriu" (r) 8.00 Spirit și credință 9.00 Teo și Mircea Șou 12.30 Film de desene animate: „Asterix și Cleopatra" 14.00 Duminica în familie 18.00 Serial: „Uraganul" 19.00 Observator 19.40 Serial: „Damon" 20.00 Film: „Rivalii îndrăgostiți" (SUA, 1986) 21.45 TeleEurobingo Show 23.50 Film: „Barocco" (Franța, 1976). Cu: Isabelle Adjani, Gerard Depardieu 1.30 Film: „Tărîmul fărădelegii" (SUA, 1946).

prima

LUNI 9.00 Prima oră 12.00 Serial: „Misterele din New Orleans" 15.00 Serial: „Maria Mercedes" 16.10 Serial: „Sister, Sister" 16.30 Serial: „Malcolm & Eddie" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Detectivi de elită" 20.30 Film: „Destine paralele" (SUA, 1989) 22.00 Serial: „Poză la minut" 23.00 Film: „Detectivul Art Deco" (SUA, 1993).

MARȚI 9.00 Prima oră 12.00 Serial: „Misterele din New Orleans" 13.10 Serial: „Atingerea îngerilor" 14.00 Serial: „Celebri și bogați" 15.00 Serial: „Maria Mercedes" 16.10 Serial: „Sister, Sister" 16.30 Serial: „Malcolm & Eddie" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Detectivi de elită" 20.30 Serial: „Brooklyn South" 23.00 Ultima ediție.

MIERCURI 9.00 Prima oră 12.00 Serial: „Misterele din New Orleans" 13.10 Serial: „Atingerea îngerilor" 14.05 Serial: „Celebri și bogați" 15.00 Serial: „Maria Mercedes" 16.10 Serial: „Sister, Sister" 16.30 Serial: „Malcolm & Eddie" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Detectivi de elită" 20.30 Serial: „Comisarul Rex" 21.30 Serial: „CI5: Profesioniștii" 23.00 Ultima ediție.

JOI 9.00 Prima oră 12.00 Serial: „Misterele din New Orleans" 13.10 Serial: „Atingerea îngerilor" 14.05 Serial: „Celebri și bogați" 15.00 Serial: „Maria Mercedes" 16.10 Serial: „Sister, Sister" 16.30 Serial: „Malcolm & Eddie" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Detectivi de elită" 20.30 Film: „Polițiștii" (SUA, 1989). Cu: David Hasselhoff 22.00 Serial: „Frasier" 23.00 Ultima ediție.

VINERI 9.00 Prima oră 12.00 Serial: „Misterele din New Orleans" 13.10 Serial: „Atingerea îngerilor" 14.05 Serial: „Celebri și bogați" 15.00 Serial: „Maria Mercedes" 16.10 Serial: „Sister, Sister" 16.30 Serial: „Malcolm & Eddie" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Detectivi de elită" 22.30 Film: „Dincolo de stele" (SUA, 1989). Cu: Sharon Stone 0.00 Film: „Păsările II" (SUA, 1996) 1.30 Film: „Povestea lui Jack Reed" (SUA, 1996).

SÎMBĂTĂ 7.00 Emisiune pentru copii 10.00 Serial: „Sister, Sister" 10.30 Serial: „Malcolm & Eddie" 11.30 Serial: „Lumea lui Dave" 13.30 Sport magazin 15.00 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 16.00 Serial: „Pămîntul, bătălia finală" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Detectivi de elită" 20.00 Film: „American gigolo" (SUA, 1980). Cu: Richard Gere 22.00 Real TV 23.00 Film: „Lacrimi tîrzii" (Marea Britanie, 1988).

DUMINICĂ 7.00 Emisiune pentru copii 10.00 Serial: „Sister, Sister" 10.30 Serial: „Malcolm & Eddie" 11.30 Serial: „Lumea lui Dave" 12.00 Serial: „Legături de familie" 14.30 Film: „Ne-am căsătorit?" (Franța/SUA, 1991) 16.00 Film: „Pantofi de lux" (Franța/SUA, 1990). Cu: Rob Lowe 18.00 Focus 19.00 Serial: „Detectivi de elită" 20.00 Film: „Momeala" (SUA, 1994) 22.00 Serial: „Frasier" 23.00 Film: „Joc în doi" (SUA, 1995).

TELE 7 abc

LUNI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Actualitatea Tele 7 15.00 Post Meridian 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Actualitatea Tele 7 19.20 Serial: „Misiune imposibilă" 21.35 Serial: „Familia Adams" 23.35 Serial: „Kung Fu II".

MARȚI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Actualitatea Tele 7 14.10 Serial: „Cele două Diane" 15.00 Post Meridian 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Actualitatea Tele 7 18.20 Serial: „Starsky și Hutch" 19.20 Serial: „Misiune imposibilă" 22.50 Serial: „Derrick" 0.25 Serial: „Familia Adams".

MIERCURI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Actualitatea Tele 7 14.05 Serial: „Cele două Diane" 15.00 Post Meridian 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Actualitatea Tele 7 18.20 Serial: „Starsky și Hutch" 19.20 Serial: „Misiune imposibilă" 21.35 Serial: „Familia Adams" 23.35 Serial: „Kung Fu II".

JOI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Actualitatea Tele 7 14.05 Serial: „Cele două Diane" 15.00 Post Meridian 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Actualitatea Tele 7 18.20 Serial: „Starsky și Hutch" 19.20 Serial: „Medici la datorie" 23.00 Serial: „Derrick" 0.25 Serial: „Familia Adams".

VINERI 7.10 Bună dimineața, România 10.00 Actualitatea Tele 7 15.00 Post Meridian 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Actualitatea Tele 7 18.20 Serial: „Starsky și Hutch" 19.20 Serial: „Medici la datorie" 21.35 Serial: „Familia Adams" 22.30 Serial: „Profit" 0.25 Serial: „Secția de poliție".

SÎMBĂTĂ 8.00 Actualitatea Tele 7 10.30 Automania 13.00 Studioul Tudor Vornicu 17.10 Serial: „Celebritate" 18.30 Serial: „Lou Grant" 19.25 Serial: „Dinastia" 20.45 Serial: „Lumi paralele" 21.15 Film: „Spionul parașutist" (SUA, 1967). Cu: Raquel Welch 0.25 Serial: „Pointman".

DUMINICĂ 8.00 Actualitatea Tele 7 9.10 Serial: „Thunder Birds" 15.00 Drumuri printre amintiri 17.10 Serial: „Celebritate" 18.30 Serial: „Aventuri la Snowy River" 19.25 Serial: „Dinastia" 21.45 Film: „Acuzație nedreaptă" (SUA, 1980). Cu: Mickey Rourke 23.15 Gala TELE 7.

RAQUEL WELCH
TELE 7 abc,
sîmbătă, ora 21.15

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

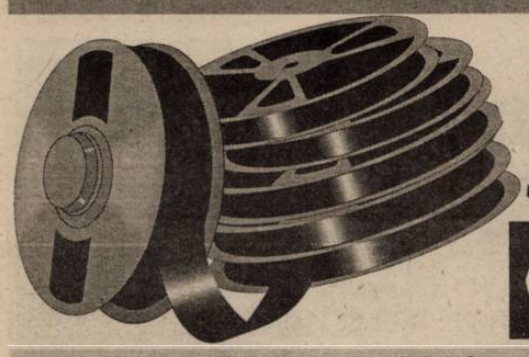

MACHIAJUL ACTORILOR
opera unor artişti

Deşi maeştrii în arta machiajului au un rol esenţial în realizarea unora dintre personajele de mare succes din filme, numele lor, deşi înscrise pe generic, scapă atenţiei publicului, obişnuit să reţină mai ales numele actorilor şi, eventual, ale regizorilor. Cu toate acestea, filme cum ar fi: „Planeta maimuţelor", „Terminator 2", „Aliens", „E.T", „Exorcistul", „Al cincilea element" etc., etc. ar fi fost imposibil de conceput fără contribuţia marilor specialişti în arta machiajului. În talentul şi măiestria lor stă de altfel şi miracolul transformării oricărui actor cu un fizic deosebit de agreabil într-un monstru respingător ca înfăţişare sau a unui tînăr într-un bătrîn ce poartă pe chip şi pe trup amprenta nemiloasă a inevitabilei treceri a timpului. Să facem însă cunoştinţă cu trei dintre cei mai renumiţi maeştri în arta machiajului, de la Hollywood:

◆Un nume ilustru este *Dick Smith*. Deşi face această meserie încă din anii'50, prima sa mare creaţie este legată de filmul „Exorcistul", în regia lui William Friedkin. Ca orice fapt artistic, munca la personajul întruchipat în film de actriţa Linda Blair a fost, după cum îşi aminteşte Dick Smith, un adevărat coşmar. „Am conceput imaginea acestui

personaj posedat de diavol în cinci variante şi, bineînţeles, din timp, a fost aleasă una singură. Dar, chiar înaintea începerii filmărilor, Friedkin m-a anunţat că, de fapt, îşi doreşte pentru personajul lui un altfel de chip, ceva aflat... la limita extremă. Voia o figură brăzdată de cicatrici, unele cu aspect mai vechi, altele recente, pentru a crea impresia unei persoane aflate într-un permanent proces de autoflagelare, specific posedaţilor... Asta însemna că munca mea de pînă atunci era egală cu zero". Cînd această problemă a fost pusă la punct, atenţia s-a concentrat pe celălalt personaj pregnant al filmului, exorcistul. Actorul care interpreta rolul, Max Von Sidow, avea doar 40 de ani, dar trebuia transformat într-un credibil septuagenar. Totodată, figura unui băieţel de zece ani trebuia să capete expresia unei permanente grimase diavoleşti. Toată această muncă nu a fost însă lipsită de miză: imaginea personajelor, dincolo de jocul plin de talent al actorilor, creează un efect puternic asupra spectatorului, contribuind desigur la succesul filmului.

În palmaresul creaţiilor sale, Dick Smith înscrie şi alte realizări de neuitat: machiajul lui Marlon Brando în „Naşul", al actorului F. Murray Abraham pentru rolul lui Salieri bătrîn, din celebrul „Amadeus" de Milos Forman (machiaj pentru care a obţinut la vremea respectivă un Oscar), al actorilor din „Taxi Driver", al ciudatelor arătări din „Videodrome" de David Cronenberg şi din „Dincolo de realitate" de Ken Russell.

◆*Rick Baker* este un alt maestru în arta machiajului, considerat de specialişti un fiu spiritual al lui Dick Smith. Pasionat în special de primate, Baker debutează modest, creîndu-l pe Schlocktropus din filmul lui John Landis, „Schlock". Graţie acestui personaj, talentul său este însă remarcat şi, în 1976, i se propune să lucreze pentru „King Kong" de John Guillermin. Cariera sa ajunge la apogeu prin crearea maimuţelor din „Greystoke" şi, cîţiva ani mai tîrziu, a antropoidelor din „Gorile în ceaţă" (film la care Baker are şi calitatea de coproducător). Apoi, este angajat de Steven Spielberg pentru „Night Skies", proiectul unui film a cărei realizare s-a amînat sine die, transformîndu-se ulterior în „E.T.". Pntru varianta pierdută pe drum, Baker realizase totuşi prototipul cîtorva duzini de aliens belicoşi, care însă nu au prins viaţă pe ecran. De-a lungul carierei, Baker a obţinut patru premii Oscar. Numele lui este legat şi de filmul de mare succes „Men in Black", pentru că în completarea celebrelor personaje create pe computer, de care pelicula beneficiază din plin, a fost nevoie şi de creaturi tangibile, materiale, care au fost opera lui Baker.

◆*Stan Winston* este, de asemenea, un deţinător de Oscaruri pentru „Terminator 2", „Aliens" şi „Jurassic Park", avînd la activ încă trei nominalizări pentru „Heartbeeps", „Predator" şi „Edward". În ce-l priveşte, Stan Winston şi-a făcut mîna în cîteva producţii semnate de John Carpenter (în „Tîrgul tenebrelor" l-a transformat pe adversarul personajului principal de tip James Bond într-o mumie ambulantă) şi de Tobe Hooper („Invazia vine de pe Marte"). Între timp şi-a făurit un studio propriu şi a început să lucreze la două seriale pentru televiziune, „Manimal" şi „Poveşti fantastice". În 1983, creează cyborg-ul Terminator pentru James Cameron. Continuă cu „Aliens" şi „Predator". Pentru personajul fantastic din „Predator", film semnat de John MacTiernan, Winston a ţinut seama şi de ideile lui James Cameron care i-a sugerat aspectul insectoid al creaturii.

În 1988, Stan Winston realizează primul lui film: „Pumpkinhead". Urmează colaborarea cu Tim Burton la „Batman", (unde îl transformă pe Dany De Vito în pinguin) şi la „Edward". Apoi, concepe sute de efecte animatronice inedite pentru fresca epică a lui James Cameron, „Terminator 2". Recordul său atrage atenţia lui Spielberg asupra sa şi astfel, numele lui Stan Winston devine „capul efectelor speciale" din „Jurassic Parc" şi, ulterior, din continuarea filmului cu producţia „O lume pierdută". Remake-ul „Planeta maimuţelor" îi pune din nou imaginaţia şi talentul la încercare, cu atît mai mult cu cît Stan Winston trebuia să şteargă din memoria sa variantele lucrate cîndva de John Chambers. Artistul şi-a oferit şi plăcerea de a crea un scurt metraj, de 35 de minute, intitulat „Ghost", după un scenariu lucrat în colaborare cu Stephen King, film a cărui vedetă nu este alta decît Michael Jackson.

JOS MĂŞTILE!

Performanţele pe care imaginile sintetizate pe calculator le oferă în ultimii anii creaţiilor cinematografice fac mult mai uşoară, decît odinioară, popularea filmelor cu tot felul de creaturi bizare. În urmă cu două-trei decenii, arătările înfricoşătoare care ameninţau planeta - monştri, gorile, cimpanzei, urangutani etc. - deveneau personaje ale filmelor exclusiv prin intermediul unor oameni în carne şi oase (unii cu veleităţi de actori) care îmbrăcau costumele acestor „staruri" înfricoşătoare şi, într-un anonimat perfect, interpretau de la cap la coadă rolurile acestora. Dar chiar şi azi, pentru prim-planuri, se apelează la persoane reale care poartă costume şi măşti identice cu personajele create pe computer.

Dacă aşa stau lucrurile, v-aţi întrebat vreodată cine se ascunde în spatele măştilor, costumelor, armurilor, carcaselor lui Alien, Predator, Dark Vador, Chewbacca, Yoda, E.T., C3PO...? Actorii care au intrat în „pielea" acestor ciudate creaturi se află într-o situaţie paradoxală: sînt cunoscuţi de toată lumea şi totuşi anonimi. Desigur, destinul lor nu e deloc de invidiat, de vreme ce, din momentul în care au ieşit din celebrele costume şi au lăsat jos măştile, nimeni nu i-a mai recunoscut, iar „cariera" lor de actori pentru marea majoritate s-a încheiat, rămînînd pe viaţă prizonieri ai personajelor interpretate.

● Din prima versiune a filmului „Planeta maimuţelor" (1967), singura figură pregnantă de actor rămîne cea a marelui Charlton Heston. Şi, bineînţeles, a urangutanilor, gorilelor şi cimpanzeilor. Cu acea ocazie, un talentat machiur, John Chambers, concepea pentru prima oară măşti din latex şi iniţia totodată numeroase tipuri de machiaj pentru întreaga galerie de maimuţe. Pentru creaţiile sale, obţinea, în 1968 o nominalizare la Oscar. Din nefericire, nimeni n-a auzit de Maurice Evans care interpreta rolul urangutanului sceptic Dr.Zaius, de Kim Hunter, alias Dr.Zira, sau de Roddy McDowal - cimpanzeul Cornelius, deşi McDowal se poate considera cel mai norocos dintre toţi cei ce au interpretat roluri de maimuţe. Figura sa, fără mască, a apărut în roluri mici, din seriale t.v. sau filme („Star Trek", „Columbo", „Aventurile lui Poseidon" etc.).

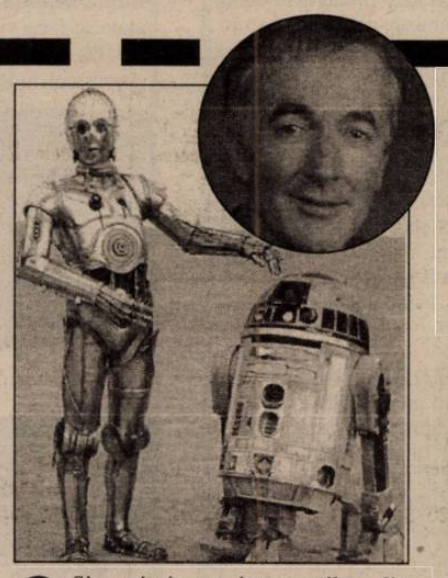

● Şi majoritatea interpreţilor din „Star Wars" au rămas prizonieri ai propriilor lor personaje, evident, şi aici, cu o excepţie, cea a lui Harrison Ford. Pe nimeni n-a interesat cine s-a ascuns fie în spatele măştii lui Dark Vador, fie în pielea lui Chewbacca sau în carcasa lui C3PO. Totuşi, cine i-a dat viaţă, de exemplu, faimosului Dark Vador? Statura impresionantă i-a fost „împrumutată" de David Prowse, un ex-campion britanic la haltere (în 1962). Vocea i-a aparţinut lui James Earl Jones, în timp ce, pentru figura demascată, a fost folosit Sebastian Shaw. Abia acum doi ani, George Lucas apela din nou la David Prowse pentru a-l face să intre din nou în uniforma lui Dark Vador, în vederea realizării unui joc pe CD-ROM.

● Sub costumul lui Predator, era iniţial prevăzut să se ascundă pe atunci tînărul Jean-Claude Van Damme. În urma unui conflict cu producătorul, viitorul dur al ecranului a fost însă înlocuit cu actorul Kevin Peter Hall, care, un an mai tîrziu, intra în pielea unui alt monstru - Big Foot Harry.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

HOROSCOP

8.02 - 14.02

BERBEC (21.03 - 20.04): Veşti bune de pe toate fronturile astrale, confirmate şi de alura curbelor principale. Luni sau marţi veţi primi bani - o sumă importantă -, iar în mediul profesional se produce o modificare benefică pentru cariera dv. Se poate ca aceia născuţi în primul decan al zodiei să aibă un mare noroc în dragoste, în care ar trebui să creadă, fiind protejaţi acum de Venus.

TAUR (21.04 - 21.05): Aveţi neapărat nevoie de sfatul unui prieten apropiat, întrucît se pare că veţi intra într-o încurcătură cu consecinţe imprevizibile. Poziţia lui Uranus faţă de Soare sugerează o întîmplare care vă va avea în rolul principal şi-n care va trebui să luaţi o decizie cît mai rezonabilă. Pe de altă parte, curba financiară are o scădere uşoară, apoi creşte lent dar sigur.

GEMENI (22.05 - 21.06): Perspective sentimentale serioase la orizontul celor născuţi în ultimul decan al zodiei! Acesta ar fi cel mai remarcabil aspect al perioadei, cînd nu se întîmplă nimic deosebit în mediul profesional. Un mic semnal de alarmă provine din sfera financiară, căci curba cu pricina tinde să scadă sub normal. Oricum, la începutul săptămînii viitoare are un maximum.

RAC (22.06 - 22.07): Prea vă subestimaţi forţele! Veţi avea, probabil, una sau două ocazii de afirmare, însă timiditatea, bat-o vina!, vă va inhiba - dacă nu luaţi taurul de coarne de la bun început. Acum Mercur este de partea dv., aveţi toate şansele să vă impuneţi în mediul socio-profesional sau în familie. Pe de altă parte, curba financiară staţionează la un nivel acceptabil.

LEU (23.07 - 22.08): Impasibil, detaşat şi triumfător, parcurgeţi această săptămînă cu fruntea sus, ca şi cum aţi fi închiriat tronul lui Zeus din Olimp. Ce-i drept, toate curbele astrale principale se situează mult peste normal, semn că toate vă merg din plin... Dar nu vă culcaţi pe o ureche, ca van Gogh. Jupiter vă poate oferi şi surprize neplăcute, mai ales spre finele intervalului.

FECIOARA (23.08 - 21.09): O delicioasă întîlnire, cu parfum şi dantela, vă pîndeşte marţi sau miercuri. Va fi, probabil, cel mai interesant eveniment al intervalului, cînd plictisul vieţii cotidiene cere, parcă, o aventură galantă sau măcar un zvon de aventură. Atenţie la bani, nu se ştie ce cheltuieli imprevizibile se pot ivi. Elanul erotic ar trebui bine temperat, precum clavecinul lui Bach.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Deşi e multă animaţie în jurul dv., reuşiţi să nu vă lăsaţi antrenat în nebunia generală şi să vă vedeţi de treburile cele mai urgente. Psihicul este acum robust şi asta vă va ajuta să travesaţi cîteva situaţii delicate. Curba financiară prezintă un maxim (joi, vineri), apoi - atenţie! - tinde să scadă pînă sub normal. Nu faceţi nici o investiţie hazardată.

SCORPION (23.10 - 21.11): Luni sau marţi vă aşteaptă, poate, o deziluzie cumplită, dacă nu veţi şti să contraziceţi la timp acţiunile unei persoane care se cam întretaie cu interesele dv. imediate. Pe de altă parte, curba financiară se dovedeşte foarte generoasă şi vă prilejuieşte o surpriză plăcută (la începutul intervalului). Mici probleme cu sănătatea, în weekend.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Chiar dacă una din iniţiativele dv. din săptămîna precedentă a eşuat, în această perioadă veţi reuşi, aproape sigur, în tot ce veţi întreprinde. Nu e cazul să vă lăsaţi pe tînjală, Soarele poate răsări oricînd şi pentru dumneavoastră. Despre bani, mai bine vorbim săptămîna viitoare. Mult mai bine decurg lucrurile în sfera afectiv-sentimentală, viaţa în cuplu e un model.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Oboseală, surmenaj, iată care ar fi caracteristicile acestui interval, cînd randamentul dv. scade şi abia faceţi faţă sarcinilor urgente de serviciu. Din fericire, curba financiară creşte lent şi atinge un nivel mulţumitor joi sau vineri. Poate veţi primi bani, sau poate o veste bună despre ei. Viaţa în doi a avut şi momente mai tandre...

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): După două-trei zile de infern - în sfera profesională -, reveniţi la tonusul firesc şi veţi avea chiar o realizare deosebită spre finele săptămînii. Nu este indicat acum să începeţi o nouă afacere sau să luaţi decizii pentru afacerea în curs, Mercur nu vă protejează interesele financiare, iar aspectul pe care-l face Luna cu Soarele nu e deloc favorabil.

PEŞTI (19.02 - 20.03): După o scurtă perioadă de pesimism, de miercuri veţi avea o frunte înseninată de o veste excelentă - din sfera profesională sau a afacerilor. La rîndul ei, curba financiară nu mai rezistă la „şes" şi se avîntă cu zburdălnicie spre piscuri... Deci joi sau vineri veţi primi o sumă rotunjoară, numai bună pentru achitat datoriile ce vă asaltează precum lipitorile.

VARIEGATA

Grădina — micul nostru Paradis

Această plantă cu frunze mici, de culoare verde-pal, brăzdată cu dungi albe, ce creşte fără prea multe pretenţii şi e deja destul de răspîndită, e condiserată de multe persoane banală, „de serie", fără farmec. S-ar putea să creeze această impresie doar pentru că în unele case şi, mai ales, în unele vitrine neglijate ale magazinelor ne izbeşte neplăcut privirea şi apoi o păstrăm în minte, involuntar, ca pe un simbol al „femeii nu prea harnice". Dar, fiţi convinşi, planta are frumuseţea ei dacă e pusă în valoare şi bine îngrijită.

Aşezată într-un vas decorativ din ceramică şi tunsă permanent pentru a nu da voie tulpinilor să crească exagerat în lungime, obţinem „un buchet" des, foarte atrăgător ca aspect. Nefiind pretenţioasă, Variegata poate fi plantată într-un ghiveci mare, înalt, sau într-un butoiaş de lemn, împreună cu alte plante colorate; i se lasă tulpinile să crească lungi, pentru a forma un fel de perdea în jurul vasului. Se va obţine un efect deosebit.

Planta, dacă vrem să-i oferim condiţii optime, preferă lumina directă a soarelui şi o umiditate relativ crescută. Dar rezistă şi într-o încăpere orientată spre nord, după cum supravieţuieşte la variaţii de temperatură şi la aer uscat.

(A. Popescu)

Controlul ulterior al caroseriei

Pe 4 roţi

Cele mai multe maşini ies din uz nu pentru că motoarele sau alte detalii mecanice au cedat şi nu mai pot fi reparate, ci din cauza degradării ireparabile a caroseriei. Iar reparaţia acesteia este tot atît de dificilă, pe cît de costisitoare.

Investigaţiile încep cu examinarea formei, a vopselei şi cromajelor. Oricît de îngrijit ar fi reparată o caroserie lovită, aproape niciodată forma sa geometrică nu poate fi refăcută perfect, decît, firesc prin înlocuirea integrală a părţilor lezate. Dar şi în acest caz spaţiile de îmbinare cu părţile vechi trădează procesul de reparare prin modificarea lor. Elementele de caroserie reparate prezintă ondulaţii discrete şi muchii mai teşite decît cele ale pieselor noi, chitul de vopsitorie neputînd escamota în întregime deformarea.

Pe de altă parte, o suprafaţă revopsită are aproape întotdeauna altă nuanţă decît cea a vopselei vechi şi, de cele mai multe ori, la limita suprafeţei revopsite se formează o zonă care se face vizibilă prin aspectul ei mat.

De altfel vopseaua şi părţile cromate mărturisesc cel mai fidel vîrsta maşinii şi modul în care a fost păstrată. Cînd ea are un aspect mat şi poros, înseamnă că maşina a fost ţinută sub cerul liber şi în acest caz ea trebuie să fie temeinic şi minuţios controlată la coroziune. Părţile cele mai nevralgice sînt acelea în care apa şi noroiul găsesc adăpost, şi anume, în jurul farurilor 1 (fig.1), la blocul lanternelor 2, la îmbinarea aripilor 3, praguri 4, la şorţurile uşilor 5, în partea superioară a aripilor din spate şi a prinderii lor la pasaje 6 şi în locaşul roţii de rezervă 7.

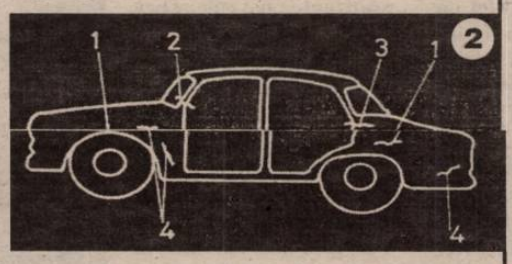

2

La maşinile mai vechi aici pot apare şi fisuri sau ruperi ale tablelor, ca şi în alte locuri menţionate în fig.2: fisurarea suporturilor arcurilor l, fisurarea stîlpilor din faţă 2, traversa portbagajului 3, tijele de consolidare a aripilor 4. Dar cea mai gravă este fisurarea aşanumitelor capete de şasiu, adică a prelungirii caroseriei pe care se sprijină grupul motopropulsor.

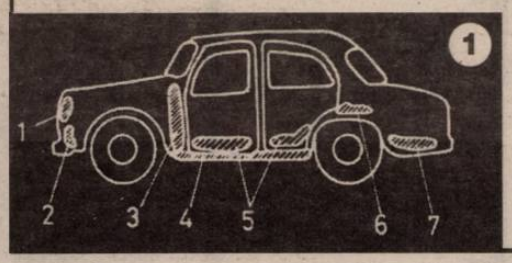

Prof. univ. dr. ing. MIHAI STRATULAT

(Va urma)

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:

Albul mută şi cîştigă

LILIENTAL - CAPABLANCA, 1935

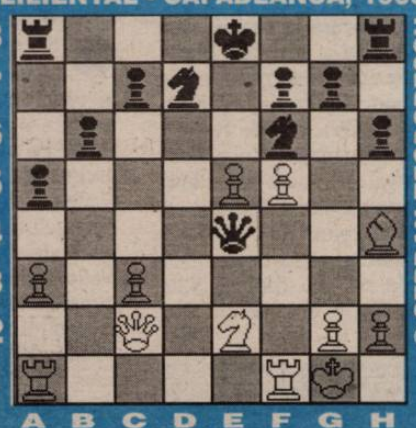

1. e:f6!! D:c2 2. f:g7 Tg8 3. Cd4 De4 (3... Dd2 4. Tfe1 + Ce5 5. T:e5 + Rd8 6. Td5 + Rc8 7. Cc6 De3 + 8. Nf2 De4 9. Te1 4. Tae1 Cc5 5. T:e4 + C:e4 6. Te1 T:g7 7. T:e4 + şi cîştigă.

Renunţarea la moştenire

Legea prevede un termen de prescripţie de 6 luni socotit de la deschiderea succesiunii în care moştenitorul trebuie să se pronunţe cu privire la dreptul de opţiune succesorală, adică de a accepta sau de a renunţa la moştenire.

Deci, renunţarea la moştenire reprezintă manifestarea de voinţă a moştenitorului prin care declară că înţelege să nu se folosească de drepturile succesorale pe care vocaţia sa i le conferă.

Pentru renunţarea la succesiune este necesar îndeplinirea unei condiţii: declaraţia expresă de renunţare făcută la notariat. Renunţarea la succesiune, spre deosebire de acceptarea succesiunii nu poate fi tacită, ci numai expresă.

Moştenitorul care renunţă la succesiune este considerat că nu a fost niciodată moştenitor şi prin urmare este lipsit de toate avantajele care ar fi reieşit din moştenire, însă este în acelaşi timp descărcat de orice obligaţie care ar fi decurs dacă ar fi acceptat succesiunea.

Ca urmare a renunţării decurg următoarele consecinţe:

- renunţătorul nu poate fi reprezentat, iar descendenţii săi pot culege moştenirea numai în nume propriu
- drepturile şi obligaţiile succesibilului renunţător faţă de defunct, stinse prin confuziune, vor renaşte.
- partea renunţătorului oferită comoştenitorilor săi, fără voia lor, indiferent dacă acceptarea comoştenitorilor s-a făcut înainte sau după renunţarea comoştenitorului.
- renunţătorul nu are obligaţia de plată a taxelor succesorale
- moştenitorul renunţător nu mai poate fi obligat la raportarea liberalităţilor primite de la defunct.

Conform art.701 Cod civil, moştenitorul care a renunţat la succesiune poate să revină asupra acestei renunţări. Retractarea renunţării poate fi expresă sau tacită, nefiind supusă vreunei formalităţi particulare, putînd să rezulte dintr-un act care, în mod neîndoielnic, are caracterul unui act de acceptare a moştenirii.

Pentru retractare sînt necesare 2 condiţii:

1. Să nu fi expirat termenul de 6 luni pentru exercitarea dreptului de opţiune succesorală.

2. Moştenirea să nu fi fost acceptată, între timp, de alţi succesori ai defunctului.

Efectul principal al retractării renunţării constă în faptul că moştenitorul care a retractat renunţarea este considerat că a acceptat moştenirea pur şi simplu de la data deschiderii succesiunii.

Cu toate că retractarea renunţării operează retroactiv, drepturile pe care terţii de bună-credinţă le-au dobîndit asupra bunurilor moştenirii anterior retractării rămîn valabile.

Neli Păduraru vă răspunde pe teme **JURIDICE**

Serisori primite

Sgîrcitu Sevastian, Govora-sat, judeţul Vîlcea: Felicitări pentru preocupările dv. ştiinţifico-filosofice, pe alocuri cu nuanţe poematice. Ce-ar fi să revedeţi, pas cu pas, ce descoperiri s-au făcut în fizică între 1900 şi 1911, cînd E. Rutherford a elaborat modelul planetar al atomului? O fi scăpat ceva savanţilor acelor vremuri? Nimeni nu-i perfect.

Dumitru Viorel, Galaţi: Multiplele aplicaţii aritmetice trimise sînt interesante. În legătură cu „numerele" lumii, Lao Tze a spus acum două milenii şi jumătate: „Unul este totul şi nimicul", lăsînd pe alţii să facă socotelile şi mulţumindu-se să inventeze taoismul.

Rapotan Ionel, Galaţi: Pentru un tratament de cojoterapie veţi primi informaţii competente la telefonul dlui colonel Cojocaru: 01/2200956. Pe de altă parte, puteţi afla dacă există o federaţie de aikio la tel. 2102973, str. Vasile Conta nr.16, Bucureşti (judo).

Mesaje prin INTERNET

Edgard J. Gonzales, care a locuit în Sibiu pînă-n 1970, actualmente stabilit în Venezuela, doreşte să reia legăturile de prietenie cu Puşa Mot din Sibiu, sau cu familiile Diana Roman şi Lidia Tabra. Poate fi găsit la adresa: Urb. Los Libertadores, Avenida Ribas 160, Barquisimeto, Lara, Venezuela, sau: Edgard J. Gonzales EJOTACE @ SA. OMNES. NET.

Valentina Predoi, Craiova: Contra gîndacilor de bucătărie puteţi folosi capcanele RAID sau: un pachetel de acid boric dizolvat în apă (o cănită), plus 2 linguri de zahăr. Soluţia se îmbibă în firimituri de pîine. Folosiţi mănuşi de pastic (http://www.hotmail. com).

Prieteni prin corespondenţă:

Despre viaţă pur şi simplu doreşte să schimbe opinii *Oana* (18 ani), la adresa: Bdul Republicii 277, bl. 6A, ap.14, 2000, Ploieşti, judeţul Prahova.

*

Pricop Constantin, Braşov: Vă mulţumim pentru informaţiile trimise. De rubricile „Umor" şi „Verificaţi-vă cunoştinţele" se ocupă un redactor al revistei noastre. Din cele notate de dv. am reţinut următoarele date demografice: populaţia României a fost 14280729 de locuitori în 1930, 15872624 (1948) şi 17489450 de locuitori în 1956.

Rubrică realizată de
PAUL IOAN

Mare

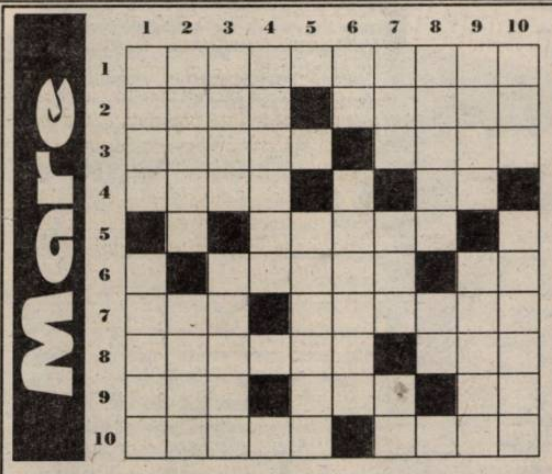

ORIZONTAL: 1) Mari. 2) Armare!! - Mare. 3) Mulțime - mare și... puternic! 4) Culme muntoasă în Făgăraș (1641m) - Uriașă... la coadă! 5) Boa (reg.). 6) M-am făcut băiat mare! - Gem! 7) A ieși - Cîmpulung! (pl.). 8) Oameni mari (fem., sing.) - Mic. 9) Munte în Peloponez - Monedă grecească - Bis! 10) Nuanțe - Deal în Vîlcea.

VERTICAL: 1) Mare - Lăsat cu gura... mare. 2) Mare... mare! - Dizolvată în mare... 3) Mare-mare. 4) Mare. 5) Mare (fem.) 6) 1 Mai! - Furtună mare. 7) Gloată, mulțime - Pentru - Maria! 8) Baia-Mare, Satu-Mare - Asin mare! 9) Casă de cultură - Mari... la greu! 10) Mărite în final! - Mari.

LAURIAN BUTURE
Adjud

Soluția careului **„GERAR"**

Orizontal: **CLINE - BICE - ROTARU - REN - ARAT - SOARE - MIN - IARNA - AN - ACRA - ME - TITA - SPIN - SILA - LAICE - IUI - IAN - AS - O - COSBUC - C - NOAPTE - NOU.**

PAR(anormale) de Le PEN

UMOR

Dacă vrei să te lași de fumat, de ce nu încerci cu gumă de mestecat?
- Am încercat, dar mi-e imposibil. Se stinge tot timpul și miroase groaznic.

Domnișoară, aici baia este interzisă!
- De ce nu mi-ați spus înainte de a mă dezbraca?
- Dezbrăcatul nu e interzis!

Într-un magazin de arme un client cere un pistol.
- Ce model preferați?
- Nu contează modelul! Vreau unul așa, cam pentru trei persoane!

De cînd are soția dumneavoastră icter?
- De cînd a văzut haina de blană a celei mai bune prietene!

Cît ți-a trebuit să înveți cum se conduce mașina?
- Patru!
- Ore, zile, luni?
- Nu, automobile!

În campania electorală un politician se adresează auditorului:
- Înainte de a începe să vorbesc aș vrea să vă spun ceva...

Caii tăi fumează?
- Nu, bineînțeles!
- Atunci fii atent că-ți arde grajdul!

Chelner, cum vrei să-ți achit mîncarea chiar în clipa asta, cînd nici nu m-am atins de ea?
- Este regula noastră generală cînd oferim garnitură de ciuperci!

Vă place băiețelul meu, nu-i așa? întreabă un tată plin de mîndrie. Cu cine credeți că seamănă?
- Nu știu! Eu sînt de puțină vreme în orașul dumneavoastră!

Sînt sigur că și tu mă consideri un idiot perfect!
- Nimeni nu e perfect!

O tînără își întreabă îngrijorată mama
- Ce pot face ca să nu rămîn însărcinată?
- Nimic, scumpa mea! Absolut nimic!

Anul trecut am prins un somn enorm!
- Cît cîntărea?
- Păi numai fotografia lui avea vreo cinci kilograme!

Verificați-vă cunoștințele

1. Unde se află orașul Islamabad?
2. Cine este considerat primul mare poet englez, autorul operei intitulată „Povestiri din Canterbury"?
3. Ce se înțelege în biologie prin „rodență"?
4. Cine a compus muzica pentru baletul „Pasărea de foc"?
5. Cine a realizat statuia lui Eliade Rădulescu din Piața Universității din București?
6. De unde este originar mîrtul?
7. Cine era Notos în mitologia greacă?
8. Cine a descoperit în 1899 al nouălea satelit al lui Saturn (Phoebe)?
9. Cine a demonstrat pentru prima oară regulile operațiilor matematice?
10. Care era adevăratul nume al actriței Marilyn Monroe?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Cel mai coborît nor este Stratus (100-400 m). 2) Cea mai îngustă strîmtoare intercontinentală cu o lungime de circa 30 km și o lățime între 660 și 3300 m este Bosforul, care unește Marea Neagră cu Marea Marmara și separă Europa (Peninsula Balcanică) de Asia (Asia Mică). 3) În mitologia greacă Pontos era un zeu primordial simbolizînd marea. 4. „Spiril" este un nume generic dat unor bacterii în formă de spirală mobilă. 5) Acidul selenic a fost descoperit de chimistul german Eilhard Mitscherlich (1794-1863). 6) Expediția în Arctica în 1893-1896 a fost organizată de navigatorul, oceanograful, naturalistul și exploratorul norvegian Fridtjof Nansen (1861-1930). 7) Poemul „Mascarada anarhiei" a fost scris de poetul englez Percy Bysshe Sheley. 8) Grupul sculptural „Leul" din București a fost realizat în 1826 de Spiridon Georgescu. 9) Macul este originar din sudul Europei. 10) Poemul simfonic „Marsyas" a fost compus în 1907 de compozitorul român de origine italiană Alfonso Castalldi (1874-1942).
(Irina Stoica)

Cercurile PERSPICACITĂȚII

Care dintre cele cinci cercuri trebuie plasat în cercul gol pentru a completa exact desenul?

(Soluția în numărul viitor)

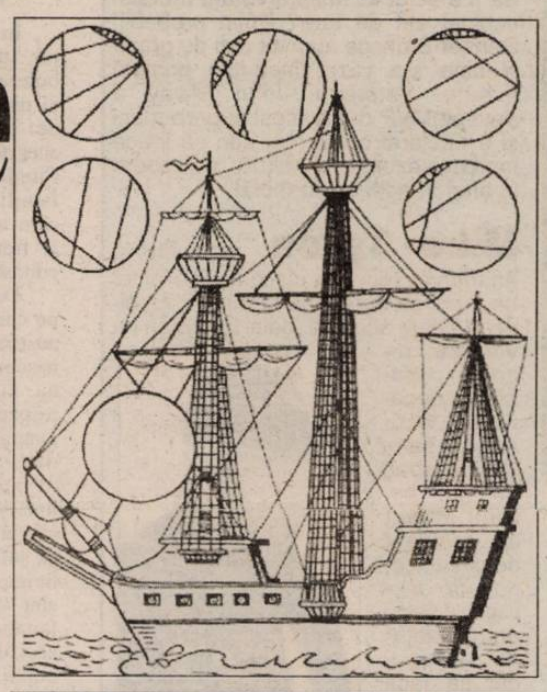

Dezlegarea testelor din numărul trecut

OPT DIFERENȚE

1) Capul peștelui la stînga „despărțit" de muchia acvariului. 2) Peștele negru din fața omului. 3) Coada peștelui deasupra capului său. 4) Lungimea bastonului. 5) Lungimea posterioară a jachetei. 6) Brațul ochelarului. 7) Alga din acvariul din dreapta. 8) Lungimea securii.

NUMERE CURIOASE

12+34+(5x6)+7+8+9=100.
1+2+3+4+5+6+7(8x9)=100

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„SONORE"

OMUL SCHIMBĂRII / ATRĂGĂTOARE		LEGATĂ LA ȚĂRM / PUȘI LA ȚEAVĂ		DIN POCAL / MAMIFER		CAST / FIR		FOARTE IRONIC / BĂTUT DE SOARTĂ		CALE! / OBICEI!	
MASCAT / ȘARPE							AMĂRUI LA URMĂ! / INEDIT				PLINE DE ELE
					PLICTISITORI / STAT						
FACE LEGĂTURĂ / SÎNT ALTFEL						TOPIT LA MIJLOC! / RID				SĂRITOARE	
				SONOR / RUTĂ							
ARTĂ / LEGENDĂ							ZBURĂTOR MITIC / IUBIT				
			DAT GREȘ / UN CARDINAL						CADE! / UNIT!		
SPORT / AMIN!					ACUM! / DIN VISCOL!			LAC / TRUP DE PITON!			
		COSIT LA CENTRU! / ACCEPT				USTUROIAT / ASIA!				AMAR!	
STĂ LA PRIMIRE / BUNĂ LA TĂLMĂCIT									ACUT!		

Dezlegarea integramei **„PROMPTER"**

Orizontal: F - U - A - T - I - S - DEPRESURIZAT - REST - NIC - RI - IMN - ALGERIA - EAC - AERE - NR - ACRITURI - OJA - AERATE - CLAN - AT - ARA - ARAMA - OAC - REPERE - CAR - TIRAN - NL - RARI - ESENTA - NEDECIS - LIEN.

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	7800 LEI	❑ 4 LUNI	31200 LEI
❑ 2 LUNI	15600 LEI	❑ 5 LUNI	39000 LEI
❑ 3 LUNI	23400 LEI	❑ 6 LUNI	46800 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____
NUME _____ PRENUME _____
VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____
ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____
sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____
cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, P-ța Presei Libere, nr. 1,
sector 1, București, cod 71341
Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, la adresa mai sus menționată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.
DE REȚINUT! Toți cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacție*, vor participa la trageri la sorți, la care pot cîștiga valoroase premii în bani și obiecte!
Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

SPORT FLASH

Cleveland Cavaliers nu a pierdut ocazia de a-i prelungi contractul lui Zydrunas Ilgauskas pe o perioadă de 6 ani contra sumei maxime admise de noul regulament NBA, adică 71 milioane dolari. Dacă nu aţi auzit încă de acest jucător, iată cîteva date pentru a vă forma o idee despre cum se cîştigă 12 milioane dolari pe an salariu de bază: 13,9 puncte şi 8,8 recuperări în fiecare dintre cele 82 de meciuri ale sezonului regulat. Mi-am permis să calculez pentru ca dumneavoastră să nu vă încurcaţi în zerouri: 10382 dolari pentru fiecare punct marcat. Iar pînă acum nu am pomenit nimic de primele pe care jucătorii le obţin în caz de victorie. Să-i urăm noroc în continuare tînărului cu nume de erou legendar!

Scottie Pippen s-a acomodat de minune la noua sa echipă Houston Rockets, înscriind 15 puncte şi reuşind 11 recuperări la debutul său în noul tricou. Houston a cîştigat în faţa celor de la San Antonio Rockets cu 106 – 104 şi datorită apărării excelente prestate de Pippen. Barckley şi Olajuwon nu au avut decît cuvinte de laudă la adresa sa, ceea ce mi se pare normal pentru că, după părerea mea, Scottie e mai bun ca amîndoi.

Antrenorul echipei Miami Heat, celebrul Pat Riley, a declarat că este oricînd dispus să-i facă loc în echipa sa lui Dennis Rodman dacă acesta doreşte să semneze contractul cu Heat. Problema este că Riley nu va accepta nici un fel de tratament special pentru Dennis şi nu va privi cu ochi buni lipsa acestuia de la antrenamente sau întîrzierile la meciuri devenite obişnuinţă.

Superbowl cu numărul XXXIII s-a încheiat mai fericit pentru Denver Broncos (campionii de anul trecut) decît pentru pretendenţii la titlu Atlanta Falcons. Spectacolul, pentru că numai meci nu a fost, a fost controlat de la cap la coadă (cu o mică excepţie datorată relaxării) de Denver Broncos care nu au putut fi opriţi din drumul spre al doilea Superbowl. John Elway a jucat de-a dreptul magnific, deşi e la vîrsta la care Linford Christie era deja bunic. Terrel Davis a fost mai mult decît enervat datorită inciziilor pe care le făcea, deşi se ştia cu mult timp înainte că el va primi mingea. Falcons au jucat din primul minut resemnaţi, cu gîndul că nu e anul lor de graţie, în loc să ofere o replică pe măsură mai titratei adversare. Unul dintre apărătorii echipei fusese prins în seara precedentă meciului de o poliţistă deghizată în prostituată tocmai cînd se tîrguia la preţ pentru serviciile „domnişoarei". Să fi afectat această arestare moralul echipei atît de tare? Puţin probabil. Denver Broncos au avut o zi de graţie şi asta s-a văzut încă din primele minute. Veteranul John Elway a devenit MVP după acest superb meci şi a declarat că ar mai dori să joace încă un sezon. În concluzie, ne vedem la anul în aceeaşi formulă!

Mike Tyson este iar la ananghie. Nici n-a cîştigat bine omul un meci că au şi apărut vulturii. Ei bine, de data aceasta, banii lui Tyson nu vor mai rezolva problema deoarece „victimele" sale, doi bărbaţi cu care boxerul a avut un accident de circulaţie, nu vor despăgubiri (le-au primit deja) dar au apucat să facă reclamaţie şi procuratura s-a sesizat. Un reprezentant al acesteia a declarat că doreşte ca Mike să se întoarcă după gratii deoarece la data accidentului se afla încă sub supravegherea poliţiei. „Tyson este o bombă cu ceas îngropată în ograda noastră" a mai declarat procurorul.

ANDREI TOMA
aditoma@ cnnsimail.com

Ce le trece unora prin minte?!

Ce legătură poate fi între fumatul pipei şi cîntatul la pian? Atunci cînd eşti un spirit inventiv, ideile se ţin lanţ şi ai şi şansa de a fi luat în consideraţie de realizatorii Cărţii Recordurilor Lumii. Astfel, Marino Luchetti a cîntat la pian şi a fumat pipă, fără întrerupere, timp de 29,5 ore. Pipa a trebuit să fie aprinsă cu un singur băţ de chibrit, tot de către performer, cu o singură mînă, pentru a nu opri acordurile sonatei chopiniene pe care o interpreta. De menţionat că, pentru a nu se ridica de pe scaunul de interpret, Luchetti n-a mîncat şi n-a băut douăzeci şi patru de ore, în ajunul realizării performanţei sale.

Lewis McMougal din Philipville, Arizona, a cîntat la pian timp de 3 ore şi 55 de minute, timp în care a tras din nouă pipe înţepenite în gură! Umplerea şi reaprinderea lor a fost făcută de soţia sa. După intervalul susamintit, maxilarele lui McMougal au căpătat un tremur nervos vizibil, fapt care a pus capăt performanţei lui.

Recordul de durată pentru un recital de pian, fără fumatul pipei, este de... 1218 ore, adică 50 de zile şi 18 ore, cu pauze de cinci minute la fiecare oră. „Şotia" aparţine australianului David Scott şi a fost realizată în beneficiul clubului de fotbal din Wagga-Wagga, New South Wales, Australia.

Recordul numărului de pipe fumate simultan aparţine lui Osvaldo Riveira: 38 de pipe obişnuite, timp de 8 minute şi 55 de secunde. Apoi Riveira a luat un acordeon şi a cîntat muzică populară spaniolă, fumînd simultan douăsprezece pipe, timp de 5 minute şi 25 de secunde. La rîndul lui, Jonas Bordillio a cîntat la pian în stilul culcat, cu mîinile perfect întinse şi fumînd 41 de ţigări continuu... Iartă-i Doamne, că nu ştiu ce fac!

OAMENI cu nume... „infame!"

În urmă cu cîteva decenii, atunci cînd părinţii l-au botezat cu numele de Adolf, ei nici nu bănuiau ce bătăi de cap avea să-i aducă această întîmplare fiului lor. Fiindcă, alături celui de familie, rezulta un nume care trezea amintiri funeste şi fiori de groază oricărui cunoscut: Adolf Hittler.

Dar cu toate necazurile pe care numele i le-a adus, austriacul (!) Adolf Hittler, născut în anul 1928, la Viena, nu şi l-a schimbat, din respect, declară el, „pentru mama şi tatăl meu". „Niciodată, nimeni nu m-a crezut că într-adevăr aşa mă cheamă, adaugă bătrînul vienez, care a lucrat o viaţă întreagă ca şofer de camion de cursă lungă. Toţi îşi imaginau că sînt vreun nostalgic, vreun fanatic nazist. Am primit zeci de telefoane la miezul nopţii, prin care oameni cu nişte voci sinistre îmi ţipau în ureche «Heil Hitler!» şi închideau. Alţii, vrînd să facă glume macabre, şopteau: „Mein Führer, avem aici pe cineva pentru camera de gazare". Odată, vrînd să mă angajez pe un şantier de construcţii, unde se cîştiga foarte bine, am pierdut postul din pricina numelui. Inginerul care făcea angajările ne-a aliniat, pe toţi candidaţii, şi ne-a cerut să ne spunem numele şi cîteva date personale. Primul a zis că-l cheamă Tony Sailer, la fel ca pe un schior celebru în anii '60, al doilea se numea Andreas Hofer, precum marele luptător pentru independenţa Austriei din timpul războaielor napoleoniene. Inginerul i-a privit încruntat, crezînd că la mijloc e o farsă. Mi-am dat seama de asta şi am încercat să-l previn asupra faptului că şi numele meu are ceva special, dar că nu-i nici o glumă. «Spune-l naibii, atunci!», a ţipat el. Ei, bine, cînd am făcut-o, ne-a dat pe toţi afară, înjurîndu-ne de mama focului! Nimic din toate astea nu m-a speriat şi nu mi-am schimbat numele, fiindcă îl moştenesc de la nişte părinţi de care sînt mîndru. Numele meu nu are nici o legătură cu cel al unui scelerat!"

a încheiat fostul şofer, în discursul ţinut la prima conferinţă internaţională a „Oamenilor cu nume infame", conferinţă desfăşurată recent la Braunau, un mic oraş aflat la graniţa dintre Germania şi Austria, şi, întîmplător sau nu, locul de naştere al dictatorului german. Cine a mai participat la această reuniune? Numai „nume alese": Vladimir Ulianov, un brutar din Minsk care poartă acelaşi nume ca Lenin, Iosif Djugaşvili, un inginer hidrotehnician gruzin, „sosia onomastică" a „tătucului Stalin", Tommaso Torquemada, agricultor din Catalunia, un om extrem de paşnic şi fără nici o legătură cu crudul inchizitor, moscovitul Lavrenti Beria, student la Finanţe şi, de asemenea, nelegat prin nici o legătură de sînge cu paranoica slugă a lui Stalin... Precum se vede, unul şi unul!

INSOLITE

Poliţia olandeză e... pusă-n dinţi

De patru ani, în Olanda, un hoţ misterios se „dă" la protezele dentare ale compatrioţilor săi, după cum afirmă „Le Temps", de la Geneva.

Individul telefonează unor persoane care tocmai şi-au făcut sau refăcut o proteză dentară, le spune că lucrarea respectivă prezintă un defect tehnic şi le propune să le trimită un curier pentru a o recupera în vederea remedierii neajunsului, asigurîndu-le că ea le va fi restituită într-o oră. Niciodată victimele nu şi-au mai văzut foarte utilele obiecte.

Concurs cu subînţeles

Anual, la sfîrşitul lunii septembrie, în Elveţia are loc un concurs pentru cea mai înaltă plantă de cînepă (ultimul record a fost 7 metri). Este şi aceasta o modalitate, după cum observă „Die Wochenzeitung", de la München, de a se atrage atenţia asupra dezincriminării cannabisului (din care se poate obţine haşiş).

Fotografia săptămînii

O femeie prezintă un „ceas erotic de buzunar" din 1785 cu personaje animate, aflat în Muzeul German din München, semn că decadenţa sexuală nu e o invenţie a secolului nostru.

UN PETIC DE IARBĂ un petic de vis

De obicei, francezul Patrick Cassage confecţionează diferite obiecte pe care le inserează în cuburi de răşină. După Campionatul Mondial de Fotbal din Franţa, el a avut o idee care s-a dovedit extrem de profitabilă: să vîndă cei 9000 mp de peluză de pe stadionul care a găzduit marea finală, meciul între Franţa şi Brazilia. Contra sumei de 120 de franci, peste cinci milioane de fani au putut cumpăra cîte un petic de gazon, imortalizat într-un cub de răşină. De fapt, şi-au cumpărat o bucată de vis.

În numărul viitor

- Plimbare prin cybersferă
- Cometa aduce viaţa extraterestră
- Secretele grafologiei
- Cum poate fi şters creierul
- Atenţie! Gripa stă la pîndă
- Idoli: „Prietenii tăi", prieteni pe viaţă
- Femina club
- Întîmplări adevărate
- Horoscop
- Juridice

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10^00 - 14^00

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 403 • ANUL XLII • 11 FEBRUARIE 1999 • 16 PAGINI • 1700 LEI Nr. 6 (2153)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

„Trebuie să mă împac cu vreo două-trei omizi, dacă vreau să cunosc fluturi."

•

„Dacă-ţi voi spune că ciuma se răspîndeşte prin cocoşaţi, te vei înspăimînta de numărul cocoşaţilor; deşi pînă acum nici nu-i băgai în seamă.

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

ŞTIREA SĂPTĂMÎNII

Americanii au declanşat

GOANA DUPĂ PRAFUL STELAR

Cum goana după aur e doar o amintire, acum pămîntenii aleargă după praful stelar şi speră să nu se aleagă cu praful de pe tobă. Duminică 7 februarie 1999 a fost lansată de la Cape Canaveral sonda spaţială *Stardust* (Praf stelar) programată să facă o călătorie de 7 ani prin Cosmos, adică 5 miliarde de kilometri, pentru a colecta şi a aduce pe Pămînt mostre de praf din coada cometei *Wild-2*. Culegerea prafului stelar se va face cu ajutorul unui robot cosmic, un instrument folosit pentru prima oară de NASA. Întîlnirea cu cometa Wild-2 se va produce în ianuarie 2004, cînd Stardust va trece la 150 kilometri de mingea de gheaţă. Întoarcerea pe Pămînt e planificată pentru ianuarie 2006, an în care descoperitorul cometei, domnul Wild, va împlini 80 de ani. El speră ca aniversarea să şi-o serbeze ţinînd în palmă... praf stelar.

La plimbare prin CYBERSFERĂ

pagina 7

Programele posturilor bucureştene de televiziune 12
TVR 1 • TVR 2 • PRO TV • ACASĂ • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

ATENŢIE! Gripa stă la pîndă 7

Secretele grafologiei 4

FEMINA CLUB 6

Ultimul Paradis pierdut 8

JURIDICE 14

Idoli
„Prietenii tăi", prieteni pe viaţă 13

HOROSCOP 14

Biblioteca Jud...

MUZICARTA

PACHELBEL'S GALAXY
Un CD unic în lume

Scriu în această rubrică, de câteva săptămâni bune, despre muzica de atmosferă, *ambient music,* cum i se spune în occident sau *New Instrumental Music* sau *New Age Music.* Am scris despre această muzică pentru că este vorba despre creațiile unor muzicieni aflați la polul opus celor care inundă "piața" aptă mereu să înghită orice gunoi, la polul opus comerțului muzical dominat în totalitate de prost gust ca să nu spun nu-l mult. În acest număr vă voi prezenta un pasionat al muzicii ambientale, ba aș putea zice chiar un ascultător profesionist al acestui gen de muzică instrumentală. Se numește Sergiu Rusu, este student și locuiește în Arad.

Cea mai mare colecție din țară

O să încep prin a vă destăinui un mic amănunt: Sergiu Rusu are cea mai mare colecție de muzică ambientală din România, poate și din Europa, cine știe, o colecție care conține peste 600 de cd-uri și 500 de casete! Acest tânăr student nu se mulțumește cu o simplă colecție de albume muzicale, el a devenit și un profesionist al genului, colaborând la Radio Arad unde, în fiecare joi, la ora opt seara, concepe și prezintă o emisiune intitulată *Univers Ambiental.* Și ca să înțelegeți că nu este o emisiune oarecare (oricum, bravo Radio Arad!), alături de alte emisiuni interesante, să mai adaug un amănunt: Radio Arad este, astfel, singurul post de radio est-european care își vede publicate listele de difuzare (*playlists*) în prestigioasa revistă americană de gen "New Age Voice Magazine." Atunci când am scris despre muzica de atmosferă nu credeam că articolele mele vor avea vreun ecou. Câțiva tineri însă mi-au scris, în numărul trecut l-am amintit pe unul dintre aceștia, Grigore Laurențiu din București, acum, iată ce ne scrie Sergiu Rusu din Arad: "Ambele dumneavoastră articole din cadrul *Musicarta* le-am trimis caselor de discuri despre care ați scris, momentan primind răspuns doar de la Christoph (BSC Music) care s-a arătat entuziasmat (i-am făcut, bineînțeles o traducere a articolului)..." Îi mulțumesc lui Sergiu Rusu pentru gestul pe care l-a făcut, mai ales că este în sesiune (baftă!). Dar lucrul extraordinar de-abia urmează.

Canon-ul lui Pachelbel în mai multe variante

Îi dau lui cuvântul: *Acum câteva luni m-am gândit să culeg și să selecționez toate piesele prelucrate și remixate de diferiți compozitori de muzică ambientală după o piesă clasică barocă,* Canon-ul în D-major *de Pachelbel. CD-ul produs se numește* Pachelbel Galaxy 1 *și conține 12 piese extrase de pe tot atâtea albume. Cel mai greu a fost să obțin drepturile de autor pentru a face acest cd promoțional (nu este de vânzare), însă până la urmă am reușit, obținând, în plus, o mulțime de încurajări și ajutor din partea artiștilor și a caselor de discuri care aveau o variantă sau alta a acestei extraordinare piese muzicale. Una dintre aceste case de discuri,* Real Music *a și spus că acest album selecție este unic în lume. Primind toate cele necesare (cd-uri, single-uri, informații și aprobări) am luat legătura cu Cristian Mureșan de la TVR Cluj și am făcut acest cd împreună cu* el. Sergiu Rusu mi-a trimis acest cd "unic în lume" și recunosc că nu e nici o exagerare în această afirmație. Discul conține în afara piesei originale cântată de *Studio Concertante Orchestrante,* alte 11 variante aparținând unor artiști sau grupuri cunoscute în lumea muzicii ambientale. E vorba despre grupul Cusco, despre care am mai scris, Tom Barabas, Anastasi, Patricia Spero, David Lanz, David Michael, Anugama, Isao Tomita, Michel Dintrich & Orchestre de Chambre, Calverly și Oliver Shanti. Deși sunt variațiuni pe o aceeași temă, dacă putem spune așa, splendoarea acestui album constă în călătoriile muzicale pe care ni le propune, nu doar prin universuri sonore diferite, dar și prin spații muzicale deosebite.

E uimitor să asculți *Canon*-ul compozitorului german Johann Pachelbel (1653-1706) scris acum 300 de ani în interpretarea atât de individuală a unor muzicieni contemporani. Cum spune și *motto*-ul albumului*: există doar o singură galaxie și aceasta este în interiorul nostru, așteptând mereu să fie descoperită.* Muzica reușește uneori să pătrundă pe la marginile acestei galaxii, măcar prin insule, dacă nu chiar până în centrul ei.

GEORGE CUȘNARENCU

Albumul Săptămînii

UP - R.E.M.

Venise timpul ca trupa lui *Michael Stipe* să demonstreze că toate zvonurile privitoare la iminenta destrămare sînt simple speculații... Este drept, au existat ceva probleme în acest trio de referință al rock-ului american, dar, din fericire, cele trei puternice personalități care-l compun au găsit resursele necesare pentru a trece peste orgolii și a redeveni ceea ce au fost: una dintre cele mai inovatoare trupe din rock-ul american și, poate, cea mai predispusă spre experimente! Apar, inevitabil, trimiterile spre *„New Adventures In Hi-Fi"* și *„Automatic For The People"*, albumele respective fiind, în comparație cu *„Up"*, mult mai aproape de ceea ce numim de obicei comercial... Primul extras pe single este *„Daysleeper"* și reprezintă, la scară redusă, întregul sound de pe *„Up"*, sound care este dublat strălucit de texte inteligente, de altfel unul din atuurile dintotdeauna ale trupei... Dacă *R.E.M.* înseamnă *„Rapid Eyed Movement"* (adică perioada din somn în care apar visele) hai să visăm și noi, cu ochii deschiși și împreună cu *Stipe & Co,* că dragostea va salva lumea și că rock-ul va fi calea acesteia...

Fără doar și poate, *„Up"* nu va avea succesul financiar al precedentelor două albume semnate *R.E.M.,* dar acest fapt nu-l va face inferior acestora, universul sonor păstrîndu-și caracteristicile! Scepticilor le spun doar atît: ascultați și vă veți convinge!

Radiografii sonore

You've Come A Long Way Baby - Fatboy Slim. Un nume care nu ne spune prea multe lucruri, la prima vedere, dar care este asociat cu *Beats International...* Primul extras pe single de pe acest album - *„Praise"* - staționează de cîteva săptămîni bune în Topul 10 britanic, dar încă nu a pătruns masiv și pe Continent. Muzicianul se află în prima linie a aceea ce numim „muzică de dans englezească", fiind cel mai căutat remixator al momentului! Sound-ul albumului de față adună mai multe stiluri pe care le include apoi în „tiparul britanic", acesta lăsînd, totuși, să se simtă și funk-ul, și hip-hop-ul. Dacă ar fi să-i pun o etichetă, atunci aș spune „o altă muzică de dans, pentru un alt fel de petreceri"...

On A Day Like Today - Bryan Adams. Nu cred că vă așteptați la cine știe ce schimbări din partea trubadurului canadian, așa-i? În acest caz vă puteți bucura de sound-ul arhicunoscut și apreciat de ani și ani de zile, universul sonor fiind umplut cu aceleași balade „clasice" și cu rockuri „călduțe". Dacă v-ați plictisit de genul respectiv, stați departe de acest *„On A Day Like Today"*, în caz contrar vi-l puteți trece, liniștit, în colecție...

IV - Cypress Hill. Iată că una din cele mai inovatoare trupe din hardcore-ul american revine în actualitate editînd, la casa *Columbia,* un album care este, cu indulgență fie spus, o adevărată nebunie sonoră, care-i va surprinde și pe cei din apropierea trupei!

Gran Turismo - The Cardigans. Considerați de presa britanică „one hit wonder" (vezi succesul avut cu *„Lovefool"),* suedezii reușesc să confirme, cu brio, faptul că au deja un loc rezervat în pop-rock-ul european... *„My Favourite Game"* este primul extras pe single de pe acest album, dar calitatea de bază a discului este conferită de faptul că *The Cardigans* au reușit să-și impună stilul propriu, în pofida numeroaselor influențe exterioare (și de mare valoare). Și nu oricine poate face asta...

SCRISORI

Tolba cu

Adrian D - București: Salut, Adrian! Mă bucur că te-am „reactivat" și că ți-a plăcut cronica făcută celui mai recent album semnat de *Mike Oldfield.* 1) în problema cu albumele de techno și rave trebuie să-ți spun că nu am cum să te ajut; același răspuns și pentru propunerea privind matrițele... 3) nu mă găsești la redacție (eu sînt doar colaborator al revistei) dar ne-am putea întîlni. Aștept să-mi trimiți numărul tău de telefon. Amatorilor de muzică le spun că Adrian le poate înregistra pop-disco-techno, maximum de informații putînd fi obținute la adresa: B-dul Ghencea nr.26, bl.C88A, sc.A, ap.21, sector 6, cod 76801, București.

Marcel Florescu - Iași: Abonamentul rămîne singura variantă pentru a nu pierde vreunul din numerele revistei noastre. Greșala semnalată de tine nu aparține subsemnatului, ci celor care au compilat materialele restante din decembrie...

Bogdan Săndulescu - Brăila: Careurile trimise nu sînt publicabile, de vină fiind greșelile tehnice elementare (grupuri literale inexistente în dicționare, semiînchideri, verbe conjugate la alte timpuri decît infinitiv și participiu trecut). Mai antrenați-vă...

Gabi Olariu - Orșova: Joan Armatrading s-a născut pe 9 decembrie 1950, solistă anglo-jamaicană. Compozitoare, chitaristă și pianistă, *Joan* lansa primul său single - *„When I Was Young"* la vîrsta de 14 ani. În 1970 o întîlnea la Londra pe *Pam Nestor* cu care avea să scoată în 1972 un prim album *„Whatever For Us"*, sub supravegherea lui *Gus Dudgeon* (pe atunci producătorul lui *Elton John*). Trecută inițial la categoria folk, *Joan* avea să depășească cu mult barierele genului, primul său album solo *„Show Some Emotion"* (din 1976) arăta clar că solista era atrasă puternic de rock. Îți recomand albumele *„To The Limit"* (1978), *„Me, Myself,I"* (1980), *„Secret Secrets"* (1985), *„Shouting Stage"* (1988, cel mai tare, după părerea mea) și *„What's Inside?"* (1995). Cu vocea aspră și androgină, cu clare trimiteri la blues și soul, *Joan* rămîne una dintre cele mai originale soliste...

Top Singles

1. Big Big World - Emilia
2. When You're Gone - Bryan Adams & Mel C
3. Searching My Soul - Vonda Shepard
4. Heartbeat - Steps
5. To You I Belong - B'witched
6. I'm Your Angel - R.Kelly
7. When You Believe - Whitney Houston & Mariah Carey
8. No Regrets - Robbie Williams
9. I Love The Way You Love Me - Boyzone
10. Believe-Cher

Propuneri: A Little Bit More - 911, I Want You For Myself - Another Le vel, Praise You - Fatboy Slim, More Than This – Emmie.

Grupaj realizat de **MARIAN MINCULESCU**

Săptămînalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președinte al Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ȚUGUI

REDACȚIA:
Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuță, Ionel Cojocaru, Vasilica Margărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Marian Grigore
Secretar de redacție: Gabriela Nițu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicușor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Nicoleta Cochințu, Aurel Fracea
Tel.: 222.83.21
Cont: 401001085000 (lei);
402001085030 ($);
402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac" S.A.

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu

Tiparul: **INTACT S.A.**

O nouă posibilitate a realităţii virtuale

La plimbare prin Cybersferă

MIHAELA DOROBANŢU

Lumea este o sferă - cu toţii o ştim. Mai mult, nu este nici o problemă să ne imaginăm că ea poate fi cuprinsă, reprodusă, într-o altă sferă, de dimensiuni mult mai mici. Oare nu acesta este rolul realităţii virtuale? Dar să te poţi plimba *personal* în interiorul unei asemenea sfere, fără să ai nevoie nici de casca de rigoare, nici de joystick-uri, acesta este într-adevăr un lucru aparte. Cum se poate realiza aşa ceva?

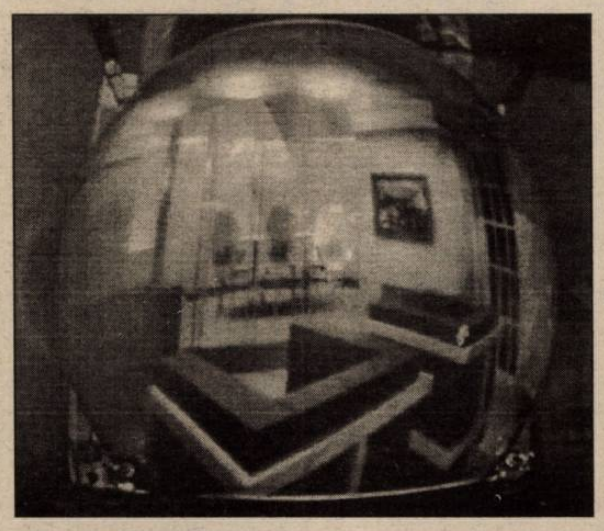

Simplu! Cel puţin după părerea lui Julian Eyre, cercetător la VR Systems din Hampshire, Marea Britanie. După doi ani de muncă, el a construit o sferă cu diametrul de 4 m, folosind 30 de segmente cu un strat dublu de policarbonaţi şi aşezată pe o pernă de aer cu grosimea de 1 cm, ceea ce îi permite să se rotească în jurul propriei axe. A numit-o Cybersferă. În ea a construit o întreagă lume virtuală la care ai acces prin simplă... imersiune, fără nici un cablu, fără nici una din pretenţioasele piese care alcătuiesc de obicei arsenalul realităţii virtuale.

O altă sferă, de mici dimensiuni, prevăzută cu un mecanism similar mouse-ului, comandă mişcările sferei. Imaginile filmate de o telecameră cu o deschidere de 360 de grade sînt proiectate pe pereţii translucizi ai Cybersferei şi pot fi astfel văzute de persoana care se află în sferă, în sincronie cu mişcările sale!

Eyre este convins că Cybersfera poate folosi şi arhitecţilor care au de prezentat proiecte pretenţioase, şi agenţiilor imobiliare sau turistice care ar dispune astfel de un mijloc ideal de prezentare a ofertei lor, şi, de ce nu, „inventării" unor noi atracţii în parcurile de distracţii.

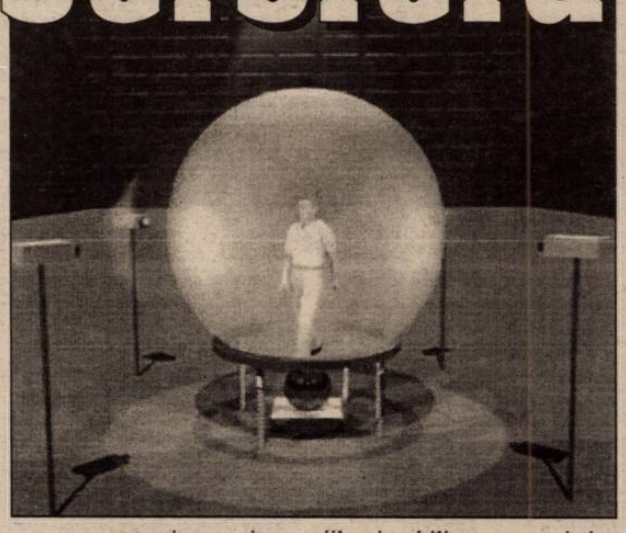

Dar mai ales pentru a visa. Nu ai bani să mergi la Verona? Nu-i nimic. Te scufunzi în Cybersferă şi porneşti pe străzi şi sfera porneşte în ritmul impus de tine, şi cobori dinspre piaţa în care s-a duelat Romeo spre casa Julietei... Şi pentru o clipă uiţi că te afli într-o realitate virtuală şi crezi că *aceasta* este propria ta realitate. Şi este ceva rău în asta?

TEHNOLOGIE NOUĂ PENTRU SUPRACONDUCTORI

MARIAN GRIGORE

Materiale supraconductoare, respectiv acele materiale care au proprietatea de a nu opune nici o rezistenţă trecerii curentului electric (reducînd astfel la zero pierderile datorate încălzirii conductorilor) vor deveni, într-un viitor nu foarte îndepărtat, o prezenţă indispensabilă în lumea unor tehnologii dintre cele mai moderne. De la liniile de transport al unor curenţi de înaltă intensitate, la electromagneţii folosiţi pentru „levitarea" trenurilor de mare viteză experimentale japoneze sau, în curînd, la crearea intenselor capcane magnetice necesare fuziunii nucleare controlate, asemenea materiale îşi vor extinde continuu aria de aplicabilitate. Există însă o piedică majoră în calea generalizării lor la toate aparatele funcţionînd cu electricitate, generalizare care ar permite spectaculoase creşteri ale randamentului: supraconductibilitatea nu se manifestă decît la temperaturi extrem de scăzute, aflate în vecinătatea lui 0K (zero grade Kelvin sau zero absolut). Pînă acum, toate încercările oamenilor de ştiinţă îndreptate în direcţia obţinerii unor materiale cu proprietăţi supraconductoare la temperatura ambiantă au eşuat. S-au obţinut totuşi creşteri spectaculoase în această direcţie.

În prezent, recordul de temperatură la care se manifestă încă fenomenul supraconductibilităţii este deţinut de un aliaj pe bază de mercur, care devine supraconductor la „doar" 164K (minus 109 grade C). Numai că acest rezultat a fost obţinut în condiţii extrem de constrîngătoare pentru o eventuală utilizare practică: aliajul respectiv a fost nu doar răcit la 164 grade K, dar a şi fost supus unei uriaşe presiuni, de 30 Gigapascali (de 30000 de ori mai mare decît presiunea atmosferică), fiind prins între „fălcile" de diamant ale unei prese minuscule.

Fizicienii din laboratorul IBM din Zürich (Elveţia), care au obţinut acest rezultat lucrînd împreună cu cercetători de la universităţile din Berna, Neuchâtel şi Anvers, consideră că realizarea lor poate deschide totuşi calea elaborării unor materiale supraconductoare performante, fără folosirea presiunii externe. Ideea constă în obţinerea unor asemenea presiuni în însuşi interiorul structurii materialelor respective, prin... reducerea spaţiului dintre atomi. Efectul de presiune astfel obţinut ar fi de data aceasta permanent, fără a mai fi folosite dispozitive ori instalaţii exterioare în acest scop. Pentru a transpune în practică această idee, fizicienii au depus pelicule extrem de subţiri de oxid de cupru pe un suport precomprimat în prealabil, pentru a-i reduce distanţa între atomi. „Filmele" de oxid depuse s-au adaptat acestei noi dispuneri a atomilor suportului, fixînd-o totodată în mod permanent. Filmul de oxid astfel obţinut şi-a dublat temperatura la care devine supraconductor, trecînd de la 25 K la 49 K (minus 220 grade C.)

Cercetătorii elveţieni speră să obţină, prin acelaşi procedeu, aliaje supraconductoare pe bază de bismut, care prezintă deja fenomenul de supraconductibilitate (în condiţiile realizării lor tradiţionale) la 85 K (minus 188 grade C).

Cometa aduce viaţă extraterestră

ROBERT DAVID

„Pămîntul poate fi «însămînţat» cu bacterii de origine nonterestră în urma raidului efectuat de cometa Tempel-Tuttle în apropierea planetei", declară doi astronomi care au studiat în detaliu traiectul corpului cosmic. Profesorul Chandra Wickramasinghe şi sir Fred Hoyle au susţinut teoria însămînţării naturale a planetei noastre cu forme de viaţă provenite de pe corpuri cereşti ce se întîlnesc periodic cu Terra.

La început ridiculizată, teoria a cîştigat în plauzibilitate o dată cu descoperirea unor compuşi conţinuţi de cometă, alcătuiţi din volume importante de materie organică şi chimicale pe bază de carbon care includ aminoacizi. Iar NASA, folosind în mare măsură şi teoria celor doi astronomi, a lansat o misiune ce are ca scop detectarea de forme de viaţă care ar fi putut cădea pe Terra în urma recentei întîlniri. În urma uriaşei „atingeri" cosmice, mii de microparticule au ars la contactul cu atmosfera terestră transformîndu-se în stele căzătoare.

Vă amintiţi, desigur, ploaia de meteoriţi care ne-a atras atenţia cu cîtăva vreme în urmă. În urma intersectării traiectoriei Pămîntului cu cea a cometei Tempel-Tuttle, particule din învelişul gazos al cometei, intrate în contact cu atmosfera terestră, s-au transformat într-o ploaie de meteoriţi. Însă această ploaie ne-ar fi putut aduce şi altceva...

La fiecare 33 de ani, spectacolul se reia. Cometa trece prin apropierea Soarelui şi îşi încălzeşte în mod considerabil suprafaţa.

Mulţi oameni au considerat exclusă posibilitatea existenţei formelor de viaţă pe suprafaţa cometei pentru că, spun ei, trecînd aşa de aproape de Soare, tot ce ar fi putut însemna viaţa pe Cometă s-ar fi evaporat instantaneu.

Şi totuşi, NASA nu s-a lăsat influenţată de sceptici. Se pare că aşa cum particule solide de mărimea unor grăunţe de nisip se transformă în meteoriţi şi ard la contactul cu atmosfera terestră, fluxul ar putea conţine o masă egală de particule în care viaţa ar putea pîlpîi...

Deşi la contactul cu stratosfera particulele nonterestre au atins o temperatură de 230 grade Celsius pentru cîteva secunde, căutarea formelor de viaţă care ar fi putut cădea pe Terra continuă... Pentru că nu se ştie niciodată cum poate arăta viaţa în spaţiul extraterestru...

Internet - generaţia a doua

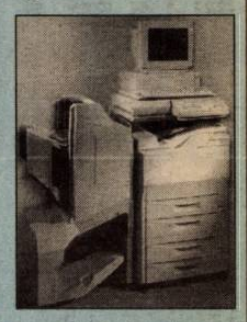

O nouă super-autostradă informaţională se află în construcţie! Abilene - numele este cel al primei staţii de cale ferată din Kansas, care a deschis drumul spre cucerirea Vestului - va folosi cele mai moderne tipuri de fibre optice şi va permite transmiterea tuturor celor 30 de volume ale faimoasei Encyclopedia Britannica în numai o singură secundă!

Abilene este un pionier în lumea noilor aplicaţii vizuale şi sonore, incluzînd biblioteci digitale, aplicaţii tridimensionale ale laboratoarelor de inginerie de proiectare, precum şi un sistem de diagnostic inter-spitale care va permite medicilor dintr-un spital universitar, de exemplu, să studieze fişele bolnavilor din ţara întreagă. Doug Van Houweling, Preşedintele University Corporation for Advanced Internet Development, corporaţia care şi-a asumat sarcina noului Internet, este de părere că Abilene constituie o modificare esenţială a elementelor fundamentale ale Internetului, şi că vom putea beneficia de aceste noi tehnologii revoluţionare începînd cu anul 2001.

Mulţi regretă că noul Internet va fi disponibil doar pentru 130 de mari universităţi americane, plus 28 de mari companii. Dar, în fond, „bătrînul" Internet nu fusese şi el la început destinat doar profesorilor şi cercetătorilor? Şi cîţi ani a durat această situaţie? Aşa că, dacă pronosticul lui Arthur Clarke din faimoasa Odisee Spaţială nu s-a adeverit încă, se pare că vom avea totuşi o mare Odisee 2001 şi că aceasta se va numi Internet 2...

Gheaţă (virtuală) supergrea

Modelarea pe calculator a unor procese fizice poate conduce la rezultate surprinzătoare, dezvăluind posibilitatea existenţei (fie ea şi numai teoretică deocamdată) a unor fenomene încă neîntîlnite în natură. Spre exemplu, a unei „gheţi" care să nu fie mai uşoară decît apa, aşa cum o ştim. În fond, flotabilitatea gheţii este rezultatul faptului că, prin cristalizare, moleculele de apă se aşază într-o structură cristalină ordonată (tetraedrică), ocupînd un spaţiu mai mare decît în cazul dispunerii lor haotice, în lichid.

Iată însă că, modelînd pe calculator fenomenele ce se petrec într-o peliculă extrem de subţire de apă(groasă de numai o milionime de milimetru), supusă la o presiune de 500 de atmosfere, aceasta congelează la o temperatură de minus 40 grade C, moleculele dispunîndu-se, însă, într-o structură hexagonală. Structura hexagonală fiind însă „mai economică" spaţial, gheaţa obţinută va ocupa un volum mai mic şi, în consecinţă va fi mai grea decît apa.

Această gheaţă „virtuală" a fost obţinută de două echipe de fizicieni de la universităţile Lincoln (Nebraska, SUA) şi Tokyo (Japonia). Viitorul va demonstra dacă, undeva, în Univers, există această formă de gheaţă, ale cărei proprietăţi s-ar putea să ascundă şi alte surprize decît cele privind densitatea sa neobişnuită.

E-mail din cabina publică!

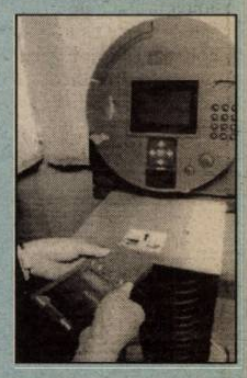

...Şi nu numai! NNT (Nippon Telegraph and Telephone), adică Romtelecomul japonezilor, în grija sa pentru abonaţi, a lansat în urmă cu doar cîteva săptămîni o nouă generaţie de... cabine telefonice. Utilizatorii găsesc aici cîteva noi servicii, pe cît de spectaculoase, pe atît de utile. O simplă comandă folosind tastatura obişnuită a telefonului şi legătura cu calculatorul este stabilită.

Oricine poate transmite sau primi un e-mail şi, mai mult, poate transmite, la orice adresă alege, fotografia sa realizată cu ajutorul unei camere digitale instalată tot în cabină. Evident că, deocamdată, toate acestea se petrec doar în Japonia...

SECRETELE GRAFOLOGIEI

ION ŢUGUI

O experienţă interesantă: am în faţă cîteva file scrise cu cerneală de trei persoane, fiecare cu scrisul său. Peste aceste file îşi aruncă privirea o femeie. Ochii ei aburoşi şi scrutători parcă dincolo de scrisul propriu zis stau într-o linie dreaptă concentraţi pe nişte mistere. Ochii, se înţelege, tac, iar femeia începe să murmure cuvinte, după aceea fraze; în cele din urmă emite pentru fiecare dintre solicitantele care s-au prezentat cu filele scrise previziuni, profeţii, amănunte autobiografice incredibile. Ea, cititoarea în misterele grafiei, vede nevăzutul, pune diagnostice, relatează ca şi cum ar citi un articol despre ce se va întîmpla cu fiecare din „pacientele" sale în viitor!

Dacă grafologia nu ar avea o bibliografie de cîteva sute de ani, aş putea crede că precizia grafoloagei este o pură coincidenţă. Desprind un exemplu: O doamnă, femeie tînără, află de la grafoloagă că peste puţin timp va fi bucuroasă primind o moştenire, nişte bani, de la cineva din străinătate, rudă cu ea. Normal că acestei profeţii i-a urmat rîsul în hohote! Femeia nu se supără. Ea repetă ce-a spus mai înainte - vei primi o moştenire!

Rîsului i-au urmat aprecierile, din care cuvîntul „escrocherie" n-a lipsit. Iar peste o săptămînă, circumspecta dezamăgită primeşte o scrisoare din străinătate prin care era informată de ruda sa că îi va trimite o sumă mare de bani, în dolari, pentru fiul ei. Între timp dolarii au sosit. Incredibil, dar adevărat. Au urmat scuzele de rigoare, de altfel inutile, pentru că prezicătoarea grafoloagă este obişnuită cu astfel de situaţii!

„Obscurantiştii" grafologiei!

Fiind vorba, cum sper că s-a înţeles, de grafologia ezoterică, de ocultismul grafologic, este nimerit să-l pomenim pe celebrul neurolog român, Gheorghe Marinescu, savantul care observă primul la noi anumite tipuri de deformaţii ale scrisului induse de cîteva boli pe care le-a specificat: paralizia generală progresivă, alte boli provocate de disfuncţii neurologice. Doctorul Marinescu este aşadar primul român care participă la completarea unei lungi liste de tipuri de grafologie asociate cu anumite maladii. Psihiatrii au particularizat fenomenul în cazurile de isterie, de depresii grave, la megalomani sau la paranoici...

Transferată lin ocultismului, grafologia s-a dovedit foarte potrivită unor experienţe paranormale. Deşi sporadic, studiul grafologic ocult se pare că începe cu acelaşi Camillo Baldo, care în anul 1622 argumentează despre mesajele precise pe care le poate dezvălui scrisul. Nici Baldo nu-şi imaginase că peste mai bine de trei secole şi jumătate grafologia va deveni obiect de studiu, disciplină distinctă în medicină, în justiţie, în criminalistică, în psihopedagogie.

Repertoriul de funcţii şi disfuncţii ce se pot reţine din analiza grafologică a unui text este atît de vast, încît este puţin probabil ca el să poată fi cuprins între două coperţi. Prin deceniul şase al secolului nostru, medicul englez Hutchinson dă la iveală descoperirea sa, pe atunci senzaţională, convingînd că el poate pune un diagnostic de sănătate prin studiul grafologic. Audienţa sa a fost mare, lumea opta pentru acest tip de diagnostic nedureros şi nestresant. Şi a mai trecut un timp, cam două decenii, cînd americanii interesaţi de grafologie comunică, după experienţe asidue, că cel puţin 70 de boli organice au putut fi diagnosticate corect prin grafologie. Se pare că în acest moment apare o nouă ştiinţă: *grafodiagnosticul*. Prin acest mijloc, aparent paradoxal, se pot descoperi unele boli chiar în momentul debutului lor. Evident, geriatria n-a întîrziat să abordeze experienţa grafologică, pentru a distinge, spre exemplu, un dezechilibru mintal de un proces de senilizare considerat natural...

Misterul grafologiei s-a deplasat însă în percepţiile oculte. Dacă pentru medici, pentru oamenii de ştiinţă şi pentru jurişti sau criminalişti lucrurile sînt limpezi, este mai greu să înţelegem prin ce mecanism extrasenzorial în caracteristicele grafologice le apar vizionarilor informaţii despre trecutul şi viitorul persoanelor testate. Mai ales că dotatele cititoare în scris (sau cititori) nu se prea disting printr-o cunoaştere ştiinţifică în domeniu - şi nici nu-i interesează aşa ceva! Aceşti practicieni nu fac decît să privească o filă scrisă, să-şi provoace un fel de semitransă şi după aceea să înceapă să povestească despre persoana respectivă, cu precizie, lucruri care au fost şi nu aveau de unde să le cunoască, lucruri care vor fi, iar ele se împlinesc întocmai!

Viziuni ştiinţifice, viziuni religioase

DAN D.FARCAŞ

La ora actuală omul se străduieşte să înţeleagă realitatea prin două mari grupe de *viziuni globale ireductibile una la cealaltă:* viziunile *ştiinţifice* şi cele *religioase*. Deocamdată nu se întrevede posibilitatea concilierii lor, dar, tocmai în spiritul *pluralismului*, este o dovadă de înţelepciune să le acceptăm simultan. Asupra oricărui fenomen rar, ba chiar asupra unuia imaginar, se pot inventa numeroase teorii care să-l explice. Pericolul cel mare este să ne oprim la prima teorie care ne mulţumeşte şi să credem că ea este *chiar adevărul*.

A fi consecvent într-o astfel de credinţă duce inevitabil la *fundamentalism*, cu toate consecinţele care decurg din el.

OZN-uri de pe celălalt tărîm

Din păcate însă, pluralismul nu este încă la îndemîna minţilor simplu mobilate, care nu pot trăi fără a fi ghidate la tot pasul de adevăruri clare şi aparent definitive. Spiritele simple au nevoie de *certitudini* întărite de autoritatea ştiinţei sau a bisericii. În schimb pentru spiritele evoluate cred că s-a limpezit, la acest sfîrşit de mileniu, superioritatea *pluralismului*, a utilizării simultane şi a confruntării permanente a unor modele *ireductibile unele la altele*. După un secol de *„experimente" sociale*, militare, ideologice, majoritatea oamenilor au înţeles, în sfîrşit, că pluralismul *politic* este de preferat totalitarismului şi că pluralismul concurenţial *economic* funcţionează mai eficient decît economia planificată. Ştim bine, în primele decenii ale secolului lumea nu era deloc convinsă de aceasta. La ora actuală oamenii încep să înţeleagă, deşi încă timid, că pluralismul *etnic* serveşte mai bine progresul decît izolaţionalismul naţionalist de sorginte tribală şi că pluralismul *religios* este o busolă mult mai adecvată spre Divinitate decît oricare dintre credinţele particulare, oricît ar fi acestea de respectabile.

Astrofizicianul Jacques Vallée scrie în *Dimensions*, referindu-se la provocarea pe care studiul fenomenului OZN o reprezintă pentru lumea spirituală: „religiile noastre par perimate. Ideea noastră asupra bisericii, ca o entitate socială funcţionînd în cadrul unor structuri raţionale, este evident ameninţată în vremurile moderne de pretenţia de a comunica direct cu fiinţe vizibile care par dotate cu puteri supranaturale".

Interesant în ce măsură opinia unui expert în OZN-uri se poate întîlni cu cea a unui expert în religii. În volumul *L'epreuve du labyrinthe (1978)*, Mircea Eliade spune: „formulele viitoare ale experienţelor religioase vor fi cu totul diferite de cele pe care le cunoaştem prin creştinism, iudaism, islamism şi care sînt fosilizate, desuete şi golite de sens. Sînt sigur că vor apare alte expresii. Care? N-aş putea să vă spun. Marea surpriză o constituie întotdeauna libertatea spiritului şi creativitatea lui".

Desigur, această concluzie irită. Nu uităm însă că nici o înnoire spirituală nu a fost primită cu bucurie de religiile consacrate. Isus însuşi a spus „Credeţi că am venit să aduc pace pe Pămînt? Eu vă spun: nu, ci mai degrabă dezbinare" (Luca 12;51). *Barry H. Downing*, pastor presbiterian în Endwell (New York), posesor al unui doctorat în domeniul relaţiei ştiinţă-religie, menţionează în cartea sa *The Bible and the Flying Saucers (ed.doua* 1989), că „nici evreii, nici egiptenii nu l-au iubit prea tare pe Moise în timpul confruntărilor sale cu faraonul. Tot la fel, „vestea cea bună" pe care o aducea Isus n-a fost primită deloc drept o veste bună de către mai marii religioşi ai vremii sale. Indiferent dacă vom considera OZN-urile ca o veste bună sau nu, eu sînt convins că ele reprezintă cea mai importantă veste *religioasă* a acestui secol" (subl.aut.)

Cel care citeşte cu atenţie Scriptura va găsi în ea şi smerenia marilor mistici care înţelegeau că revelaţia pe care au primit-o nu poate fi decît o oglindire omenească imperfectă, nicidecum *Adevărul* imuabil însuşi. Limitele revelaţiei răzbat de pildă prin cuvintele Apostolului Pavel atunci cînd afirmă „Căci cunoaştem în parte şi proorocim în parte" *(1Cor.13,9)*. Aceasta înseamnă că datorăm implicit ascultare şi altor „profeţi" care şi ei „cunosc în parte" adevărul. Foarte probabil, o *altă* parte...

În decursul mileniilor, fiecare credinţă a încercat să le copleşească pe celelalte, bazată pe convingerea în propriile adevăruri sacre. Rezultatul a fost totuşi continua diversificare a credinţelor. Cel ce-l caută pe Dumnezeu s-ar putea întreba pe bună dreptate dacă nu cumva perpetuarea acestei multitudini de mari religii, care a persistat în ciuda tuturor adversităţilor, este o parte a unui mare *plan*?. Nu cumva omul credincios ar trebui să considere această *perenitate a pluralităţii credinţelor* ca un *Semn* venit de la o Inteligenţă Superioară, semn pe care să-l respecte şi să-l urmeze?

LABIRINTUL MEMORIEI

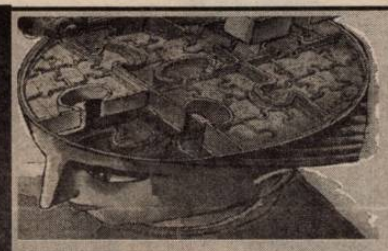

MIHAELA DOROBANŢU

Cum poate fi „şters" creierul

În 1965, Georges Ungar, american de origine franceză, realiza o experienţă crucială în studiul memoriei. Cîţiva şobolani erau aşezaţi într-o încintă luminată. După cum se ştie, rozătoarele în general preferă întunericul. Dar, imediat ce şobolanii încercau să iasă şi să se refugieze la umbră, primeau un mic şoc electric.

Au fost de ajuns cîteva încercări şi şobolanii, chiar dacă erau forţaţi să se ducă în camera întuneçată, refuzau. Învăţaseră că acest lucru le produce durere! Pentru Ungar, micile animale îşi îndepliniseră misiunea: memoria lor era pregătită pentru... transfer!

Porţiuni din creierul lor sînt injectate în creierul unor şoareci obişnuiţi. Rezultatul? Şoarecii încep instantaneu să se teamă de întuneric! Şi mai mult chiar, *toată* memoria şobolanilor fusese transferată la şoareci!

Ştirea face senzaţie. Însăşi C.I.A. devine interesată - „superspionul" pare să devină un vis pe cale de a prinde viaţă! „Reţeta" pare destul de simplă, în principiu, chiar dacă nu chiar atît de uşor de realizat: se ia un individ obişnuit, „după gust" şi în funcţie de nevoi (aspect exterior, pregătire fizică, sex etc.) i se injectează intravenos un „extract de memorie" în care se află amestecate şi cunoştinţe de limba rusă, de exemplu, un pic de fizică atomică şi electronică, ceva mai multă tehnică de karate, şi mai multă cunoaştere a artei criptografiei, şi... gata. Superspionul este gata să fie lansat în Siberia sau oriunde altundeva. Se „schimbă" limba şi cunoştinţele generale şi aceeaşi schemă poate deveni funcţională în orice altă parte a lumii unde... „interesele de moment o cer". Ce s-ar putea dori mai mult? Tehnica transferului de memorie ar putea fi perfecţionată pînă într-acolo încît nici un secret să nu mai poată fi protejat pentru cel ce o posedă: ar fi de ajuns, într-adevăr, să fie transferată într-un creier „virgin" al cărui „posesor" să poată fi apoi interogat, dezvăluind tot ceea ce se dorea să se afle.

De la principiu la practică însă, calea nu este chiar atît de simplă. George Ungar analizează „sucul de creier" al şoarecilor care fuseseră „antrenaţi" în frica de întuneric şi, pentru o clipă, crede că a descoperit nici mai mult nici mai puţin decît... molecula amintirii. O moleculă specială, de un alt tip pentru fiecare alt tip de amintire. El găseşte şi un nume pentru această moleculă: scotophobina. Prin intermediul acestor molecule, fiecare experienţă de viaţă este înregistrată în memorie, indiferent că este vorba de viaţa unui şoarece sau a unui om.

Ar mai fi fost de făcut un singur pas pentru a se realiza visul, dar acesta nu a putut fi făcut. De ce? Pentru un motiv care a devenit repede evident: dacă se asociază o singură moleculă „creată" de creier pentru fiecare amintire, la sfîrşitul unei vieţi normale creierul ar urma să cîntărească... circa 100 kg!

Şi astfel, Ungar a murit fără ca secretul scotophobinei să fie lămurit, neurobiologii au întors pagina transplantului de memorie iar C.I.A. a renunţat la visul de a realiza superspionul. Sau, cel puţin, aşa credem noi astăzi...

Spectator la graniţa realităţii

Soldaţi prizonieri în neant

Scriitorul francez Patrice Gaston este unul din remarcabilii colecţionari de evenimente uluitoare reale, dovedite cu martori şi documente inatacabile. Dispariţiile de soldaţi sînt specialitatea lui, aşa cum ne demonstrează într-o recentă carte reeditată la Paris („Disparitions mysterieuses"). În esenţă, este vorba pur şi simplu de cazuri în care materia - corpuri omeneşti - se neantizează fără nici o urmă, fără nici o explicaţie plauzibilă. Am selectat pentru textul de faţă cele mai frapante întîmplări, a căror autenticitate este deasupra oricărui dubiu.

PAUL IOAN

În timpul invaziei japoneze în China, în anul 1937, colonelul chinez Li Fu Sien se decide să opună o ultimă rezistenţă inamicului, în zona oraşului Nankin, de-a lungul fluviului YangTze. Avea la dispoziţie peste trei mii de oameni gata de sacrificiu. La 15 decembrie urma să se dea bătălia ultimei speranţe... Numai că, în dimineaţa acelei zile fatidice, colonelul constată că ostaşii şi echipamentul din dotare s-au „evaporat"! N-a fost vorba de trădare, de capturare de către japonezi - care au negat orice contact cu regimentul respectiv. S-au căutat urme de mărşăluire, ascunzători, morminte, au fost chestionate rudele. Zadarnic. Trei mii de suflete care parcă nici n-ar fi existat! În limbajul parapsihologiei s-ar putea folosi termenul de dematerializare sau decorporare pe scară largă. Iar în limbajul SF, teleportare.Unde? Nici astăzi nu se ştie.

Un alt grup de aproximativ patru mii de oameni a fost dat definitiv dispărut în anul 1707, în timpul războiului de succesiune din Spania, pe cînd armata arhiducelui Carol de Habsburg traversa Pirineii. De această dată, fenomenul a fost însoţit de o ceaţă densă, care s-a ridicat - după cum afirmau martorii - cu tot cu soldaţi.

Dar cea mai atent analizată neantizare a unui corp de armată este cea a regimentului Norfolk, din timpul primului război mondial. Cei 267 militari australieni şi neozeelandezi, aparţinînd aliaţilor, se apropiau de localitatea turcă Gallipoli, la 21 august 1915. Ei aveau de străbătut un defileu îngust, iar vremea era frumoasă. La un moment dat, soldaţii rămaşi mai în urmă au văzut un nor apărînd din senin şi coborînd pînă aproape de sol. A staţionat mai puţin de un minut, apoi s-a ridicat tot atît de brusc precum s-a ivit, dispărînd „împreună cu oamenii". În zadar s-au căutat explicaţii şi s-au făcut îndelungi căutări şi anchete. Toate comisiile militare, şi germane, şi aliate, s-au dovedit neputincioase. Adevărul, oricît de bizar ar fi, trebuia acceptat. Arhivele de profil au fost analizate pînă în anul 1965, însă nici o concluzie fermă nu s-a tras, cu excepţia micşorării numărului de „evaporaţi", de la 276 la 145.

În toate aceste cazuri, fiind implicate armate aflate în conflict deschis, mintea raţională ne-ar conduce spre o explicaţie plauzibilă unică: nesinceritatea inamicului, lipsa de interes în a colabora. Dar după ce războaiele s-au stins, n-ar mai exista nici un motiv pentru mascarea adevărului. Pe de altă parte, e vorba de mii de oameni, precum în cazul Chinei, ceea ce exclude ipoteza unui prizonierat atît de bine camuflat... Realitatea înlătură, şi acum, logica, lăsînd parapsihologia să zburde în voie cu teoriile ei îndoielnice, alunecoase. Dematerializarea, fenomenul invers materializării prezenţei spiritelor (prin sunete sau deplasări de obiecte, sau ectoplasmă), trebuie luată ca atare, pe valul imaginaţiei noastre.

Procese celebre

SOCRATE

Filosoful condamnat

DOREL DORIAN

Deosebit de curajoasă ca argumentare (și conținut) și exemplară ca tehnică oratorică, auto-apărarea pe care avea s-o încerce Socrate în fața heliaștilor ar fi putut să determine, în principiu, o răsunătoare achitare.

Socrate nu contestă învinuirea de a se fi lăsat, bunăoară, atras de *„cercetarea sferelor cerești și a adîncurilor pămîntului"*, dar... nu înțelege de ce acuzatorii săi au ajuns la presupunerea că un om care cercetează asemenea lucruri n-ar putea, totodată, să creadă... și în zei. Își închipuie, oare, acuzatorii, că adevărul cunoașterii este incompatibil cu o credință oarbă în zeități? Cît privește rezultatul cercetărilor sale, cum avea să și spună la proces heliaștilor, el nu se poate declara mulțumit cu ceea ce a ajuns să cunoască, să înțeleagă, să știe *(„oamenilor, cel mai înțelept dintre voi este acela care, ca și Socrate, și-a dat seama că el nu prețuiește nimic în ceea ce privește iscusința de a cunoaște adevărul...")*. Cu alte cuvinte, nemulțumit fiind de ceea ce a ajuns să cunoască și însetat fiind de adevăr, el va continua să cerceteze...

Că el, Socrate, ar poseda, cum spun unii - și-ar fi spus-o și Pythia - o anumită înțelepciune? Ca să se convingă pe el însuși că nu este așa, a stat de vorbă, deseori, cu oameni considerați a fi deosebit de înțelepți... Spre surpriza lui, ascultîndu-i, s-a convins că unii „se dovedeau aproape cu totul lipsiți de înțelepciune... *pe cînd alții, părînd mai de rînd, erau oameni mai deplini...*" Că și-a făcut vrăjmași printre cei cărora le-a spus în față acest adevăr, nu-l surprinde deloc... Se aștepta - „cu întristare și cu teamă în suflet" - ca cei criticați pentru viciile și greșelile lor, să-l atace la rîndul lor... Mai ales că el, Socrate, nu și-a ascuns opiniile, iar aceste opinii, firește, puteau să influențeze corespunzător tineretul... Iar cît privește faptul că „daimonii" lui Socrate, cei care i-ar influența faptele și conștiința, ar fi o formă a necredinței în zei, de ce-și închipuie oare acuzatorii că zeii n-ar avea destulă putere să-i influențeze chiar și pe „daimonii" conștiinței? Si încă: n-ar fi fost normal ca cei care acum îl acuză să fi încercat anterior să-l ajute? „Tu însă, Meletos - cum avea să-i spună Socrate, în plin proces - ai fugit de întîlnirea cu mine, n-ai vrut să mă lămurești cu învățăturile tale, în schimb, mă duci la judecată, *unde legea poruncește să fie aduși cei ce au nevoie de pedeapsă, nu de învățătură...*"

● Atras de cercetarea sferelor cerești ● De ce ai fugit, Meletos, de întîlnirea cu mine? ● Nu voi înceta să filosofez niciodată... ● Pentru cinstea mea și a voastră nu mă pot umili

Jacques-Louis David - Moartea lui Socrate

Dar Socrate nu se mulțumește cu respingerea învinuirilor ce i s-au adus. El face din pledoaria sa, expusă îndrăzneț în fața judecătorilor săi, o adevărată profesiune de credință.

Afirmînd că nu va renunța la ideile și activitatea sa de frica dușmanilor săi, el subliniază: „Iată un adevăr statornic, cetățeni atenieni: oricum ar crede cineva că-și poate bine rîndui viața - fie dintr-un imbold propriu, fie din porunca stăpînului său - el trebuie, după părerea mea, să rămînă pe loc, *să înfrunte orice primejdie, să nu pregete față de nimic, nici chiar față de moarte, afară numai de necinste...*"

Dacă acum mi-ați da drumul și n-ați da crezare lui Anytos care a spus că „sau nu trebuia din capul locului să fiu adus aici, sau, odată adus, n-am altă soartă decît moartea"... Deci, dacă mi-ați spune acestea: Socrate, nu ascultăm de Anytos, îți dăm drumul, dar să nu te mai îndeletnicești de azi înainte cu cercetările, să nu mai filosofezi, iar dacă te apuci iarăși de aceasta, te vom osîndi la moarte; dacă, precum spuneam, m-ați elibera cu această condiție, eu v-aș răspunde: Cetățeni ai Atenei, îmi sînteți dragi și vă iubesc, însă mă voi supune zeului (citește: numai conștiinței mele) mai degrabă decît vouă. *Cîtă vreme mai am suflare și sînt în putere, nu voi înceta să filosofez, să vă dau îndemnuri și să predic oricui mi-ar ieși în cale, spunîndu-i după obiceiul meu: O, cel mai bun dintre oameni... Nu-ți este rușine să te îngrijești așa mult de averi, căutînd să le tot sporești... iar pe de altă parte de cugetul tău, de adevăr, de suflet și de felul cum le faci mai desăvîrșite, să nu te sinchisești?*"

În încheierea primei părți a cuvîntării sale, Socrate a explicat și de ce nu face rugăminți umilitoare judecătorilor săi: „Nu fiindcă sînt trufaș, bărbați ai Atenei, nici fiindcă vă disprețuiesc; nu este vorba nici dacă întîmpin moartea cu vitejie sau cu frică. Pentru cinstea mea, a voastră și a întregului stat, eu nu găsesc de cuviință să fac asta la vîrsta mea, cu trecutul și numele meu...

Lăsînd de o parte însă cele ce privesc faima, eu nu găsesc că-i drept să te rogi de judecător și să scapi prin rugăminți, ci să-l lămurești și să-l convingi; că doar nu de aceea șade judecătorul acolo, ca să jertfească dreptatea pentru hatîruri, ci ca să judece după dreptate".

După încheierea acestei prime cuvîntări de apărare - ca răspuns la acuzațiile lui Meletos - judecătorii trec la vot. Și într-adevăr nici a cincea parte din judecători nu l-au găsit vinovat pe Socrate. Dar mai rămînea să se disculpe și față de acuzațiile aduse de Anytos și Lycon. Ceea ce însă - considerînd fermitatea și intransigența poziției lui Socrate - avea să se dovedească o tentativă aprioric sortită eșecului. Si într-adevăr, Socrate va fi pînă la urmă declarat vinovat cu 281 de voturi contra 220.

Anatomia secundei

Home, sweet home...

ALEXANDRU MIRONOV

În englezește înseamnă: *casă, dulcea noastră casă*. Căminul nostru cald, în care ne izolăm cîteva ceasuri pe zi, din gregarismul nostru extraordinar, de făpturi ale satului planetar. Philip K.Dick, vizionar ca toți scriitorii de SF, își închipuia casa viitorului ca pe o mașinărie în care, dacă pui mîna pe clanța ușii, un mic magnetofon încorporat îți cere o monedă, ușa se deschide doar dacă numita clanță („deșteaptă"!) îți recunoaște amprentele, apoi, în apartament, fiecare ușă își cere, cu voce tare, dreptul ei (bănesc), la fel, robinetele, cuptorul de bucătărie, televizorul și telefonul - capitalismul secolului XXI-XXII este puternic electronizat și informatizat și pătrunde, agresiv și guraliv, în toate cutele și pliurile dulcei noastre case.

Pînă la casa și orașul conduse de computer - ceea ce, în 10-20 de ani, se va întîmpla pe toată planeta! - vă descriu cîteva recente întîmplări din satul planetar, care ne vor face viața mai bună, în casele noastre și pe străzile noastre.

Prima este o revoluție calmă, o furtună fără zgomot, un uragan liniștit: o invenție din secolul trecut, care iese abia acum la suprafață. Se numește *pilă de combustie* și funcționează pe principiul invers electrolizei, adică din combinarea hidrogenului și oxigenului dă naștere la curent electric (continuu) apă și căldură. A reinventat-o Michael Wals, de la *Plug Power*, și ș-a instalat-o deja acasă, în Latham, lîngă New York, după ce - amănunt esențial! - a schimbat filtrele catalizatoare din pilele de antârț (erau din platină! îngrozitor de scumpe) cu unele din fibra sintetică numită *Gore-Tex*, mult, mult mai ieftină. Walsh a obținut astfel o mașinărie silențioasă în care nici o piesă nu este în mișcare, cu un randament uriaș (80% comparați cu 25%-30%, randamentul unui motor de combustie clasic...) și care... nu scoate fum, căci pe „țeava de eșapament" a pilei curg doar picături de apă. Costul, în anul 2000, circa 3500 dolari unitatea, potrivită pentru o locuință obișnuită. După producerea pe cale industrială, prețul, bineînțeles, va scădea, punînd realmente în pericol gigantica industrie energetică a centralelor termice și nucleare. Experimentul lui Michael Walsh a și fost de altfel preluat de companiile *EDF* (franceză) și *Bewag* (germană) care vor construi o pilă de combustie de dimensiuni industriale la Chelles, cu o putere instalată de 300 kW, capabilă să asigure și energie electrică și căldură pentru un cartier de 200 de locuințe.

Alte acțiuni, ale urbaniștilor de această dată, sînt îndreptate împotriva dușmanului comun: automobilul poluant, periculos și creator al traficului stresant. În Franța, primarii au pornit o adevărată bătălie (programul „Orașul de mîine") pentru a-i limita utilitatea, convingînd cetățenii de avantajele transportului în comun, prin folosirea... bătrînului tramvai - desigur, întinerit, cu operații estetice, silențios și nepoluant, electric fiind, cum bine se știe. Atît Strasbourgul, „capitala" *Uniunii Europene*, cît și Nantes, orașul lui Jules Verne, intră astfel în ceea ce edilii numesc „a treia vîrstă a orașului". La „originalul" mijloc de transport se mai adaugă, peste tot, gestionarea traficului prin computer și... pistele pentru biciclete!

Tot pentru marile aglomerații: „uzinele" de reciclat și ars gunoaie menajere se retehnologizează, în Bordeaux trecîndu-se la „executarea" gunoaielor prin jetul de plasmă. Este o tehnologie... aviatică, pusă la punct de inginerii de la compania *Aerospatiale*, un fel de torță cu aer cald, capabilă să atingă temperatura de 1500 grade Celsius, care transformă rapid o tonă de gunoi în 700 kg de „cărămizi" de sticlă, de culoare închisă, utilizabile în construcții! Tehnologia este de 10 ori mai ieftină decît cea clasică - și îmi amintește că, la noi, inginerul Andrei Hododi construiește, de cîțiva ani buni, locuințe din gunoaie vegetale. Poate îl observă cineva, mai ales că tehnologia *DURREF* are brevet internațional (acordat de SUA, Uniunea Europeană și Japonia, printre alții), este ieftină, nepoluantă și prezintă doar un singur dezavantaj: încurcă ploile, cum se zice, ale constructorilor de locuințe de la noi, care ar lua, dacă ar putea, și pielea de pe om...

PARADOX

Teorema lui Benford

MARIAN GRIGORE

Curiozitatea dublată de un acut spirit de observație sînt atribute esențiale ale cercetătorului științific. Nu arareori, descoperiri epocale, s-a spus și se spune, au fost produsul unei întîmplări norocoase. Cazul descoperirii penicilinei de către Fleming, de exemplu, după ce „bulionul" de cultură pe care-l folosea a fost contaminat accidental de sporii unui anume mucegai. Numai că în loc să arunce, ca rebutată, proba respectivă, Fleming a pus-o la microscop, constatînd cu uimire că microorganismele pe care el le introdusese intenționat în cultură fuseseră eliminate de nedoritul intrus. Observație care a deschis calea obținerii antibioticelor care au revoluționat medicina. Or, alt exemplu, descoperirea de către Henry Coandă a efectului ce îi poartă numele, ca urmare a observării circumstanțelor în care avionul său cu reacție, aflat la prima încercare de zbor, a luat foc, datorită flăcărilor țîșnite din ajutaj. Flăcări care, în loc să fie aruncate înapoi, se încăpățînau să se lipească de capota motorului, schimbîndu-și direcția cu 180 grade, într-un mod complet nemotivat în lumina legilor cunoscute, pînă atunci, ale fizicii. Curiozitatea, dar și spiritul de observație l-au făcut însă pe Coandă să se întrebe de ce, analiza științifică permițîndu-i ulterior să descopere efectul ce-i poartă numele.

„1" - o cifră privilegiată?!?

În paginile unui cotidian am găsit recent un alt exemplu din aceeași clasă, fără îndoială că mult mai puțin cunoscut, dar avînd, în schimb, „calitatea" de a rămîne fără explicație. Cel puțin la prima vedere, întrucît, schimbînd „modul de gîndire", vom găsi și explicația. Este vorba de „Legea lui Benford". Conform acestei legi, 30% dintre numerele pe care le utilizăm în mod curent încep cu cifra 1. Ceea ce înseamnă, normal, că celorlalte opt cifre cu care poate începe un număr oarecare le revin celelalte 70 de procente; și încă nu în mod egal, ci descrescător. Astfel, șansa ca un număr să înceapă cu cifra „9" este doar de... 4,6%.

Frank Benford era de profesie fizician și lucra, în anul 1938, în cadrul companiei „General Motors". În activitatea lui apela destul de frecvent la volumele cu tabele de logaritmi, acestea fiind un instrument curent de calcul într-o perioadă în care calculatoarele moderne nici măcar nu erau întrezărite. Or, Benford a observat că paginile care cuprindeau logaritmii numerelor începînd cu cifra „1" erau cu mult mai jerpelite decît celelalte. Pentru a se lămuri, nu s-a mulțumit să verifice realitatea fenomenului asupra tuturor volumelor cu tabele de logaritmi pe care le putea găsi în biblioteci, pe birourile de lucru ale prietenilor etc., ci a întreprins și o laborioasă analiză matematică a frecvenței cifrelor cu care începeau nu mai puțin de 20229 numere luate la întîmplare (dar nu trase la sorți!), așa cum le-a întîlnit în viața de toate zilele: cifrele apărute în paginile unui ziar oarecare, cifrele semnificînd suprafața unor țări sau lungimea unor rîuri, numărul caselor de pe o stradă etc., etc. Analiza statistică a frecvenței cu care apărea o cifră sau alta la începutul unui număr i-a confirmat observația inițială: cifra „1" apărea cam în proporție de 30% din cazuri. Rezultatul acestei analize l-a condus la formularea teoremei care îi poartă numele: *„Dacă notăm cu 1 certitudinea absolută, iar cu 0 (zero) imposibilitatea, atunci probabilitatea ca prima cifră (notată „d") a unui număr luat la întîmplare să fie o anume cifră între 1 și 9 este dată de formula: lg (1+1/d)".*

De unde și pentru cifra „1", care, conform formulei, dă lg2 = 0,31... Ceea ce corespunde exact rezultatului obținut prin observarea realității.

Loteria rămîne totuși o loterie

Deși teorema este perfect verificabilă, fiind luată cît se poate de în serios, de exemplu, de revizorii contabili (care pot spune, la o simplă lectură a cifrelor unui registru de casă, dacă acestea sînt sau nu „măsluite", întrucît, pentru mai multă „veridicitate", falsificatorii vor inventa cel mai adesea cifrele după logica unei distribuții uniforme, dar întîmplătoare, logică în contradicție cu teorema lui Benford), ea nu se aplică totuși numerelor trase la sorți, ca la loterie. De altfel oricine poate observa că numerele între 10 și 19 nu apar mai des printre cele extrase la o tragere decît cele între 30 și 39, spre exemplu.

Contradicția este doar aparentă. În fapt, la loterie cifrele au doar valoare simbolică, iar nu una numerică, putînd fi înlocuite, la fel de bine, cu litere sau cu desene. Tocmai de aceea șansa fiecărui simbol de a fi extras din urne este egală cu aceea a oricărui alt simbol.

Realitatea din spatele simbolurilor

Care ar fi, totuși, explicația fenomenului descris de teorema lui Benford? Pentru a o înțelege, va trebui să o remarcăm, și apoi să renunțăm (în procesul de judecată logic) la valoarea pur simbolică, *egală ca importanță*, a cifrelor. De fapt, fiecare cifră e o notație arbitrară a unei anume realități. Astfel, nimic nu s-ar schimba dacă cifra „1", de exemplu, ar fi notată cu „9". Și invers. Într-un asemenea caz, numărul „90" l-am citi (și l-am înțelege) ca „zece", iar „10", drept „nouăzeci". Iar regula lui Benford ar fi valabilă pentru *cifra-simbol „9"*.

În schimb, într-o înțelegere *cantitativă* a semnificației simbolurilor cifrice, „1" va însemna, totdeauna, *o unitate*, iar „2", *două unități*. Ș.a.m.d. Deci, de două ori „1" sau 1+1!

Așa privind lucrurile, este evident că șansa de a extrage *o unitate* din „urna" imaginară a diferitelor mărimi este mai mare decît aceea de a extrage, în același timp, *două unități* (pentru a extrage, deci, realitatea notată simbolic prin „2") și cu mult mai mică în cazul a *nouă unități* (notate simbolic prin „9"). Astfel încît totul devine clar. Nu?

Este un exemplu perfect pentru modul în care tiparele simplificatoare ori simbolice în care ne-am deprins sau am fost învățați să percepem realitatea deformează, într-o măsură mai mare sau mai mică, corectitudinea judecăților noastre de valoare.

Pentru părinți

Între tandrețe și fermitate

Atunci cînd îl doriți cuminte și supus, prin minune spre 4 ani copilul dv. este mereu nemulțumit, devine refractar la tot și chiar, ore în șir, miorlăit. Acesta este tabloul clasic al copilului care dorește să atragă atenția asupra sa, spun psihologii. El traversează o perioadă dificilă, iar schimbarea dispoziției se explică printr-un eveniment trăit fie în casă, fie în anturajul său. Oricum, sîntem în fața unei atitudini tranzitorii care poate fi depășită cu înțelegere și blîndețe din partea dv. Cum s-ar putea explica starea respectivă? Este posibil ca micuțul să fie ceva mai sensibil și anxios. Preferă atmosfera calmă, rutina și detestă schimbările. Foamea, răul, lipsa... bomboanelor îl deranjează. S-ar putea ca peste ani să fie o persoană extrem de serioasă, dar pentru moment plînsul este modalitatea pe care a ales-o pentru a vă atrage atenția. Cu un asemenea copil trebuie să vă întrebați dacă timpul pe care îl acordați zilnic jocului și mîngîierilor este suficient, este cel de care are el nevoie. S-ar putea, de asemenea, să-și îndrepte mai mult atenția spre ceilalți și prea puțin spre el. În acest caz trebuie incitat la autonomie. Valorificați inițiativele și arătați-vă încîntarea atunci cînd se comportă ca „un om mare".

Un copil plîngăreț trebuie să știe de la început ce îl așteaptă. Folosiți „reglementările interioare" bazate pe reguli simple, stabile, prin care copilul să știe ce îi este permis și ce îi este interzis. Astfel de repere care îi dau securitate îl ajută să-și găsească locul și echilibrul.

Acest gen de copil are nevoie să știe că vă interesați de el mult și că știți să-l ascultați cu răbdare. Cu timpul va descoperi cum să obțină mai mult. În așteptare, iată cîteva sfaturi care îl vor ajuta să-și schimbe atitudinea.

- Evitați să-l etichetați drept „copil problemă" pentru că va fi mult mai greu să-l corectați.
- Nu-l ironizați și nu-l faceți de rîs în public. Efectul nu ar fi altul decît acela de a încurca și mai rău lucrurile.
- Refuzați să-i suportați fără încetare smiorcăiala. Dacă vă enervează, să... plîngă în camera sa, pînă cînd se va simți într-o dispoziție mai bună. Explicați-i că aceasta nu este o pedeapsă. El are dreptul să se smiorcăie, dar și dv. aveți dreptul la liniște.
- Folosiți tot umorul de care sînteți în stare. Dacă îl faceți să rîdă, ați cîștigat partida.
- Vorbiți cu el, cereți-i părerea: „eu am o problemă cu tine și nu știu cum să o rezolv...". Asociindu-vă cu el în găsirea unei soluții echivalează cu trecerea sa din poziția de victimă în aceea de actor al propriei sale vieți.
- În sfîrșit, trebuie accentuat, caracterul unui copilaș poate fi modelat. Ca părinte trebuie să știți cît de important este să valorificați calitățile copilului și în același timp el să știe că îl acceptați și îl iubiți așa cum este. De altfel, mai mult decît alții, acest mic capricios are nevoie să se simtă frumos, bun, binecrescut, politicos și iubit. Trebuie să-i acordați încrederea dv.

Gastronomice

Cititoarea noastră din Vișeul de Sus, doamna Clara Chereji, ne sugerează pentru această săptămînă o

Budincă de pișcoturi

150 g pișcoturi, 50 g stafide, 1 lingură de fructe zaharisite, ½ l lapte, 120 g zahăr, ½ baton de vanilie sau zahăr vanilat, 3 ouă, unt pentru uns forma.

Într-o formă rotundă cu pereții drepți, bine unsă cu unt se așază pișcoturile, în rînduri încrucișate, iar între rînduri se pun stafide și bucățele mici de fructe zaharisite. Ultimul rînd de pișcoturi trebuie să fie ceva mai jos decît marginea formei. Separat se face o cremă de vanilie din ½ l lapte fierbinte, cu 120 g zahăr și o jumătate de baton de vanilie. Se ține la foc pînă se topește zahărul. Se bat ouăle într-un castron și se toarnă încet laptele, amestecînd într-una. Se strecoară crema și se toarnă puțin cîte puțin peste pișcoturile din formă. Se lasă să stea 10 minute, ca să fie bine pătrunse de cremă, înainte de a se pune la foc. Se acoperă și se pune să fiarbă 40 de minute, la cuptor în baie de apă. Cînd budinca este gata se lasă 10 minute de o parte să se mai răcorească în formă. Se răstoarnă și se servește caldă, cu sos de zahăr ars.

La fel se poate pregăti budinca de cafea sau cu cacao. Se pune în lapte o ceașcă concentrată de cafea neagră sau 2 linguri de cacao. Se servește cu sos de vanilie.

Indiscreții

Ronaldo și... „Ronaldinha"

Susana Werner, logodnica lui Ronaldo, supranumită cu afecțiune „Ronaldinha", a avut recent un debut promițător în cariera de actriță. Aceasta nu a împiedicat-o pe ea, cunoscută mai ales în chip de top model, să aplaude cu dezinvoltură prezentarea unei colecții vestimentare alături de bărbatul viselor sale. Fotbalistul, care și-a regăsit forma și nervii de oțel, mărturisește că își dorește cu ardoare un singur lucru: să joace în aceeași echipă cu Zidane...

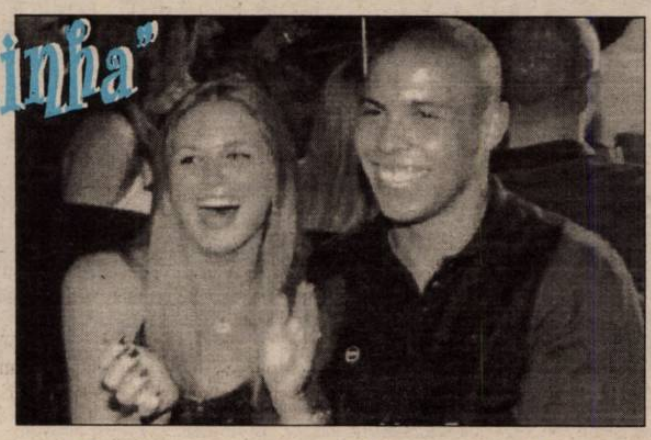

Copii superbi, părinți celebri

Altădată provocatoare, acum Madonna preferă statutul de mamă ce își adoră fiica, pe Lourdes Maria, ce are deja doi ani și jumătate. Cum trece vremea... La rîndul lor, Antonio Banderas și Melanie Griffith au călătorit recent în Spania însoțiți de adorabila lor fiică, în vîrstă de 2 ani, Stella del Carmen, ce mărturisește cu gingășie că tatăl ei este... Zorro.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Cu oarecare pudoare despre cele mai frecvente afecțiuni ginecologice

Frecvența consultării medicului reprezintă unul dintre elementele ce concură la definirea gradului de civilizație a individului și societății. Vă mai amintiți, doamnă, de cînd nu v-ați mai sfătuit cu ginecologul în privința sănătății dv.? Dacă ați făcut-o de curînd, felicitări, dacă nu, o suită de articole vizînd problemele de sănătate specifice, feminine, vă vor oferi suficiente argumente să o faceți.

Cele mai frecvente și supărătoare afecțiuni ginecologice sînt reprezentate de infecțiile vulvo-vaginale. O mare parte din ele sînt totuși inofensive și răspund prompt la un tratament simplu.

Simptomele vulvo-vaginitei constau în: mîncărimi, iritație locală, durere în regiunea genitală externă și dureri în timpul contactului sexual. În cazul infecțiilor, scurgerile vaginale sînt adesea abundente, decolorate și pot avea un miros neplăcut. (În mod normal acestea sînt reduse și alcătuite din celule îmbătrînite, descuamate din pereții vaginali, secreții care protejează uterul de infecție și ajută la fertilitate și substanțe chimice produse de bacterii vaginale). Ciclul menstrual și fluctuațiile hormonale, de la pubertate la menopauză, determină modificarea acestor secreții, care în anumite limite sînt normale. Factorul hormonal este determinant în producerea scurgerilor vaginale. Astfel nivelul relativ ridicat de hormoni sexuali este necesar pentru a produce scurgeri vaginale. Deci în perioada copilăriei și la menopauză, cînd nivelele hormonale sînt scăzute, scurgerile vaginale sînt minime.

Scurgerile vaginale se modifică în raport cu ciclul menstrual. După menstruație, nivelele hormonale scăzute determină secreție vaginală scăzută. Cînd ovocitele încep să se dezvolte în ovare, nivelele de estrogen și progesteron cresc, stimulînd producția acestei scurgeri.

Care sînt căile cele mai bune pentru a ne feri de infecții?

Vaginul sănătos prezintă o varietate de organisme microscopice. În mod normal ele trăiesc armonios într-un mediu acid, care previne creșterea excesivă a unora dintre specii și respingînd alți agenți străini. Un număr de factori pot tulbura acest echilibru. Este vorba despre agenții bolilor transmisibile sexual, sarcina, menopauza, anumite medicamente, unele boli cronice, dușurile excesive, stresurile emoționale mari, lenjeria prea strîmtă. Dieta joacă, de asemenea, un rol semnificativ.

Cea mai bună modalîtate de a preveni o infecție vaginală este igiena perfectă a femeii. Dieta trebuie să fie variată și bogată, iar greutatea trebuie menținută în limite normale. Stresul trebuie îndepărtat prin exerciții, meditații și alte activități ce îndepărtează tensiunea. Hainele trebuie să fie lejere, evitîndu-se îmbrăcămintea strînsă pe corp sau cea care conține multe fibre sintetice. Nu trebuie uitat, folosirea prezervativelor și spermicidelor previn infecțiile transmise sexual.

Dr. MARIA BARI,
medic primar la Spitalul Clinic Filantropia.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Mă numesc S.P., am 33 de ani și locuiesc în Baia Mare. De cîțiva ani sufăr de hipotiroidism de tip central, gușă nodulară, spasmofilie. În tot acest interval de timp am urmat tratamentele medicamentoase indicate de medic, dar fără rezultatele scontate. Așa se face că m-am decis să încerc un tratament bioenergetic. Am apelat la doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacități extrasenzoriale de categorie internațională. Miraculos, după cîteva ședințe am început să mă simt mai bine, iar nodulii au dispărut. Înainte aveam senzația de sufocare, nu puteam dormi, mă durea inima, nu aveam încredere în mine, eram fără putere. Este o minune să te poți vindeca fără medicamente și fără bisturiu..."

*

Redacția revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratament bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 25000 lei.

10% REDUCERE adică 25000 lei

TALONUL NR. 6

Numele și prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

Valabil pînă la 15 martie 1999

Programări la telefon: 6862046

Un colț liniștit

Doriți să dați o notă de prospețime spațiului în care vă simțiți cel mai bine? Nimic mai simplu, spun specialiștii. Alegeți-vă un fotoliu confortabil, cu perne tapițate într-o nuanță caldă, așezați alături un lampadar, pentru ca lectura să nu vă obosească ochii, o măsuță cu un vas cu flori și, eventual, cîteva „fleacuri" cu semnificații plăcute. Nota de originalitate și prospețime poate fi dată de un covoraș rotund, în nuanțe armonizate cu fotoliul. Cu puțină imaginație colțul dv. preferat poate deveni zona cu cel mai înalt grad de rafinament din apartament.

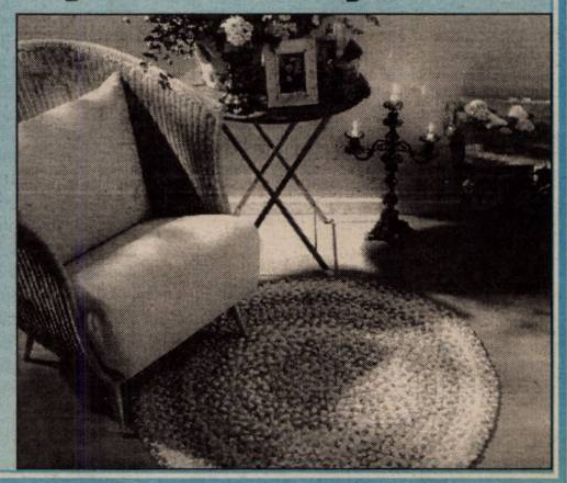

ATENȚIE! GRIPA stă la pîndă

5 POSIBILITĂȚI DE PREVENIRE A GRIPEI

Deși sună a lozincă demonetizată, e de preferat să ne străduim să preîntîmpinăm apariția bolii, decît să ne chinuim să o tratăm și să-i anihilăm consecințele. Iar măsurile de prevenire țin de stilul nostru de viață, exprimat în igienă, alimentație, obiceiuri dăunătoare cum ar fi fumatul sau consumul excesiv de alcool, capacitatea de a face față la stres, predispoziția către mișcare fizică sau sedentarism etc. Ce ne recomandă specialiștii în aceste privințe?

Igienă

- *Spălați-vă pe mîini cît mai des cu putință.* Folosiți, dacă e posibil, un săpun dezinfectant, antibacterian (Lifebuoy, Dove, Safeguard).

- *Nu vă atingeți fața cu mîinile:* Căile de pătrundere a virușilor în organism sînt gura, nasul, chiar ochii. La serviciu, la școală, în mijloacele de transport în comun, în magazine, mîinile pot veni în contact cu agentul patogen, transformîndu-se în purtătoare foarte apropiate ale virușilor.

- *Folosiți cu precădere batistele de unică folosință, cele de hîrtie.* Batistele din pînză sînt adevărate depozite de agenți patogeni, iar buzunarul sau poșeta reprezintă cel mai favorabil mediu pentru dezvoltarea virușilor.

- *Dezinfectați cît mai des cu putință obiectele utilizate de mai multe persoane* (telefon, telecomandă, obiecte de uz casnic).

- *Folosiți cu multă precauție toaletele publice,* avînd în vedere că virușii supraviețuiesc timp de cîteva ore pe scaunul de toaletă, chiuvete, robinei, clanțe etc. În acest sens, o igienă sporită trebuie aplicată și în băile sau toaletele din propriile case.

- *Respirați pe nas, nu pe gură!* În cazul respirației pe gură, mucoasa și gîtul devin uscate, permițînd pătrunderea mai ușoară a virușilor în organism.

- *Aerisiți cît mai des camerele în care locuiți!*

Alimentație

- *Consumați cît mai multe alimente naturale!* Legumele și fructele proaspete conțin substanțe care sporesc rezistența organismului în fața bolilor. E vorba de sulforafan, prezent mai ales în varză,conopidă și brocoli, de alil-sulfizi incluși în ceapă și usturoi, și de flavoizi, care intră în componența verdețurilor, citricelor și coacăzelor. În urma acțiunii acestora, organismul absoarbe mai multă vitamină C, care ajută sistemul imunitar în lupta contra gripei.

- *Consumați iaurt!* Specialiștii susțin că prin consumul zilnic al unui pahar cu iaurt pericolul de a contracta gripa este mult diminuat. Bacteriile cu efect benefic din acest aliment ajută sistemul imunitar să producă substanțe menite să acționeze împotriva bolii.

- *Beți multe lichide!* Apa, sucurile naturale de fructe sau de legume, ceaiurile medicinale îndepărtează toxinele din organism, favorizînd totodată procesele metabolice.

- *Profitați de efectul benefic al plantelor medicinale!* Enumerăm cîteva dintre cele mai recomandate: ● ghimber, ● ginseng, ● reisi sau ciuperca sitake, ● alge de mare (la mîncărurile gata preparate se folosesc, sub formă de pulbere, în loc de sare).

- *Consumați alimente cu aport de zinc!* Zincul este deosebit de important pentru sistemul imunitar, deoarece favorizează producția de anticorpi. Există numeroase studii care dovedesc că persoanele care suferă de lipsă de zinc în organism sînt mai vulnerabile în fața răcelii, gripei sau a infecțiilor secundare. Carnea, germenii de grîu, creveții și stridiile sînt cîteva dintre alimentele cu un conținut de zinc suficient pentru organism. Atenție, însă! Consumul în exces și pe o perioadă îndelungată al alimentelor bogate în zinc poate avea efecte nedorite, manifestate prin declanșarea unor afecțiuni cardiace, dereglări ale funcționării glandei tiroide etc.

- *Asigurați organismului necesarul optim de vitamina C!* Încă din 1968 Organizația Mondială a Sănătății a recunoscut și susținut studiile care au demonstrat legătura dintre vitamina C și rezistența organismului la gripă și alte boli infecțioase. Cum se explică? Datorită vitaminei C, organismul își intensifică producția de interferon (o substanță „antivirotică", avînd rol în mobilizarea celulelor sistemului imunitar). Deși, de-a lungul anilor, au existat numeroase controverse privind doza optimă zilnică de vitamina C pentru organism, s-a ajuns la concluzia că aceasta s-ar situa, în funcție de individ, între 250 și 1000 miligrame pe zi. Avînd în vedere că vitamina C este un acid destul de puternic și că la unele persoane poate provoca intoleranță, intoxicație, dureri de stomac sau diaree, e de preferat fie să aflați singuri, prin tatonări prudente, doza ideală pentru propriul organism, fie, cel mai corect, să cereți sfatul unui medic.

- *Asigurați organismului cantitatea zilnică necesară din vitaminele A,B și C, precum și antioxidantele esențiale* cum ar fi: calciu, magneziu, fier și zinc. Conform unor studii, cel puțin o treime din populație consumă mai puțin de 70 la sută din cantitățile necesare. Cîte o tabletă zilnică de multivitamine poate compensa lipsa acestora datorată unei alimentații dezechilibrate din punct de vedere al valorilor nutritive.

Fumatul și consumul de alcool

- *Fumătorii sînt prăzi mai ușoare în calea gripei.* Fumatul contribuie în primul rînd la procesul de uscare a mucoaselor proprii sistemului respirator, fapt care permite virușilor să pătrundă mai ușor în organism. S-a constatat că la fumători boala este de mai lungă durată, iar posibilitatea apariției complicațiilor este mult mai crescută.

- *Consumul de alcool în exces dinamitează în timp sistemul imunitar.* Organismul pierde apă și, implicit, o mare cantitate de vitamine A, B și C, esențiale pentru a asigura funcționarea normală a capacității de apărare a organismului. De asemenea, consumul unor cantități mari de alcool are efecte negative asupra ficatului, care este cel mai important sistem de filtrare din organism. Virușii vor fi eliminați cu întîrziere din organism, iar capacitatea lor de a naște complicații va fi, evident, mai crescută în cazul unui ficat disfuncțional.

LUNA ȘI SĂNĂTATEA UMANĂ

ARCADIE PERCEK

După cum prea bine știm, Luna reprezintă un leitmotiv obsedant în medicină de cînd se cunoaște faptul că *un misterios metronom astronomic reglează totul în Univers și în viață. Grație lui, toate fenomenele care țin de lumea cosmică, ca și acelea care țin de lumea biologiei materiei vii, se supun unor ritmuri nu numai inevitabile, ci și profund modificatoare.*

Or, cum există frapante analogii între organismul uman, luat ca individualitate biologică, și planeta noastră, Terra, din punctul de vedere al conținutului hidric, știut fiind că 2/3 din suprafața acestei planete este acoperită de apă și că tot circa 2/3 din conținutul uman aparține aceluiași constituient, nu trebuie să ne surprindă influența profund modificatoare a ritmurilor de care vorbim mai sus.

Cunoscînd faptul că puternica atracție exercitată de Soare și de Lună asupra planetei noastre se soldează cu influențe cosmice dintre cele mai vizibile, concretizate în fluxuri și reflux-uri, de ce să nu admitem că aceeași atracție nu ar putea influența și făptura umană, știut fiind că aceasta se constituie - cel puțin sub raportul conținutului hidric - într-o Terra în miniatură.

Astfel, un psihiatru american din Miami, și anume Arnold D.Lieber, care a aprofundat aceste influențe, se arată perfect convins că purtătorii unor anume boli nervoase și psihice sînt net influențați în comportamentul lor atunci cînd Luna, Soarele și Pămîntul se află aliniate, adică în linie dreaptă, fenomen care are loc o dată la 18,6 ani, cum este situația la începutul anului în curs. După cercetătorul citat, acest fenomen se soldează cu dezorganizarea de către Lună a cîmpului gravitațional, ca și a cîmpului electromagnetic înconjurător, fapt ce duce, în consecință, la dezorganizarea repartizării conținutului în apă al organismului și, implicit, a constituenților acestuia, conținut din care fac parte, după cum știm, și hormonii, de unde atîtea și atîtea modificări, mai ales în sfera psihică și comportamentală. Iată rațiunea pentru care în optica lui Lieber alcoolicii, drogații, ca și cei cu înclinații native spre violență și agresivitate - și Slavă Domnului! - aceștia pur și simplu ne poluează universul nostru existențial contemporan, se vor da pur și simplu în spectacol, cum se spune, cel puțin în lunile ianuarie și martie, după cum am precizat în articolul trecut, și anume în zilele de 1 și 31 ianuarie și în zilele de 2 și 31 martie, cînd Luna va fi plină și cînd, dacă vom fi atenți, vom putea vedea multe.

Tot în această perioadă, e posibil să fie sporite situațiile de alarmă ale pompierilor, fapt legat de creșterea coeficientului de iritabilitate, de depresie, de insomnie și oboseală, care sporește atunci cînd atracția lunară este maximă. Și tot în această perioadă de timp, este posibil să înregistăm o culminație pe line de agresivitate, criminalitate, sinucidere și depresie, și tot din același motiv. Ziarele, desigur, vor ilustra această situație.

MEDICUL vă răspunde

APOPLEXIA

Cititorul Gheorghe Nicolescu, din comuna Niculițel, jud.Tulcea, în vîrstă de 59 de ani, de profesie funcționar, ne face în scrisoarea pe care ne-o adresează următoarea relatare: „În luna februarie a.c., sculîndu-mă din pat, am simțit la piciorul drept o jenă, care în limbaj popular se numește „cîrcel". Am crezut că este ceva trecător, anterior mai avînd asemenea „cîrcei", dar am simțit că acest simptom cuprinde întreaga parte dreaptă a corpului, începînd de la laba piciorului, pînă la partea dreaptă superioară a capului". Întrucît această suferință este foarte frecventă, și tot frecvent este confundată cu cîrcelul, cînd de fapt acest cîrcel poate fi buturuga mică care răstoarnă carul mare, am să dau un răspuns cît de poate de complet. Se pare, stimate bolnav din Niculițel, care suferiți de un... cîrcel, că, în realitate ați avut un accident vascular pe fond de hipertensiune arterială, accident cunoscut în medicină și cu denumirea de apoplexie cerebrală, termenul de apoplexie venind de la grecescul apoplexia, care înseamnă lovitură. Ca atare, ați avut parte, se pare, de o perturbare acută a circulației sangvine la nivelul creierului, survenită în urma unei hemoragii, ca urmare a ruperii unui vas de sînge. Accidentele de acest gen survin de regulă la persoanele în vîrstă, dar se poate să survină și mai devreme, cum este cazul la Dv., și apar de obicei pe fondul unei hipertensiuni arteriale ignorate și, implicit, netratate, cum, de asemenea, este cazul la Dv. Este realmente surprinzător cum n-ați aflat acest lucru, deși ați fost internat la spitalul din Galați și ați făcut diverse investigații și la Spitalul Militar Central din Capitală, apoi la spitalul județean din Constanța, unde ați efectuat și o tomografie computerizată, iar un neurolog de la spitalul din Tulcea, căruia nu-i dați numele, v-a tratat se pare foarte corect mult timp cu Sermion, Stugeron, Piracetam, Nifedipin, Aspacardin și Tanalcan. Iar faptul că îmi specificați situația că, cu toate aceste tratamente, „...starea sănătății mele nu s-a ameliorat, simt aceeași stare jenantă de amorțeli și de înțepături în partea dreaptă a corpului; simt aceleași înțepături la degetele de la mîna dreaptă, unde nu mai am cursivitate la scris...", este normal să fie așa, știut fiind că vindecarea acestor procese este în general de durată. Deci, tratați-vă în continuare la neurologul de la spitalul din Tulcea, urmați indicațiile lui terapeutice, plus multă răbdare și... deloc tutun, și sigur o să vă vindecați.

Dr. ANDREI ONU

Terapie naturală

PATLAGINA

(Plantago Lanciolata, Media, Major)

Cum o recunoaștem? Este foarte răspîndită în toate regiunile țării, începînd de la șes pînă la munte, pe marginea drumurilor, în locuri cultivate sau necultivate, pe pășuni și fînețe uscate sau umede, pe malurile nisipoase ale rîurilor. Se folosesc frunzele care sînt lanceolate, eliptice, sau latovale, lucioase sau păroase, în funcție de specie, cu marginea întreagă sau sinuos dințată, îngustate brusc într-un pețiol scurt. Frunzele au 3-7 nervuri, ușor încurbate și reunite la vîrf.

Cum se recoltează? Se recoltează numai frunzele în orice perioadă a anului și se usucă în locuri bine aerisite, calde și umbroase. În stare uscată frunzele sînt verzi, fără miros, cu gust acrișor-amărui și mucilaginos.

Cum acționează? Datorită conținutului foarte bogat în mucilagii, frunzele de patlagină au proprietăți emoliente, fiind utilizate în bronșite cronice. Datorită taninului și aucubozidului au acțiune astringentă, antipruriginoasă.

Mod de întrebuințare. Frunzele de patlagină se pot folosi și în stare proaspătă, avînd acțiune antiinflamatorie și cicatrizantă, se aplică direct pe răni. De asemenea, se folosesc în amestec cu florile de mușețel și florile de nalbă tot pentru spălarea rănilor sau sub formă de gargară în laringite, traheite etc. Din frunzele de patlagină se face o infuzie din 2 linguri de plantă uscată la o cană de apă clocotită și se beau 2-3 căni pe zi, avînd acțiune emolientă și expectorantă. Frunzele de patlagină se folosesc la prepararea siropului de patlagină, foarte utilizat în farmacii, și a ceaiului antibronșitic. Patlagina se mai folosește în amestec cu frunze de coacăz negru la prepararea unei infuzii cu foarte bune proprietăți antiateroscleretice, din care se beau 2-3 căni pe zi.

L. MOLDOVAN
Farmacist primar

Întrucît am primit din partea multor cititori solicitări pentru a facilita un contact cu Dl. dr. Gheorghe Giurgiu, în legătură cu articolul „Plante medicinale contra psoriazis", comunicăm tuturor celor interesați telefonul Domniei sale: 6283342.

Cît costă un sfat?

- Corespondenta noastră S.E. din Județul Constanța are 19 ani, și-a început de curînd viața sexuală și ne adresează o întrebare foarte interesantă.

Într-adevăr, după ce ne spune că, din cauza prejudecăților care încă mai joacă un rol atît de important, a „adunat" o mulțime de întrebări la care nu a avut cine să-i dea răspuns (sau nu a îndrăznit să ceară),o serie de nelămuriri i-au fost clarificate citind rubrica noastră.

A ales, de comun acord cu partenerul, să recurgă la pilulele anticoncepționale drept metodă contraceptivă. Și aici apare întrebarea: de ce se insistă atît de mult asupra necesității consultului medical? Nu cumva pentru că această metodă este nesigură și ea și poate rămîne însărcinată?

Ca și în alte cazuri de cupluri tinere, probabil, și corespondenta noastră invocă aspectul financiar. Fiind amîndoi încă dependenți de banii părinților, nu crede că are să meargă la medic pentru consult.

Și atunci?

- Stimată S.E., problema pe care o puneți este foarte importantă și cred că în situația dumneavoastră se află multe cupluri. Cît costă a apela la serviciile unui medic pentru un sfat „contraceptiv" și a folosi contracepția? Dar cît costă lipsa acestui sfat?

Orice problemă, sau aproape orice problemă, are o rezolvare, cu condiția ca rezolvarea să fie dorită într-adevăr. Haideți să cîntărim împreună costul problemei dumneavoastră, să vedem dacă merită să mergeți la un medic sau nu.

Ce beneficii aveți dacă mergeți la un medic? Poate e timpul să aflați ceva despre corpul dumneavoastră (mă refer la partea interioară). Gîndiți-vă că pentru binele dumneavoastră e indicat să mergeți la

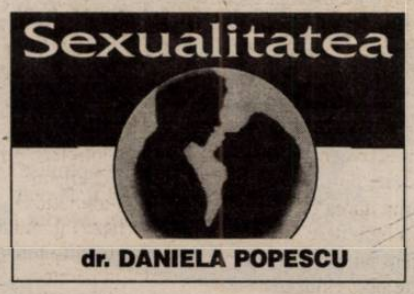

dr. DANIELA POPESCU

medicul ginecolog de cel puțin două ori pe an, adică la un interval de 6 luni. În Europa de Vest și America, femeile sînt obligate de Sistemul Asigurărilor Sociale să viziteze medicul de cel puțin două ori pe an, pentru a putea primi acea protecție de care beneficiază prin lege. Deci acolo statul are grijă prin lege de sănătatea femeii. Dacă ea refuză acest lucru, atunci nu poate beneficia de protecția caselor de asigurări. Cu alte cuvinte, este de dorit să vizităm medicul chiar dacă sîntem sănătoase, pentru a ne asigura mai departe de acest lucru. Astfel există șanse de a descoperi eventualele boli în stadiul incipient și de a le trata imediat. Vedeți dumneavoastră, unele boli sînt „mute clinic", adică femeia nu simte nimic, iar atunci cînd începe să simtă este din nefericire prea tîrziu și nu prea mai sînt șanse. Trebuie să fiți informată că există boli ale aparatului genital al femeii, cum ar fi cancerul de col uterin și cel de ovar, care au caracteristicile de mai sus.

Mergeți la medic și nu veți regreta niciodată. În plus, aveți un „umăr" pe care îl găsiți imediat, dacă într-adevăr aveți nevoie de el. În orașul dumneavoastră există un medic minunat pe mîna căruia eu m-aș lăsa cu încredere. Se numește Florian Danteș și îl puteți găsi la cabinetul din strada M.Kogălniceanu Nr.25 tel: 041/617681.

Ce se întîmplă dacă nu mergeți la medic? S-ar putea să alegeți din întîmplare un contraceptiv foarte bun, cum ar fi Marvelon, de care majoritatea femeilor sînt mulțumite, pentru că este unul foarte modern, cu cantitate microscopică de hormon și care nu îngrașă. Dar, vedeți dumneavoastră, nu toate femeile sînt la fel! Poate dumneavoastră aveți nevoie de un contraceptiv cu mai mult estrogen sau de unul fără progesteron, cum ar fi EXLUTON, indicat în special pentru femeile care nu suportă estrogenii din pilulă sau care au contraindicații la pilulele contraceptive.

După ce consultați medicul, e bine să știți că ambele contraceptive se găsesc la farmacia Portis Tel. 041/615607 sau la farmacia Farmacon: 041/615426.

Rubrică realizată de
MIHAELA DOROBANȚU

Tir cu arcul pentru... nevăzători

Jeff Berman, un cercetător britanic, a inventat un sistem care permite chiar și nevăzătorilor să tragă cu arcul! Mai mult, sistemul oferă un mod de antrenament care îi poate face să ajungă la performanțe care să justifice acceptarea lor la... Jocurile Olimpice!

„Vector" - acesta este numele sistemului - este pe cît de ingenios, pe atît de simplu. El se bazează pe o mini-sursă laser montată pe cătarea arcului. Un alt senzor, montat în spatele acesteia, generează un sunet în căștile arcașului care se pregătește să tragă, în momentul în care raza laser a atins centrul zonei spre care urmează să se tragă.

În funcție de sunetul pe care îl aude, arcașul, chiar dacă nu vede, știe dacă zona spre care este îndreptat arcul este chiar centrul sau unul din cercurile concentrice din jurul punctului central. Așa că... nu are decît să aleagă și să tragă. Succesul este garantat!

Distracții periculoase

Una dintre atracțiile parcurilor de distracții o constituie așa-zisele „montagnes russes", acele mașinuțe sau trenulețe care zboară pe șine cu viteze uluitoare, ridicîndu-se și coborînd și de multe ori întorcînd „pasagerii" cu capul în jos. După Valerie Biousse, de la spitalul Lariboisière din Paris, acest soi de distracție poate declanșa uneori sechele neurologice. Examinînd patru persoane care sufereau de puternice dureri de cap după un asemenea tur, neurologii au descoperit mici hemoragii în peretele arterei cervicale și mici accidente vasculare cerebrale.

O lume de flăcări

În fiecare an în lume focul devastează 71 milioane de hectare. În 1997 seceta repetată, cauzată de El Niño, a amplificat fenomenul. Printre țările cele mai afectate poate fi amintită Indonezia, unde au ars mai mult de două milioane de hectare de vegetație. În anul trecut focurile din Amazonia, Mexic, Grecia și Florida au atins un record tragic. Informațiile asupra incendiilor din lumea întreagă au fost înregistrate pe Internet și oamenii de știință speră să poată lua măsuri de prevenire.

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
București 96,1 FM
Iași 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploiești 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanța 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Pitești 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoșani 93,1 Mhz
Focșani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Brașov 105,5 Mhz

Ultimul PARADIS PIERDUT

Un grup de oameni de știință nord-americani, însoțiți de un ziarist, a pătruns în pădurea amazoniană pentru a cerceta un platou în care viața pare să ignore legile evoluției. Roraima! Un loc cît se poate de real aflat la frontiera dintre Venezuela, Brazilia și Guyana, care de mai bine de un secol continuă să-i incite pe naturaliști.

DORIN MĂRAN

Roraima pare o fortăreață de necucerit construită din masive stîncoase cu vîrfurile plate. Pentru a ajunge aici, la liziera pădurii tropicale, trebuie să mergi 3 zile prin savană la o temperatură de 35°C, străbătînd platou după platou, traversînd cîteva rîuri cu șuvoaie puternice, terenuri accidentate cu stînci abrupte și cascade amețitoare. Adesea, oceanul de nori începe să vuiască. Este un semn, explică localnicii, că spiritele locale se răzvrătesc împotriva intrușilor. În momentul în care ai ajuns la capătul acestui drum trasat în urmă cu mai bine de 100 de ani, imaginea unei alte planete te copleșește și pentru cîteva clipe rămîi împietrit de emoție în fața platoului scăldat în soare, alcătuit din monoliți în formă de temple în ruină, a enormelor ciuperci minerale, a amfiteatrelor naturale din care coboară cascade de cristale... Pe alocuri rocile sînt acoperite cu un covor de un roșu aprins alcătuit din plante miniaturale cu siluete tentaculare. Mlaștinile sînt pline de insulițe suprapopulate de vegetație. Și dincolo de aceste peisaje fantastice se întinde un labirint întunecos din care doar călăuzele știu să iasă. Acest haos mineral are o geneză inexplicabilă. Totul pare să fi fost efectul unor pietrificări ale oceanului de nori stîrniți de furtuni puternice și care în cele din urmă ar fi coborît pe pămînt.

Primul specialist care a atins aceste platouri a fost botanistul englez Everard Im Thurn, în anul 1884, după o călătorie extenuantă prin Guyana Britanică, cu o durată de două luni, în care a fost însoțit de 60 de hamali indigeni. La întoarcere, botanistul englez a fost copleșit de entuziasmul amatorilor de enigme biologice, al scriitorilor și oamenilor de știință. Relatările sale îl vor inspira pe autorul lui Sherlock Holmes, Arthur Conan Doyle, care scrie o carte de mare succes intitulată „O lume dispărută". O carte bintuită de animale preistorice și peisaje fantastice care va naște un mit - Mitul Roraima. Oamenii de știință devin extrem de sensibili în fața acestei descoperiri. Expedițiile care au urmat au demitizat lumea lui A.C. Doyle. Pe platourile amazoniene nu au fost descoperite niciodată urmele de dinozauri. Cercetările lor au scos însă la iveală faptul că rocile masivilor sînt printre cele mai vechi de pe planetă. Au fost descoperite nenumărate plante endemice cu o mare densitate pe km pătrat, o vegetație care se schimbă de la un vîrf la altul, semn al unei evoluții autohtone independente. După anii '80 s-a observat că distribuția plantelor endemice e mult mai vastă decît se credea. S-au descoperit plante similare în zone diferite. S-a recoltat polen fosil din turbăriile savanei și din vîrfurile platourilor pentru a se stabili modul în care s-a format flora ancestrală. S-au descoperit viermi cu o lungime de 1 m, păsări necunoscute care s-au dezvoltat într-o izolare geografică și genetică totală, adaptîndu-se la condițiile dificile de climat, altitudine și infertilitate a solului. O mare parte din această vegetație nu există în nici un loc din lume și studiul ei continuă să dea multă bătaie de cap specialiștilor. Recenta expediție nord-americană are o misiune dificilă. Paradisul din Roraima continuă să rămînă învăluit în mister.

„PRIVESC RĂSĂRITUL DE... PĂMÎNT?"

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

▼Comandantul misiunii APOLLO-17, Eugene A. Cernan, pilot de încercare și astronaut, în prezent amiral în rezervă, s-a născut la 14 martie 1934 la Chicago (Illinois), unde tatăl său lucra la o bază a marinei militare. Eugene a absolvit liceul la Proviso Township High School din Maywood și Universitatea Purdue din La Fayette (Indiana), obținînd licența de inginer electrotehnic.

▼A urmat apoi cursurile de ofițeri de rezervă ai marinei militare și o școală specială de pilotaj a marinei militare de la Miramar (California); apoi a servit la Naval Air Station, unde a totalizat aproape 2000 de ore de zbor pe avioane cu reacție.

▼În 1963, cînd a fost selecționat de NASA în al 3-lea grup de astronauți, Cernan obținuse titlul de Master în aeronautică al U.S. Naval Post-Graduate School din Monterey (Cal.) cu o lucrare intitulată „Elemente fundamentale ale propulsiei".

▼Cernan este un om modest și care își îndeplinește ireproșabil însărcinările, dovadă că a primit misiuni importante în programele GEMINI și APOLLO: pilot de rezervă în zborurile GEMINI-12, APOLLO-7 și APOLLO-14, respectiv participant direct la zborurile GEMINI-9, APOLLO-10 și APOLLO-17.

▼În zborul la bordul cabinei GEMINI-9, cînd Cernan și Stafford survolau SUA la altitudinea de 300 km, Cernan și-a întrebat în glumă colegul: „Hei, Tom, ce face acel om de pe șoseaua californiană?" Și, întrucît Stafford i-a răspuns mucalit: „Pe care șosea zici că se plimbă?", Cernan a ținut să „precizeze": „Este vorba de omul care se deplasează pe motocicletă...!" Evident, de la acea înălțime nu se putea vedea așa ceva...

▼Pentru a verifica concluziile din lucrarea sa de Master, Cernan a studiat performanțele motorului Modulului lunar, al cărui pilot a fost în expediția APOLLO-10. El a declarat: „În cazul că vom depăși numai cu trei secunde durata de funcționare stabilită pentru motorul Modulului lunar „Snoopy" în drumul acestuia către Lună, ne vom prăbuși pe suprafața acesteia cu o viteză de aproape 1,7 km/s!..."

▼Cernan nu este doar astronautul-savant care face calcule de precizie, dar și pilotul capabil de o descriere poetică a zonelor survolate ale Lunii; iată un exemplu: „Unele din aceste cratere radiază ca și cum ar fi radioactive. Trecerea de la zi la noapte, de la lumina solară la aceea a Pămîntului este de-a dreptul fantastică. Ea are înfățișarea unui amurg mai dens... Privesc răsăritul de Pămînt: ce priveliște uluitoare!..."

▼Eugene Cernan este căsătorit cu Barbara Atchley, ea însăși pilot amator; împreună au o fetiță, Teresa, născută în 1962. Western State University i-a conferit lui Cernan titlul de Doctor Honoris Causa în științe juridice (1969), iar Purdue University, pe cel de Doctor Honoris Causa în științe tehnice (1970). Din 1973 Cernan a fost în Staff-ul Programului APOLLO-SOIUZ, iar în septembrie 1974 a vizitat România.

(Va urma)

REMEMBER

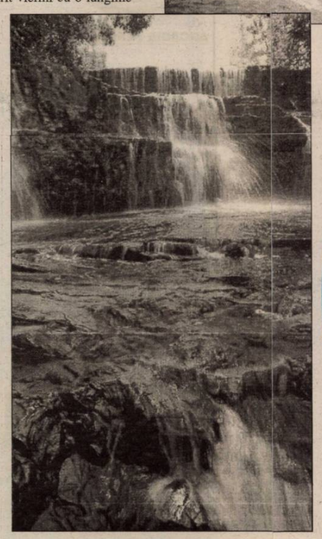

Cea mai adîncă grotă

Lechuguilla este cea mai adîncă grotă din Statele Unite, descoperită în 1986 cu ocazia săpării unui put de 27 de metri la Cavernele Carlsbad din Parcul Național New Mexico. Ea reprezintă un sistem de grote de peste 487 m adîncime, de o frumusețe de nedescris: cu imense camere decorate cu formații de ghips ca niște candelabre, de cîte 6 m lungime, și cu coloane filigranate, opere ale naturii, măsurînd 19 m de jos pînă în tavan, cu holuri cu „tufe" festonate cu aragonit și lacuri de safir.

Cetatea morților

Necropolis din Alexandria antică, (orașul morților, în limba greacă) cum l-a numit Strabon, geograful din sec. I i.Ch., cu o suprafață de peste 1 kmp, avînd două nivele, a fost descoperit de arheologi în vara anului 1997 sub actualul oraș. El era în antichitate tot atît de vestit ca farul și biblioteca din Alexandria. Deasupra acestei imense lumi a mortilor subterană se afla o casă de îmbălsămare și grădini. Înecat în pătura freatică, orașul mortilor nu a putut fi prea devastat de jefuitori.

Originea calculilor renali

Calculii renali și diverse maladii asociate calcificărilor țesăturilor pot fi de origine infecțioasă? E. Kajander și N. Ciftcioglu de la Universitatea Kuopio din Finlanda au descoperit, în cîteva eșantioane de sînge uman, bacterii între 50 și 500 nanometri diametru care depun fosfatul de calciu. Analizele a 30 de calculi renali au depistat prezența acestor bacterii care pot fi blocate numai de existența serumului.

Redescoperirea Camelotului?

Arheologii englezi care cercetau ruinele unui castel din zorii secolului XIII-lea, construit în Cornwall, la Tintagel, au rămas uimiți citind pe o piatră o inscripție latină din secolul al VI-lea. Piatra fusese preluată dintr-o construcție mai veche, iar inscripția respectivă menționa numele „Artognou", versiunea latină a lui Arthur. Această descoperire confirmă tradiția care plasează, la Tintagel, Camelotul, legendarul sediu al Cavalerilor Mesei Rotunde, oferindu-i astfel un fundament istoric. Poate că într-o zi se vor găsi și urme ale existenței vrăjitorului Merlin sau ale zînei Viviana.

Alertă falsă

Pe 21 iunie a.c., la Nisa, locuitorii unui imobil din centrul orașului au alertat pompierii spunînd că „într-unul dintre apartamente este închis un copil care plînge și-și strigă mama..." Veniți în grabă, aceștia constată că toată casa scării răsuna de „jalea copilului". Localizînd apartamentul de unde proveneau țipetele, pompierii forțează ușa și... constată că bebelușul disperat era un papagal zburlit care, agitîndu-se în lungul și-n latul coliviei sale striga, cît îi ținea „gura": „Mamă! Mamă!..."

Puiul de cuc

Este bine cunoscut faptul că puiul de cuc este părăsit de mama lui în cuibul altor păsărele, ducînd la moartea prin înfometare a celorlalți pui naturali ai păsărelelor respective. În urma ultimelor cercetări s-a constatat că motivul acestui fenomen se datorește faptului că puiului intrusului este asemănător cu țipătul de foame al unui întreg clan de păsărele. Bineînțeles că bieții părinți se străduiesc să hrănească hoarda înfometată, lăsîndu-și nefericitele odrasle să moară de foame!

Scurtul drum de la maimuță către om

ADA DUMITRESCU

Diferențele fizice și funcționale care există între oameni și maimuțe par a fi evidente. În primul rînd sistemul pilos, atitudinea, structura laringelui, care permite un limbaj articulat, capacitatea cognitivă sau cultura par să ne distingă fără nici o îndoială de primate. În realitate, lucrurile sînt departe de a fi atît de diferite. Aceste diferențe sînt mai mult de ordin cantitativ, decît calitativ. Capacități, care se crecea că sînt rezervate omului, au fost descoperite succesiv la cimpanzeu: ei sînt capabili de reprezentări simbolice, transmit urmașilor o moștenire „culturală" sau înțeleg numerele. Nici la nivel morfologic diferențele nu sînt așa de mari. Un „bebe" cimpanzeu este foarte aproape de un copil, astfel încît, încă din secolul al XVII-lea, un celebru anatomist englez propunea un statut intermediar între maimuță și om. Asemănările se regăsesc și la nivel genetic. Este cunoscut de mult timp faptul că un cimpanzeu este mai apropiat genetic de om decît de gorilă și că ADN-ul său este 98% sau 99% identic cu al nostru. Diferența este mai mică chiar decît aceea care există între anumite specii de șoareci capabili de a fi încrucișați. O mare parte a ADN-ului nostru nu conține gene, astfel încît nu există probabil decît cîteva zeci de gene, care sînt diferite semnificativ între cele două specii.

Și vînătoarea genelor este de acum deschisă. Un program internațional de cercetare și-a propus nu atît să descopere o genă specific umană, absentă la cimpanzeu (căci avem aceleași gene), ci să identifice variantele care nu există decît într-una din cele două specii. Fiecare dintre noi este unic pentru că posedă o combinație unică a diferitelor forme ale aceleiași gene, dar anumite gene posedă caracteristici, care există la toți oamenii, dar la niciunul din cimpanzei. Printre acestea se găsește și aceea care oferă statutul de ființă umană. Un prim pas pe această cale tocmai a fost făcut. O echipă americană a descoperit că, spre diferența de maimuțe, nu sîntem capabili să adaugăm o moleculă de oxigen acidului sialic, un zaharat care permite anumitor agenți patogeni - ca cel al holerei sau malariei - să penetreze celulele noastre. Gena conținînd codul enzimei, care permite această modificare la maimuțe, este mai scurtă la oameni și această mică diferență enzimatică poate explica protecția de care beneficiază cimpanzeii față de numeroșii agenți infecțioși ce afectează omul. Acidul sialic joacă un rol egal în comunicarea dintre celulele nervoase și în formarea creierului. Pentru moment nu se știe dacă această diferență este cu adevărat importantă, nici dacă aceste gene fac parte din genele cheie determinante ale specificităților noastre. Dar, fără îndoială, lucrurile vor evolua rapid și alți candidați vor fi descoperiți în anii următori. Este posibil astfel ca pe viitor să se ridice în felul acesta capacul unei noi Cutii a Pandorei. Și nu va trece mult timp pînă vom fi în măsură chiar să umanizăm cimpanzeii.

Viața de toate zilele în IMPERIUL AZTEC

IRINA STOICA

Împăratul deținea puterea politică și economică. De patru ori pe an, regii orașelor-cetăți îi vărsau tributul. La rîndul lor, nobilii din provincie depuneau tributul lor acestora, primindu-l pe al lor de la oamenii de rînd. Impozitele erau dure și despre asprimea vieții lor s-au aflat mai multe în urma cercetărilor arheologice din anii '70. Se știe că populația a crescut după 1350, sărind de la 175000 la aproape un milion. Cea mai mare parte muncea pentru a menține și consolida puterea nobilimii.

Țăranii își lărgiseră suprafețele de cultură amenajînd terase pe coline. De asemenea, construiseră sisteme de baraje și canale și creaseră cîmpuri artificiale numite chinampas pe lacurile mai puțin adînci. Se dezvoltă deci o adevărată agricultură premodernă. Săpăturile arheologice din două situri rurale, Capilco și Cuexcomate, din sud-est, actualul oraș Cuernavaca, și cele din situl urban Yautepec, din sud, au relevat faptul că aztecii nu erau o masă pauperă. În ciuda tributului pe care-l aveau de plătit. Agricultorii produceau printre altele obiecte artizanale pe care le vindeau sau le schimbau pe bunuri venite din afara Imperiului.

Se știe că în 1519 conchistadorul spaniol Hernando Cortez a intrat cu armata sa în Tenochtitlan, unde domnea în fruntea unei piramide sociale puternicul împărat Moctezuma. Despre ce a urmat, despre tragedia poporului aztec se știu multe. Mai puțin despre viața de fiecare zi a locuitorilor de pe diferitele trepte sociale.

Bumbacul ocupa un loc de frunte, oferind materia primă pentru stofele devenite principalul articol artizanal. Toate casele produceau obiecte de ceramică utilizate în prelucrarea bumbacului. Femeile, de la sclavele cele mai umile, pînă la cele aparținînd nobilimii, știau să toarcă și să țeasă.

În orașe se producea hîrtie realizată dintr-o anumită specie de ficus. Aztecii aveau cărți care conțineau informații istorice, economice și religioase, într-o scriere alcătuită în principal din pictograme.

Abundența de vase de toate tipurile relevă schimburile comerciale, diferențele fiind sesizate după desenele ornamentale. S-au găsit, de asemenea, lame de obsidian, ace de bronz, figurine reprezentînd oameni și divinități.

Reședințele nobile erau mult mai mari, de obicei în formă de U, construite în întregime din piatră, acoperite adesea cu stuc. Bogăția se manifesta adesea prin cantitatea obiectelor achiziționate într-o casă: de aici, prezența vaselor, obiectelor de bronz, bijuteriilor în toate casele de acest fel.

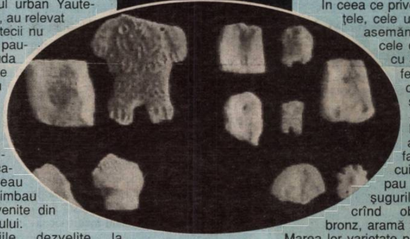

În ceea ce privește locuințele, cele urbane erau asemănătoare cu cele de la țară - cu aceleași diferențe între categoriile sociale. Săpăturile arheologice au relevat faptul că locuitorii se ocupau cu meșteșugurile, prelucrînd obiecte de bronz, aramă și obsidian.

Marea lor varietate probează de asemenea un comerț intens chiar cu rivalii lor din regatul Tarasque, regat aflat la marginea occidentală a Imperiului, cu care se aflau într-o permanentă concurență și luptă pentru putere.

Datele înregistrate de cercetările arheologice demonstrează că, pînă la cucerirea spaniolă, aztecii aveau o viață prosperă, o agricultură avansată, o economie înfloritoare și un comerț cu largi orizonturi, ceea ce făcea ca tributurile obligatorii să poată fi suportate relativ ușor de populație.

LUMEA ADÎNCURILOR MARINE RĂMÎNE MISTERIOASĂ

În martie 1996 a fost la București André Laban, unul dintre cei mai vechi colaboratori ai lui Jacques Yves Cousteau, alături de care a colindat oceanele și a scrutat misterele adîncurilor vreme de peste trei decenii. Dincolo de performanțele sale de scufundător, pilot de minisubmarine, operator de film, violoncelist, André Laban este și un pictor singular, realizîndu-și pînzele nu sub lumina soarelui, ci în adîncul mării. De altfel, principalul scop al călătoriei sale în România a fost vernisajul unei expoziții de pictură la Institutul Francez. Cele 25 de pînze, toate în nuanțe de albastru, reprezentau, în majoritatea lor, peisaje submarine.

ALEXANDRU MARINESCU

Inițiator al acestei vizite, am putut să mă bucur, vreme de o săptămînă, la București și Constanța, de privilegiul de a fi în preajma sa, de a-l asculta povestind, de a-l iscodi și a afla sumedenie de istorii legate, bineînțeles, de mare și de viețuitoarele ei.

Ca zoolog știu că adîncurile oceanelor adăpostesc numeroase ființe încă necunoscute științei. Și este normal să fie așa, pentru că spațiile oceanice și mai ales zonele lor profunde sînt încă extrem de puțin cercetate. Nu este vorba numai de viețuitoare de mici dimensiuni, la care formele noi apar cu zecile, la fiecare dragaj făcut în ocean, ci

de adevărați monștri marini. Aceștia au fost și rămîn animale enigmatice asupra cărora doar întîmplător se ridică, uneori, un colț al vălului. Alteori cîte un semn, greu de descifrat, le semnalează prezența.

André Laban mi-a povestit o astfel de istorie. Era în 1959, *Calypso* fusese primită triumfal la New York, la 29 august. Strînsese, în cursul traversării Atlanticului, o recoltă excepțională de date și imagini asupra reliefurilor submarine care la aceea vreme abia intraseră în atenția oamenilor de știință. Făcuse fotografii, mai ales în mijlocul bazinului Atlantic, unde se afla o misterioasă fractură a scoarței, mărginită de munți. Cunoaștem astăzi această zonă sub denumirea de dorsala medio-oceanică.

Cu aparatele inventate de americanul Harold Edgerton se obținuseră clișee uimitoare la adîncimi de 2500 de metri. Acestea au fost prezentate la Congresul Internațional de Oceanografie care tocmai se deschisese la New York și au stîrnit un interes deosebit în rîndurile participanților.

Încurajat de acest succes, Jacques Yves Cousteau a plecat, cîteva săptămîni mai tîrziu, într-o nouă misiune de cercetare a marilor adîncimi. De data aceasta urma să fie explorată cea mai adîncă groapă din Oceanul Atlantic, aflată în apropierea insulei Porto Rico. Aparatele de fotografiat trebuiau coborîte la 8400 de metri, ceea ce necesita derularea a 12000 de metri de cablu din oțel. Pentru ca operația să reușească, poziția navei trebuia stabilită perfect, iar înaintarea ei să fie regulată, fiindcă trăgea după ea cadrul metalic pe care era fixată aparatura pentru obținerea imaginilor. Un balon cu heliu a fost ancorat cu un cablu lung, pentru a servi drept punct de reper radarului de pe navă. La acest moment a intervenit un fapt total neprevăzut. Cablul gros din nylon, care servea la ancorarea balonului, a fost secționat, de trei ori la rînd, de dinții unui animal misterios.

André Laban mi-a cerut părerea asupra animalului. Mi-a fost greu să-i răspund. Poate a fost un rechin de adînc, am zis, și în sprijinul ipotezei mele i-am relatat istoria descoperirii, relativ recente și absolut întîmplătoare, a unui monstru al adîncurilor, un rechin straniu care a stîrnit surpriză și nedumerire în rîndurile zoologilor. Nu putea să fie animalul enigmatic care a secționat cablul, dar întîmplarea ilustra perfect stadiul cunoștințelor noastre asupra viețuitoarelor din adîncuri.

(Va urma)

Cine a fost „regele lepros”?

Un caz unic în istoria medievală, printre capetele încoronate, îl reprezintă regele Baudouin al IV-lea, al statului latin al Ierusalimului. El este ultimul suveran important al Ierusalimului, cucerit de cruciați în anul 1099 și care a recăzut în mîinile musulmanilor în 1187. Nefericitul și curajosul Baudouin a contractat îngrozitoarea maladie chiar în anul urcării pe tron, în 1174, pe cînd avea numai 13 ani, și este singurul rege care a suferit de lepră.

Fiul lui Amaury I, adolescentul Baudouin a descoperit tristul adevăr pe cînd se juca într-o grădină: deși s-a rănit zdravăn la mîini într-un tufiș de spini, el n-a simțit nici o durere. A fost un prim semnal. Apoi carnea a început să i se descompună treptat, fiind obligat să îmbrace pelerina leproșilor (sau lazareților, după biblicul Lazăr) și cagula, cusîndu-și pe piept inima roșie. Baudouin s-a izolat într-o leprozerie apropiată Ierusalimului, dar n-a fost părăsit nici o clipă de fidelii săi colaboratori. Sub domnia lui, care a încetat în 1185, armata creștină a ținut piept de două ori temutului Saladin, unul din cei mai iluștri conducători musulmani ai vremii. Neputînd avea urmași, Baudouin al IV-lea și-a făcut testamentul în 1185 și a mai trăit printre leproși pînă-n 1205, pe cînd avea 34 de ani... A fost parcă un blestem asupra cruciaților, Ierusalimul fiind pierdut de ei după 88 de ani de convulsii continue. Aveau să-i mai dețină supremația încă 15 ani, între 1229 și 1244, în urma păcii de la Jaffa din 18 februarie 1229. *(Paul Ioan)*

Amprente ale spiritualității noastre

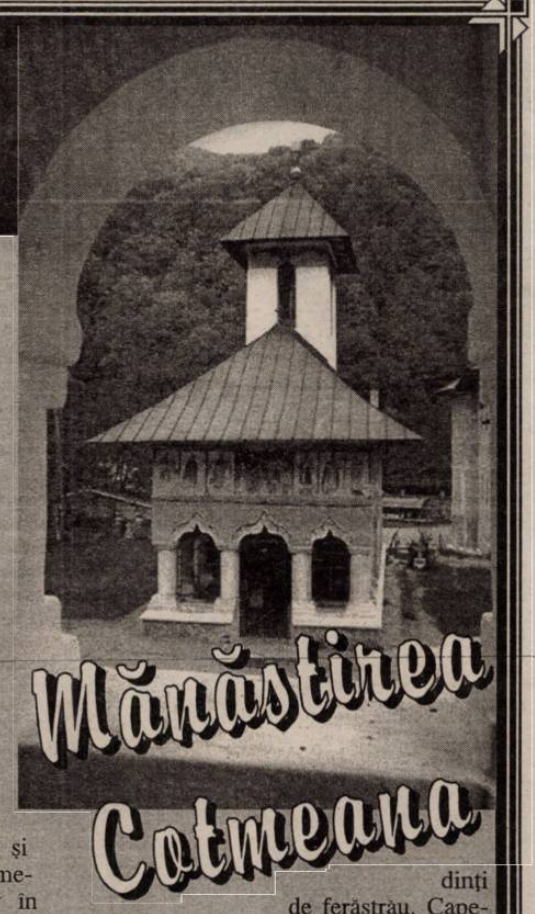

Mănăstirea Cotmeana

Aflată în județul Argeș, avînd hramul Buna Vestire, mănăstirea Cotmeana este una dintre cele mai cunoscute așezări monahale din țara noastră.

Pe locul unei vechi biserici de lemn, aparținînd unei vechi sihăstrii, așezată în mijlocul unei păduri de deal, Radu I (1377-1384) începe construcția unei biserici de piatră, dar de dimensiuni reduse. Înălțarea ei a continuat în timpul domniei lui Mircea cel Bătrîn, fiind terminată în jurul anului 1389. Prima atestare documentară o găsim într-un hrisov din 20 mai 1388. În secolele XVIII și XIX biserica a suferit numeroase reparații, respectiv în anii 1711, 1777, 1855 și 1864. Naosul e boltit în semicilindru, cu un altar semicircular și două abside laterale. Pronaosul a fost adăugat în timpul domniei lui Constantin Brâncoveanu, destinat să susțină un turn de clopotniță. Biserica este lipsită de turle.

În timpul domniei lui Alexandru Ipsilanti a fost construit pridvorul (1777), iar în 1781 au fost ridicate chiliile și zidurile de incintă. Fațadele sînt din cărămidă aparentă, împodobite cu firide lungi. Acestea pornesc de la nivelul solului și se termină sub cornișa decorată cu dinți de ferăstrău. Capetele de sus formează arce semicirculare decorate cu discuri de teracotă. Un alt șir de astfel de discuri dublează, de-a lungul pereților, marginea inferioară a cornișei. Acest tip de decorație este de origine bizantină și se întîlnește, din ce în ce mai îmbogățit, și la o serie de biserici bulgare, începînd din a doua jumătate a secolului al XII-lea, pînă în zorii secolului al XIV-lea. Nu există însă legături precise între construcția acestor monumente și biserica de la Cotmeana, simplitatea decorului depinzînd nu numai de faza de evoluție a tipului de decorație folosit, ci și de priceperea meșterilor, „gustul” ctitorului sau mijloacele materiale ale acestuia.

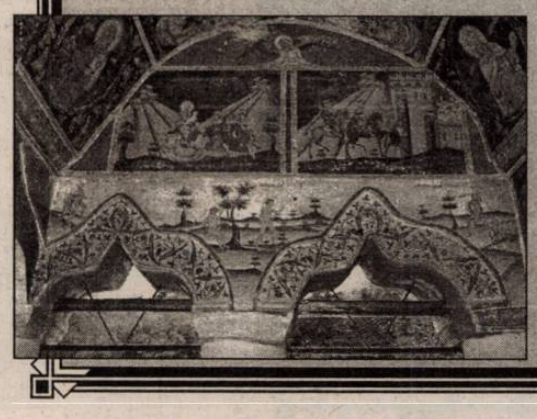

Funcționînd o vreme ca metoc al mănăstirii Cotmeana, cea mai veche ctitorie voievodală din Țara Românească, admirabil conservată, rămîne să înfrunte timpul cu zidurile ei severe.

IRINA STOICA

După lăsata secului

CINE VREA SĂ FIE BĂTUT DE CĂTRE CUCI?

„Cucii” reprezintă o datină la românii de pe malul stîng al Dunării din partea județului Ialomița (îndeosebi pe un aliniament situat de la Brănești pînă la valea Argovei). Simion Florea Marian menționează evenimentul și în Dobrogea.

FLORIAN FRAZZEI

Cucii se serbează în prima zi de „luni” după duminica Lăsatei Secului. În unii ani această zi se plasează în luna februarie, cînd este frig și zăpadă, alteori, în mod favorabil, în luna martie, cînd este o vreme primăvăratică, cu soare. Anul acesta va fi pe data de luni, 15 februarie.

Nu putem să spunem că este chiar un carnaval. Oamenii se deghizează cu un costum, dar piesa principală este masca de pe față. Cel care umblă fără mască va fi lovit de către Cuci. De pildă, un cetățean care se duce la gară sau la serviciu (deci fără mască) este „sorcovit” mai tare sau mai blînd cu un bătător de covoare, urîndu-i-se să fie sănătos și voinic.

Simion Florea Marian spune: „dacă omul sau alt oricine nu primește vreo lovitură de la Cuci în această zi, se zice că acela nu va fi sănătos peste an”. Și mai departe citez: „dacă cineva este prins de Cuci, ceea ce se întîmplă adeseori, cu cît stă mai mult pe gînduri și nu caută să scape mai lesne, cu atît se vede înconjurat de mai mulți fiind atrași de zgomotul clopoțeilor”. Și în continuare: „cel care se face Cuc trebuie să se facă de trei ori sau de nouă ori în nouă ani, căci altfel se crede că, murind, se va face diavol”.

Se spune că în epoca romană exista o veche tradiție prin care sclavii travestiți - pentru a nu fi recunoscuți – aveau voie și ei să-și bată stăpînii (o dată pe an).

Imaginația Cucilor nu are margini: ei sînt diavoli, urși, fantome, ciobani sau chiar eroi preluați din filme (Zorro, Mickey Mouse și alții).

Întrucît această manifestație folclorică se petrece și în comuna Brănești (deci foarte aproape de Capitală, la numai 20 km), invităm pe bucureșteni să petreacă aici o zi de sărbătoare. Este preferabil ca asistenții să rămînă adăpostiți în autovehiculul personal și să nu coboare decît pentru a fotografia (numai cu teleobiectivul), rămînînd mai departe de Cuci, care-i pot lovi pe neașteptate. O ripostă la lovitură înseamnă participarea la bătaie a unui număr sporit de Cuci. Cel mai indicat este de a spăla geamurile autoturismului și a fotografia prin parbriz.

În această zonă s-au aciuat și bulgari care sînt buni cultivatori (legume, fructe). La ei există tradiția de a alunga „piaza rea” care îmbolnăvește turmele de oi. De aceea folosesc sunetele tălăngilor (foto).

Bărbații travestiți în femei, dar trădați de mîinile lor vînjoase, bat în special pe muierile care vorbesc mult. Aici vine fiecare cu mijlocul de transport pe care-l are la dispoziție, de pildă, călare pe măgar.

Apogeul spectacolului se situează pe la prînz pe strada care conduce la gară.

Consider că agențiile de turism ar trebui să organizeze un convoi de autocare pentru a viziona acest spectacol inedit.

■ *După 20 de ani...*

LOUISE BROWN, PRIMUL „BEBE-EPRUBETĂ”!

Cine oare își mai amintește de Louise Brown? Probabil foarte puțini, dar numele ei va rămîne înscris în istoria medicinii. Să ne întoarcem la data de 25 iulie 1978: Ei bine, în ziua respectivă s-a născut primul copil conceput prin fecundație artificială („fiica eprubetei”), care a devenit atunci celebru în întreaga lume!

Anul trecut, la 25 iulie, ea a împlinit 20 de ani. Este blondă, ochi albaștri și cam durdulie. Are un prieten, Ian, mai tînăr decît ea cu un an. A absolvit un curs de puericultură care a durat patru ani și în prezent este angajata unui azil de copii. Conduce un mic „Morris”, își petrece timpul liber împreună cu Ian, practică înotul și tirul. Iată cîteva amănunte despre Louise Brown, o tînără ca alte mii care populează provincia unde locuiește, mai precis în orașul Withchurch (la periferia orașului Bristol) alături de părinții săi și o soră (concepută tot prin fecundație artificială) care are cu patru ani mai puțin decît ea.

CAPRA CASCADOARE...

În Spania nu doar taurii au a se teme de felul original în care se distrează locuitorii. Corrida, această adevărată „instituție națională” nu numai în Peninsula Iberică, ci oriunde se aude tradiționalul „Ole!”, respectiv și în țările sud-americane de limbă spaniolă, are o tradiție cel puțin bimilenară, fiind, probabil, legată atît de spectacolele de circ organizate de coloniștii romani, cît și de mai vechile ritualuri sacrificiale ale populațiilor preromane din „vestul îndepărtat” al Europei. Ritualuri care, iată, vizează și o altă specie de animale domestice, mult mai pașnică, respectiv caprele. Astfel, în fiecare an, la 23 ianuarie, locuitorii din localitatea spaniolă Manganese de la Polvorosa se adună în jurul clopotniței bisericii, de unde, de la o înălțime de circa 15 metri, se aruncă... o capră. Se înțelege, o capră vie. Fără parașută sau coardă elastică. Obiceiul acesta barbar are, fără îndoială, și el origini preromane, dar el s-a putut păstra datorită... bisericii catolice, care a permis (sau, oricum, n-a interzis) desfășurarea lui în cadrul fiestei anuale dedicate Sfîntului Vicențiu.

Anul acesta, miile de turiști atrași de originala sărbătoare din nordul Spaniei au avut surpriza să vadă că Pepa, o capră de culoare neagră, aleasă să deschidă festivitățile printr-un ultim salt spectaculos, o dată ajunsă la baza clopotniței s-a ridicat, scuturîndu-se, plecînd apoi nevătămată, ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic. Și era o simplă capră domestică, și nu, cum ați putea crede, o capră neagră de prin ținutul Făgărașului. Etnologii ar putea, poate, să interpreteze o asemenea întîmplare incredibilă ca un semn de ghinion. Cert este însă că turiștii (și, desigur, nici capra) nu s-au gîndit la o asemenea eventualitate, cascadoria caprei constituind o surpriză în și pentru programul organizatorilor, de natură a amplifica și mai mult voioșia. *(M. Grigore)*

Căsătorii între bărbați?

DA, DAR NUMAI ÎN ÎNCHISOARE!

Oficialii de la Penitenciarul Central din Tegucigalpa, Honduras, au aprobat o lege de ordine interioară prin care se declarau de acord cu... căsătoriile homosexuale între deținuți. Ei speră ca, prin aceasta, să stopeze propagarea infecției cu virusul HIV, care face ravagii între zidurile închisorii, din pricina relațiilor sexuale necontrolate între „locatarii stabilimentului”. După cum sîntem informați, opt perechi de „tineri căsătoriți” au fost deja declarați soț și soție și și-au jurat credință pe toată durata încarcerării, promițînd că nu își vor înșela partenerul cu alții! Mariajul este însă valid doar în închisoare, căci autoritățile honduriene nu recunosc căsătoriile între persoane de același sex. (G.T.)

■ *Dragoste și furie*

JOHNNY - UN PSIHOLOG ABIL

Masculul de gorilă din imagine se numește Johnny și cîntărește 123 de kilograme. El a devenit celebru în august anul trecut, după o evadare, de patruzeci și opt de ore, de la grădina zoologică din New Orleans, SUA. Este vorba de o tristă poveste de dragoste dintre

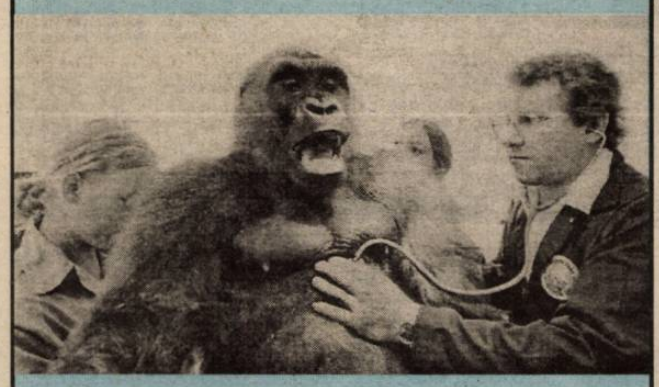

Johnny și prietena lui, Lisy.

Intrigat că în dimineața zilei de 17 august Lisy a fost îndepărtată din cușcă pentru un complicat tratament medical, Johnny a început să dea semne de adîncă neliniște. Simțindu-se părăsit, el a rupt, în noaptea următoare, gratiile și s-a furișat într-o pădure din apropiere. Nu se știe nici acum ce instinct de orientare l-a făcut să ajungă, spre dimineață, tocmai la locuința îngrijitorului său, Steve Longely, aflată la peste zece kilometri distanță de zoo. Vă imaginați ce surpriză a făcut familiei Longely cînd a dat buzna în ogradă, apoi în casă, urlînd de mama focului. Cei din casă au fugit îngroziți din calea lui. Dezmeticindu-se, Steve a tras asupra lui un cartuș tranchilizant, care, probabil, din cauza furiei, nu și-a făcut efectul. În cele din urmă, gorila l-a luat în brațe pe Sam, fiul de șapte ani, și a luat-o iar la fugă cu el... Părea să fie o răpire avînd drept recompensă aducerea lui Lisy în cușca iubirii lor.

Johnny s-a ascuns în pădure cu copilul, de care a avut o grijă dumnezeiască. În dimineața următoare, după ce a fost localizat de urmăritori, răpitorul s-a urcat într-un copac cu victima, neascultînd de nimeni și ținîndu-l strîns la piept pe Sam. Soluția salvatoare a fost scoaterea logodnicei din spital. Dusă la fața locului, aceasta a făcut o scenă de gelozie foarte zgomotoasă și nu s-a potolit decît după ce Johnny a returnat băiatul tatălui său. Învățînd din dramatica pățanie, perechea a fost găzduită în spital pe timpul tratamentului suportat de Lisy... E greu de spus dacă în mintea masculului a fost elaborat un scenariu de răpire, dar faptele demonstrează că Johnny a provocat o despărțire la fel de dureroasă ca aceea suportată de el. Și a avut cîștig de cauză. *(P. Ioan)*

■ *Cînd imaginația nu cunoaște limite*

OMUL CARE ARDE

Black Rock, Nevada. Un deșert. Proprietate publică, aflată sub controlul Comisiei pentru protecția mediului. Din 1990 aici se înalță, timp de o singură săptămînă, un straniu orășel de corturi, avînd însă și străzi iluminate electric, și poștă, și secție de poliție... Festival sau o manifestație publică a unui cult satanic? Un singur lucru este sigur: totul culminează cu arderea unei statui de lemn înaltă de 16 metri. Omul care arde...

Totul a început dintr-o dezamăgire în dragoste. În 1986, Larry Harvey, arhitect peisagist, părăsit de logodnica sa, își strînge cîțiva prieteni pe o plajă din San Francisco și, în ziua solstițiului de vară, dă foc, în mod simbolic, unei figuri cu vagi trăsături masculine, făcută din lemn. „A ars ca un soare”, avea să spună Harvey, și „toți cei de pe plajă au fugit să ni se alăture”. În 1990, poliția interzice arderea statuii pe plajă și micul grup care deja se formase își caută un alt loc. Îl găsesc, din 1991, în deșertul Black Rock din Nevada, pe fundul unui fost lac. De atunci, ei construiesc în fiecare an un adevărat oraș care, timp de o săptămînă, duce o viață explozivă. Un oraș efemer, în centrul căruia se află statuia unui bărbat, o statuie-simbol care urmează să ardă în prima duminică din septembrie, încheind astfel festivalul.

Plătind un bilet de intrare de 100 de dolari, aici vin oameni din toată America. Cu mașina, cu motocicleta, cu autobuze, chiar și cu avioane de turism. Cuvîntul de ordine este unul singur: să facă orice pentru a se distra și a se face remarcat. De la sculpturi din orice fel de materiale, la concerte, de la spectacole de teatru la masaje orientale. Cine nu are nici o idee, se poate mulțumi cu statutul de spectator. Unii își pictează corpul gol, alții își construiesc automobile în formă de farfurie zburătoare sau de animale mitologice. Unii înalță statui gigantice, alții organizează festinuri nocturne.

Ideea este de a se distra, de a da frîu liber imaginației, de a se

„încărca” după un an de viață obișnuită, marcată de atîtea automatisme.

Există și cîteva reguli a căror respectare se impune: Nu sînt admiși cîinii, pentru că murdăresc nisipul. Nu este permis sexul în public. Nu este permis consumul de droguri - deși în ediția 1998 s-au înregistrat cazuri de supradoze. Și, în general, se cere respectarea cu strictețe atît a legilor federale, cît și a celor statale.

Au existat accidente - un motociclist care s-a sfărîmat pur și simplu lovindu-se de un zid, un automobil care a trecut peste un cort, omorîndu-i pe cei ce se aflau înăuntru. Un ziarist de la o publicație creștină a reușit să se infiltreze și l-a informat pe unul din cei mai cunoscuți tele-predicatori americani că la Black Rock City se practică rituri satanice, ceea ce a generat un imens scandal la televiziune și în ziare. Flash Hopkins, patronul unui fast food purtînd numele de McSatan, specializat în... hamburgeri bine prăjiți, a trebuit să-și înceteze activitatea...

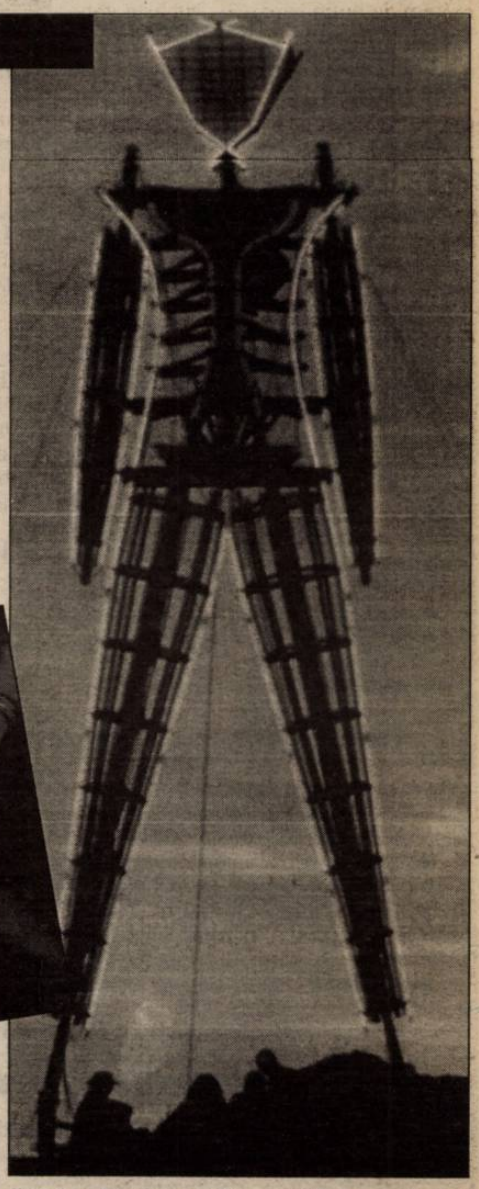

Și totuși, 13 mii de persoane sînt gata să înfrunte căldura celor 45° din timpul zilei și un drum nu tocmai ușor, pentru a participa la un eveniment anual despre care nici acum nu se poate spune cu siguranță dacă este un simplu festival sau o demonstrație de satanism în aer liber...

După ce rugul de 16 metri arde pînă la capăt, peste Black Rock City se lasă ultima noapte. De a doua zi, echipele de ordine trec la lucru și curăță orice urme. Nici măcar un petic de hîrtie nu mai rămîne. Deșetul redevine curat, așa cum este în restul celorlalte 51 de săptămîni. Curat și complet sigur... *(M. Dorobanțu)*

Săptămâna 15 - 21 februarie

tvr1

LUNI 12.05 TVR Craiova **14.10** Serial (r): „Santa Barbara" **16.00** Emisiune în limba maghiară **18.10** Serial: „Nick Freno - Profesorul perfect" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Primul val" **21.50** Teatrul național TV prezintă: „Cum vă place" de William Shakespeare **0.45** Întîlnirea de la miezul nopții.

MARȚI **6.00** România, ora 6 **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **14.10** Serial (r): „Santa Barbara" **15.30** Ecclesiast '99 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.00** Disney **18.35** Serial: „Familia Simpson" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „O nuntă" (SUA, 1978) **0.25** Șlagăre în concert.

ROBERT DUVALL
PRO TV,
sîmbătă, ora 23.45

MIERCURI **6.00** România, ora 6 **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **14.10** Serial (r): „Santa Barbara" **15.30** Convietuiri-magazin **16.30** Desene animate **17.00** Ceaiul de la ora 5 • Invitat: prof. Răzvan Theodorescu **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Mireasa cerșetoare" **22.05** Cu ochi'n 4 **0.05** Bank-note.

VINERI **6.00** România, ora 6 **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iași **11.00** TVR Timișoara **12.30** Convietuiri **14.10** Serial (r): „Santa Barbara" **15.30** Emisiune în limba germană **17.30** Mapamond **18.00** Ora Warner **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Film: „Tînărul Mussolini" (partea I) **22.50** Planeta cinema **23.40** Cinematograful de noapte: „Ochi de tigancă" (SUA, 1993).

SÎMBĂTĂ **7.00** Bună dimineața, de la... Iași! **9.05** Desene animate **11.00** Film: „Ultima bătălie pentru univers" (SUA, 1995) **13.00** A doua alfabetizare **14.30** Video-magazin **16.55** Rugby: Țara Galilor – Irlanda **18.55** Teleenciclopedia **19.45** Săptămîna sportivă **20.00** Jurnal **20.30** Serial: „Prada" **22.30** Filmele secolului - Colecția Warner: „Coasta lui Adam" (SUA, 1949).

DUMINICĂ **7.00** Bună dimineața de la... Cluj-Napoca! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Kiki Riki Miky **11.00** Viața satului **14.30** Video-magazin **18.10** Serial: „Sabrina, vrăjitoare la 16 ani" **18.35** Serial de călătorii **19.30** Duminica sportivă **20.00** Jurnal **21.00** Film: „La răscruce de vînturi" (Marea Britanie, 1998) **23.05** Telesport **23.15** Serial: „D-na King, agent secret" **0.45** Time out.

tvr2

LUNI 12.00 Serial: „Sunset Beach" (r) **14.00** Convietuiri **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Țiganca" **16.45** Serial: „Santa Barbara" **18.00** Care pe care! **19.40** Sănătate, că-i mai bună decît toate! **20.10** Serial: „Mistere și minuni" **21.00** Credo **22.00** Film: „Intrusul" (Spania, 1993). Cu: Victoria Abril **23.30** S.O.S. Patrimoniul!

MARȚI **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **10.55** S.O.S. Patrimoniul! (r) **12.15** Serial (r): „Sunset Beach" **14.00** Convietuiri **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Țiganca" **16.45** Serial: „Santa Barbara" **18.00** Care pe care! **19.10** Dosarele istoriei **20.10** Serial: „Mistere și minuni" **21.00** Sensul tranziției **23.30** Pelerinaje.

MIERCURI **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **11.30** Mapamond (r) **13.30** Ecclesiast '99 (r) **14.00** Emisiune în limba maghiară **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Țiganca" **16.45** Serial: „Santa Barbara" **18.00** Care pe care! **20.10** Serial: „Mistere și minuni" **21.00** Pentru dv., doamnă! **22.00** Film: „Patrula" (SUA, 1991) **23.45** Opera Mundi.

VICTORIA ABRIL
TVR 2,
luni, ora 22.00

JOI **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **12.05** Serial (r): „Sunset Beach" **13.00** Medicina pentru toți (r) **14.00** Emisiune în limba germană **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Țiganca" **16.45** Serial: „Santa Barbara" **18.00** Care pe care! **20.10** Serial: „Mistere și minuni" **22.00** Cinematograful de artă: „Afinități elective" (Franța, 1996) **23.55** Lumea sportului.

VINERI **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate **10.30** Timpul Europei (r) **13.45** TVR Craiova **14.30** TVR Cluj-Napoca **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Țiganca" **16.45** Serial: „Santa Barbara" **19.10** Arhive românești **20.20** Serial: „Mistere și minuni" **22.10** Time out **22.45** Serial: „Elizabeth R." **23.30** Convietuiri.

SÎMBĂTĂ **8.05** Desene animate **9.00** Comorile lumii **9.30** Pas cu pas **10.30** Documente culturale **11.25** TVR Cluj-Napoca **14.00** Charlie Chaplin **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Țiganca" **16.45** Serial: „Santa Barbara" **18.00** Planeta cinema (r) **20.30** Teatrul Național TV prezintă: „Birlic" de Tudor Mușatescu și Sică Alexandrescu **22.40** Ateneu **23.30** Panoramic jazz.

DUMINICĂ **8.00** Desene animate **9.00** Comorile lumii **10.30** Documente culturale **11.25** TVR Iași **13.55** Serial: „Wagner" (ep.1) **15.35** Desene animate **16.00** Serial: „Țiganca" **16.45** Serial: „Santa Barbara" **18.30** Alo, tu alegi! **20.30** Clepsidra cu imagini **21.00** Sportmania.

PRO TV

LUNI **7.00** Bună dimineața, PRO TV e al tău! **15.00** Serial: „Spirit de echipă" (ep.1) **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Cărările iubirii" **17.30** Serial: „Dreptul la iubire" **18.20** Riști și cîștigi **18.50** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.30** Film: „Prăpastia" **22.30** Serial: „Seinfeld" **23.30** Audiența națională **1.00** Serial: „Walker, polițist texan" **1.45** Serial: „Terra 2".

MARȚI **7.00** Bună dimineața, PRO TV e al tău! **13.00** Serial: „Hercule" (ep.1) **14.00** Serial: „Xena, prințesa războinică" (ep.1) **15.00** Serial: „Spirit de echipă" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Cărările iubirii" **17.30** Serial: „Dreptul la iubire" **18.50** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.30** Serial: „Aventura" (ep.1) **21.30 00** Serial: „N.Y.P.D. Blue – viață de polițist" **22.30** Serial: „Susan" (ep.1) **23.30** Profesiunea mea, cultura **1.00** Serial: „Walker, polițist texan" **1.45** Serial: „Terra 2" **2.15** Serial: „Vărul din străinătate" **2.45** Serial: „Grace" **3.15** Serial: „Cheers".

MIERCURI **7.00** Bună dimineața, PRO TV e al tău! **13.00** Serial: „Hercule" **14.00** Serial: „Xena, prințesa războinică" **15.00** Serial: „Spirit de echipă" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Cărările iubirii" **17.30** Serial: „Dreptul la iubire" **18.50** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.30** Film: „Totul sau nimic" (SUA, 1995) **22.30** Serial: „Nebun după tine" **23.30** Pro și contra **1.00** Serial: „Walker, polițist texan" **1.45** Serial: „Terra 2" **2.15** Serial: „Vărul din străinătate" **2.45** Serial: „Grace" **3.15** Serial: „Cheers".

JOI **7.00** Bună dimineața, PRO TV e al tău! **13.00** Serial: „Hercule" **14.00** Serial: „Xena, prințesa războinică" **15.00** Serial: „Spirit de echipă" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Cărările iubirii" **17.30** Serial: „Dreptul la iubire" **18.50** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.30** Serial: „Melrose Place" **21.30** Serial: „Mercenarii" **22.30** Serial: „Prietenii tăi" **23.00** Întîlnire cu presa **1.00** Serial: „Walker, polițist texan" (ultimul ep.) **1.45** Serial: „Terra 2" **2.15** Serial: „Vărul din străinătate" **2.45** Serial: „Grace" **3.15** Serial: „Cheers".

VINERI **7.00** Bună dimineața, PRO TV e al tău! **12.30** Serial: „Adevărul gol-goluț" **13.00** Serial: „Hercule" **14.00** Serial: „Xena, prințesa războinică" **15.00** Serial: „Spirit de echipă" **15.30** Serial: „Tînăr și neliniștit" **16.15** Serial: „Cărările iubirii" **17.30** Serial: „Dreptul la iubire" **18.50** Roata norocului **19.30** Știrile PRO TV **20.30** Serial: „Efecte speciale" **21.30** Film: „Pasagerul 57" (SUA, 1992) **23.30** Urmărire generală **0.00** Serial: „American Gothic" (ultimul ep.) **0.55** Serial erotic: „Fantezii erotice" **1.25** Serial: „Terra 2" **2.10** Serial: „Detectivi de elită" **3.00** Baschet NBA: Detroit - Phoenix.

SÎMBĂTĂ **7.00** Desene animate **9.00** Serial: „Legenda lui Wilhelm Tell" **10.00** Serial: „Louis și Clark" **11.00** Serial: „Accapulco Heat" **12.00** ProMotor **13.00** Serial: „Soțul și soția" **13.30** Serial: „Bebe" **14.00** Alo, Generația PRO **15.30** Serial: „Knight Rider, supercomando" **16.30** Lumea filmului **17.30** Serial: „Dreptul la iubire" **18.30** Te uiți și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Serial: „Specialiștii" **21.00** Serial: „Academia de poliție" **22.00** Film: „Suspect de crimă V" (Marea Britanie/SUA, 1996) **23.45** Film: „Născut învingător" (SUA, 1984). Cu: Robert Redford, Kim Basinger, Robert Duvall **2.00** Serial erotic: „Fantezii erotice" **2.30** Serial: „Terra 2".

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **9.00** Super Abracadabra **11.00** Documentar: „Oamenii secolului XX" (ep.1) **13.05** Serial: „Soțul și soția" **13.35** Serial: „Bebe" **15.00** Serial: „Benny Hill" **16.00** Serial: „Buffy, spaima vampirilor" **16.45** Serial: „Al șaptelea cer" **17.30** Serial: „Dreptul la iubire" **18.15** Serial: „Beverly Hills" (ultimul ep.) **19.00** Prețul corect **19.30** Știrile PRO TV **20.00** Serial: „Ally McBeal" **21.00** Film: „Terminatorul" (SUA, 1985). Regia: James Cameron. Cu: Arnold Schwarzenegger **23.00** Film: „Un detectiv cu greutate: Misiunea Condor" **0.30** Serial erotic: „Fantezii erotice" **1.00** Serial: „Terra 2" **2.30** Serial: „N.Y.P.D. Blue – viață de polițist".

acasa

LUNI 7.00 - 14.00 Reluări **15.00** Serial: „Marimar" **16.00** Serial: „Celeste se întoarce" **16.45** Serial: „Guadalupe" **17.30** Serial: „Ultima vară" **18.30** Serial: „Dragostea nu moare" **19.25** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Misterioasa doamnă" **21.30** Serial: „Surorile" **22.30** Film: „Avocatul" (SUA, 1970) **0.45** Hat-trick **1.45** Serial: „Vînătorul de oameni".

VIVIEN LEIGHT
ACASĂ,
vineri, ora 22.30

MARȚI 7.00 - 14.00 Reluări **15.00** Serial: „Marimar" **16.00** Serial: „Celeste se întoarce" **16.45** Serial: „Guadalupe" **17.30** Serial: „Ultima vară" **18.30** Serial: „Dragostea nu moare" **19.25** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Misterioasa doamnă" **21.30** Serial: „Surorile" **22.30** Film: „Gangsteri ageamii" (Franța, 1982) **0.15** Serial: „Vînătorul de oameni".

MIERCURI 7.00 - 14.00 Reluări **15.00** Serial: „Marimar" **16.00** Serial: „Celeste se întoarce" **16.45** Serial: „Guadalupe" **17.30** Serial: „Ultima vară" **18.30** Serial: „Dragostea nu moare" **19.25** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Misterioasa doamnă" **21.30** Serial: „Surorile" **22.30** Film„Vin cei șapte magnifici!" (SUA, 1972) **0.15** Serial: „Vînătorul de oameni".

JOI 7.00 - 14.00 Reluări **15.00** Serial: „Marimar" **16.00** Serial: „Celeste se întoarce" **16.45** Serial: „Guadalupe" **17.30** Serial: „Ultima vară" **18.30** Serial: „Dragostea nu moare" **19.25** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Misterioasa doamnă" **21.30** Serial: „Surorile" **22.30** Film: „Cu «C» de la crimă" (SUA, 1954) **0.30** Serial: „Vînătorul de oameni".

VINERI 7.00 - 14.00 Reluări **15.00** Serial: „Marimar" **16.00** Serial: „Celeste se întoarce" **16.45** Serial: „Guadalupe" **17.30** Serial: „Ultima vară" **18.30** Serial: „Dragostea nu moare" **19.25** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Misterioasa doamnă" **21.30** Serial: „Surorile" **22.30** Film: „Primăvara romană a doamnei Stone" (SUA, 1961). Cu: Vivien Leigh **0.30** Serial: „Vînătorul de oameni".

SÎMBĂTĂ 7.00 – 13.15 Reluări **15.00** Serial: „Marimar" **16.00** Serial: „Celeste se întoarce" **16.45** Serial: „Guadalupe" **17.30** Serial: „Ultima vară" **18.30** Serial: „Dragostea nu moare" **19.25** Desene animate **20.00** Serial: „Dragoste și putere" **20.45** Serial: „Misterioasa doamnă" **22.00** Fotbal Spania **0.00** Film: „Nebuni de legat" (SUA, 1985) **2.00** Serial: „Vînătorul de oameni".

DUMINICĂ 12.30 Serial: „Marimar" **14.15** Serial: „Arhiva neagră" **15.00** Hochei profesionist **16.00** Fotbal: Il Calcio **18.00** NBA Action **18.30** Serial: „Dragostea nu moare" **19.25** Desene animate **20.30** Fotbal Spania **22.30** Film: „Visul vestului" (partea a II-a) **0.10** Serial: „Vînătorul de oameni".

antena

LUNI **6.45** Dimineața devreme **10.20** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **11.20** Film: „Dilema Isabelei" (SUA, 1981) **13.30** Doc.: „Planeta vie" **14.30** Foișorul de foc **15.30** Serial: „Dallas" **17.00** Serial: „Trei destine" **18.00** Serial: „Uraganul" **19.00** Observator **19.30** Marius Tucă Show **21.00** Serial: „Pericol iminent" **22.00** Serial: „Viitorul începe azi" **23.35** Cuiul din pantof **1.10** Serial: „Navarro".

MARȚI **6.45** Dimineața devreme **10.20** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **12.30** Serial: „Cronici paranormale" **13.30** Doc.: „Planeta vie" **15.30** Serial: „Dallas" **17.00** Serial: „Trei destine" **18.00** Serial: „Uraganul" **19.00** Observator **19.30** Marius Tucă Show **21.00** Film: „Aurul negru din Oklahoma" (SUA, 1973). Cu: Faye Dunaway **23.35** Schimbul de noapte **1.10** Serial: „Navarro".

MIERCURI **6.45** Dimineața devreme **10.20** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **11.20** Film: Tragedia de la Culloden Moor" (Scoția, 1994) **13.30** Doc.: „Planeta vie" **15.30** Serial: „Dallas" **17.00** Serial: „Trei destine" **18.00** Serial: „Uraganul" **19.00** Observator **19.30** Marius Tucă Show **21.00** Film: „Țintă mobilă" (SUA) **23.35** Prezentul simplu **0.35** Vedete în papuci **1.10** Serial: „Navarro".

JOI **6.45** Dimineața devreme **10.20** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **13.30** Doc.: „Planeta vie" **15.30** Serial: „Dallas" **17.00** Serial: „Trei destine" **18.00** Serial: „Uraganul" **19.00** Observator **19.30** Marius Tucă Show **21.00** Serial: „Nightman" **22.00** Serial: „Procurorul" **23.35** Printre rînduri **0.35** Film: „Suspiciuni" (SUA, 1994).

FAYE DUNAWAY
ANTENA 1,
marți, ora 21.00

VINERI **6.45** Dimineața devreme **10.20** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **11.30** Serial: „Hombres" **12.30** Serial: „Cronici paranormale" **13.30** Doc.: „Planeta vie" **14.30** Serial: „Legea lui Burke" **15.20** Serial: „Navarro" **16.50** Serial: „Caracatița 4" **18.00** Serial: „Uraganul" **19.00** Observator **20.00** Serial: „Detectivi la Malibu" **20.50** Film: „Verdictul" (SUA, 1998) **22.30** Serial: „Inspirația Carolinei" **23.35** Serial: „Tropical Heat" **0.30** Film erotic: „Plăcerea de a face dragoste" (Franța).

MICHAEL KEATON
PRIMA TV,
sîmbătă, ora 20.00

SÎMBĂTĂ **7.05** Serial: „Hombres" (r) **9.00** Serial: „Animal Show" **10.00** Între prieteni **11.30** Mileniul III **12.00** 100 grade Celsius **14.00** Roata de rezervă **15.00** Film: „P.D. James: Crime misterioase – Păcatul" (Marea Britanie) **15.50** Serial: „Burlacul" **17.10** Serial: „Pe cont propriu" **18.00** Serial: „Uraganul" **19.00** Observator **20.00** Serial: „Nash Bridges" **21.00** Film: „Răzbunare cu orice preț" (SUA, 1995) **23.30** Serial: „Tropical Heat" **0.30** Film erotic: „Obsesiile trecutului" (SUA, 1994).

DUMINICĂ **7.00** Serial: „Pe cont propriu" (r) **8.00** Spirit și credință **9.00** Teo și Mircea Șou **12.30** Film de desene animate: „Asterix și Cleopatra" **14.00** Duminica în familie **18.00** Serial: „Uraganul" **19.00** Observator **19.40** Serial: „Damon" **20.00** Film: „Dovezi compromițătoare" (SUA, 1984) **21.45** TeleEurobingo Show **23.50** Film: „Mado" (Franța) **1.30** Film: „Răpirea sabinelor" (Franța/Italia, 1960). Cu: Roger Moore.

prima

LUNI **9.00** Prima oră **12.00** Serial: „Misterele din New Orleans" " **13.10** Serial: „Atingerea îngerilor" **14.00** Serial: „Celebri și bogați" **15.00** Serial: „Maria Mercedes" **16.10** Serial: „Tia și Tamera" **16.30** Serial: „Malcolm & Eddie" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Detectivi de elită" **20.30** Film: „Conspirația" (SUA, 1993) **22.00** Serial: „Poză la minut" **23.00** Film: „Justiție oarbă" (SUA, 1986).

MARȚI **9.00** Prima oră **12.00** Serial: „Misterele din New Orleans" **13.10** Serial: „Atingerea îngerilor" **14.00** Serial: „Celebri și bogați" **15.00** Serial: „Maria Mercedes" **16.10** Serial: „Tia și Tamera" **16.30** Serial: „Malcolm & Eddie" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Detectivi de elită" **20.30** Serial: „Brooklyn South" **23.00** Ultima ediție.

MIERCURI **9.00** Prima oră **12.00** Serial: „Misterele din New Orleans" **13.10** Serial: „Atingerea îngerilor" **14.05** Serial: „Celebri și bogați" **15.00** Serial: „Maria Mercedes" **16.10** Serial: „Tia și Tamera" **16.30** Serial: „Malcolm & Eddie" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Detectivi de elită" **20.30** Serial: „Comisarul Rex" **21.30** Serial: „CI5: Profesioniștii" **23.00** Ultima ediție.

JOI **9.00** Prima oră **12.00** Serial: „Misterele din New Orleans" **13.10** Serial: „Atingerea îngerilor" **14.05** Serial: „Celebri și bogați" **15.00** Serial: „Maria Mercedes" **16.10** Serial: „Tia și Tamera" **16.30** Serial: „Malcolm & Eddie" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Detectivi de elită" **20.30** Film: „Hercule în New York" (SUA). Cu: Arnold Schwarzenegger **22.00** Serial: „Frasier" **23.00** Ultima ediție.

VINERI **9.00** Prima oră **12.00** Serial: „Misterele din New Orleans" **13.10** Serial: „Atingerea îngerilor" **14.05** Serial: „Celebri și bogați" **15.00** Serial: „Maria Mercedes" **16.10** Serial: „Tia și Tamera" **16.30** Serial: „Malcolm & Eddie" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Detectivi de elită" **22.30** Film: „Vecinii" (SUA, 1994) **1.00** Film: „Răzbunarea" (SUA, 1996).

SÎMBĂTĂ **7.00** Emisiune pentru copii **10.00** Serial: „Tia și Tamera" **10.30** Serial: „Malcolm & Eddie" **11.30** Serial: „Lumea lui Dave" **13.30** Sport magazin **15.00** Serial: „Călătorii în lumi paralele" **16.00** Serial: „Pămîntul, bătălia finală" **18.00** Focus **19.00** Serial: „Detectivi de elită" **20.00** Film: „Un japonez în America" (SUA, 1986). Cu: Michael Keaton **22.00** Real TV **23.00** Fotbal Premier League.

DUMINICĂ **7.00** Emisiune pentru copii **10.00** Serial: „Tia și Tamera" **10.30** Serial: „Malcolm & Eddie" **11.30** Serial: „Lumea lui Dave" **12.00** Serial: „Legături de familie" **14.30** Film: „Puterea unui vis" (SUA) **18.00** Focus **19.00** Serial: „Detectivi de elită" **20.00** Film: „Podul peste rîul Kwai" (SUA, 1994) **22.00** Serial: „Frasier" **23.00** Fotbal Premier League.

TELE 7 abc

LUNI **7.10** Bună dimineața, România **10.00** Actualitatea Tele 7 **15.00** Post Meridian **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Actualitatea Tele 7 **19.20** Serial: „Starsky și Hutch" **21.35** Serial: „Pacific Drive" **23.35** Serial: „Kung Fu II".

MARȚI **7.10** Bună dimineața, România **10.00** Actualitatea Tele 7 **14.05** Serial: „Cele două Diane" **15.00** Post Meridian **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Actualitatea Tele 7 **18.20** Serial: „Dinastia" **19.20** Serial: „Starsky și Hutch" **22.50** Serial: „Derrick" **0.25** Serial: „Pacific Drive".

MIERCURI **7.10** Bună dimineața, România **10.00** Actualitatea Tele 7 **14.05** Serial: „Cele două Diane" **15.00** Post Meridian **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Actualitatea Tele 7 **18.20** Serial: „Dinastia" **19.20** Serial: „Starsky și Hutch" **21.35** Serial: „Pacific Drive" **23.35** Serial: „Kung Fu II".

JOI **7.10** Bună dimineața, România **10.00** Actualitatea Tele 7 **14.05** Serial: „Cele două Diane" **15.00** Post Meridian **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Actualitatea Tele 7 **18.20** Serial: „Dinastia" **19.20** Serial: „Medici la datorie" **23.00** Serial: „Derrick" **0.25** Serial: „Pacific Drive".

VINERI **7.10** Bună dimineața, România **10.00** Actualitatea Tele 7 **15.00** Post Meridian **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Actualitatea Tele 7 **18.20** Serial: „Dinastia" **19.20** Serial: „Medici la datorie" **21.35** Serial: „Pacific Drive" **22.30** Serial: „Profit" **0.25** Serial: „Secția de poliție".

SÎMBĂTĂ **8.00** Actualitatea Tele 7 **13.00** Studioul Tudor Vornicu **17.10** Serial: „Celebritate" **18.30** Serial: „Dinastia" **19.25** Serial: „Aventuri la Snowy River" **20.50** Serial: „Lumi paralele" **21.20** Film: „Dragoste după gratii" (SUA, 1981) **0.25** Serial: „Secția de poliție".

DUMINICĂ **8.00** Actualitatea Tele 7 **9.10** Serial: „Thunder Birds" **15.00** Drumuri printre amintiri **17.10** Serial: „Celebritate" **18.30** Serial: „Dinastia" **19.25** Serial: „Aventuri la Snowy River" **21.45** Film: „Cuvînt de onoare" (SUA, 1981) **23.30** Serial: „Familia Adams" **0.20** Gala TELE 7.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

„Prietenii tăi”, prieteni pe viață

Prietenia dintre personajele serialului „Friends” a început în 1994 cînd canalul american de televiziune NBC lansa cîteva scurte episoade, de 20 de minute fiecare, ale unei comedii romantice, avînd în centrul atenției șase personaje, trei băieți și trei fete care au cucerit imediat simpatia publicului. Evident, succesul înregistrat încă de la început i-a făcut pe producători să continue. Acțiunea se petrece în cea mai mare parte într-un imobil din Manhattan, unde patru din cele șase personaje locuiesc în două apartamente situate față în față la același etaj; de-o parte a liftului se află „home, sweet home”, casa, dulcea casă a doi dintre cei mai buni prieteni din lume, Chandler Bing și Joey Tribbiani, iar de alta, apartamentul a două dintre cele mai bune prietene din lume, Rachel Green și Monica Geller. Vecini fiind, dau nas în nas în fața liftului, se cunosc din ce în ce mai bine, se împrietenesc, se apropie sufletește, dar, inevitabil, se și ceartă, se contrazic, se ironizează, se împacă și tot așa... În orice caz, ei nu se plictisesc niciodată, pentru că fac haz de totul și de nimic, trăiesc intens momente de furie sau dezamăgire, uneori ca victime ale unor quiproquo-uri, fie că e vorba de profesiile lor, fie de propria lor viață sentimentală.

Farmecul serialului e dat în special de dialoguri, dar și de carisma persoanjelor. Nu întîmplător, unii dintre protagoniști, beneficiind de faima obținută pe micul ecran, au obținut oferte și pentru lung metraje. Și, au dovedit că talentul lor este real și în fața pretențiilor de altă anvergură. Dar vă propun să facem cunoștință cu prietenii noștri, în varianta lor din serial, dar și din viața de toate zilele.

COURTNEY COX. În serial: Este Monica Geller, colocatară cu Rachel; este o fată tonică, optimistă, în căutarea unei slujbe, dar și a bărbatului ideal. În realitate: A debutat în fața camerelor de filmat alături de Bruce Springsteen, la realizarea unui clip pentru o melodie a acestuia. Prima apariție într-un adevărat film a fost în „Ace Ventura”, alături de Jim Carrey. Pentru serialul „Friends” i s-a propus inițial rolul lui Rachel, dar ei i-a displăcut acel tip de personaj. A considerat că Monica e mai pe gustul ei. Producătorii au fost de acord. Courtney Cox are 34 de ani și e logodită cu David Arquette, în vîrstă de 27 de ani.

JENNIFER ANISTON. În serial: Este Rachel Green, prietena Monicăi. Deși un fel de „fetița a tatei”, ea vrea să-și cîștige singură existența, chiar cu o slujbă modestă, servind băuturi și mîncare într-un bar din Manhattan, în „Central Perk”, un local cu ambianță familială. În realitate: Jennifer Anniston este deja o apreciată actriță de cinema. A debutat într-un film horror, „Liprechaun”, apoi a ajucat în „She's the one”, de Edward Burns, alături de Cameron Diaz și cel mai recent, apare în „The Object of My Affection”. Jennifer Aniston este o mare gurmandă, pentru ea păstrarea siluetei fiind un adevărat chin. Înaintea începerii filmărilor pentru „Friends” a fost obligată să slăbească 15 kg. În privința tunsorii abordate se poate spune că a lansat o adevărată modă în rîndul tinerelor. O poveste de dragoste evoluează spre căsătorie, după unele păreri, între Jennifer și Brad Pitt.

LISA KUDROW. În serial: Este Phoebe Buffay, întruchiparea pregnantă a unei tinere în stil new-age, care acordă un cec în alb fiecărei ființe umane. Cîntăreață în „Central Perk”, ea are darul, amuzant de altfel, de a alunga mai curînd clienții decît de a-i atrage. În realitate: După debutul în „Friends”, Lisa Kudrow a obținut multe recunoașteri ale talentului său într-un rol secundar, astfel adunînd premii ca Emmy Aword, Golden Globe și chiar un American Comedy Award. Lisa are trei mari pasiuni: Internet, Marilyn Monroe și Franța. Este absolventă a unei facultăți de biologie, are 34 de ani, e căsătorită și are un băiețel în vîrstă de șase luni.

MATT LE BLANC. În serial: Joey Tribbiani, prieten și colocatar al lui Chandler; el pedalează mai puțin pe fibra comicului, în favoarea nuanțelor sentimentale. În realitate: Fost manechin pentru marca Levi's, și-a făcut debutul și în filmele pentru marele ecran în „Lookin'Italian”, alături de Alain Morissette. Fizicul său remarcabil și aerul de seducător au contat enorm în sporirea numărului de admiratoare. Dar, pentru a obține un rol în „Lost in Space”, alături de Gary Oldman, i s-a pus în vedere să uite trucurile din „Friends”. Prima femeie căreia Matt LeBlanc i-a vorbit serios de căsătorie este manechinul Melissa McKnight.

MATTHEW PERRY. În serial: Este Chandler Bing, colocatar al nestatornicului Joey, fiind singurul din grup cu un loc stabil de muncă. Timid și rezervat, nu rezistă să nu-și ofere ajutorul oricăruia dintre prietenii săi. În realitate: Matthew Perry este „un abonat” al serialelor de succes, evoluînd de exemplu și în „Beverly Hills 90210”, dar a jucat și în filme pentru marele ecran, „Coup de foudre” și „Consequences”, împreună cu actrița de origine latino-americană Salma Hayek, pe care, după cum spune presa de senzație, a copleșit-o cu puterea sa de seducție. Faima dobîndită l-a strivit la un moment dat, cînd a căzut în patima drogurilor. Această perioadă neagră a fost însă depășită, iar acum Matthew vorbește liber despre etapa de debusolare prin care a trecut, în speranța de a-i sensibiliza pe tineri. David Schwimmer este cel mai bun prieten al său.

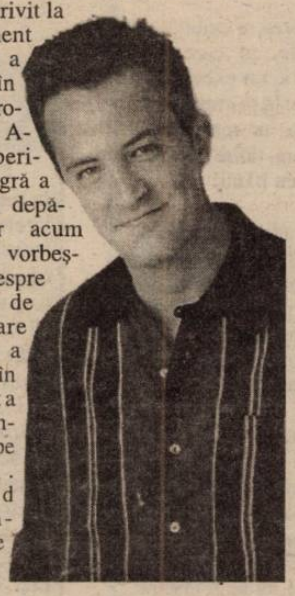

DAVID SCHWIMMER. În serial: Este Ross, fratele Monicăi, un brunet drăguț, student la paleontologie, îndrăgostit în secret, încă din adolescență, de Rachel. În realitate: Ca și Lisa Kudrow, el este cîștigătorul unui Emmy Award, pentru cel mai bun actor într-un rol secundar, în competiția serialelor tv. Pe marele ecran, a evoluat deja în „Wolf”, alături de nume celebre ca Jack Nicholson și Michelle Pfeiffer, iar în „Șase zile și șapte nopți”, joacă alături de Harrison Ford și Anne Heche. Partenera sa de viață este actrița Mili Avital.

GROS-PLAN

◆ *John Travolta* visează să apară într-o comedie muzicală alături de Barbra Streisand.

◆ *Elton John* este un susținător fervent al luptei contra hepatitei B. După un concert organizat la Geneva, el a oferit Organizației Mondiale a Sănătății un cec de 100000 de dolari, ca sprijin pentru fondurile de cercetare. Amintim că starul se află în topul celor mai bogați oameni din Anglia.

◆ Cel mai fidel prieten al lui *David Hasselkoff*, după cum mărturisește el însuși cu o oarecare undă de tristețe, este Wiener, un cîine din rasa teckel.

◆ Uneori, cadourile spun mai mult decît vorbele. Așa consideră *George Clooney*, vedeta „Spitalului de urgență”, care i-a dăruit logodnicei sale, Céline Balitran, un superb Jeep, mașina de teren la care ea visa. Clooney a considerat gestul o dovadă a iubirii lui pentru frumoasa și tînăra franțuzoiacă, sentiment pus la îndoială de prea mulți indiscreți.

◆ Cînd își vopsește părul, *Emanuelle Beart* pretinde întotdeauna să i se asigure un salon privat, pentru a fi sigură că ritualul înfrumusețării podoabei sale capilare rămîne un secret.

◆ Psihoza liftingurilor nu-l părăsește pe rebelul *Mickey Rourke*. Din ce în ce mai preocupat să îndepărteze de pe chipul său ravagiile alcoolului, drogurilor și loviturilor primite în ringurile de box, Rourke s-a lăsat din nou pe mîna specialiștilor în chirurgie estetică.

◆ *Jodie Foster*, apreciată drept una dintre cele mai inteligente actrițe de la Hollywood, se pare că a evaluat greșit dificultățile pe care orice mamă le are de depășit, mai ales în primele luni după naștere. „Să am grijă de Charlie e mult mai greu decît să cîștig un Oscar, a declarat ea publicației «Mirror». Cu Lucy, cîinele meu, îmi era mult mai ușor să-l adorm. Îl așezam în coșul lui și se liniștea instantaneu”.

◆ *Shelley Michelle* este numele „proprietarei” superbelor picioare admirate în unele scene mai îndrăznețe din filme și considerate de public ca fiind ale Juliei Roberts, Demi Moore, Madonna sau Kim Basinger. În aceste condiții, pare firesc pentru Shelley să-și asigure „sursa ei de existență” contra unui milion de dolari.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

HOROSCOP

15.02 - 21.02

BERBEC (21.03 - 20.04): Liniște și pace în constelația dv., astrele par să vă dea un binemeritat răgaz, fără ghinioane sau pățanii care să vă lase un gust amar. Curba financiară staționează la cote acceptabile, confirmînd că Mercur se află, deocamdată, în umbra Soarelui. Doar în sfera sentimentală s-ar putea produce niscaiva agitație, pentru a mai sparge monotonia vieții.

TAUR (21.04 - 21.05): Prima parte a săptămnii va fi una agitată, cu solicitări din cele mai diverse, una mai stresantă decît cealaltă. Dar sînteți în mare formă psihică și faceți față cu succes atît pe plan profesional, cît și familial. Joi sau vineri vă întîmpină o surpriză plăcută, din „pădurea cam adormită" a finanțelor, fapt care vă va trezi interesul pentru investiții medii.

GEMENI (22.05 - 21.06): Luciditatea și ambiția vor fi caracteristicile acestei perioade, în care toată lumea vede în dv. un bun sfătuitor și un excelent cal de bătaie pentru probleme spinoase. Însă curba psihicului are o alură semeață și este generoasă cu reacțiile dv. emoționale. Pe de altă parte, curba financiară tinde să scadă alarmant de mult. Fiți cît se poate de precaut cu banii!

RAC (22.06 - 22.07): Două evenimente contradictorii vor pigmenta acest interval, în care dulcele și amarul se vor întrepătrunde cu frenezie. Vestea mai puțin bună provine din sfera materială, curba cu pricina avînd un minim marți sau miercuri. Însă vineri sau sîmbătă se va produce un eveniment familial fericit, care va avea darul să șteargă cu buretele orice strop de amărăciune.

LEU (23.07 - 22.08): Dacă primele două zile ale săptămînii vor fi plictisitoare și nu vor anunța nimic deosebit, miercuri veți avea o surpriză de proporții - din punct de vedere financiar. Într-adevăr, curba care umple portofelele are un maxim, iar confirmarea astrală o aduce Mercur, care în constelația dv. face un aspect pozitiv cu Soarele și Jupiter. Sperăm ca astrele să nu se fi înșelat...

FECIOARA (23.08 - 21.09): Deși săptămîna va abunda în polemici și disensiuni mai mult sau mai puțin înfierbîntate, veți avea cîteva satisfacții de ordin material și profesional. Luni sau marți primiți bani (o sumă deloc de neglijat), iar în a doua parte a intervalului vă veți afirma drept un excelent profesionist la locul de muncă. Mici probleme cu sănătatea, în weekend.

BALANȚA (22.09 - 22.10): Împrejurări favorabile vor determina o creștere semnificativă a încrederii în propriile forțe și a optimismului - care v-a cam părăsit în ultimul timp. Luni sau marți primiți o veste excelentă despre bani, coroborată cu o știre favorabilă din domeniul profesional. De asemenea, spre sfîrșitul săptămînii veți avea o întîlnire de afaceri cu rezultate bune.

SCORPION (23.10 - 21.11): Detașare, intimitate, sfidarea cu obstinație a stresului. Iată care ar putea fi etichetele săptămînii. În constelația dv. totul pare aranjat ca în vitrina bijutierului, nici un astru nu dorește, cel puțin acum, să vă tulbure serenitatea. Situația financiară și profesională este staționară, decurgînd în dulcea monotonie cu care v-ați obișnuit, din păcate.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Cel mai remarcabil aspect al perioadei îl reprezintă oscilațiile curbei financiare. Făcînd parcă un complicat balet după un melos capricios, bugetul dv. scade și crește imprevizibil, de la o zi la alta. Asta ar trebui să vă mărească vigilența, ca să nu spun zgîrcenia. Pe de altă parte, relațiile din cuplu cunosc un regres temporar. Nu neglijați iubirea!

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Umorul și buna dispoziție vor fi aliații dv. de bază în acest interval cam ursuz și fără sare și piper. Optimismul robust vă va ajuta să străbateți cu bine un traseu plin de dificultăți artificiale, generate de capricii și ambiții fără acoperire ale unor persoane din anturajul profesional. Se pare că joi sau vineri veți primi o sumă acceptabilă de bani.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Nici un moment de plictiseală! Aceasta ar fi caracteristica perioadei, cînd lupta cu probleme și prolemuțe vă va solicita psihic și fizic atît de mult, încît e gata-gata să se instaleze surmenajul. Învățați să vă menajați, fără să abandonați tenacitatea și dinamismul caracteristice zodiei. Atenție! Curba financiară are un minim situat marți sau miercuri.

PEȘTI (19.02 - 20.03): În primele zile se poate ivi o ocazie foarte bună pe plan financiar, și depinde de promptitudinea dv. de a profita la maximum de ea. Oricum, curba financiară are o creștere lentă și sigură pînă la finele săptămînii. Marți sau miercuri veți avea o surpriză plăcută în domeniul profesional. Din punct de vedere sentimental, sînt posibile cîteva frunze de pelin.

Grădina

micul nostru Paradis

SANSEVIERA

Este planta de apartament pe care o putem numi „campioană" din punct de vedere al rezistenței la uscăciune și la fumul de țigară. Are un aspect falnic, triumfător, fiind formată din frunze cărnoase, lungi, semănînd cu o spadă. Există mai multe variante ale acestei specii, dar cea mai decorativă e cea cu frunze a căror suprafață e brăzdată de striații orizontale cu verde închis, alb și galben, iar pe margini, pe lungime, se detașează un contur galben, ca un feston.

Planta este decorativă atît așezată singular, cît și în apropierea altor ghivece cu plante mai mici, eventual înflorite, unde *sanseviera* contrastează plăcut prin verticalitatea ei.

Pericolele cele mai demne de luat în seamă pentru această plantă sînt lipsa de lumină și udările exagerate. Fără lumină, frunzele capătă mai întîi un aspect debil, se subțiază și planta se prăbușește în cele din urmă. Udările în exces produc putrezirea tulpinii. Așezată în dreptul unei ferestre luminoase și udată doar la nevoie, se poate spune că plantei i s-au asigurat condiții optime de dezvoltare. În timpul verii suportă căldura puternică, nu și arșița razelor directe ale soarelui. În timpul iernii, nu suportă temperaturi sub 14ºC.

(A. Popescu)

CONTROLUL EXTERIOR AL CAROSERIEI

3

Pe 4 roți

Cînd se observă urme de reparații, mai ales la părțile frontale, dar și în urma unor coliziuni laterale, caroseria trebuie să fie supusă controlului diagonalelor, operațiune care oferă indicații asupra pozițiilor relative ale celor două punți. Verificarea se face plasînd mașina pe un teren plan orizontal și trasînd în dreptul centrelor roților, pe sol, cîte un T(1), așa cum se arată în fig.3 a, or, marcajul făcîndu-se chiar tangent la flancul roții. Se îndepărtează apoi mașina și se măsoară cele două diagonale D1 și D2. Dacă Dl ≠ D2 (așa cum se relevă în fig.3 b), înseamnă că structura caroseriei prezintă deformări obiecționabile. O astfel de mașină va ocupa o poziție oblică în raport cu axul șoselei în timpul rulajului, va uza prematur anvelopele, va consuma combustibil peste normă și va avea o stabilitate precară în rulaj, mai cu seamă pe drumuri cu aderență redusă.

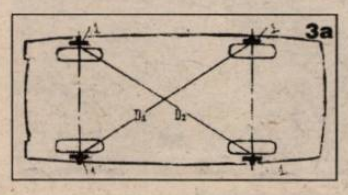

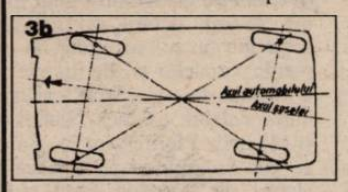

Controlul interior al caroseriei

Acest control are în vedere starea podelei mașinii, mai ales imediat în spatele pedalierului, în dreptul pragurilor și al pasajului roților din față. Acum se verifică starea tapițeriei, a dispozitivelor de închidere și blocare a ușilor, a celor de manevrare a geamurilor, precum și toate comenzile prezente la tabloul de bord sau volan (iluminare, avertizoare sonore și optice, instalația de climatizare etc.)

Dacă la controlul exterior au fost observate urme de reparație a plafonului sau capotelor, aceasta denotă că mașina a fost răsturnată. Acest caz obligă la o verificare minuțioasă a închiderii ușilor și a etanșeității parbrizelor și a geamurilor. Controlul se face supunînd mașina unui jet puternic de apă, prilej cu care se pot evidenția eventualele pătrunderi de apă și prin alte locuri ale caroseriei.

Zgomotele constituie și ele o altă posibilitate de diagnosticare a unor defecte (și nu numai la caroserie). La un automobil zgomotele pot fi foarte diverse, dar provin întotdeauna fie de la strîngeri defectuoase - și astfel de neajunsuri sînt proprii elementelor de caroserie -, fie de la mărirea jocurilor de montaj - iar acestea se datorează, de cele mai multe ori, uzurii avansate. După cum se arată în fig.4 producătoare de zgomote nefirești sînt axul pompei de apă și al ventilatorului 1, distribuția motorului 2, articulațiile direcției 3, pivoții 4, timoneria schimbătorului de viteză 5, volanul și articulațiile sale 6, articulațiile pedalierului 7, rulmenții roților 8, bucșele punții din spate 9, uși sau clopote cu balamale și broaște defecte 10.

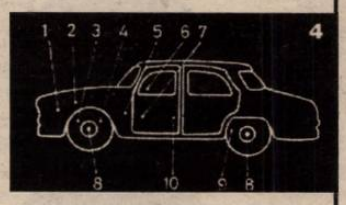

Despre controlul celorlalte părți ale mașinii: motor, transmisie, frîne, direcție ș.a. în numărul viitor.

Prof. univ. dr. ing. MIHAI STRATULAT

(Va urma)

Scrisori primite

Caraman Constantin, Galați: Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM) este singura instituție abilitată să vă rezolve problema. Invenția dv. fiind una pur practică, pretenția de a vedea la lucru un prototip este cît se poate de legitimă, chiar sine qua non brevetării. În relația cu OSIM, inventatorul nu mai are secrete, ci prioritate, de la data și ora depunerii documentației.

P.T., Tulcea: Telefoanele unde poate fi găsită dna Ana Maria Iliescu au fost publicate într-unul din numerele trecute ale revistei noastre.

Igor Ruemmele, Cîmpina: Legenda morții lui Grigori Rasputin (din noaptea de 29-30 decembrie 1916) a fost publicată in extenso de revista noastră, pe baza unor scrisori ale prințului Felix Yusupoff, cel care a regizat asasinatul. Lăsînd la o parte „ghirlandele" ce împodobesc adevărul, rămîne întrebarea: a fost sau nu spion german? Cele mai multe voci susțin că a fost pur și simplu un „stareț" prea plin de viață și cu un jenant succes la femei pentru bărbații din anturaj.

Nicolae Mircescu, București: Misterul primordial al civilizației pascuane - băștinașii Insulei Paștelui - rămîne intact. Este vorba de bizara lor scriere, nedescifrată, care nu se știe dacă are un alfabet anume sau e compusă din ideograme sau hieroglife. S-a înțeles doar că primul rînd încrustat pe tăblițele de lemn (rongo-rongo) este scris de la stînga la dreapta, următorul invers ș.a.m.d. De aproape patruzeci de ani, cercetătorul german Thomas Barthel se „luptă" cu ele.

Coca Gheorghiu, Constanța: Din păcate, careul „De revelion" a ajuns prea tîrziu. Reveniți anul acesta, vă așteptăm.

Betivu Gheorghe, Pogonești, județul Vaslui: Vă mulțumim pentru scrisoarea dv. apreciativă și plină de informații interesante. Nu credem că metehnele unor slujitori ai bisericii pot fi generalizate. Evident, bucatele întru pomenirea morților trebuie să ajungă la cei defavorizați de soartă, aceasta fiind esența creștină a ofrandei.

Elena Mitru, Timișoara: Vă mulțumim pentru poezia dv., doldora de diminutive și de urări de bine versificate. „Noapte de iarnă" poate sta la loc de frunte în jurnalul intim al unei adolescente îndrăgostite de Alecsandri.

Sergiu Dumitrescu, Iași: Impala este o antilopă trăitoare în sudul și estul Africii. Masculii poartă coarne în formă de liră, acesta fiind semnul distinctiv al lor. Viețuiește în turme foarte numeroase.

Rubrică realizată de **PAUL IOAN**

Neli Păduraru vă răspunde pe teme JURIDICE

Participarea la cheltuieli de întreținere

D-lui Zaharescu Eugen, București

Potrivit „Normelor privind cheltuielile comune de folosire, întreținere, reparații și repartizarea lor pe locatarii principali și proprietari", deținătorii suprafețelor de locuit care primesc alte persoane în locuința lor sînt obligați să contribuie și pentru acestea la plata cheltuielilor comune, însă numai dacă durata primirii depășește 15 zile în cadrul aceleiași luni calendaristice. Plata acestor cheltuieli se face pentru întreaga lună. Nu se cumulează numărul de zile de la o lună la alta, ci numai în cadrul aceleiași luni calendaristice pentru aceeași persoană.

Prin urmare, durata maximă de ședere pentru care nu se percepe nici un fel de cotă de întreținere este de pînă la 15 zile dintr-o lună calendaristică, astfel că pentru ceea ce depășește 15 zile în cadrul aceleiași luni există obligația de plată a cheltuielilor de întreținere pentru persoana respectivă.

În cazul dv., durata primirii în locuință a nepotului depășește 15 zile în fiecare lună și ca urmare sînteți obligat să plătiți și pentru nepot cotele de contribuție pentru cheltuielile comune de folosință, întreținere și reparații.

Fondul de rulment se utilizează numai pentru întreținerea și repararea părților și instalațiilor comune, stabilite ca obligații legale ce revin chiriașilor (proprietarilor), precum și pentru plata consumatorilor de apă și energie electrică la părțile de folosință comună, încălzire centrală și altele asemenea.

În consecință, contribuția la constituirea fondului de rulment nu depinde de numărul de persoane care locuiesc în apartament, fiind aceeași în cazul în care nu ar locui nici o persoană în apartament. Faptul că în apartament locuiește și nepotul dv. nu influențează cuantumul participării dv. la constituirea fondului de rulment.

ȘAH

PROBLEMA DE AZI:

Albul mută și cîștigă

MATISON, H., 1927

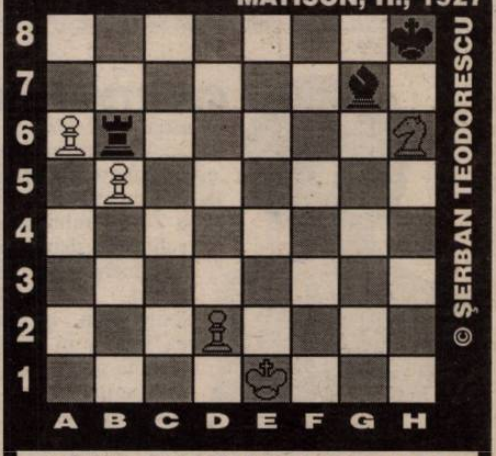

1. Cf7 + Rg8 (1...Rh7 2. Cg5 + Rg6 3. a7 și pionul se transformă) 2. a7 Te6 + 3. Rd1! (Pentru a fi ferit de șahuri frontale) Te8 4. Cd6 Td8 5. Cf5! (Nu 5. b6 Nd4 6. Cc8! Tc8 7. b7 Tc1+! 8. R:c1 N:a7 cu remiză) Nf8 6. b6 Nc5 7. Ce7+! Rf7 (7... N:e7 8. b7 etc.) 8. Cc8! T:c8 9. b7 și albul cîștigă.

Politică

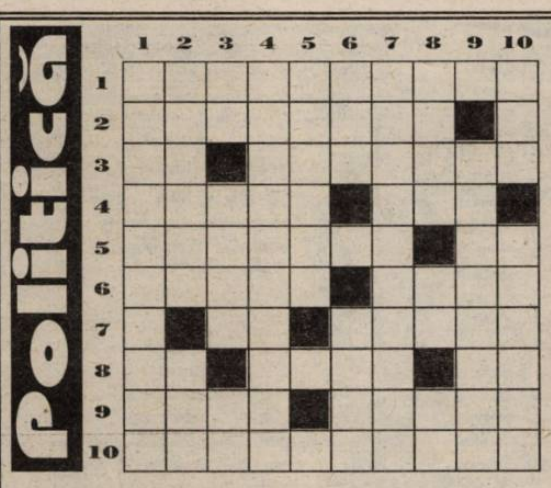

ORIZONTAL: 1) Exercitarea în comun a puterii de către două state asupra unui teritoriu străin. 2) O sesiune cu ordine de zi normală. 3) Forță politică. 4) A expune convingător un cod de principii - Un fel de cal troian. 5) Politică cunoscută în toată lumea - Aport incipient. 6) Intrigă diplomatică (pl.) - Momeală. 7) Comparativ - Influențat ideologic. 8) Radu Toma - Membre în ONU - Roțile de la urmă! 9) A se retrage din politică - Fără încetare. 10) Ocupă temporar o funcție de partid.

VERTICAL: 1) Interpretarea unor evenimente potrivit unui joc de interese. 2) Politician public - De față. 3) Cînd - Critica opoziției - Sete. 4) Subtilitate politică. 5) Reputație diplomatică. 6) Succesul politicii de eșicher - Aparțin calomniilor din opera „Rigoletto" de Verdi. 7) Politică dusă pentru acapararea unor teritorii. 8) Tanti de la țară - Suprafață - Posesiv. 9) Se abate perfid de la o linie politică. 10) Conduce la ruperea unor relații - Atitudine caracteristică absenteismului la vot.

GHEORGHE CÂMPEANU
Focșani

Soluția careului **„MARE"**

Orizontal: **VOLUMINOSI - ACAR - MARET - SERIE - TARE - TAGA - U - SA - N - SERPE - I - U - TANAR - GM - ISI - OGOARE - MATURA - NAN - IRA - MNA - SS - TENTE - ARIE.**

PAR(anormale) de ToPAN

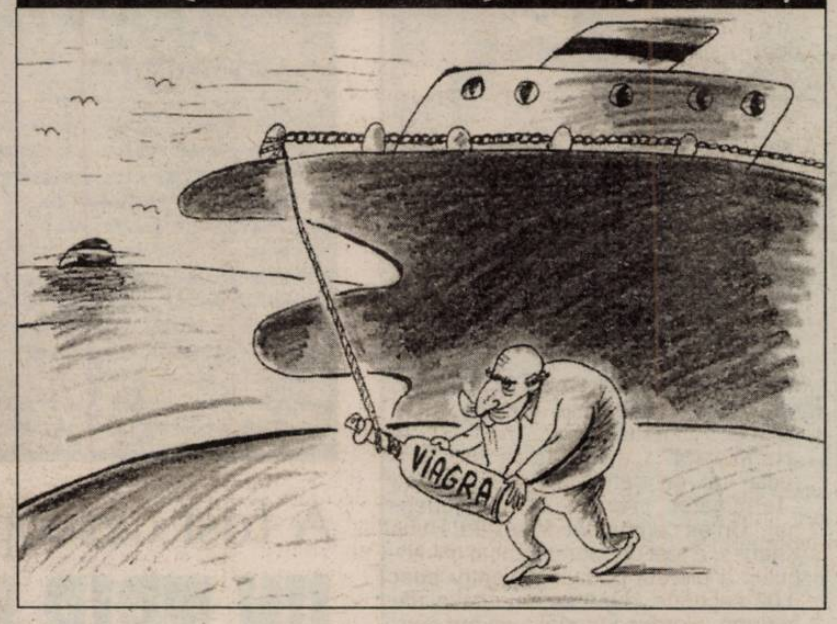

PERSPICACITATE

Din față și din spate

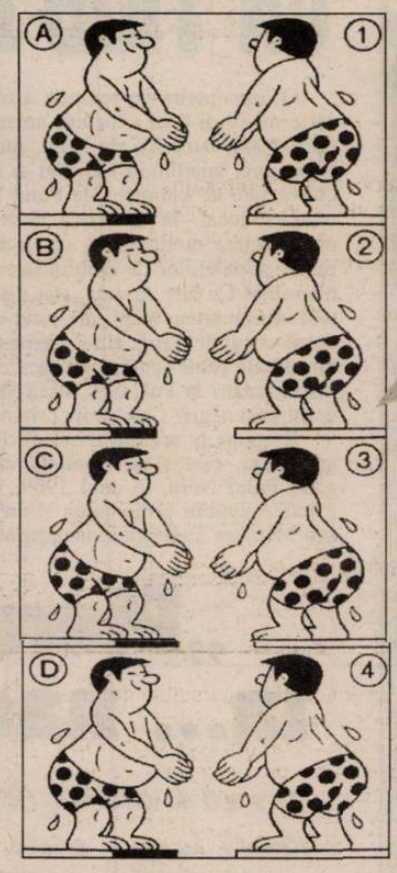

Examinați cu atenție cei patru bărbați (A, B, C, D). Sînt aceiași văzuți din spate (1, 2, 3, 4), dar nu în aceeași ordine. Puteți să-i aranjați în ordinea cuvenită?

(Soluția în numărul viitor)

Dezlegarea testului din numărul trecut

CERCURILE

Cercul de sus, la mijloc.

Crucea

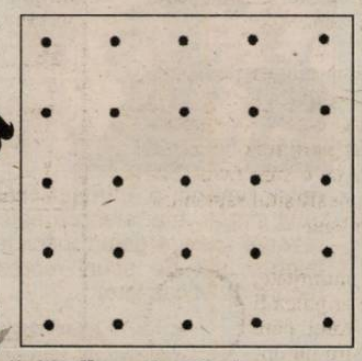

Cum este posibil ca unind cu o linie continuă 12 din cele 25 de puncte să obțineți un desen în formă de cruce avînd în interiorul ei numai cinci puncte?

(Soluția în numărul viitor)

Umoar

În Scoția, un ghid explică vizitatorilor:
- Acest crater se datorează unui vecin de-al meu care s-a plîns că a pierdut aici o monedă!

Cîți copii aveți?
- Nouă. Noroc că luna trecută ne-am cumpărat, în sfîrșit, televizor!

Înaintea unei înfruntări grele, soția se adresează boxerului:
- După meci te așteapt la cofetărie dar să-ți pui o floare la butonieră ca să te pot recunoaște.

Domnule doctor, am dureri cumplite de ficat!
- De unde au început?
- De la ieșirea din Tîncăbești!

În timpul unei plimbări cu mașina o tînără îi spune prietenului ei:
- Dacă o iei la dreapta și ocolești lacul, îți arăt unde poți avea o pană!

Nu știu de ce prietena mea închide ochii ori de cîte ori o sărut!
- Tu n-ai o oglindă în casă?

Iubitule, ce-ai face dacă te-aș părăsi? întreabă soția.
- Aș înnebuni de supărare!
- Nu te-ai însura cu alta?
- Ei nu, chiar așa de nebun nu pot fi!

Am auzit că aveți de vînzare un cîine de pază. Aș putea să-l văd?
- Prea tîrziu! Ni l-au furat noaptea trecută!

Nu crezi că ar fi bine să tăiem cîteva găini pentru nunta noastră de argint?
- Ce-s vinovate ele, săracele?!?

Ce citești, scumpule?
- Niște prostii!
- Atunci stai de vorbă cu mine!
- Prefer prostiile tipărite!

Chelner, crezi că mai primesc odată friptura comandată?
- Desigur, domnule, sînteți încă destul de tînăr!

Verificați-vă cunoștințele

1. Unde se află statul Grenada?
2. Cine era Ops în mitologia romană?
3. Ce sînt chiropterele?
4. Cine este autorul romanului „Climate"?
5. Cine a inventat galvanometrul?
6. De unde este originar nardul, plantă ierboasă din ale cărei rădăcini se extrage un renumit parfum?
7. Cine a compus muzica operelor: „Alexadru Lăpușneanu", „Capra cu trei iezi", „O făclie de paști"?
8. Cine a descoperit grupele sanguine ale speciei umane?
9. Cine a realizat „Fîntîna Miorița" din București?
10. Cine a regizat filmul „Mere roșii" al cărui protagonist a fost Mircea Diaconu?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Orașul Islamabad este capitala Pakistanului. 2) Primul mare poet englez, autorul „Povestirilor din Canterbury" este Geoffrey Chaucer (1340?-1400). 3) Rodența este un ordin de mamifere rozătoare, incluzînd șoarecele, hîrciogul, veverița, castorul etc. 4) Muzica pentru baletul „Pasărea de foc" a fost compusă de Igor Fiodorovici Stravinski (1892-1971). 5) Statuia lui Eliade Rădulescu din București a fost executată în 1879 de sculptorul italian Ettore Ferrari. 6) Mirtul este originar din regiunea mediteraneană. 7) În mitologia greacă Notos era personificarea vîntului de sud (în mitologia latină Auster). 8) Al nouălea satelit al lui Saturn (Phoebe) a fost descoperit de astronomul american William Henry Pickering (1858-1938). 9) Regulile operațiilor în matematică au fost demonstrate pentru prima oară de matematicianul belgian André Tacquet (1612-1660). 10. Numele real al actriței Marilyn Monroe era Norma Jean Baker Mortenson. (Irina Stoica)

Integramă de MARIAN MINCULESCU

„REALE"

UNA SUB AȘTEPTĂRI / TRISTE	D	BUNI LA POPULAT / MUME	C	VÎNĂTOARE / CUTAȚI	S	MĂRUNȚĂ / FIRE ELECTRO	M	GRĂBESC REACȚIA / VERIGĂ	C	DOUĂ LA HAINĂ / PUBLICATĂ	R
→	D	E	M	O	R	A	L	i	Z	A	T	E
NOTĂ / ÎNVECHITĂ	C	A	L	i	F	i	C	A	T	i	V
→	D	E	M	O	D	A	T	A	RÎURI / LOC DE SCOS...	A	P	E
TOCURI / ACUT!	P	E	N	A	R	E	LIMPEDE / DIN OCOL!	C	L	A	R
→	A	T	A SCOATE CAPUL / FRUCT EXOTIC	i	T	i	POCĂINȚĂ / CALCIU	C	A	i	R	E
ORAȘ LA NOI / ȚINUT LA BANCĂ	i	A	S	i	STRUNE / DIN PLIC!	C	O	R	Z	i	CAPITALĂ AFRICANĂ
→	C	O	N	T	CALĂ! / CAMĂ!	L	A	PRIVEȘTE / PLOAIE NOCIVĂ	i	A	T	A
A ANGAJA / DEGEABA	H	A	i	M	i	FIER / LEGENDĂ	M	E	T	A	L
→	V	A	H	CASĂ!	A	CULOARE / 6 ROMAN	M	A	R	O	DIN ZIAR!	G
PLATAN / IVITĂ	T	A	S	CRAMĂ	V	i	N	A	R	I	E
→	R	A	S	A	R	i	T	A	ARATĂ O REPETIȚIE	I	A	R

Dezlegarea integramei **„SONORE"**

Orizontal: R - A - O - S - C - L - FERMECATOARE - VOALAT - RUI - COBRA - ANOSTI - LIANT - OPI - N - SUNT - ACUSTIC - TEATRU - ICAR - MIT - RATAT - DE - OINA - AM - IAZ - IN - OSI - AIT - U - ADRESANT - AT - TRADUCATOARE.

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	7800 LEI	❑ 4 LUNI	31200 LEI
❑ 2 LUNI	15600 LEI	❑ 5 LUNI	39000 LEI
❑ 3 LUNI	23400 LEI	❑ 6 LUNI	46800 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____ sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____ cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, P-ța Presei Libere, nr. 1, sector 1, București, cod 71341

Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, la adresa mai sus menționată, pentru primirea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.
DE REȚINUT! Toți cititorii care se vor abona pentru trimestrele următoare, *direct la redacție,* vor participa la trageri la sorți, la care pot cîștiga valoroase premii în bani și obiecte!
Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

SPORT FLASH

Elveţianca Martia Hingis a revenit pe prima poziţie a clasamentului WTA după ce a învins-o pe Jana Novotna în semifinala de la Toray Pan Pacific Open cu 6-3, 6-4. Proaspăta lideră şi-a continuat parcursul glorios şi a cîştigat şi finala disputată în compania Amandei Coetzer cu un categoric 6-2, 6-1. Martina pierduse şefia clasamentului WTA în

octombrie anul trecut în favoarea „mai puternicei" Lindsay Davenport şi de atunci a luptat pentru a reveni în fotoliul de lider.

Pînă mai ieri îi puteaţi scrie lui Mike Tyson la o anumită adresă din Statele Unite. Treaba nu mai e valabilă, deoarece Mike şi-a mutat domiciliul într-un cartier mai select: închisoarea! Şi asta deoarece judecătorul

care s-a ocupat de audierea cazului său a considerat că nu mai e nevoie nici de proces, deoarece faptele sale vorbesc de la sine. În timp ce se plimba cu autoturismul proprietate personală pe autostrăzile patriei, s-a întîmplat să se „şifoneze" în compania altor doi şoferi. A ieşit calm din maşină şi a împărţit pumni cu dărnicie pînă a rămas singur în picioare. Acest tip de comportament nu a putut fi tolerat de către judecător, chiar dacă a citit scrisoarea lui Mike prin care acesta îşi explica faptele. Într-o ediţie viitoare vă vom da adresa la care îi puteţi trimite chiftele cu praştia idolului dumneavoastră.

La Beaver Creek, Colorado, austriacul Herman Mayer a cucerit medalia de aur după o coborîre fantastică în care a încetinit doar o singură dată, cînd a simţit că este mai importantă viaţa decît un slalom uriaş. Este a doua medalie de aur pentru g'hinionistul de la Nagano care este hotărît să bată recordul de 13 medalii al lui Mark Girardelli. Aceasta i-a fost înmînată lui „Herminator" (căci aceasta este porecla sa) de către compatriotul său „Terminator", Arnold Schwarzenegger. Un alt compatriot de-al său, Hans Knauss, a fost un monument al ghinionului: a pierdut podiumul pentru doar 0,02 secunde, după ce, cu cîteva zile în urmă, pierduse medalia de aur pentru doar 0,01 secunde!

Shawn Kemp a rupt în sfîrşit tăcerea şi şi-a povestit varianta în legătură cu procesele de paternitate în care este acuzat că ar fi tatăl a 7 copii nelegitimi. Extrema de la Cleveland Cavaliers nu a negat nimic, spunînd că „jumătate este adevărat, jumătate nu". Ce să înţelegem? Că urmează să recunoască 3,5 urmaşi?

Manchester United a stabilit un nou record pentru numărul de goluri înscris în deplasare: 8. Manchester a învins Notthingam Forest cu 8-1 într-un meci în care scorul după primele 6 minute era egal: 1-1. Cuplul de atacanţi Cole-Yorke şi-a făcut datoria cu cîte o dublă fiecare, dar formidabilul s-a produs după înlocuirea lui Yorke cu Ole Gunnar Solskjaer. Norvegianul nu a stat prea mult pe gînduri şi a înscris 4 goluri în ultimele 12 minute, umilind o întreagă echipă de unul singur, mai ales că este doar o rezervă (cele 4 goluri înscrise într-un interval atît de scurt reprezintă alt record de eficacitate).

ANDREI TOMA
aditoma@ cnnsimail.com

Ce le trece unora prin minte?!

▼ *În bucătăriile unor semeni ai noştri puşi pe şotii se pot întîmpla lucruri uluitoare, sub pretextul divertismentului, dar şi al gloriei. Vi-l imaginaţi pe Bill Farlow tăind un castravete de zece centimetri în 98 de felioare aproape transparente? Farlow a reuşit performanţa în 7,85 secunde, fără să-şi rănească dibacele mîini. La rîndul ei, englezoaica Judith Aldridge a zvîrcolit prin aer o clătită de nu mai puţin de 283 de ori, în două minute. La sfîrşitul jongleriei cu nevinovata clătiţă, Judith a mărturisit că ar fi continuat dacă n-ar fi răpus-o crampele musculare.*

▼ *Simone Lauzbert, din Vancouver, Canada, a umplut 50 de ardei graşi, cu orez, în numai 2,5 minute. Dacă nu vi se pare o performanţă deosebită, aflaţi că Simone este oarbă din naştere.*

▼ *Lidia Norman Wex, o australiancă meticuloasă, a numărat pînă la unul toţi sîmburii dintr-un pepene verde de 3,5 kilograme. A găsit în total 876 şi, după alte patru încercări reuşite (confirmate de un juriu uşor astenic), a emis teoria conform căreia numărul de sîmburi nu este direct proporţional cu greutatea pepenilor, ci cu numărul de zile însorite ale anului din acea zonă, înmulţite cu numărul membrilor familiei cultivatorului...*

▼ *Recordul la desfăcut stridii aparţine neo-zeelandezului Mike Racz. El a scos cărniţa din 100 de bucăţi în două minute şi 21,65 secunde, cu ajutorul unui cuţit special.*

▼ *Willy Ronbauer, un bizar gurmand din Frankfurt, a molfăit în faţa unui juriu încremenit de admiraţie 213 ardei iuţi aleşi pe sprînceană de un gospodar priceput. După cinci minute de luptă cu arzătoarele legume, Willy a băut opt litri de bere, combinaţi cu şase litri de lapte proaspăt. Acest sublim amestec este de fapt un năvalnic purgativ.*

A fost descoperit
UN TRIB DE ESCHIMOŞI...MULATRI!

O descoperire de senzaţie a fost făcută luna trecută de către membrii unei expediţii americano-australiene, în nord-vestul Americii de Nord, mai precis în insula Ellesmere, aparţinînd Canadei şi situată la numai cîteva sute de kilometri de Polul Nord. Membrii unui trib local - în total circa 50 de persoane - au nu caractere mongoloide, ca vecinii lor, aparţinînd populaţiilor de eschimoşi, ci mai curînd negroide! Cu alte cuvinte, sînt nişte mulatri de toată frumuseţea, înalţi, pleznind de sănătate şi deloc sensibili la frig, altfel asemenea fraţilor lor din zonele calde sau temperate. Ce să caute însă nişte mulatri la Pol? Sau, dacă vreţi, pot exista eschimoşi negri? Care să fie originea lor?

Răspuns la această întrebare le-au dat istoricii americani, care şi-au reamintit că, în expediţia lui către Polul Nord, în anul 1909, Robert Peary a avut, printre membrii echipajului, şi un negru. Acesta, pe numele său Matthew Henson, vindea pălării, într-un cartier din New York, şi i-a atras atenţia marelui explorator prin pasiunea deosebită pe care o avea pentru cîini, pe care îi dresa şi-i îngrijea ca nimeni altul. Spre deosebire de Peary, ajuns amiral al Marinei americane, Henson, primul om de culoare care a atins Polul Nord, s-a stins în sărăcie, în 1955, la vîrsta de 88 de ani. El a lăsat însă în urmă, în afară de copiii săi oficiali, şi un urmaş... metis. Căci puţini au ştiut, la data expediţiei, că atît Peary, cît şi Henson aveau copii cu două femei eschimose, rezultat al unor legături amoroase începute încă din 1905, în cadrul unei prime expediţii de recunoaştere, în vederea asaltului Polului. Aşadar, fără doar şi poate, recent descoperitul trib de eschimoşi mulatri sînt descendenţii lui Matthew Henson, dar oamenii de ştiinţă sînt uimiţi de adaptarea perfectă la mediu a acestora, ca şi de sănătatea de fier de care dau dovadă în condiţii de climă arctică, condiţii care înaintaşilor lor le-ar fi fost extrem de dificile.

„Pierdut" la... naştere!

La ora 3 de dimineaţă, Concetta a simţit primele contracţii. La ora 4, soţul ei a condus-o în mare grabă la maternitate, unde ea a constatat că deja... născuse fără să-şi fi dat seama. Antonio Napello şi-a găsit fiul în viaţă, dar într-o baltă de sînge, la intrarea în blocul său. „Cînd am trecut împreună pragul de la ieşire, Concetta a scos un ţipăt mai tare decît celelalte, dar eu nu mă gîndeam decît să ajungem cît mai repede la spital. Era o noapte foarte întunecoasă", a declarat dl. Napello, vînzător ambulant.

Între Nike şi Bikila Abebe

Cîştigătorul tradiţionalului concurs de maraton de la New York, John Kagawe, a declarat, după probă, că în mod sigur ar fi putut depăşi recordul mondial înregistrat la această cursă, dacă pantofii săi nu s-ar fi rupt, cu un kilometru înainte de linia de sosire, obligîndu-l să încetinească viteza. În urma cercetărilor efectuate, s-a dovedit că respectivele încălţări, deşi purtau emblema „Nike", nu erau produse originale ale prestigioasei firme, ci contrafaceri, realizate într-o fabricuţă din Vietnam. Desigur, calitate... comunistă! Ne întrebăm, însă, cum de un ilustru înaintaş al nemulţumitului Kagawe, tot un african, pe numele său Bikila Abebe, a putut cîştiga proba olimpică la Roma, în 1960, alergînd, de la un capăt la celălalt al cursei, desculţ, ca pe nesfîrşitele întinderi ale savanei?...

În numărul viitor

■ Cei 92 de atomi care au făcut lumea ■ Un tîmplar însoţit de un înger ■ Unde se află „magazia" memoriei? ■ Fenomenul OZN - implicaţii politice şi militare ■ Gripa stă la pîndă ■ Somnambulismul, încă o enigmă ■ Geoglifele, străvechi indicatoare rutiere ■ Idoli: Gwyneth Paltrow ■ Femina club ■ Întîmplări adevărate ■ Horoscop ■ Juridice

Fotografia săptămînii

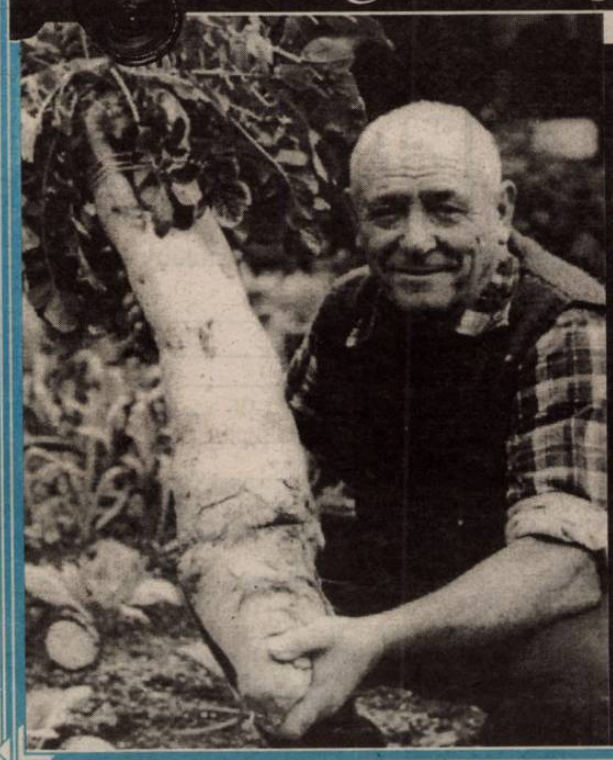

Oscar Wittmer, din oraşul francez Selestat, are 71 de ani şi o grădină fabuloasă. Ultimul său trofeu vegetal este această ridiche cu o lungime de 80 cm şi o greutate de 11 kg.

De la sublim la absurd

Circul Cardoso, din San Francisco, are criterii deosebite în a-i alege pe artişti. Astfel, jonglerii sînt puşi să sară şi să tragă după ei o ghiulea, iar urcarea pe un vîrf al Himalaiei constituie un examen hotărîtor în obţinerea unui post de dansator pe frînghie sau de trapezist. Totul pare sublim, dar în acelaşi timp absurd.

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2243996.

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

NU UITAŢI!

Abonarea, acum, direct la redacţie vă pune la adăpost, în viitor, de eventualele majorări ale preţului revistei. Pe cei care vor să se aboneze direct la redacţia „Magazin" îi informăm că în pagina 15 găsesc talonul ce cuprinde şi alte informaţii utile.

SERIE NOUĂ - 404 • ANUL XLII • 18 FEBRUARIE 1999 • 16 PAGINI • 1700 LEI Nr. 7 (2154)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

„Nu pui temelie libertăţii cînd (...) împuşti pe cei ce gîndesc altfel decît tine."

„N-am să învinuiesc niciodată pămîntul că hrăneşte cactuşi şi mărăcini. Puţin îmi pasă de cactuşi ori mărăcini dacă eu sînt sămînţă de cedru.

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

ŞTIREA SĂPTĂMÎNII

Gheorghe Giurgiu e convins că

PSORIAZISUL POATE FI VINDECAT CU PLANTE

Au trecut câteva săptămâni bune de când revista Magazin a publicat ştirea conform căreia Gheorghe Giurgiu, preşedintele unei fundaţii umanitare, a inventat un medicament din plante în stare să trateze psoriazisul. Am primit multe telefoane, câteva scrisori şi chiar mesaje pe Internet de la oameni care se află în suferinţă şi care doresc noi amănunte legate de această invenţie. Plecând de la cele mai frecvente întrebări primite de la cititori, am realizat un micro-interviu cu Gheorghe Giurgiu în speranţa că putem să ajutăm nişte oameni pe care această boală îi chinuie de ani întregi. Am fi fericiţi să auzim că suferinţa unor oameni a fost curmată şi să aflăm că tratamentul a dat roade. Citiţi acest interviu în pagina a 7-a.

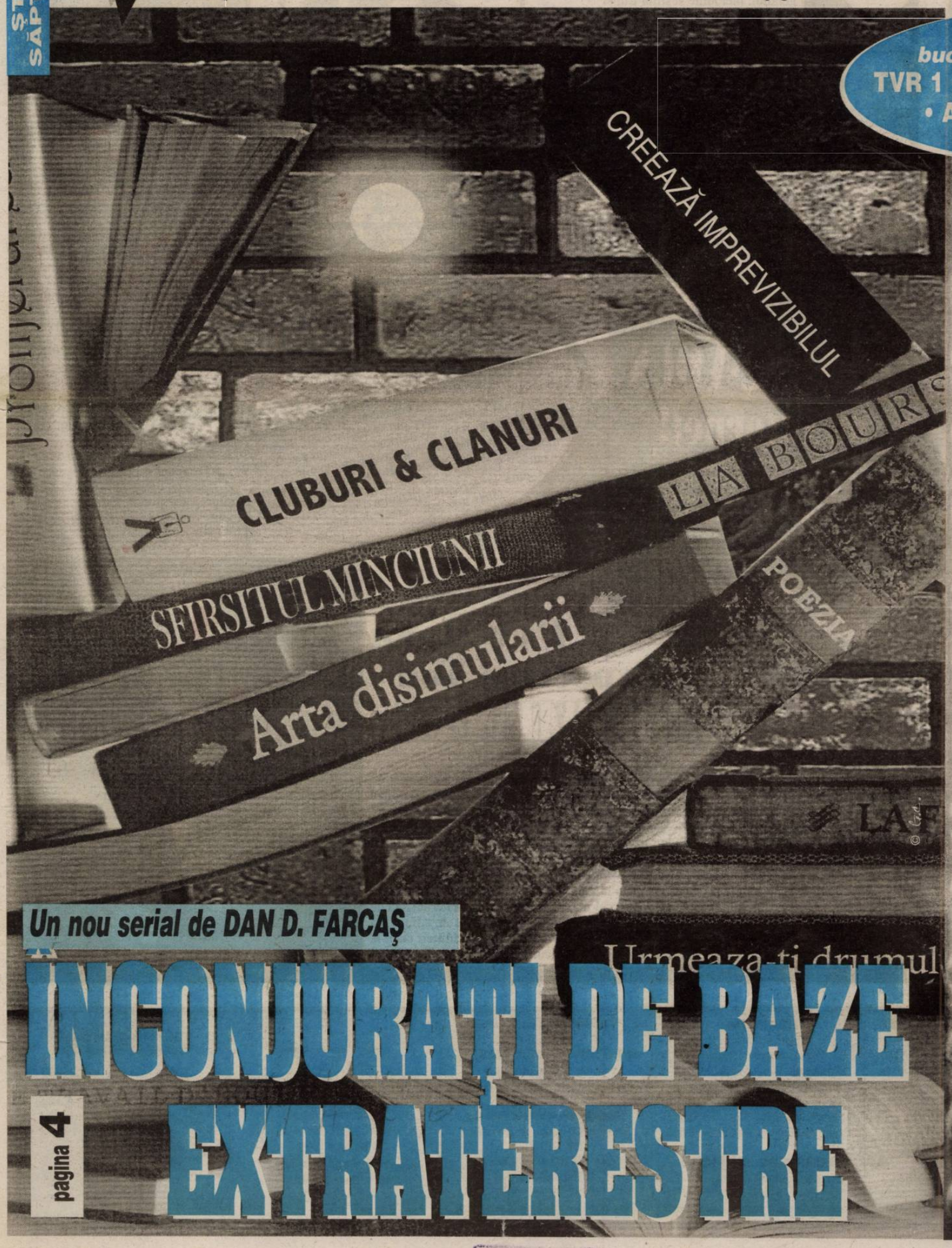

Un nou serial de DAN D. FARCAŞ

ÎNCONJURAŢI DE BAZE EXTRATERESTRE

pagina 4

Programele posturilor bucureştene de televiziune 12

TVR 1 • TVR 2 • PRO TV • ACASĂ • ANTENA 1 • PRIMA TV • TELE 7 abc

3 Cei 92 de atomi care au făcut lumea

6 femina club

7 9 metode tradiţionale pentru a scăpa de gripă

14 juridice

9 Povestea insulelor călătoare

13 *Idoli* Gwyneth Paltrow

14 horoscop

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

MUZICARTA

Continui să vă prezint galeria compozitorilor germani în materie de muzică de atmosferă, muzică electronică ambientală care îi are ca pionieri pe Schulze, Vangelis sau Jarre. Editați de casa de discuri Prudence, mai puțin pentru că „asta cere piața" și mai curând pentru că acest gen de muzică are publicul ei special, muzicienii pe care îi voi aminti mai jos se bucură de o mare prețuire nu numai la ei în țară ci și oriunde pe glob (ca o dovadă, chiar și ascultătorii din România le pot asculta creațiile lor, în emisiunea lui Sergiu Rusu de la Radio Arad).

DINCOLO DE OGLINZI

Adrian Marcator și-a alcătuit o trupă de muzică electronică, Trance, încă din anii 70, compunând quadrofonică, muzică experimentală și muzică de film. Recunoscut ca un bun pianist și ghitarist, Adrian Marcator a debutat cu un CD la casa Prudence intitulat *Eiderland Suite*, o sinteză a tuturor

experimentelor lui muzicale. Cum râul Eider este pasiunea lui secretă, Marcator a creat o muzică inspirată de peisajele din jurul râului, combinând elemente de muzică folk ale regiunii cu subtile elemente simfonice și meditative. Ultimul album editat la Prudence se numește *Beyond the Mirrors*, album în care compozitorul german plonjează în universul viselor și al miturilor, scriind o muzică surprinzătoare care i-a dus faima și dincolo de granițele țării lui de baștină.

THE PUREST OF DESIGNS

Închei cu prezentarea unui muzician canadian care mi-a trimis ultimul lui CD și care mi-a trimis prin Internet și câteva aprecieri ale presei internaționale față de muzica lui. Steve Cochrane este un artist independent din Toronto care a scos la finele anului trecut cel de-al treilea său album, intitulat *The purest of designs*. El a fost produs, îmi scrie Steve, împreună cu un prieten, muzicianul suedez Roland Ivarsson și mixat în studioul acestuia din Stockholm. „Cea mai pură alcătuire" cum s-ar traduce albumul lui Steve Cochrane este o aventură în universul rock-ului progresiv, un proces ideatic transpus în mișcare muzicală pregnantă. O căutare a sensului și scopului artei. Aventura este condusă cu ajutorul ghitarei electrice și acustice și a unei combinații subtile de instrumente și voci. Cei care doresc să asculte acest CD pe Internet o pot face pe Real Audio la adresa:
http://vvv.Broadcast.com/jukebox/Albums/T/ThepurestofDesigns 2847.stm.

Iată ce spun cronicile revistelor de specialitate din Europa și SUA. Despre acest album:

„Avem un artist care are ceva de spus, sau mai exact ceva care să ne facă să ascultăm" – *Big Bang Magazine* (Franța). „Un album minunat...o revelație impresionantă" - *Arlequin's* (Italia). „Măiestria compozițională a lui Steve este cea care-l face unic și apoi versurile" – *Alternate View Webzine* (Anglia). „Ceea ce face stilul lui Steve extrem de distinct în *The Purest of Designs* poate fi cel mai bine exprimat prin propoziția *Rush se întâlnește cu David Arkenstone*. El a fost influențat de Rush în tehnica schimbării ritmurilor, linia basului și istorisirea poveștii. Comparația cu Arkenstone vine de la folosirea imnurilor simfonice." - *Wind and wire* (SUA).

GEORGE CUȘNARENCU

RADIOGRAFII sonore

Believe - Cher. Albumul de față a constituit una dintre cele mai surprinzătoare apariții ale sfîrșitului de an, cu atît mai mult cu cît interpreta nu dăduse, de ani buni, vreun semn că ar mai fi interesată de muzică! Cu un prim extras pe single excelent - *„I Believe", Cher* reușește, încă o dată, să fie Number One peste tot și să detroneze tinerele leoaice din pop music care au pălit în fața vitalității lui *Cher*. Albumul a fost înregistrat în studiouri din New York și Londra și are un considerabil potențial dansant. Adăugați și baladele și veți obține un produs (aproape) perfect!

All The Best-Kool & The Gang Featuring J.T.Taylor. Un titlu care dezvăluie, clar, conținutul! Celor care abia acum îi descoperă pe *Kool & The Gang* le spun că aceștia au fost printre marile nume ale muzicii de dans din anii '70 și din prima jumătate a anilor'80, cele mai multe melodii lansate de ei fiind considerate astăzi drept clasice ale genului, melodiile și stilul trupei influențînd generații întregi de muzicieni. *J.T.Taylor* a fost solistul lor pînă în 1988, an în care editau un *„Greatest Hits"*. Se încheia o eră pe care *Kool & The Gang* încearcă să o readucă acum în actualitate prin această colecție...

A Little South Of Sanity-Aerosmith. La împlinirea unei jumătăți de secol, *Steven Tyler* își oferă, împreună cu restul trupei, un dublu album live, care conține melodii înregistrate în perioada 1993-1998. Cu o puternică încărcătură emoțională, albumul fixează, pentru eternitate, atmosfera sonoră a unei epoci în care hard-rock-ul a reușit să supraviețuiască și să-și păstreze locul binemeritat în ceea ce numim, generic, rock'n roll music...

B*Witched-B*Witched. Concurența naște concurență, succesul atrage pe toată lumea! Irlandezele de față nu fac decît să confirme cele de mai sus și să rupă o bucată mare din „tortul" deținut pînă acum de *Spice Girls* și *All Saints*. *„C'est la vie"*, n'est ce pas?

TOP albume

1. Songs From Ally McBeal - Vonda Shepard
2. Ladies & Gentlemen - George Michael
3. I've Been Expecting You - Robbie Williams
4. I's – Mariah Carey
5. R.Kelly
6. The Best Of U2
7. The Masterplan - Oasis
8. S'Ill suffisait D'Aimer Celine Dion
9. Forgiven, Not Forgotten - Corrs
10. Step One-Steps

Propuneri: Believe - Cher, A Little South of Sanity - Aerosmith You've Come A Long Way Baby - Fatbay Slim

Tolba cu SCRISORI

Gina Dumbrăveanu - București: Voi încerca să răspund la cîteva din întrebările pe care ni le-ai pus. Sper că voi reuși... 1) este drept, despre soliștii francezi nu prea au apărut informații în presa noastră. Iată cîte ceva acum despre favoritul tău: *Alain Bashung* s-a născut la Paris pe 25 ianuarie 1947. La începutul anilor'60 îl descoperă pe *Brassens* și se apucă să studieze chitara, primele sale ieșiri publice fiind pe la diferite petreceri. Ca registru muzical, tînărul solist l-a ales pe cel anglo-saxon, rock and roll-ul fiind vîrful de lance, primele sale modele numindu-se *Buddy Holly, Eddie Cochran* și *Bo Diddley*. Materialul pe care îl am despre *Bashung* se întinde pe cîteva pagini și, cum spațiul nu-mi permite altceva, îți voi recomanda acum doar niște albume pe care sper că le vei putea asculta: *„Play blessures"* (1983), *„Live Tour"* (1985), *„Passe le Rio Grande"* (1986), *„Novice"* (1989), *„Osez Bashung"* (1992), compilație a melodiilor din perioada 1977-1992) și *„Chatterton"* (1994) toate editate la *Barclay/Polygram*.

Florin Grosu-Constanța: Sînt de acord cu tine în ceea ce privește dificultatea găsirii albumelor pe care le recenzăm aici. Un alt obstacol este prețul acestora... După cum ai observat, selecția discurilor este pur subiectivă și mi se pare normal să fie așa atît timp cît subsemnatul își face obligații personale la cei care-i pun la dispoziție materialul sonor de actualitate! Este clar că nici un cronicar INDEPENDENT nu-și poate permite să achiziționeze pe spezele proprii cele 20-30 de albume pe care eu vi le prezint lunar... Că în afară casele de discuri trimit discuri, GRATUIT, presei care are rubrici muzicale și fără a le impune cronici favorabile, asta este o altă poveste! Poate și din acest motiv există atît de puține cronici de disc în presa noastră muzicală...

RENDEZ-VOUS pe Internet!

Blondie www.aloud.com
http://www.spincds.com (informații despre CD-uri)
http://eil.com (catalog de albume)

VIDEOMUSIC

The Video - All Saints

Pelicula, de o oră, încearcă să ne arate cam tot ce se poate din viața artistică a celor patru tipe, care mai de care mai nurlie... Se respectă formula consacrată de mult timp: videoclipuri, interviuri și instantanee din spatele scenei! Dacă vreți, le puteți însoți și în Asia, pe Bătrînul Continent sau în metropola britanică, imaginile fiind astfel montate încît să dea impresia unor megastaruri care sînt sufocate de admiratori... Este drept, *All Saints* sînt cunoscute, dar pînă la depășirea pragului marca *Spice Girls* mai este oarece distanță; și timp...

Grupaj realizat de **MARIAN MINCULESCU**

Albumul Săptămînii

I've Been Expecting You - ROBBIE WILLIAMS

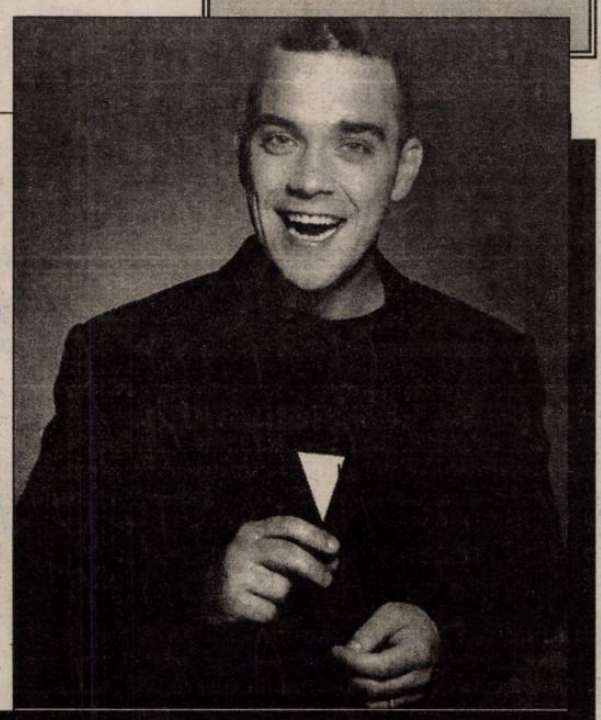

Iată că cel care a provocat, prin plecarea sa, începutul sfîrșitului pentru *Take That*, se află în fața a ceea ce presa britanică numește, de decenii, „examenul celui de-al doilea album". După un debut foarte bun cu *„Life Thru A Lens"* (prezentat la momentul respectiv și în această pagină. Pe atunci mă declaram sceptic în ceea ce privește viitorul muzical al năbădăiosului solist...) *Mister Williams* nu se mulțumește doar să confirme că debutul nu a fost un accident fericit ci se grăbește, și bine face, să ridice ștafeta la un nivel net superior! Cu deja două extrase de Top 10 - *„Millenium"* și *„No Regrets"*, *„I've Been Expecting You"* candidează cu șanse reale la unul din iminentele *BRIT Awards* iar *Robbie* așteaptă ca nominalizarea sa pentru cel mai bun solist să fie materializată de juriu! Are toate motivele... Cum presa insulară nu ratează nici o ocazie de a lipi vreo etichetă, iat-o numindu-l pe *Robbie* drept noul *George Michael*, făcînd trimiteri clare la unele similitudini sonore prezente în *„Millenium"*... Oricum, albumul este de calitate!

Săptămînalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președinte al Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ȚUGUI

REDACȚIA:
Telefon: 222.83.21
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Măran, Marian Grigore; Dumitru Mateuță, Ionel Cojocaru, Vasilica Margărita; Maria Rădoi, Elena Ilie; Irina Stoica, Paul Ioan, Teodora Bujor-Panaitescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Paul Ioan
Secretar de redacție:Dumitru Mateuță

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicușor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Nicoleta Cochințu, Aurel Fracea
Tel.: 222.83.21
Cont: 401001085000 (lei); 402001085030 ($); 402001085031 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac" S.A.

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu

Tiparul:
INTACT S.A.

Magia moleculelor

Cei 92 de atomi care au făcut lumea

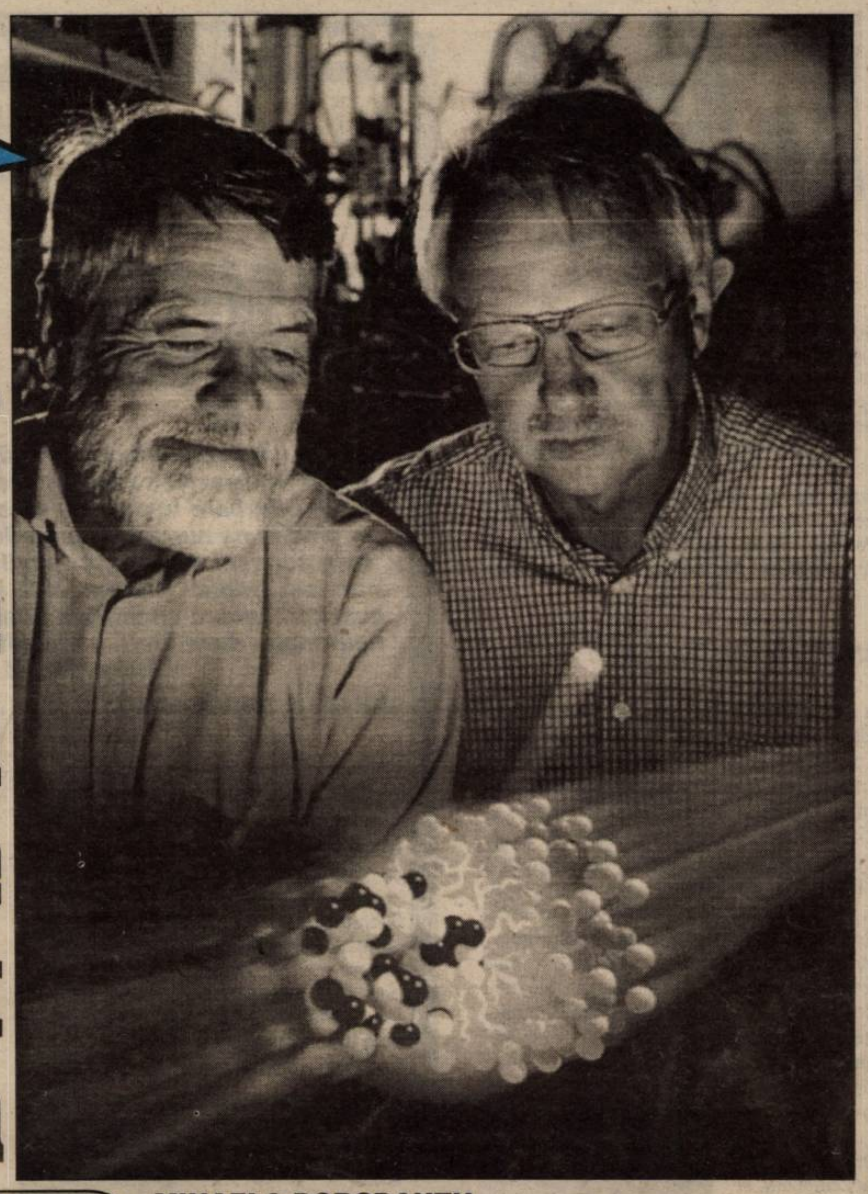

MIHAELA DOROBANȚU

Citiți o carte, sau revista „Magazin", faceți o operație simplă, cum ar fi ridicarea la gură a unui pahar cu apă - v-ați gîndit vreodată cam cîte molecule „țineți" în aceste momente în mîna Dvs.? Sute de miliarde de miliarde! Nu o vedem pe nici una, dar ele sînt acolo - molecule de apă, de celuloză, de cerneală... Plus moleculele care „intră în joc" pentru că alcătuiesc ochii noștri care citesc sau mîinile care pipăie și întorc paginile. Plus moleculele aflate de-a lungul traiectoriei pe care o urmează semnalele care „anunță" creierul că trebuie să vadă, sau să simtă un anume parfum, sau să audă un anume sunet (foșnetul paginii pe care o întoarcem, de pildă). Ei bine, din această „magie" a moleculelor este compusă de fapt viața noastră - ca indivizi și ca univers. Din nenumăratele lor combinații. Deși încă și „mai jos", structura lor și, în fond tot ceea ce a fost și ce există, conține un număr fix de atomi:

92 de atomi pentru o lume

Cine ar putea crede că la baza întregii lumi, această lume de o enormă complexitate, se află mai puțin de 100 de entități elementare? Și totuși așa este. Atomii, al căror nume înseamnă „indivizibili", (deși secolul nostru a demonstrat că și ei pot fi „sparți" în componente încă și mai mici), sînt de... 92 de tipuri. Fiecare avînd un „număr de ordine" care le indică poziția în celebrul Tabel al lui Mendeleev. Există, este drept, și atomi cu „adrese" dincolo de numărul 92, dar ei nu sînt stabili. Pot fi „fabricați" sau chiar detectați în stare naturală, dar se dezintegrează într-un timp mai lung sau mai scurt pînă cînd se transformă în unul dintre atomii stabili pe care îi găsim peste tot în jurul nostru. Numărul elementelor din Tabelul lui Mendeleev depășește în prezent 110, iar doi binecunoscuți chimiști germani, P. Armbruster și S.Hoffmann, își propun să creeze elementul cu numărul de ordine 114, primul element „transuranian" (92 fiind numărul de ordine al Uraniului) care ar urma să nu fie radioactiv!

Cei 92 de atomi, și moleculele pe care le alcătuiesc după legi pe care astăzi am ajuns să le cunoaștem, sînt responsabili pentru tot ceea ce se întîmplă în natură. Intrați în casă și vă „lovește" un plăcut miros de mîncare care se prepară sau se încălzește la foc mic? Nu sînt de fapt altceva decît moleculele care „ies" din vasul de gătit. *Bombyx Mori,* fluturele mascul al viermelui de mătase, își găsește perechea? Simplu: nu are decît să se ia după urma de molecule de feromoni pe care aceasta le disemnează în aer.

Este foarte probabil că prima reacție chimică la care omul a fost martor (și pe care a și folosit-o în favoarea lui!) a fost arderea unui ciot de lemn. Flăcările? Lumina și căldura emise de gazele supraîncălzite, generate în timpul reacției materialului combustibil cu oxigenul din aer. Dar pînă cînd omul să înțeleagă acest adevăr care astăzi ne pare atît de simplu, a trebuit să treacă foarte mult timp...

Nașterea unei științe

Mai precis au trecut cîteva milenii de cînd primul om a aprins prima așchie de lemn, pentru ca o masă încă informă de date, de cunoștințe, de reguli empirice, să se transforme într-o știință: chimia.

De fapt, cel care a „ancorat" știința chimiei de stînca solidă a datelor experimentale, a fost Antoine-Laurent Lavoisier. Și deși, evident, nu pentru aceasta și-a pierdut el capul sub securea Revoluției Franceze, el a fost de exemplu primul care a recunoscut rolul esențial jucat de oxigen în arderea corpurilor. Și, vă gîndiți că au trecut de atunci doar mai mult de 200 de ani, timp în care chimia a devenit nu doar de nerecunoscut, ci un instrument de cunoaștere și de progres științific și tehnic fără de care nici nu ne-am putea imagina viața și lumea modernă...

Ceea ce lipsea atunci era o înțelegere a *structurii* intime a materiei. Cum am spune astăzi, lipsea o teorie atomo-moleculară. Doi savanți s-au ilustrat ca pionieri în acest domeniu, ambii italieni, unul din zona Piemontului, Amedeo Avogadro, celălalt din Sicilia - Stanislao Cannizzaro. Primul a emis în 1811 ipoteza că într-un anumit volum al oricărui gaz se află *unul și același număr de molecule.* Celălalt a reușit să impună această ipoteză, deschizînd astfel calea spre determinarea experimentală a greutăților moleculare și astfel făcînd posibilă deducerea și scrierea formulelor chimice corecte.

Dar adevăratul progres, adevărata chimie modernă s-au născut doar în momentul cînd omul a putut pătrunde în interiorul atomului. Descoperind, acolo, o cu totul altă lume, în care vom încerca să pătrundem în episodul următor.

Descoperire uluitoare în Alaska

PE URMELE DINOZAURILOR ARCTICI!

Cea mai mare urmă, imprimată în pămîntul pietros pentru totdeauna acum 100 de milioane de ani, măsoară 50 cm (!) și reprezintă talpa unuia dintre membrele posterioare ale unui uriaș dinozaur carnivor, probabil un tyrannosaur. Urmele acestui gigant au fost găsite recent în Alaska, lîngă localitatea Colville River și ele datează de pe vremea cînd aici, în inima Alaskăi, era o climă la fel de plăcută ca în însorita Californie...

Descoperirea se datorează, în mare măsură, „obsesiei" lui Roland Gangloff, paleontolog la Universitatea din Fairbanks, care era convins că pe aceste meleaguri înghețate ale nordului au trăit totuși, odinioară, dinozauri și alte creaturi. Ca student, în 1980, el analizase osemintele de dinozaur găsite în regiunea nordică a Canadei. Osemintele dovedeau faptul că dinozaurii trăiseră aici, pe cînd clima nu era atît de rece. Enigma căruia trebuia să-i răspundă era: reprezentau, acele oase, urmele unei largi populații de dinozauri, sau era vorba de numai cîteva specii, care se adaptaseră, treptat, condițiilor tot mai vitrege?

Răspunsul a fost găsit abia vara aceasta. În fruntea unei expediții științifice, „încăpățînatul" Gangloff a cercetat malurile rîului Colville, ca și dealurile din vecinătate, în zona numită Brooks Range. Numeroase urme de dinozauri au fost găsite imprimate în solul, cîndva noroios, acum un veritabil ciment. „Este un Hall of Fame Jurassic", glumește savantul american. „Avem de toate aici: dinozauri carnivori, ierbivori înzestrați cu platoșe cornoase, periculoși sau inofensivi... sînt în acest loc toate «starurile» care ne-au populat planeta, în urmă cu 100 de milioane de ani". Descoperirile au fost cu adevărat excepționale, uimindu-i și pe palentologi: textura pielii unui dinozaur, imprimată în sol cu mare precizie, urmele unui monstru care nu avea membrele conformate asemeni celorlalți dinozauri... lucru care i-a determinat pe unii oameni de știință americani să emită ipoteza că ar putea fi un predecesor al mamiferelor!

Gangloff, mai cu picioarele pe pămînt, apreciază însă că ar fi vorba, de fapt, de un strămoș al broaștelor țestoase, care ar fi putut găsi aici hrană din belșug. Cu timpul, hrana s-a împuținat, vremea s-a răcit, iar dinozaurii au început să migreze spre sud, grăbiți parcă să ajungă la întîlnirea cu meteoritul fatal, în Arizona... *(G.T.)*

O explicație pe înțelesul tuturor

Ce este fulgerul globular?

MIHAELA DOROBANȚU

De-a lungul timpului, nu rare au fost relatările despre ceea ce a primit numele de fulger globular. Un fenomen pe cît de spectaculos, pe atît de generator de spaimă, mai ales datorită faptului că pînă acum nu a primit o explicație științifică suficient de convingătoare. Asociat de obicei cu „întîmplări" dramatice, poate chiar fatale care îi urmează, fulgerul globular a fost de multe ori privit mai mult ca un simbol premonitoriu, decît ca un fenomen cu o explicație... „normală".

Oamenii de știință înșiși au preferat, pînă acum vreo 30 de ani, să considere fulgerele globulare drept iluzii optice! În 1969 însă, un cunoscut astronom a publicat în revista „Nature" o descriere a „întîlnirii apropiate" pe care o avusese cu un astfel de fulger și acest moment a marcat de fapt începutul căutării sistematice a unei explicații.

Una din ultimele apariții de mare spectacol ale unui fulger globular s-a înregistrat toamna trecută într-un supersonic britanic. Cei doi piloți l-au descris ca „o minge de foc care se legăna în aer" - o imagine care a revenit de multe ori în alte relatări. Spectaculos, real, dar... inexplicabil! Cel puțin acesta era pînă de curînd punctul de vedere al științei.

De curînd însă, Antonio Ranada, cercetător la Universitatea din Madrid, pare să fi găsit explicația: fulgerul globular este un fulger obișnuit, „încarcerat" în mijlocul a două cîmpuri magnetice perpendiculare.

Orice fulger produce un cîmp magnetic puternic, ce înfășoară urma de lumină a fulgerului (o plasmă incandescentă) într-o serie de inele orizontale. Uneori se formează însă două inele, legate între ele și perpendiculare, care mențin pe loc, ca într-o carceră, plasma de gaze ionizate ale fulgerului - o sferă ce durează cel puțin pînă începe să se răcească și... totul dispare.

„Românii, o antichitate arhaică"

Autorul este cunoscut editor și traducător în special în perioada interbelică. În traducerea sa au apărut printre altele: Tao Te King - Lao Tze, Dublul Eteric - *A. C. Powell.* De la Intelect la Intuiție, Conștiința atomului, Inițierea Umană și Solară *ale d-nei Alice A Bailey,* Vocea Tăcerii *a d-nei Blvarsky.* La picioarele Maestrului, Adevărul Etern - *J.P.Singhal etc.*

Lucrarea - Editura RAM - Aninoasa - Gorj - (prefațată de C.L.C. Claudian Dumitru - președinte al Fundației de Inforenergetică „Sf. Ap. Andrei" și al Soc. Române de Radiestezie) prin cercetări lingvistice, prin cuvinte și datini relevă multiple legături spirituale dintre cultura dacică și cultura indiană străveche (sanscrită). Cartea nu contrazice ideea latinității noastre, ci merge mai departe, afirmînd existența unui filon comun, atît pentru limba noastră - ca o continuare a limbii dacilor, cît și pentru limba latină. Semnalăm din cuprins: Glife introductive; Istoria e sensul nostru; Memoriile Umanității; Dovezi lingvistice; Cuvinte și datini; Ideea prelatinității; Spiritualitatea dacică; Misterioasele tablete; Civilizații străvechi.

Nu ne mai rămîne decît să vă convingeți singuri în lectura pe care o considerăm din start deosebit de tentantă.

Reîntoarcerea girafei de piatră

Cine ar putea spune ce l-a determinat pe arheologul francez Jean Clottes să sape tocmai acolo? Ceea ce a descoperit întrece însă orice așteptări! Pentru că, sub stratul de nisip, nevăzută pentru ochiul omului de mii și mii de ani, se află silueta unui girafe - de fapt două girafe. Amîndouă - una dintre ele are o înălțime de 6 metri - sînt desenate pe piatră. Desenele au fost realizate acum 7-9 mii de ani, undeva în Nigeria, într-o vreme cînd Sahara nu era încă un deșert.

Oricum, cele două girafe rămîn nu doar cele mai mari, dar și cele mai frumoase picturi rupestre de pe continentul african. Deocamdată.

Bizarii stăpîni ai continentelor

Dinozaurii, care se pare că au dominat întregul Pămînt, din Alaska pînă în Antarctica, aveau înfățișări mult mai stranii decît „imaginea" lansată de superproducțiile de la Hollywood. Aceasta este concluzia examinării celor peste 600 de specii identificate în ultimul secol în deșerturile stîncoase ale Americii de Nord-Vest și Asiei de Nord-Est, în special în Mongolia.

Acum 60 - 230 de milioane de ani, blocul central al continentelor se rupea și continentele de astăzi se deplasau lent spre pozițiile actuale. O dată cu ele, populațiile de dinozauri s-au răspîndit efectiv în întreaga lume. În ceea ce privește aspectul lor, specialiștii cred că arătau încă și mai teribil decît ni-i imaginăm astăzi. Tyrannosaurus Rex, de pildă, fără „podoabele faciale" pe care i le cunoaștem astăzi, doar cu colții săi ca niște pumnale uriașe și fălcile enorme, arăta probabil chiar și mai înfricoșător...

UN TÎMPLAR însoţit de un înger

ION ŢUGUI

Mărturie despre viaţa lui Dumitru Axinia din Vadul Moldovei, judeţul Suceava, stau sătenii. Ei ştiu şi azi că pe tîmplarul harnic şi cinstit l-a însoţit pînă la moarte un înger. Într-o odaie simplă îşi făcuse un mic altar unde se ruga zilnic, iar de sărbători se ruga şi la miezul nopţii. Nu era un habotnic, ci doar un credincios. Din cei 12 copii, 11 trăiesc. Tîmplarul a durat pe pămînt din 1910 pînă în anul 1990.

Prima apariţie s-a întîmplat la jumătatea vieţii tîmplarului, cînd a văzut îngerul ca pe o fiinţă umană care i-a spus să nu-şi mai radă barba, iar dacă o vă face, n-o să fie bine! Tîmplarul nu a ascultat sfatul, s-a bărbierit şi după două zile a ajuns la spitalul din Fălticeni cu o infecţie a feţei care a dat multă bătaie de cap medicilor. Să spunem că acest „eveniment" poate fi plasat unei anecdote. Să urmărim mai departe cum aparenta anecdotă se transformă în realitate deloc anecdotică!

Răstimpul de conturare

Mirat că a primit un mesaj şi, neluîndu-l în seamă, a fost pedepsit, tîmplarul Axinia a povestit celor apropiaţi întîmplarea. Întîlnirea cu îngerul s-a modificat curînd, în sensul că îi apărea în vis, omul se trezea fără să se poată da jos din pat şi discutau pur şi simplu ca doi prieteni care se cunoşteau dintotdeauna. Cu un dram de suspiciune încă viu în sufletul său, tîmplarul s-a gîndit, cum se spune azi, să facă un test.

Vecinul lui Axinia nu avea copii. Umblase cu nevasta pe la toţi medicii, o însoţise pe la băi şi pe la babe, dar fără folos. Şi, tîmplarul i-a spus vecinului că o să încerce el să-l ajute. Astfel, în prima noapte după discuţie Axinia a început să se roage în altarul din camera special rezervată rugăciunii. În somn, a primit iarăşi vizita îngerului, l-a rugat pentru vecin. I s-a spus să-i ducă o seamă de cărţi sfinte şi să se roage şi vecinul, şi soţia, şi tîmplarul cu aceeaşi rugăciune. Ultima cerinţă din partea îngerului a fost pentru bărbatul vecin cu tîmplarul: post de 40 de zile în rugăciune.

Peste un an şi jumătate soţia vecinului a născut gemeni, copii frumoşi, care trăiesc, acum sînt băieţi mari. Evenimentul care, de asemenea, a uimit cu ani în urmă lumea satului şi nu numai, s-a petrecut într-o noapte cînd îngerul l-a purtat pe tîmplar prin alte lumi şi i-a arătat cum sînt acele lumi şi ce sînt ele. Tot ce-a văzut, Axinia a povestit, interesînd spusele lui şi Biserica. Căpătase o putere mare asupra oamenilor. Datorită lui, în sat s-au stins litigii aparent ireconciliabile, s-au îndreptat multe lucruri, au apărut multe semne bune.

Un dar al tîmplarului primit de la înger era acela de-a alina durerile. Muribunzii care se stingeau în mari suferinţe se lepădau de ele la apariţia tîmplarului şi în timpul rugăciunilor lui. Astfel de cazuri deveniseră obişnuite în Vadul Moldovei, de la o vreme nu mai mirau pe nimeni.

„Mai lasă-mi cinci ani!"

În anul 1985 Axinia s-a îmbolnăvit grav. Toată lumea îl vedea pierdut, medicii nu-i dădeau nici o şansă. Dar întîlnirile cu îngerul nu s-au întrerupt nici o clipă. La un moment dat, bătrînul a povestit, după ce şi-a revenit din comă, că atunci îngerul bun dispăruse şi-i apăruse un om îmbrăcat în negru. Era monstruos şi vroia să-l ducă cu el. Axinia s-a zbătut mult. Nu contenea să spună rugăciunea şi era trist că nu-i mai apărea îngerul. Dar îngerul a apărut deîndată, parcă îl adusese cu gîndurile lui. Era acelaşi, îmbrăcat în alb, frumos, părea mai mult om decît fiinţă cerească. Dar mai ales era la fel de bun, la fel de atoateştiutor şi ocrotitor...

Ultimul copil al bătrînului era o fată. Ea nu fusese încă rînduită la casa ei, nu terminase şcoala. Obsedat că prin moartea lui o lăsa fără sprijinul de care fata avea nevoie, tîmplarul l-a rugat pe înger „să-l mai păsuească cinci ani", de atîta avea el nevoie. Rugăciunile şi le murmura în auzul celor din preajmă. Multă lume l-a auzit pe tîmplar rugîndu-se pentru cei cinci ani. Şi, ca în poveştile în care nu căutăm adevărul ci doar fantezia, tîmplarul Dumitru Axinie din Vadul Moldovei a mai trăit exact cinci ani. A murit la optzeci de ani cînd, precum se rugase, fata şi-o rînduise în toate cele cuvenite!

Labirintul memoriei

Unde se află „magazia" memoriei?

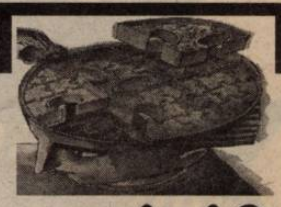

Asupra unui singur lucru există unanimitate printre cercetători: „sediul" memoriei se află în creier. Unde trebuie el însă căutat? Iată o întrebare la care nu este uşor de răspuns, mai ales dacă ne gîndim că numărul neuronilor depăşeşte o sută de miliarde! Prin această adevărată „junglă" trebuie să circule semnalele care se „traduc" pentru noi în imagini sau sunete, mirosuri sau gusturi. Fiecare amintire a noastră „activează" o anumită hartă neuronală, dacă vreţi, o anumită „reţea de drumuri" de-a lungul cărora circulă influxul nervos.

MIHAELA DOROBANŢU

Doar că între două asemenea treceri se pot uneori scurge ani de zile. Cum îşi poate atunci „aminti" neuronul A, de exemplu, să „treacă ştafeta" neuronului B, şi nu oricărui alt neuron din cele cîteva zeci de mii care se află în preajma sa? Secretul se află în nişte mici excrescenţe, ca nişte muguri „înfloriţi" faţă în faţă pe fiecare neuron, numite sinapse. Ca două posturi de frontieră, separate printr-o „no man's land" care aici nu este mai mare de o milionime de milimetru.

Cînd semnalul, influxul nervos, ajunge la neuronul A, acesta eliberează în spaţiul sinaptic mici molecule ale unor substanţe numite neuromediatori. Acestea acţionează ca nişte... chei, care deschid uşile potrivite pentru ca o serie de reacţii chimice să fie declanşate şi astfel influxul nervos să poată trece. Mai mult, cu cît o sinapsă este mai utilizată, cu atît curentul va trece mai repede prin ea!

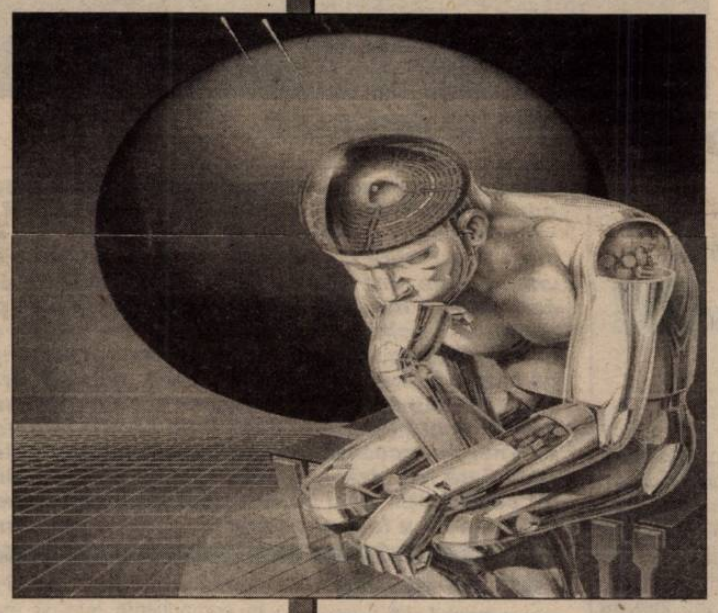

Această idee i-a venit acum 50 de ani, în 1949, lui Donald Hebb şi a fost nevoie de 20 de ani pentru a fi confirmată şi acceptată. Pe vremea aceea, comportarea şi mecanismele de funcţionare ale neuronilor nu erau cunoscute. Experienţele şi clarificările nu au întîrziat totuşi să apară.

Enric Kandel se interesează de un limax, *Aplysia Californica*. Destul de... departe de noi oamenii, veţi spune. Adevărat, dar Aplysia are avantajul de a avea „doar" 20000 de neuroni, este drept, de o sută de ori groşi decît ai noştri. Lui Kendal nu-i rămîne decît să se concentreze asupra a doi dintre neuroni şi a sinapsei lor comune, pentru a descoperi mecanismul memoriei neuronale. La moluşte, ce-i drept, dar era un imens prim pas! Şi deschidea drumul cercetărilor pe animale mult mai evoluate.

Nu după mult timp, un englez şi un suedez, Tim Bliss şi Terje Lomo, descoperă un fenomen, cu totul neaşteptat în creierul iepurelui. Şi anume faptul că dacă neuronul aflat în faţa unei sinapse este stimulat în mod regulat cu mici impulsuri electrice, neuronul situat după sinapsă reacţiona din ce în ce mai repede şi mai puternic.

Mai mult, această capacitate superioară de reacţie se păstrează ore în şir! Cu alte cuvinte, un neuron îşi aminteşte, după o singură stimulare, cum să răspundă mai bine la următoarele. Totul începe în sfîrşit să semene cu ceea ce trebuia să fie mecanismele memoriei. Descoperirea primeşte chiar şi un nume: PTL - potenţializarea pe termen lung. Iar, de data aceasta, era vorba de un progres extrem de important. Pentru că un neuron de iepure este identic cu un neuron de om!...

Înconjuraţi de baze extraterestre...

Fenomenul OZN implicaţii politice şi militare

DAN D. FARCAŞ

OZN-urile nu sînt, aşa cum ar fi tentaţi să creadă majoritatea oamenilor trecuţi prin ceva şcoli, doar un cumul de iluzii ale unor necunoscători sau bolnavi, ori „şopîrle" ale unor indivizi puşi pe farse sau ziarişti în criză de inspiraţie. La ora actuală, fenomenul OZN se recomandă prin sute de mii de rapoarte, fişate cu grijă, venind de la oameni oneşti şi credibili, care descriau lucruri pe care le-au văzut între Cer şi Pămînt şi care nu au putut fi explicate, cu toată străduinţa, nici prin cauze naturale, nici prin activităţi omeneşti. Există şi nenumărate fotografii şi filme (mai ales video, executate de amatori), ale unor obiecte zburătoare a căror origine a rămas inexplicabilă.

În ultimii 10-15 ani s-au conturat cîteva mari curente încercînd să găsească o explicaţie la ceea ce se întîmplă. În intervenţiile mele găzduite de revista *Magazin* am prezentat două dintre acestea. Prima crede că sîntem un soi de „rezervaţie naturală" în care reprezentanţii unei supercivilizaţii efectuează experimente, între care unele de hibridare, vizînd crearea de noi specii de umanoizi, pe baza fondului genetic omenesc. O altă orientare este convinsă că „OZN-urile vin de acolo de unde ne ducem noi după moarte", cu alte cuvinte că fenomenul OZN este continuarea firească a relatărilor, perene de-a lungul mileniilor, despre divinităţi, îngeri, zîne, pitici, stafii etc. Ambele direcţii sînt susţinute de o literatură bogată şi de cercetători uneori surprinzător de prestigioşi.

Există şi un al treilea mare curent vizînd explicarea fenomenului OZN, poate chiar mai viguros decît cele de mai sus. El susţine că ne confruntăm cu tentativele unei invazii, venită din partea unei puteri extraterestre, iar militarii de vîrf ai marilor puteri ştiu acest lucru şi chiar au avut contacte secrete cu veneticii. Întreaga afacere este ascunsă marelui public, deoarece dacă acest adevăr s-ar afla, oficial şi fără nici un dubiu, panica ar fi atît de mare încît întreaga societate omenească s-ar prăbuşi în haos.

La început argumentele în favoarea acestei viziuni au venit de la persoane puţin credibile. În ultimul timp însă ele au început nu doar să se înmulţească semnificativ ci să se îmbogăţească cu declaraţii ale unor înalţi ofiţeri, cu poziţii responsabile, din S.U.A., Marea Britanie, Belgia, Rusia etc.; cititorul interesat de la noi are deja la îndemînă cîteva cărţi interesante în acest sens, traduse relativ prompt în limba română. Cu toate acestea, cred că ipotezele şi argumentele aduse în discuţie în sprijinul acestui punct de vedere merită interesul unui public mai larg; pe de o parte deoarece informaţiile nu au ajuns totuşi decît în mîinile unui număr restrîns de fani, iar pe de altă parte deoarece ele sînt inegale ca valoare şi credibilitate şi nu epuizează întreaga paletă a opiniilor existente. Între altele, s-a dovedit că multe dintre afirmaţiile senzaţionale vehiculate au fost simple dezinformări, puse abil în circulaţie, pentru a deruta opinia publică şi a discredita întreaga cercetare OZN, desigur pentru a ascunde alte adevăruri, prea deranjante pentru a fi aduse la lumină.

Iată de ce, propun cititorilor ca în numerele care urmează ale revistei *Magazin*, să fie prezentate şi discutate principalele opinii, afirmaţii şi legende, politice şi militare, ţesute în jurul fenomenului OZN, mai ales în ultimul deceniu.

(Va urma)

Spectator la graniţa realităţii

Trei luni în afara timpului

PAUL IOAN

Cei patru membri ai familiei Rowly, zburînd într-un avion de tip Cessna de şase locuri, au fost daţi dispăruţi la 2 aprilie 1993 de pe radarul din localitatea Dawson. Nu s-a ştiut nimic despre ei şi despre aparatul de zbor pînă la 8 august acelaşi an, cînd avioneta a aterizat cu bine pe pista aeroportului din Spokane, spre surprinderea generală. Ce s-a întîmplat în cele 130 de zile?

„La un moment dat, povesteşte dl. Rowly, un vînt puternic dinspre nord-vest a început să zguduie avioneta. La altitudinea la care ne aflam nu puteam evita turbulenţa atmosferică. Mi s-a făcut frică, însă, în mod inexplicabil, am zărit un fel de şosea pe coama muntelui. Habar nu aveam că există aşa ceva în plină sălbăticie. M-am închinat, am spus o rugăciune şi am început manevrele de aterizare... În sfîrşit, am pus aparatul pe „pămînt" şi am ieşit afară. Am cercetat locurile cam o jumătate de oră, apoi, ca din senin, în faţa noastră a apărut un grup de oameni îmbrăcaţi în mod bizar, ca nişte scafandri sau nişte cosmonauţi. Ne-au înconjurat. Nu înţelegeam ce vorbesc, însă am înţeles că erau prietenoşi. Fără să ne oblige în vreun fel, ne-au condus spre o peşteră ale cărei coridoare coborau adînc în coasta muntelui... După aproximativ o oră de mers, am ajuns într-o grotă imensă, populată cu mulţi semeni ai lor. Din nişte recipiente cilindrice am băut un lichid dulceag, apoi ne-au îndrumat către nişte nişe săpate în pereţi pentru a ne odihni... Din acel moment, nici unul dintre noi, cei din familia mea, nu-şi mai aminteşte nimic despre acele fiinţe. Parcă am fi intrat într-o hibernare forţată. Cînd ne-am trezit, am făcut cale întoarsă şi am găsit avioneta intactă şi cu rezervorul plin, ca şi cum n-am fi zburat nici o sută de metri. Am decolat şi am ajuns la Spokane. Ne-am fi aşteptat să fie 3 sau 4 aprilie, dar am constatat uimiţi că trecuseră peste trei luni de la aterizarea forţată".

Această dispariţie, coroborată cu incredibila mărturisire, a făcut obiectul atît al unui studiu neuropsihiatric asupra protagoniştilor, cît şi al unuia poliţienesc. N-a fost găsită nici o grotă ca aceea descrisă de dl. Rowly, şi nici urme care să ateste că zona montană respectivă ar fi locuită de cineva. Şi totuşi, la detectorul de minciuni nu s-a depistat nici o anomalie emoţională. Cele patru persoane spuneau adevărul cu privire la efemerele lor gazde şi la „somnul prelungit" de care avuseseră parte. Culmea este că organismul lor demonstra o vigoare firească, de oameni care s-au hrănit normal în toată acea perioadă cînd calendarul s-a oprit pentru ei. Dacă s-ar putea vorbi despre o halucinaţie colectivă şi o amnezie temporară, atunci cum se face că rezervorul a fost umplut în mod miraculos? Aceasta a fost singura dovadă palpabilă că membrii familiei Rowly au avut contact cu fiinţe civilizate şi fără intenţii răuvoitoare. Dar ce s-a întîmplat pe timpul „hibernării" sau - conform altei ipoteze - al hipnozei prelungite şi care a fost motivul „prizonieratului"? Desigur, varianta oficialităţilor americane a scos în evidenţă o posibilă sectă secretă care refuză contactul cu lumea... Explicaţie facilă şi unică, din păcate.

Gwyneth Paltrow

Strălucirea discretă a unui glob de aur

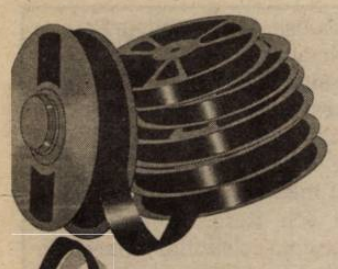

Cu o figură de adolescentă cuminte şi un stil de viaţă care exclude excentricităţile specifice vedetelor, Gwyneth Paltrow este considerată simbolul unei noi „rase" de staruri: fără copilărie nefericită, fără adolescenţă debusolată, fără vicii de tip alcool sau drog, fără experienţa a cel puţin cîtorva zile petrecute după gratiile vreunei închisori... Gwyneth este actriţa care a beneficiat de o educaţie aleasă şi a crescut într-un mediu elevat, de hight society. Deşi tiparul biografiilor vedetelor de la Hollywood ei nu i se potriveşte, Gwyneth este un adevărat star, fără să acopere totuşi noţiunea de star în accepţia care s-a imprimat în conştiinţa marelui public. Cu trăsături aristocratice, cu o expresie a trupului şi a gesturilor care denotă clasă, cu o tunsoare deloc sofisticată şi haine discrete, Gwyneth este un star deloc şocant atunci cînd intră, de exemplu, într-un restaurant. Apariţia sa nu are nimic epatant, nimic agresiv, e doar imaginea unei frumuseţi care inspiră calm şi eleganţă. O eleganţă în stilul Grace Kelly, Audrey Hepburn, Catherine Deneuve.

LOGODNICA UNUI SEX-SIMBOL

Pînă în 1997, timp de cîţiva ani, despre Gwyneth Paltrow s-a vorbit doar ca despre actriţa care... „din fericire" este logodnica sex-simbolului Brad Pitt. Prin contrast - tip de educaţie, maniere, atitudine faţă de imaginea proprie etc.- cei doi alcătuiau un cuplu greu de înţeles, dar fascinant ca idee. Ea visa la căsătorie, copii, o casă, grădină cu flori, arome apetisante de mîncăruri pregătite de ea însăşi pentru familia lor, a ei şi a lui Brad. El visa la tot mai multă celebritate.

Aşa se face că în iunie 1997, visul ei s-a curmat brusc. Într-un mod brutal, fără prea multe menajamente, Brad anunţa ruptura legăturii lor. Existau toate şansele ca despre Gwyneth să se vorbească încă mult timp doar ca despre ex-logodnica faimosului Brad Pitt, de parcă ea n-ar fi fost totuşi şi actriţă. Venise aşadar momentul să-şi consolideze acest statut, mai ales că avea nevoie şi de un refugiu. L-a găsit în munca de pe platourile de filmare. În 1998, a înscris în palmaresul său nu mai puţin de cinci filme. Dar, să revenim mai întîi la momentul debutului...

PĂRINŢII, ÎNGERI PĂZITORI

După cum ea însăşi mărturiseşte fără nici o reţinere, Gwyneth a ştiut dintotdeauna că va fi actriţă, aşa cum primul băiat născut într-o familie regală ştie că va deveni rege. Tatăl său, Bruce Paltrow, e scenarist, regizor şi producător, iar mama, Blythe Danner, e considerată una dintre marile doamne ale scenei americane (devenită celebră în 1969 cu rolul din filmul „Fluturii sînt liberi"). Imediat ce „mica prinţesă" a învăţat să citească a început să-i dea mamei sale replicile. Era în perioada cînd familia locuia în condiţii de vis, la Santa Monica, într-o vilă imensă, cu parc, piscină şi casă de oaspeţi. Mai tîrziu, cînd Gwyneth a împlinit 11 ani, s-au mutat la New York. Fetiţa cuminte s-a transformat într-o adolescentă care ar fi vrut să petreacă mai mult timp cu prietenii decît cel acordat de părinţii ei, oarecum severi la acest capitol. Uneori, ca dovadă supremă a răzvrătirii ei, Gwyneth îşi permitea să plece de acasă fără voie, lăsînd totuşi în urmă cîte un bilet de genul: „Sînt la Dorrian's Bar, dacă vreţi, pedepsiţi-mă mîine."

Părinţii i-au susţinut fără rezervă debutul în cinema: fiind cunoscuţi şi mai ales respectaţi, avînd numeroşi prieteni în lumea filmului (printre cei mai apropiaţi: Steven Spielberg - aşa-zisul „unchiul Morty", dar şi Michael Douglas), Bruce şi Blythe Paltrow i-au oferit fiicei lor pe tavă şansa de a face carieră în actorie.

ROLURI MULTE ŞI MĂRUNTE...

După o scurtă replică dată lui Travolta în „Shout", Steven Spielberg îi face loc în „Hook" (1991), sub înfăţişarea angelică a iubitei lui Peter Pan. După doi ani petrecuţi în Europa, Gwyneth îşi reia încercările ca actriţă şi are şansa de a juca alături de Nicole Kidman şi Alec Baldwin în „Flesh and Bone", în rolul unei hoaţe plină de cinism, care fură bijuterii de la morţi. Criticii o remarcă şi o consideră „o nou-venită senzaţională". În 1995, este distribuită din nou alături de nume sonore ale cinematografiei americane (Nick Nolte) în „Jefferson la Paris", film în care ea dă viaţă fiicei preşedintelui, apoi, alături de Whoopi Goldberg şi Elizabeth Perkins interpretează rolul unei studente subjugate de viciul fumatului. Sînt roluri mici, dar importante pentru actriţa pe cale de afirmare. În fine, soseşte momentul cînd primeşte un rol tot scurt, de vreo 15 minute în total, în „Seven" (curajoasa soţie de poliţist), care îi aduce tangenţial celebritatea, deşi nu neapărat în plan profesional. Pe platourile de filmare destinul ei se intersectează cu cel al lui Brad Pitt. Împreună formează un cuplu care devine imediat unul dintre subiectele preferate ale mass-mediei şi astfel, imaginea tinerei actriţe apare permanent în paginile revistelor, deşi de fiecare dată cu precizarea: „logodnica sex-simbolului, fermecătorului, seducătorului etc. Brad Pitt".

Despre realul ei talent actoricesc avea să se vorbească abia în 1997, o dată cu succesul filmului „Emma", în care interpretează rolul unei tinere naive, imature, deşi plină de bune intenţii, fiică a unui nobil din Anglia secolului XIX.

Gwyneth avea 23 de ani şi, în sfîrşit, bucuria de a savura gustul gloriei. Dar la puţin timp de la lansarea filmului atît de norocos pentru ea, în viaţa personală aveau să apară momente de mare decepţie şi derută, în urma despărţirii de Brad Pitt.

„EMMA" MERGE MAI DEPARTE

După „Emma", Gwyneth Paltrow primeşte oferte peste oferte. Preferă realizatorii independenţi, deoarece, după cum mărturiseşte, atmosfera de lucru se potriveşte mai bine structurii ei sufleteşti. „Sentimentul de „apartenenţă" la un anumit proiect e mai pregnant în filmul independent, spune actriţa. Se poate vorbi de un spirit de grup, de o pasiune comună. Rezultatul poate fi ceva minunat sau prost , dar, cel puţin, încercarea are meritul de a fi interesantă, riscantă, cu totul altfel decît în cazul filmelor care se înscriu în schema obişnuită a studiourilor clasice. Scopul acelor filme este, în marea majoritate, să placă unui număr cît mai mare de spectatori, în ideea de a se cîştiga de pe urma lor cîţi mai mulţi bani, dar asta nu cred că ar putea fi o motivaţie artistică." Gwyneth nu e sedusă aşadar de superproducţii, deşi ştie foarte bine că, în general, acestea fac înconjurul lumii, aducînd actorilor (şi nu numai lor) atît faimă, cît şi bani. În ce-o priveşte, tînăra actriţă afirmă că nu face această meserie pentru celebritate şi, cu atît mai puţin, pentru bani. „Actorii care se agaţă cu orice preţ de aceste două lucruri n-au avut parte de iubire în copilărie. Eu, da!", mărturisea ea revistei „Buzz".

Pornind de la aceste premise, după „Emma", Gwyneth acceptă oferta lui Paul Thomas Anderson, cineast independent, aflat la prima lui încercare ca scenarist şi regizor. Filmul se numeşte „Hard Eight", iar actriţa interpretează rolul unei servitoare care se prostituează. O întîlnim apoi în creaţia mexicanului Alfonso Cuaron, „Marile speranţe" (cu Robert De Niro), în filmul lui Jonathan Darby, „Kilronan" (împreună cu Jessica Lange), în „Sliding Doors" de Sydney Pollack (în tandem cu John Hannah), în „Crimă perfectă" (cu Michael Douglas) şi, în sfîrşit, în „Shakespeare in Love", comedia care i-a adus recentul premiu Golden Globe.

Destinul carierei sale artistice pare să meargă de la sine, deşi Gwyneth Paltrow nu-şi leagă speranţele propriei existenţe de miracolul hollywoodian. Cea mai importantă aspiraţie a sa este să rămînă ea însăşi, chiar dacă prin asta ar risca să nu fie considerată „unică", ci doar reprezentanta unei generaţii lipsită întrucîtva de personalitate.

După aproximativ un an de la despărţirea de Brad Pitt, Gwyneth l-a întîlnit pe Ben Affleck, de care s-a îndrăgostit. Ben este prietenul lui Matt Damon, supranumit „noul Brad Pitt". Ben şi Matt sînt cîştigătorii premiului Oscar pentru scenariul filmului „Good Will Hunting". Ca şi Brad, Ben este un mare ambiţios, animat de convingerea că va fi mereu un învingător prin forţa perseverenţei sale şi dorinţa de a cîştiga. Relaţia Gwyneth-Ben este şi ea intens mediatizată. In toamna anului trecut se lansa chiar ideea căsătoriei dintre cei doi, cu atît mai mult cu cît indiscreţii aflaseră că Gwyneth i-a oferit lui Ben, cu prilejul celei de-a 26-a aniversări a lui, un ceas Harry Winston, în valoare de peste 25000 de dolari, în timp ce Ben, pentru a nu fi mai prejos, i-a dăruit iubitei lui o pereche de cercei din platină, de peste 30000 de dolari, purtînd semnătura aceleiaşi prestigioase firme de bijuterii. Mai nou însă, relaţia lor se pare că este încercată de semnele crizei ce anunţă finalul.

JACK (din „Titanic") NU A MURIT

După cum bine ştim, povestea de dragoste lansată de James Cameron la bordul „Titanicului" s-a terminat prost. Spectatorii au plîns nu doar datorită tragediei scufundării vasului de lux, ci şi pentru destinul nefericit al protagoniştilor: Jack îşi pierde viaţa în valurile îngheţate ale oceanului, în timp ce Rose rămîne neconsolată pe viaţă. Pentru a şterge lacrimile celor ce doreau un altfel de final, revista italienească „Eva Tremila" a propus cititorilor săi o continuare neaşteptată a poveştii de dragoste dintre Jack şi Rose, într-un serial de benzi desenate, 16 pagini pe săptămînă. Surpriza e totală pentru că Jack-Leonardo DiCaprio e viu, deşi un pic vătămat. Cititorii îl descoperă într-un spital din Franţa, printre alţi bolnavi, la fel de irezistibil ca înfăţişare, dar cu memoria afectată de o amnezie totală. Rose îşi continuă viaţa la New York, în timp ce mama ei, preocupată după cum o ştim de viitorul fiicei sale, îi caută un soţ. Tenace, găseşte bărbatul potrivit, un bogat duce francez, care, evident se îndrăgosteşte de frumoasa Rose, deşi iniţial se izbeşte de indiferenţa acesteia. Totuşi viaţa trebuie să meargă înainte. Rose cedează în cele din urmă în faţa insistenţelor ducelui şi acceptă să plece în Franţa, îmbarcaţi pe un pachebot mai sigur decît vasul de lux de odinioară. Întîlnirea dintre foştii iubiţi e deja previzibilă. Lipsit de amintiri, Jack hoinăreşte pe cheiurile Senei, în căutarea propriei identităţi. Şi, deodată, privirile i se opresc asupra unei imagini cunoscute: Rose. Instantaneu memoria revine. Prea tîrziu, din nefericire; vaporul s-a îndepărtat. Peste cîteva zile, Rose se căsătoreşte cu ducele bogat, în timp ce Jack porneşte în căutarea iubitei... Nu ştim continuarea poveştii din benzile desenate. Dar e de presupus că Rose şi Jack se vor regăsi poate la Veneţia, îşi vor declara iubirea eternă pe o... gondolă iar cititorii vor avea parte de mult doritul happy end.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

HOROSCOP

22.02 - 28.02

BERBEC (21.03 - 20.04): Nici o umbră pe cerul constelației dv., de parcă astrele și-au luat vacanță, plecînd în altă galaxie. La rîndul lor, curbele astrale principale se mențin la nivele medii, ca și cum sînt prinse cu cîrlige de rufe ca să nu facă salturi în sus sau în jos. Lăsînd gluma la o parte, se poate ca joi sau vineri să primiți bani sau o veste foarte bună despre călătoria lor spre dv.

TAUR (21.04 - 21.05): Curba psihicului indică faptul că sînteți dinamic și implicat în multe treburi deodată, cu mari șanse de a le duce pe toate la bun sfîrșit. Ar trebui să fiți mai categoric cu unele persoane din anturaj, care încearcă să vă pună bețe în roate. Renunțați temporar la diplomație și puneți-le la punct. Miercuri sau joi veți primi o sumă interesantă de bani.

GEMENI (22.05 - 21.06): Dacă Venus nu ne păcălește, ispita unei aventuri stă la colțul zilei de marți, pregătindu-vă o întîmplare picantă. Atenție! Curba afectiv-emoțională scade sub normal, ceea ce poate să însemne o capcană sentimentală în care intrați pînă peste creștetul capului. Dar, oameni raționali din naștere, Gemenii știu să pună punct cînd alții se așteaptă să pună virgulă.

RAC (22.06 - 22.07): Va trebui să vă înarmați cu multă răbdare, întrucît se vor ivi cîteva probleme delicate, de natură profesională. Însă curba psihicului sugerează că veți fi la înălțime și, cu ajutorul unor amici bine intenționați, veți duce la capăt toate dificultățile. Din punct de vedere financiar, situația nu se va îmbunătăți în mod substanțial, dar nici nu se va înrăutăți.

LEU (23.07 - 22.08): Șoaptele tandre ale iubirii vor conta cel mai mult acum, cînd vă simțiți părăsit de prieteni și asaltat de frustrări din toate direcțiile. Depresia psihică poate fi ștearsă cu buretele de clipele de dragoste. Pe de altă parte, curba financiară are un maxim joi sau vineri, deci s-ar putea să vă achitați de unele datorii presante și măricele.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Cineva aproapiat vă pune la încercare sensibilitatea și generozitatea, atrăgîndu-vă într-o situație profesională delicată. Însă înțelepciunea și chiar spiritul dv. de sacrificiu vor contribui la un deznodămînt satisfăcător pentru toată lumea și fără nici un compromis. Curba financiară are o scădere în primele zile, apoi crește spre un maxim (vineri).

BALANȚA (22.09 - 22.10): Pentru ziua de vineri se profilează un ghinion financiar cu un impact de scurtă durată. Mercur și Soarele se joacă de-a șoarecele și pisica, producîndu-vă dureri de cap și îngrijorări trecătoare. La începutul săptămînii viitoare se va produce redresarea în acest domeniu. Acum se manifestă și o criză de sentimentalism de care cineva încearcă să profite.

SCORPION (23.10 - 21.11): Luciditate și tenaticate. Iată care sînt etichetele acestei perioade de muncă și implicarea nervoasă deosebite, fără prea multe momente de destindere. Atenție! Curba psihicului tinde să scadă la limita normalului, deci s-ar impune o implicare bine temperată în toate cele. Din punct de vedere financiar, noutăți spectaculoase nu sînt de așteptat, dar nu se știe niciodată...

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Sub influența Lunii, s-ar putea declanșa excese temperamentale atît în cuplu, cît și-n mediul socio-profesional. Cum lucrurile nu merg foarte bine nici într-o parte, nici în cealaltă, ar fi bine să vă îngăduiți mai multe clipe de meditație solitară, să reevaluați planurile de viitor apropiat și șansele lor de îndeplinire. Nimic nou despre povestea cu banii și fericirea.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Înarmați-vă cu răbdare, veți avea de așteptat răspunsul la cîteva întrebări spinoase cu privire la situația financiară și profesională. Ceva scîrțîie în ambele domenii, iar soluțiile pe care le-ați găsit pînă acum nu v-au dat satisfacție. Luni sau marți puteți avea o întîlnire neașteptată cu un vechi prieten, de la care veți afla vești foarte interesante.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): E cazul să luați taurul de coarne într-o problemă care durează cam de multișor și care vă acaparează multă energie. Pe de altă parte, curba financiară are un maxim miercuri sau joi, și se pare că veți primi o sumă foarte atractivă. Sub influența benefică a lui Mercur, orice investiție făcută acum va fi extrem de avantajoasă. Nu mai stați pe gînduri!

PEȘTI (19.02 - 20.03): Din fericire, veți avea de ales între mai multe variante de a face rost de bani. Important e să n-o preferați pe cea mai ușoară, căci s-ar putea să vă păcăliți. Oricum, situația materială va cunoaște o îmbunătățire sensibilă în a doua jumătate a acestui interval. Mici probleme în familie pot apărea în weekend, însă vor fi doar niște nevinovate tachinării.

PEPEROMIA

Grădina — micul nostru Paradis

Este o plantă de apartament foarte decorativă, capabilă să creeze o iluzie optică foarte amuzantă. Aceasta se datorează faptului că frunzele în formă de inimă sînt arcuite ca o umbrelă peste pețiol, dînd impresia de tridimensionalitate. Privite din anumite unghiuri, ai impresia că sînt tărtăcuțe, mai ales că frunzele sînt cărnoase, de culoare alb-argintie, cu nervuri verzi. Efectul plantei este cu atît mai mare, cu cît frunzele sînt mai dese. Argintiul metalizat al frunzelor pare și mai strălucitor, dacă planta este așezată pe o măsuță joasă, sub o veioză cu becul aprins. Planta este o mare iubitoare de lumină, așa că o sursă permanentă, suplimentară, de lumină artificială, nu-i strică.

Se dezvoltă foarte frumos la căldură, de aceea în perioada de iarnă nu suportă temperaturi mai scăzute de 16-18°C. Vara, pretinde udări frecvente, în schimb, iarna, necesită apă foarte puțină, în special dacă ghiveciul este așezat pe un pat de pietriș umed, formulă ideală. Se înmulțește ușor, prin butași de frunze, ținuți mai întîi în apă, pînă îi cresc rădăcini.

Udările exagerate, lipsa de lumină și frigul sînt inamicii ei cei mai importanți. Primele „simptome" ale degradării plantei se manifestă prin căderea frunzelor sau decolorarea lor. *(A. Popescu)*

tile

◆ *Petele de iarbă, atîta vreme cît sînt proaspete, se scot cu o soluție de apă caldă și săpun în care se adaugă puțin amoniac. Petele mai vechi se scot cu spirt denaturat.*

◆ *Petele de fructe se scot cu apă caldă. Se recomandă însă să se țină materialul în prealabil cîteva minute în lapte fierbinte iar apoi să se spele. Petele mai vechi se scot cu o soluție de acid citric sau oxalic (2 grame la un pahar cu apă) iar după aceea se spală bine în apă caldă. Dacă mai rămîn totuși pete colorate se folosește (pentru țesături albe) apă oxigenată amestecată cu amoniac (o linguriță la un pahar de apă fierbinte).*

◆ *Petele de vin roșu se pot scoate prin aceleași procedee ca cele indicate pentru scoaterea petelor de fructe. Pe țesăturile colorate petele se scot bine cu un amestec de glicerină și albuș de ou crud. Se ung petele cu acest amestec, se lasă timp de cîteva ore și se spală cu apă caldă.*

◆ *Dacă petele de vin sînt proaspete se presară locul cu sare de masă umedă după care se spală cu apă fierbinte.*

◆ *Petele de urină de pe țesăturile albe se scot cu o soluție de acid citric (o parte acid la 10 părți apă) iar de pe țesăturile colorate, cu o soluție de oțet (o parte la 5 părți apă). Pata se umezește cu soluție, se lasă timp de o oră după care se spală cu apă.*

◆ *Uleiul de gătit se îndepărtează mai ușor dacă înainte de spălare, recipienții (vasele) se clătesc de mai multe ori cu apă rece.*

◆ *Petele proaspete de sînge se pot scoate spălînd mai întîi locul cu apă rece iar apoi cu o soluție caldă de săpun. Înainte de spălat rufăria cu pete de sînge se ține cîteva ore la muiat în apă rece. Pentru îndepărtarea petelor vechi se freacă mai întîi locul pătat cu amoniac diluat iar apoi cu o soluție de borax, 1 linguriță la un pahar cu apă, și se spală apoi cu apă caldă.*

◆ *Petele de cerneală de pe țesăturile albe se pot scoate cu acid citric sau tartric. Pentru obiectele colorate se va folosi un amestec de glicerină cu spirt denaturat, (5 părți de spirt și 2 părți glicerină). De pe țesăturile din lînă și mătase naturală, petele de cerneală se pot scoate cu spirt denaturat în care se adaugă acid clorhidric, (2-3 picături de acid la o lingură de spirt denaturat). Locul se spală apoi cu apă. Petele de cerneală proaspătă se mai pot scoate cu amoniac diluat și bicarbonat de sodiu, (1-2 linguriițe la un pahar cu apă) sau cu lapte acru, după care se spală cu apă caldă și săpun.*

◆ *Dacă borcanele sau alți recipienți se folosesc pentru conservarea produselor alimentare se recomandă ca după spălare să fie bine scurse de apă. Apoi se introduc în cuptor unde se mențin la foc domol pentru uscare și dezinfectare. Se închide apoi focul și se lasă să se răcească lent sau se folosesc fierbinți.*

◆ *Pentru ca recipienții să nu prindă un iz neplăcut cît timp nu se folosesc, aceștia se pun la păstrare neastupați.*

◆ *Dacă mirosul mai persistă după spălare acesta poate fi „alungat" umplînd recipientul la refuz cu apă rece.*

◆ *Mirosul mai poate dispărea dacă spălăm recipienții cu apă fierbinte în care adăugăm un pumn de făină de muștar. În acest fel dispare orice miros, inclusiv cel de petrol.*

◆ *Resturile și mirosul de pește sau de usturoi din vase dispar dacă se fierbe în ele apă cu zaț de cafea (2 linguri la un litru de apă) după care se clătesc bine.*

ȘAH — PROBLEMA DE AZI:

Negrul mută și cîștigă

JOHNER - NIMZOVICI, 1926

Negrul nu pierde timp cu apărarea pionului e4 și trece la contraatac: 1... Nc8! 2. C:e4 Df5 3. Cf2 (Nu salvează nici 3. Ng2 T:g3 sau 3. g4 h:g4 etc. D:h3+! 4. C:h3 Cg4 mat. Poziția reprezintă o variantă din partida amintită.

Scrisori primite

Ciobanu Doru Călin, Brașov: Ne-ați pus o problemă foarte interesantă, prin faptul că ați găsit într-o carte apărută la Leipzig, în 1868, cuvîntul „Robots" (grafie germană). În consecință puneați sub semnul întrebării paternitatea scriitorului ceh Karel Čapek (1890-1938) asupra celebrului termen tehnico-științific. Consultînd separat doi specialiști ai limbii germane, vă putem spune următoarele: în fraza scrisă în limba germană, în 1868, cuvîntul *Robots* are sensul de țăran care efectuează muncă forțată pe domeniul moșierului, adică de *clăcaș*. În limba cehă, *robota* înseamnă *corvoadă*. A roboti există și-n românește, cu sensul de a munci susținut. *Robot* cu sensul de om-mașină a devenit notoriu o dată cu piesa R.U.R. a lui Čapek (1920), unde scriitorul surprinde supunerea omului de către propriile lui creații științifice și tehnice.

Cornel Vasiliu, Bîrlad: Dacă ați pariat pe cinci președinți, ați pierdut! Pe un versant granitic al Muntelui Rushmore, din statul american Dakota de Sud, sînt sculptate - la o altitudine de 20 metri - chipurile lui Washington, Jefferson, Lincoln și Th. D. Roosevelt.

Doru Mihai Sburlea, Iași: Ipoteza ca strălucitul poet dramatic Christopher Marlow să fi folosit pseudonimul W. Shakespeare a căzut de mult. Născut în același an cu Marele Will (1564), Marlow a murit asasinat cu un pumnal la 30 mai 1593. Autorul lui Hamlet a decedat 23 de ani mai tîrziu, luînd în mormînt taina erudiției sale, la fel ca și Cristofor Columb - de exemplu.

Valeria Tatos, București: Intenția dv. este lăudabilă, însă vă reamintim nu din orice trandafiri se zămislește parfumul (esența) adorat de doamne. Din cele o mie de specii și șapte mii de varietăți, numai patru sînt utile, în primul rînd trandafirul de Damasc (rosa damascena) culeasă din celebra „Vale a trandafirilor" din Bulgaria. Se spune că pentru un kilogram de parfum sînt necesare 35 de milioane de petale. Unii zic că merită, chiar și fără să le numere...

Rubrică realizată de
PAUL IOAN

Autoritatea de lucru judecat

Domnului Ghiorghiașa Dumitru, Botoșani

Sentința civilă nr.45/28.02.1997 a Curții de Apel Suceava, obținută de dv și care vă este favorabilă, a rămas definitivă și irevocabilă prin respingerea recursului formulat de către Prefectură, fiind deci epuizate căile ordinare de atac a unei hotărîri judecătorești (adică apelul și recursul).

O hotărîre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă poate fi atacată numai printr-o cale extraordinară de atac, acestea fiind contestația în anulare și revizuirea. O asemenea cale extraordinară de atac se poate formula numai pentru motivele expres prevăzute de lege (art.317-318 și art 322 Cod procedură civilă) și numai într-un anumit termen. Dacă nu sînt respectate aceste condiții, cererea formulată în cadrul unei asemenea căi este respinsă.

Prin urmare, sentința civilă obținută de dv. ar putea fi atacată printr-o cale extraordinară de atac numai dacă ar exista motivele prevăzute de Codul de procedură civilă, însă, se pare că în cazul dv nu sînt îndeplinite condițiile pentru exercitarea unei asemenea căi (ținînd cont de cele ce mi-ați relatat în scrisoare).

Legea 169/1997 cuprinde modificările aduse legii 18/1991 care prevede printre altele că litigiile ce se ivesc în legătură cu atribuirea de terenuri se rezolvă de către Judecătoria în a cărei rază teritorială este situat terenul. La data la care ați introdus acțiunea împotriva răspunsului Prefecturii, competența de soluționare aparținea Curții de Apel.

Prin urmare, legea 169/1997 modifică competența de soluționare a litigiilor ivite în legătură cu terenul, fără să aibă vreo influență asupra autorității de lucru judecata hotărîrii.

Pentru a funcționa autoritatea de lucru judecat trebuie să existe identitate de părți (adică să vă judecați tot cu Prefectura), de obiect (valabilitatea Ordinului 17/1992) și de cauză (să fie invocate aceleași motive de nulitate).

Așa fiind, Prefectura poate intenta oricînd un proces pentru constatarea nulității absolute (dat fiind că o asemenea acțiune este imperscriptibilă) numai dacă ar invoca alte cauze (motive) decît cele asupra cărora instanța (Curtea de Suceava) s-a pronunțat deja.

Neli Păduraru *vă răspunde pe teme* **JURIDICE**

Procese celebre

SOCRATE

Un verdict... împotriva judecătorilor

DOREL DORIAN

Desfăşurarea procesului - cel puţin ultima parte - prezintă o ciudată neconcordanţă şi o uimitoare instabilitate de opinii în ceea ce-i priveşte pe judecători. 281 dintre ei l-au considerat vinovat pe Socrate (pentru ceilalţi 220 era nevinovat) şi, totuşi, 361 de judecători au ajuns să subscrie în final la pedepsirea lui Socrate prin moarte. *Ce a putut să-i determine pe cei 80 de judecători care, considerîndu-l nevinovat, ajung peste cîteva ore să-l condamne la moarte?*

Pentru a oferi un răspuns, cît de cît plauzibil, este nevoie să întîrziem asupra unei particularităţi a procesului: pentru a scăpa de pedeapsa cu moartea cerută de acuzatorii săi, Socrate ar fi trebuit să-şi propună el însuşi o altă pedeapsă, îndeajuns de gravă, ca de pildă exilul, oferind astfel judecătorilor, care l-au găsit vinovat, o alternativă reală faţă de pedeapsa capitală propusă de acuzare.

Dar Socrate nu se considera vinovat, dimpotrivă, drept pentru care - consultat asupra pedepsei pe care o merita - răspunde îndrăzneţ: „O bună răsplată, bărbaţi ai Atenei, dacă trebuie să fiu preţuit după merit...".

Socrate era conştient, se înţelege, că propunerea sa va fi privită de judecători ca o gravă sfidare a instanţei, după cum tot astfel fusese considerat şi refuzul său anterior de a cere îndurare.

Socrate, mai mult chiar, le şi demonstrează de ce n-ar putea să subscrie, voluntar, nici unei sancţiuni, aparent mai uşoare: „O pedeapsă cu închisoarea, ca să-şi petreacă viaţa ca un rob osîndit? O amendă, ca să stea închis pînă cînd va putea plăti, ştiind dinainte că nu va avea de unde s-o plătească? Sau exilul, astfel încît la vîrsta de şaptezeci de ani să fie constrîns să renunţe la oraşul său, cel care n-a părăsit Atena niciodată, schimbînd apoi cît va trăi oraşele şi gonit fiind din fiecare mereu?"

În final, sporind acuitatea provocării, Socrate a propus să plătească o monedă de argint... Şi numai la cererea judecătorilor care ar fi vrut să-l salveze şi a discipolilor dispuşi să achite în locul lui amenda, Socrate şi-a ridicat „dimensiunea" pedepsei la... treizeci de monede de argint .

Condamnarea la moarte, aşa cum spuneam la început, este decisă cu 361 de voturi, după care, conform tradiţiei judiciare, Socrate are din nou cuvîntul:

„Eu plec spre moarte, osîndit de voi. Ei (a se citi acuzatorii) se duc spre păcat şi nedreptate, osîndiţi de adevăr; fiecare rămîne la osînda sa". Apoi, adresîndu-se judecătorilor care n-au votat împotriva sa, şi prin el tuturor cetăţenilor Atenei. Socrate îi roagă totuşi să îngăduie copiilor săi să fie crescuţi în spiritul concepţilor sale.

În aşteptarea executării sentinţei - care nu putea avea loc înainte de terminarea festivităţilor de la Delfi - prietenii săi, chiar şi autorităţile, i-au oferit lui Socrate posibilitatea de a evada şi de a se adăposti undeva în afara Atenei. Supunerea faţă de legi i de părea însă lui Socrate o mult prea importantă îndatorire morală... El a refuzat deci să-şi salveze viaţa, sorbind, se pare, cupa cu otravă în prezenţa numeroşilor săi prieteni şi adepţi, adînc îndureraţi, pe care tot el căuta să-i liniştească. Era în anul 399 î.e.n.

Moartea filozofului n-a însemnat însă sfîrşitul disputei pe care o marcase procesul. Şi, la fel de neîndoielnic, moartea sa n-a adus nici un avantaj organizatorilor acestui proces. Mînia poporului nu i-a cruţat. Laertiu consemnează că, după moartea lui Socrate, „atenienii s-au căit... încît închiseră terenurile de exerciţii şi gimnaziile, exilară pe acuzatori, iar pe Meletos îl osîndiră la moarte. In cinstea lui Socrate ridicară o statuie de bronz operă a lui Lysip, şi o aşezară în sala procesului. Iar Anytos, ajuns la Heraclea, a fost alungat de locuitorii oraşului în aceeaşi zi..."

Socrate a pierdut procesul intentat împotriva sa. A cîştigat însă stima contemporanilor şi a posterităţii.

● Pedeapsa pe care o merit? Recunoştinţa cetăţii... ● 361 de heliaşti votează pentru moarte ● Eu mor - „osîndit de voi", voi veţi trăi - „osînditi de adevăr" ● Socrate refuză să evadeze ● Procesul se remite spre rejudecare posteritătii

Anatomia secundei

Jucăria secolului

ALEXANDRU MIRONOV

Înainte de a vă spune cîte ceva dintre cele ce mişună prin capetele - şi pe planşetele - proiectanţilor şi constructorilor de automobile, daţi-mi voie să vă anunţ, aşa, în treacăt, că de-a lungul secolului care, în curînd, se duce în istorie, jucăria favorită pe patru roţi a lui Homo Faber a ucis mai mulţi pămînteni decît au făcut-o toate războaiele celui de-al XX-lea veac, inclusiv cele două conflagraţii mondiale! Omul secolului XXI, spunea, cîndva, academicianul Mircea Maliţa, pur şi simplu nu va înţelege curajul nebun şi nepăsarea strămoşului său, care se urca, în fiecare dimineaţă, la volanul unui vehicul nesigur , energofag, poluant, şi criminal pe deasupra...

Cum nu totul este raţional în viaţa lui Homo Sapiens, să acceptăm şi automobilul aşa cum este. Şi să vă aduc întîi o ştire anecdotică, din lumea a doi constructori binecunoscuţi la noi, *Toyota* şi *Dacia*. Ce au în comun cele două companii? Testul... pisicii, scrie celebra revistă *L'Express*. Adică: se lasă o pisică, seara, în interiorul unui autoturism Toyota - şi, dacă a doua zi felina este găsită asfixiată, testul a reuşit, caroseria maşinii este etanşă; acelaşi test , la *Dacia* românească: se lasă pisica peste noapte şi dacă o mai găsim

dimineaţa, adică dacă animalul nu s-a strecurat afară prin interstiţiile caroseriei, putem considera că autoturismul este vandabil. Testul pisicii.

Despre reinventarea motorului *Diesel*, cîteva cuvinte. Cum „moda mini" a dat peste toţi constructorii acestei unelte, cum vă ziceam, fratricide (ultimele: *Smart* - „rudă" a *Mercedes*-ului! *Volkswagen Lugo* - cu 3 l la suta de km! *Toyota Yaris*) iată că şi Dieseliştii au făcut un efort, construind micuţul *TDI* (Turbo-charged Direct Injection), un motoraş cu supra-injecţie directă, economic silenţios, puţin poluant şi „inteligent", legat fiind de computerul de bord, bineînţeles. Un „frate" al lui a fost proiectat la compania *GM-Opel*, l-au numit *Ecotec*, are 4 supape per cilindru, o foarte bună compresie şi-şi reciclează propriile emisii de combustie deci, inevitabil, este mai „curat" - şi-ar fi de succes imediat... dacă rafinăriile ar fi de acord să reducă cantitatea de sulf din motorină (ceea ce nu se întîmplă, gustul pentru retehnologizare, deci investiţie, deci cheltuială şi bătaie de cap nu vine chiar în mod natural, doar dacă piaţa îl forţează...)

Semnale slabe din lumea constructorilor de electromobile, în care cîţiva paşi s-au mai făcut, timizi, este drept, dacă vrem ca motorul termic să se piardă, cîndva, în uitare. A apărut, ne informează cercetătorii de la *General Motors*, un electroturism, pe nume *GMEV 1*, care preia... tehnologiile secolului trecut - singura perioadă cînd electromobilul a avut succes. Pînă a fi „demolat" de clasicul motor „Otto". *GMEV 1* are o autonomie de o sută km iar bateriile trebuie reîncărcate la fiecare opt ore. Apropo de baterii, o cercetare comună a companiilor *Ford, Chrysler, GM* şi a Departamentului pentru Energie al SUA a scos un nou prototip, îl cheamă *USABC*, şi acordul electromobilului o autonomie de 510 km (!) dar tehnologia este scumpă. Alţi „acumulatorişti" încearcă variante de baterii cu electrozi de nichel (NIMH), litiu-polimer, zinc-clor, zinc-brom, sodiu-sulf, sodiu-nichel-clor, zinc-aer. Lumea constructorilor de vehicule electrice este însă, cum bine se observă, blocată de producătorii de hidrocarburi, de marile trusturi petroliere care, clar, nu o lasă să se dezvolte (mai ales că, în 1998, preţul barilului de petrol a scăzut dramatic, sub 11 dolari barilul). Aşa că, în numele neruşinatului zeu numit Profit, „prietenul" nostru dotat cu motor termic ne va mai polua şi ameninţa viaţile, pînă hăt departe, către mijlocul celui de-al XXI-lea secol al civilizaţiei omului...

O lume... confort 2

De ce intră Delta Dunării la apă!

PAUL IOAN

Pe vremea copilăriei multora dintre noi, se mai vorbea despre o fata morgana a Dunării, insula Ada-Kaleh - o petală de pămînt stîncos pe drumul de ape ţăşnit din Munţii Pădurea Neagră. Vechi paradis al cafegiilor şi negustorilor de baclavale, cu turbane şi şalvari în toate culorile şerbetului, Ada-Kaleh a dispărut de pe hartă şi se odihneşte acum în măruntaiele Danubiului, după o ireversibilă despărţire... Dar şi în zilele noastre, sub ochii noştri „înverziţi" de criza tranziţiei, se produce continuu o despărţire, mult mai dureroasă. Dispar din teritoriul românesc al Deltei fîşii de pămînt irecuperabile. Suprafaţa pierdută anual - spun specialiştii - este de o sută de hectare! Drama este cu atît mai profundă, cu cît aflăm că zona respectivă nu ne este furată în urma vreunui tratat de pace, ci o risipim singuri, datorită unei erori de concepţie făcute în anii '80.

Calul troian inventat de noi înşine

Natura îşi are propriile ei legi şi atunci cînd omul nu i le respectă, cînd orgoliul îl face uneori pe homo sapiens să urce în ring cu un adversar atît de redutabil, mai devreme sau mai tîrziu primeşte lovitura de graţie. O astfel de lege guvernează îmbrăţişarea dintre Dunăre şi Marea Neagră, prin intermediul celor trei braţe: Chilia, Sulina şi Sf. Gheorghe (de la nord spre sud). În zona de contact, marea se dovedea generoasă cu litoralul Deltei. Cum? Un curent marin cu sensul nord-sud făcea ca aluviunile purtate în desaga neobositului Danubiu să se acumuleze în zona litoralului românesc al Deltei, sporindu-i suprafaţa. Numai că în anii '80 au fost construite pe braţul Sulina un dig şi un canal navigabil ce

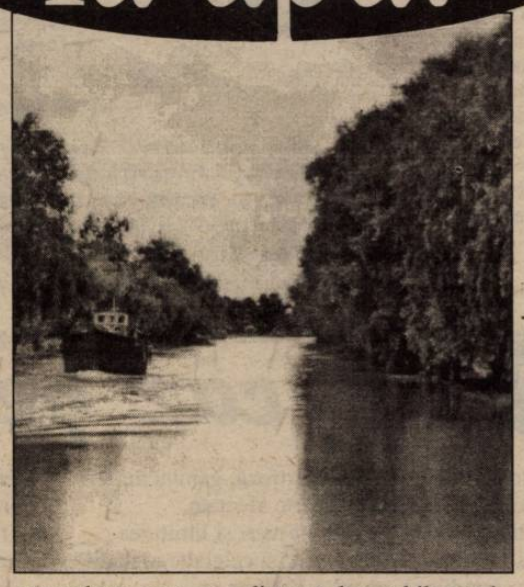

pătrunde în mare pe o distanţă de opt kilometri.

Această modificare a ambientului, menită să permită accesul navelor maritime de tonaj superior, se dovedeşte astăzi a fi un veritabil cal troian ce-şi întoarce mînia asupra propriilor creatori. De ce? Curentul marin favorabil creşterii teritoriale a Deltei a fost şi este mult diminuat ca forţă de către respectivele îndiguiri. Aluviunile sosite prin braţul principal ca debit, Chilia, nu se mai depun în zona românească, ci în cea ucraineană. Modificările se produc cu o viteză exasperantă pentru noi, în timp ce - afirmă specialiştii - „graniţa Ucrainei cu România, în zona Sulina, se apropie vertiginos de oraşul Sulina". Dacă nu se vor lua măsuri corespunzătoare, peste aproximativ cincisprezece ani grănicerii celor două ţări - despărţiţi acum de cîţiva kilometri - îşi vor putea aprinde ţigările unii de la ceilalţi, doar întinzînd braţul...

Un alt cal troian îl reprezintă modificările aduse geografiei braţului Sf. Gheorghe. Regularizările de debit executate aici, tot în anii '80, nu mai determină depunerea aluviunilor, ci înaintarea lor în mare, concomitent cu erodarea litoralului românesc din zona Portiţa şi Periboina.

Soluţii - da, bani - ba!

Cît de romantică trebuie să fi fost întîlnirea de acum un veac a Dunării cu „Marea cea Mare"! Cît de dezarmantă ni se pare acum pierderea de teritorii din Deltă, cu atît mai mult cu cît bugetul însuşi a ajuns de domeniul filateliei - îţi trebuie o luptă! Soluţia oferită de Institutul de Cercetare-Proiectare „Delta Dunării" din Tulcea este un alt canal, aferent braţului Sf. Gheorghe, care să preia aluviunile şi să stopeze eroziunile permanentizate. Paradisul terestru al pelicanilor şi sturionilor ar trebui să fie iarăşi asaltat de cohortele de constructori. Un nou război împotriva naturii, încă o plombă în plină oază de sănătate, şi aşa şubrezită, a biosferei Delta Dunării? Se pare că de astă-dată, lipsa sumelor necesare va feri ecosistemul de o nouă agresiune, dar cu ce preţ? Urmele de paşi ale lipovenilor de astăzi nu vor mai exista în curînd. Pe luciul apelor din zona Sulina se vor vedea stîlpi cu înscripţia: „Şi aici a fost teritoriul românesc al Deltei Dunării".

P.S. Poate că vreo organizaţie mondială la care sîntem afiliaţi, precum UNESCO, va fi sensibilizată la timp. Delta este din 1990 Rezervaţie a Biosferei, deci orice asemănare cu Atlantida este exclusă.